

'09

Provincie West-Vlaanderen

Jaarboek 2009

Provincie
West-Vlaanderen

Door mensen gedreven

152632

Provincie West-Vlaanderen

Jaarboek 2009

INHOUDSTAFEL

En de boer, hij ploegde voort ...	7
Thuiskomen in West-Vlaanderen	9
De deputatie	11
• De provinciegouverneur	11
• De deputatie	11
• De provinciegriffier	11
Investeren in creativiteit	17
De provincieraad	18
• De provincieraad	18
• Het bureau van de provincieraad	18
• De commissies van de provincieraad	19
Belangrijkste agendapunten uit de provincieraad	24
Rede van de gouverneur tot de provincieraad	26
• Schering en inslag: Textiel in West-Vlaanderen	26
De financiën van de provincie	27
• Het provinciebudget 2008	27
• Gewone ontvangsten	27
• Gewone uitgaven	27
• Buitengewone dienst	28
• Jaarrekening 2007	28
Archief	29
• Onvermoede documenten in Provinciaal Archief	29
Communicatie en ICT	30
• Speerpunten in de verf	30
• Een nieuw intranet	30
• Vijftien jaar op de regionale televisie	31
Personeel en organisatie	32
• Personeelsformatie	32
• Rechtspositieregeling	32
• Managementteam	33
• Coördinatieteams	33
• Klachtenprocedure	34
• Interne controle	34
• Deontologie	35
• Sectorale beleidsnota's	35

GENIETEN. HET ZIT IN ONS.

CULTUUR	39
Algemeen	40
• Oostendse uitleendienst verhuist	40
• E3-project met Oost-Vlaanderen en Zeeland	40
• Uitwisseling met Westfalen-Lippe	40
• Nieuwe Raad voor Cultuur	41
• TiNCK informeert en ondersteunt verder	41
• TRIBUNE luidt nieuw cultuurseizoen in	42
• Visscherskoppen aan zee	43
Cultureel erfgoed	44
• Expo over wederopbouwplannen	44
• Aanbod erfgoedwandelpaden breidt uit	45
• Twee nieuwe orthodoxe kerken	46
• Naar een regionaal depotbeleid	47
Cultuurspreiding	48
• Intergemeentelijke culturele samenwerking	48
• Vraaggericht werken in de bib	49
• Toegankelijke West-Vlaamse bibliotheken	50
Kunsten	50
• Letteren en taal	50
Letterkundeprijzen voor proza uitgereikt	50
Nieuw lexicon van West-Vlaamse schrijvers	51
Par Monts et Par Mots 2008	51
• Beeldende kunsten	51
Ontwerpers en vormgevers in de prijzen	51
Buren bij kunstenaars blijft groeien	52
• Podiumkunsten	53
Gloednieuw dansreglement voor liefhebbers	53
Genomineerden Theaterfestival bekend	53
• Muziek	54
Finale Provinciaal Muziekfestival	54
Van 'Branie' naar 'Pidgin'	55
• Hedendaagse kunst in BE-PART	55
Nieuwe Kunstenambassadeur en erkende kunstenuitvoeringsorganisaties	56
Musea	57
• Kunstmuseum aan Zee	57
Het jaar van de metamorfose	57
Tentoonstellingen en collectiepresentaties	57
Samenwerking met andere partners	58
Aanwinsten	59
Publieksactiviteiten	59
Lezingen	60
Andere initiatieven	60
Het Permekemuseum in Jabbeke	61
• Provinciedomein Raversijde	61
Betere toegankelijkheid	61

Landbouwverbreiding	111	• De Sociale Situatieschets	137
• Landbouwverbreiding onder dak	111	Wonen	138
Landbouw en milieu	112	• Nieuwe intergemeentelijke samenwerking wonen	138
• Pilotproject erosiebestrijding in Westouter	112	• Steun bij woningaanpassing	139
• Eerste fyto-bak in Kortrijk	112	Jeugd	140
• Van wilg tot warmte: kortetoomloophout	113	• Vijf jaar Vereffeningsfonds	140
Landbouweducatie	114	• Cliëntoverleg integrale jeugdhulp opgestart	140
• Boer in beeld: foto's voor kinderen	114	• Educatief spelpakket over EVC	141
Visserij	115	• Jongeren en cultuur	143
• Ondersteuning van duurzame visserij	115	Amai mijn (h)oren!	143
• Tegen alcohol- en drugsmisbruik	115	Westtalent op cd en foto	143
		Het Entrepot organiseert en begeleidt	143
ONDERWIJS	117	• Kamperen in provinciale domeinen	144
Provinciaal Technisch Instituut (PTI)	118	• Het verhaal van Spinnertje	144
• Tomaten en tilapia's in dezelfde serre	118	Noord/Zuid	145
• Energie opwekken en besparen	119	• Bazar Mondial viert 10 jaar PNZC	145
• Opleiding tot heftruckchauffeur	119	• Focus op Tibet	146
Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs (PCVO)	119	• Bezoek aan ondersteunde projecten	146
• Van CVO naar PCVO	119		
School voor Bestuursrecht (SBR)	120	LEEFOMGEVING	149
• Nieuwe structuur in het aanbod	120	Milieu	150
• De cijfers	120	• Domeinen	150
WIVO	121	Vernieuwd dienstgebouw in De Gavers	150
• Een nieuwe communicatiestrategie	121	Nieuw domein bij de IJzertoren	150
• Mystery shoppers bij besturen	121	Domeinen blijven groeien	150
		Natuurtechnische en recreatieve inrichting	151
		Beheersplannen goedgekeurd	152
		• Natuur en landschap	153
		Subsidies voor natuur	153
		Bosgroep IJzer en Leie van start	153
		Dertig jaar 'Dag van de Natuur'	153
		Demonstratiedag over brandhout	154
		Opleiding tot fruitboomdeskundige	154
		Werken aan de waterkant	154
		Honderd poelen in het Houtland	155
		Knotploegen voor het eerst op stap	155
		Beplanting en vogelstand	156
		Soortbeschermingsrapport klaar	157
		• Duurzaamheid	158
		Cursus Bouwteams	158
		Planadvies duurzaam bouwen op maat	158
		Duurzaam bouwen voor professionals	158
		• Afvalbeleid en milieucommunicatie	159
		Onlinegame over afvalwinkelen	159
		Website en brochure 'Afvalwegwijs' gelanceerd	159
		Steun aan de kringloopcentra	160
		Energie besparen met Klimaatwijken	161
		• Natuur- en milieueducatie	163
		Opdeur in bezoekerscentra	163

KWALITEIT. HET ZIT IN ONS.

WELZIJN	125
Gelijke kansen	126
• Eerste ervaringsdeskundigen in armoede	126
• Verzet tegen extreme armoede	126
• Bind-Kracht vormt hulpverleners rond armoede	127
• Holebi@west: beurs voor holebi's	127
• Tweezijdig Plus bevordert huurdersparticipatie	128
• Het strand toegankelijk voor iedereen	129
Preventieve gezondheidszorg	130
• Orgaandonatie: praat erover	130
Zorg	131
• Nieuwbouwproject bij Ons Erf	131
• Nieuwe beleidslijn woonzorg	132
• Honderste zorgboer gehuldigd	132
Sociale kaart	134
• Vormingsproject 'Sociale Plattegrond'	134
Steunpunt Sociale Planning	134
• Vergelijkend wijkenonderzoek	134
• Regionale omgevingsanalyse	135
• Ouderenbehoeftenonderzoek	137

Vorming 'Natuur op School'	163	Nieuw onderkomen voor Streekhuis	194
Vergunningen	164	Acties in de Leievallei	194
• Milieuvergunningen voor dieren	164	Tussen Leie en Schelde	196
• Hernieuwing van milieuvergunningen	165	Externe Relaties	197
Waterlopen	166	• Overleg met de provincie Henegouwen	197
• Twintig projecten goedgekeurd	166	• Delegatie uit China op bezoek	197
• Bufferbekken beschermt Vierbunderwijk (Ingelmunster)	166	• Samenwerking met le Nord	197
• Overstromingszone langs Drielindenbeek (Lichtervelde)	167	• Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai opgericht	198
• Hermeandering van de Ringbeek (Wingene)	167	• 27 keer Europa	199
• Nieuwe Middenkustpolder opgericht	168	• Projecten van de Scheldemondraad	200
Ruimtelijke ordening en mobiliteit	169	• Toelage voor grensoverschrijdende activiteiten	200
• Ruimtelijke ordening	169	Europese programma's	201
Afbakening kleinstedelijke gebieden	169	• Doelstelling 2 Vlaanderen EFRO	201
Omlidingsweg voor Diksmuide	169	• Doelstelling 3	202
• Mobiliteit	170	Interreg IV A	202
Waarheen met de Koninklijke Baan?	170	Maritieme samenwerking	202
Geoloket trage wegen operationeel	170	Grensregio Vlaanderen-Nederland	203
Nieuw fietspad in Oostrozebeke	171	Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen	204
INFRASTRUCTUUR	173	Interreg IV B	204
• Nieuwe bestemming voor Zedelgemse kazerne	174	Noordzeeprogramma en NWE-programma	204
• Zonnepanelen in De Palingbeek	175	• Programma voor plattelandontwikkeling	205
• Werken in het PTI	175	VEILIGHEID	207
• West-Vlaamse Sjouwer gerenoveerd	177	• Acties voor verkeersveiligheid	207
• Ingrepen in het PNZC	177	Verkeersveilige dag	207
• Buitenrestaurant Sint-Salvators voltooid	177	Verkeersveilige nacht	207
GEBIEDSGERICHTE WERKING EN EXTERNE RELATIES	179	'Veilig fietsen... hou je hoofd erbij!'	209
Gebiedsgerichte werking	180	• Rampoefeningen	210
• Brugge-Oostende	180	Drenkelingen redden op zee	210
Wat met kerk en pastorie in Ettelgem?	180	Strandreinigingsoefening Black Blubber	211
Oostkamps stationsgebouw verhuist	181	Test elektronische sirenes	211
Inventaris van kasteeldomeinen	182	• Overgangsperiode in nieuwe wapenwet	211
Damse stadswallen geopend	184	• West-Vlaamse politieschool	212
Gentelebrug over de N31	185	Kusttram veiliger	212
• Noord- en Midden-West-Vlaanderen	185	Politiestudenten in Torch Run	213
Toekomstvisie voor land- en tuinbouw	185	Nuttige adressen provincie	214
• Midden-West-Vlaanderen	186	Diensten van de gouverneur	217
Stad-Land-schap in het Roeselaarse	186	Gemeentebesturen in West-Vlaanderen	218
Samen werken aan kwalitatief woonbeleid	187	OCMW-besturen in West-Vlaanderen	220
Tielts Plateau: goed om te (be)leven	188	Bevolkingsgegevens	222
• De Kust	189	West-Vlaanderen morfologisch	223
Werken aan duurzaam kustbeheer	189	Colofon	224
• De Westhoek	190		
Regionaal Landschap IJzer & Polder erkend	190		
Streekpact RESOC Westhoek	191		
Omgaan met wederopbouw	192		
Leader in de Westhoek	193		
• Zuid-West-Vlaanderen	194		

'09

Paul Breyne
Provinciegouverneur van
West-Vlaanderen

EN DE BOER, HIJ PLOEGDE VOORT ...

De begrippen 'crisis' en 'Yes, we can change' zullen ongetwijfeld als dé kernwoorden van 2008 geboekstaafd blijven.

'Crisis' is wellicht de meest gebruikte term van het afgelopen jaar. Er was de bankencrisis, gevolgd door een wereldwijde financiële en economische crisis. België raakte volop in een politieke crisis, in een crisis van de instellingen en de staatsstructuur. De hele samenleving verkeerde plots in een fundamentele crisis. Ook in onze provincie vielen er harde klappen. Zo gingen er heel wat arbeidsplaatsen verloren in de textielsector. De toekomstperspectieven zagen er plots niet meer zo rooskleurig uit.

Tegenover mogelijk defaitisme staat evenwel een boodschap van hoop en van geloof in eigen kunnen. Velen geloven dat de nieuwverkozen president Obama van de Verenigde Staten deze boodschap belichaamt. Als we het zelf willen, kunnen we onszelf uit het moeras omhoogtillen. Samen kunnen we voor verandering zorgen, als we er allemaal voor gaan.

De toekomst zal uitwijzen welke richting we uit zullen gaan.

Ook als provincie worden we geconfronteerd met de gevolgen van de crisis. In alle bescheidenheid kunnen we stellen dat wij alleen de crisis niet zullen oplossen. Moeten we daarom bij de pakken blijven zitten? We kunnen misschien wel van de daken schreeuwen dat wij ook verandering teweeg kunnen brengen, maar de vraag blijft of dit veel zoden aan de dijk zal brengen.

Daarom is enig pragmatisme nodig. Pragmatisme is één van de kenmerken van ons West-Vlamingen. Anders gezegd: we trekken graag ons plan. En daarin staan we sterk. Buitenstaanders moeten zich niet teveel bemoeien met waar we mee bezig zijn. Wat er ook gebeurt, wij doen voort. Willen we vruchten op het veld, dan moet de akker geploegd worden. En zoals de boer ploegen we voort.

Ons streven is geen zinloze of blinde bezigheid, geen vat der Danaïden vullen of de steen van Sisyphus voortrollen. De boer ploegt ook niet kriskras in het rond, maar heeft

een plan. Hij weet waar hij begint en waar hij naar toe gaat: hij wil een mooie oogst.

Dit is ook de manier waarop de provincie in deze crisistijd te werk moet gaan. Pragmatisch, maar volgens plan. Het einddoel moet duidelijk zijn, de weg erheen ook. De wijze waarop kan aangepast worden volgens de noodwendigheden. We laten ons evenwel niet afleiden of ontmoedigen. Net zoals pragmatisme behoren optimisme en geloof in de toekomst tot onze West-Vlaamse karaktertrekken.

Het voorliggende Jaarboek is de weergave van wat 2008 bracht. Hoe hebben we onze akker geploegd en welke oogst bracht hij voort? Dit rijk geïllustreerde kijkboek weerspiegelt onze visie en strategie, zoals die ook blijken uit de diverse beleidsnota's die door de provincieraad aangenomen en door de deputatie verwezenlijkt werden. Dit Jaarboek levert het afdoende bewijs dat ook de provincie West-Vlaanderen, door haar specifieke werking, een waardevolle bijdrage levert tot een betere samenleving voor elke West-Vlaming, ongeacht de crisis.

Wij hopen alvast u hiervan te kunnen overtuigen. Wij, van onze kant, werken gewoon verder ...

Paul Breyne

Provinciegouverneur van West-Vlaanderen

'09

Jan Durnez
Eerste gedeputeerde van de
provincie West-Vlaanderen

THUISKOMEN IN WEST-VLAANDEREN

Het thuisgevoel, daar genieten we van. Wie na een lange werkdag of vakantie in eigen dorp of stad weer over de marktplaats rijdt, krijgt telkens opnieuw een bijzondere ervaring. Dit tegelijk ongrijpbare maar rustgevend gevoel is moeilijk rationeel uit te leggen. Het houdt in elk geval verband met de herkenning van bekende plekken, met hun grote en kleine verhalen die emoties oproepen. Het heeft ook te maken met fierheid over de eigen buurt, vrienden en familie. Het gaat om onze identiteit.

Gemeenten en provincies werken dagelijks aan een aangename omgeving waarin het goed thuiskomen is. Het is hun eerste opdracht. De provincie investeert veelal samen met de gemeenten in een veilige, verzorgde en kwaliteitsvolle publieke ruimte, waar plaats is voor beleving en evenementen. Vernieuwing van dorpskernen, uitbreiding en inrichting van provinciale domeinen, meer comfortabele fiets- en wandelroutes, extra ruimte voor sport en cultuur, betere toegankelijkheid, ... dragen daar jaar na jaar toe bij. Het Jaarboek 2009 biedt er opnieuw heel wat voorbeelden van.

De huidige economische omstandigheden mogen evenwel geen reden zijn om in onze schulp te kruipen. Zo'n reactie zou haaks staan op onze West-Vlaamse ondernemingszin. Integendeel: meer dan ooit moeten we onze rijke mogelijkheden verder ontwikkelen. Daarom moeten de provincie en de gemeenten een prominente positie innemen in de nieuwe economische strategieën. De provinciale beleidsnota 2007 - 2012 'Vertrouwen wekt, vertrouwen werkt' getuigt van deze ambitie. Nog voor de bancaire en financiële crisis uitbrak, trok de provincieraad in 2008 voluit deze kaart: steun aan startende ondernemers en een aanbod van expertise aan bedrijven, in samenwerking met de West-Vlaamse hogescholen.

Jonge mensen een aantrekkelijke woon-, leef- en werkplek aanbieden, is een andere topprioriteit van het provinciebestuur. In de meeste West-Vlaamse arrondissementen overtreft de uitstroom de instroom van jonge hooggeschoolden. We moeten deze 'braindrain' omdraaien in een 'braingain'. Een uitdagend cultureel aanbod, jongereninitiatieven en spraakmakende evenementen kunnen hiertoe bijdragen.

Extra middelen voor onderzoek en onderwijs vormen een belangrijke hefboom. Het aandeel West-Vlaamse achttien-jarigen dat aan academisch hoger onderwijs deelneemt, ligt immers twee procent lager dan het Vlaamse gemiddelde. De deelname aan het professionele onderwijs ligt dan weer anderhalf procent hoger. De afstand tussen onderwijsaanbod en woonplaats heeft dus wel degelijk invloed op de participatiegraad. Door het ontbreken van masteropleidingen, moeten West-Vlaamse jongeren noodgedwongen kiezen voor academisch onderwijs buiten de provincie. Vaak vinden ze de weg naar de provincie na hun studies niet of slechts op latere leeftijd terug. Bovendien blijft West-Vlaanderen, in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde, onderbedeeld qua onderzoeksmiddelen. We moeten alert blijven, want deze beperking mag de innovatie en kennisgedreven groei in onze provincie niet hypothekeren. Anderzijds biedt de nabijheid van de grens West-Vlamingen de kans om grensoverschrijdend te gaan studeren. Samenwerking binnen de Eurometropool en de EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale opent nieuwe perspectieven voor studenten.

Dit Jaarboek biedt u alvast een terugblik op 2008. Ook in 2009 en daarna blijven we de uitdagingen verder aangaan. We wensen u veel lees- en kijkgenot en talloze redenen om in een aantrekkelijk West-Vlaanderen te blijven thuiskomen.

Jan Durnez

Eerste gedeputeerde van de provincie West-Vlaanderen

De deputatie vlnr:
Hilaire Ost (provinciegriffier), Dirk De fauw, Gunter Pertry, Paul Breyne (provinciegouverneur),
Jan Durnez, Marleen Titeca-Decroene, Patrick Van Gheluwe, Bart Naeyaert

'09

DE DEPUTATIE

De provinciegouverneur

In elke provincie is er een gouverneur. De provinciegouverneur is zowel commissaris van de Vlaamse Regering in de provincie, als commissaris van de Federale Regering. Hij is voorzitter van de deputatie, maar is er niet stemgerechtigd, behalve in het uitzonderlijke geval dat de deputatie een rechtsprekende taak uitoefent. De provinciegouverneur mag de vergaderingen van de provincieraad bijwonen. De arrondissementscommissarissen oefenen hun opdracht uit onder het gezag van de provinciegouverneur. Als federale regeringscommissaris is de gouverneur onder meer verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde in de provincie. Bij rampen op het grondgebied van de provincie of op zee organiseert de West-Vlaamse gouverneur de hulpacties en coördineert via het rampenplan. Als Vlaams regeringscommissaris is de gouverneur vooral belast met het administratieve toezicht op de gemeenten en de OCMW's.

De deputatie

De deputatie voert de besluiten van de provincieraad uit en beslist over alle zaken die tot het dagelijks bestuur van de provincie behoren, net zoals het parlement op federaal niveau de wetten maakt en de regering die uitvoert.

De deputatie bereidt de beraadslagingen en besluiten van de provincieraad voor. Met het oog daarop verdeelt ze de materies onder haar leden. De deputatie is onder meer bevoegd voor daden van beheer over de provinciale eigendommen, voor het financiële beheer en voor het aanstellen en ontslaan van het provinciepersoneel. De provincie heeft ook 'medebewindstaken': ze is betrokken bij de uitvoering van tal van wetten en decreten. De gouverneur is van rechtswege voorzitter van de deputatie, terwijl de provinciegriffier als secretaris fungeert. De deputatie komt wekelijks bijeen, meestal op donderdag. Elk besluit wordt genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. De deputatie beslist collegiaal. De vergaderingen van de

deputatie zijn in de regel niet openbaar. De gedeputeerden worden verkozen door en uit de leden van de provincieraad voor een periode van zes jaar. De deputatie telt altijd zes gedeputeerden, ongeacht het aantal inwoners van de provincie.

De provinciegriffier

De provinciegriffier is de hoogste provincieambtenaar. Hij wordt door de provincieraad benoemd. De provinciegriffier woont de vergaderingen van de provincieraad en van de deputatie bij en is in het bijzonder belast met het opmaken van de notulen. Hij organiseert de behandeling van de briefwisseling en het beheer van het archief. De provinciegriffier heeft de algemene leiding van de provinciale diensten. Hij staat aan het hoofd van het provinciepersoneel en is bevoegd voor het dagelijkse personeelsbeheer. Hij staat ook aan het hoofd van het federale personeel dat bij het provinciebestuur werkt, overeenkomstig de richtlijnen van de gouverneur.

De provinciegriffier is de schakel tussen bestuur en administratie. In een nota sluit hij afspraken met de deputatie over de wijze waarop de administratie met de deputatie samenwerkt om de beleidsdoelstellingen te realiseren. De provinciegriffier is voorzitter van het managementteam van de provincie. Dit team bestaat verder uit enkele leidinggevende personeelsleden. Het managementteam ondersteunt onder meer de coördinatie van de provinciale diensten. De provinciegriffier stelt ten slotte ook het interne controlesysteem vast.

Provinciegouverneur - voorzitter

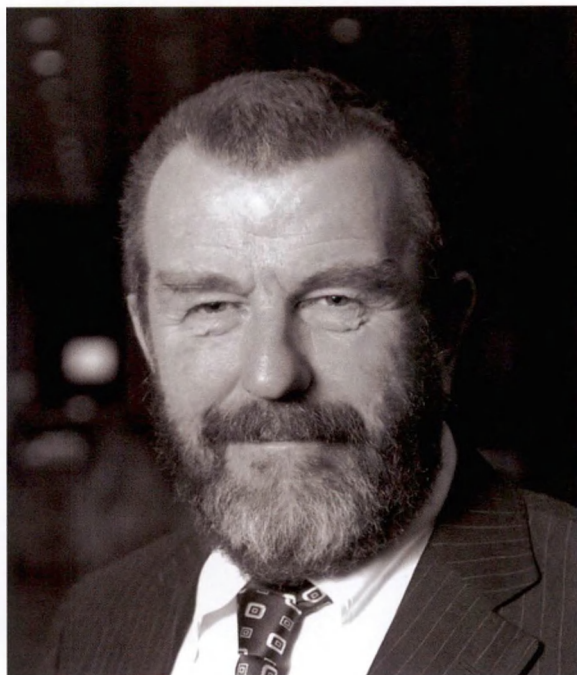
Paul Breyne

Burg 3

8000 Brugge

T 050 40 58 11 • F 050 40 58 00

gouverneur@west-vlaanderen.be

Provinciegriffier

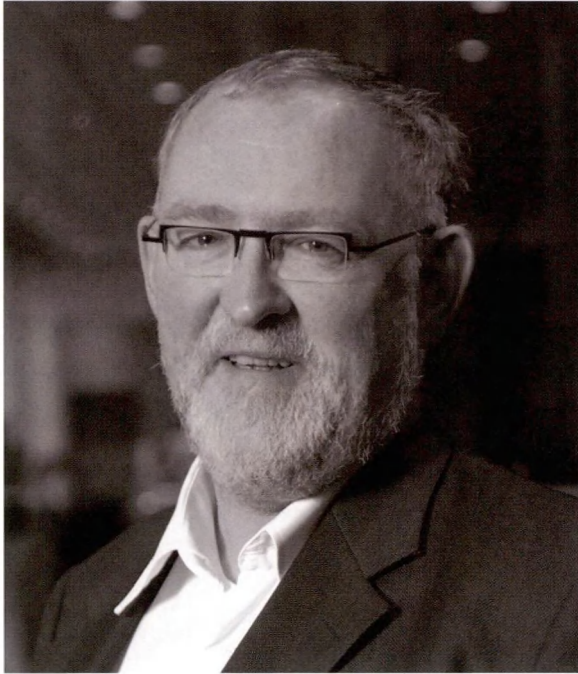
Hilaire Ost

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

T 050 40 73 20 • F 050 40 73 00

hilaire.ost@west-vlaanderen.be

Gedeputeerde

Jan Durnez (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

T 050 40 31 11 • F 050 40 31 00

jan.durnez@west-vlaanderen.be

Jan Durnez is bevoegd voor

- **Budget en bestuurlijke organisatie**
Strategische en financiële planning, algemeen beleid, organisatieontwikkeling, gebiedswerking, communicatie, woordvoerder deputatie
- **Leefmilieu, natuur en landschappen**
Duurzame ontwikkeling, groendienst, milieu, domeinen, landschappen, natuur- en milieueducatie

Gedeputeerde

Patrick Van Gheluwe (sp.a en SLP)

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

T 050 40 31 11 • F 050 40 31 00

patrick.van_gheluwe@west-vlaanderen.be

Patrick Van Gheluwe is bevoegd voor

- **Ruimtelijke ordening en mobiliteit**
Ruimtelijke ordening, vergunningen, structuurplanning, uitvoeringsplannen, mobiliteit, beheer provinciale wegen
- **Toerisme en recreatie**
Toerisme, toeristische evenementen, toeristische en recreatieve promotie, beheer recreatieve infrastructuur

Gedeputeerde

Dirk De fauw (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
T 050 40 31 11 • F 050 40 31 00
dirk.de_fauw@west-vlaanderen.be

Dirk De fauw is bevoegd voor

- **Jeugd, huisvesting en welzijn**
Jeugd, welzijn, huisvesting, preventieve gezondheidszorg, sociale en gezinsvoorzieningen, gehandicapten, armoede en minderheden, toegankelijkheid, Noord-zuidbeleid, vrijwilligerswerk, sociale planning
- **Infrastructuur en juridische aangelegenheden**
Patrimonium, gebouwen, overheidsopdrachten, logistiek, ICT, GIS, economaat, juridische aangelegenheden, erediensten, administratief toezicht

Gedeputeerde

Marleen Titeca-Decraene (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
T 050 40 31 11 • F 050 40 31 00
marleen.titeca@west-vlaanderen.be

Marleen Titeca-Decraene is bevoegd voor

- **Economie, streekontwikkeling, externe relaties en Europese programma's**
Economie, streekontwikkeling, KMO, beroepsopleiding, zee- en luchthavens, externe relaties, Europese programma's
- **Sport en extern gelijkheidsbeleid**

Gedeputeerde

Gunter Pertry (sp.a en SLP)

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
T 050 40 31 11 • F 050 40 31 00
gunter.pertry@west-vlaanderen.be

Gunter Pertry is bevoegd voor

- **Kunst en cultuur**
Bescherming monumenten, stads- en dorpsgezichten, kunstpatrimonium, musea, cultureel aanbod, culturele centra en manifestaties, festivals, bibliotheken, archief
- **Onderwijs**
Provinciaal onderwijs, relaties met en promotie van hoger onderwijs, zeewetenschappelijk onderzoek, basiseducatie, afstandsonderwijs
- **Erediensten en morele dienstverlening**

Gedeputeerde

Bart Naeyaert (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
T 050 40 31 11 • F 050 40 31 00
bart.naeyaert@west-vlaanderen.be

Bart Naeyaert is bevoegd voor

- **Land- en tuinbouw, integraal waterbeleid en milieuvergunningen**
Land- en tuinbouw, zeevisserij, landinrichtingen, integraal waterbeleid m.i.v. waterlopen, waterbeheersing, milieuvergunningen
- **Personeel**
Alle personeelszaken, sociale dienst, intern gelijkekansenbeleid, PBW (Preventie en Bescherming op het Werk)

'09

Jean de Bethune
Voorzitter van de provincieraad

INVESTEREN IN CREATIVITEIT

Wie het West-Vlaamse landschap in deze moeilijke economische periode nauwlettend observeert, kan vaststellen dat er een aantal belangrijke veranderingen op til zijn. Hiervan getuigen de talrijke lokale initiatieven of evenzovele experimenten die de voorbije maanden opgezet werden rond kennisontwikkeling en de economische valorisatie ervan. Deze projecten zijn vaak het resultaat van een unieke samenwerking tussen West-Vlaamse onderwijsinstellingen, sociale partners en het bedrijfsleven. Ze konden veelal ook rekenen op een substantiële steun van het provinciebestuur.

In deze context wordt nu reeds gedacht aan een structurele verankering van de nieuwe dynamiek. Het initiatief van gouverneur Paul Breyne om een 'West-Vlaams fonds voor kennisgedreven ontwikkeling' op te richten, past hier volkomen in. Het resumeert daarenboven bijzonder goed de legitieme claim van onze hele provincie op het deel van de Vlaamse onderzoeksmiddelen dat zij sinds jaren ontbeert.

Rekening houdend met de veelbelovende evolutie, kunnen we de vraag stellen of een bijkomende investering in de ontwikkeling van creativiteit, ondernemingszin en ... kunst bij de jeugd geen welgekomen zaak zou zijn. Op deze terreinen kan er in onze provincie vandaag immers nog geen sprake zijn van een échte doorbraak. Zo rust de verantwoordelijkheid voor het deeltijdse kunstonderwijs, voor onze academies en conservatoria, haast uitsluitend op de schouders van onze gemeentebesturen. Een chronisch gebrek aan middelen en een versnippering van initiatieven zijn hier niet zelden het gevolg van. Een provinciaal initiatief waarbij vanuit deze lokale actoren bottom-up gewerkt wordt rond creatieve netwerken met het kunstonderwijs, de ondernemerswereld, het socio-culturele verenigingsleven en de West-Vlaamse professionele gezelschappen en kunstencentra kan hier een bijzonder interessant perspectief bieden.

Als de huidige vernieuwingsdynamiek zich ook in het onderwijslandschap vanaf het basisonderwijs doorzet, zullen de terugwineffecten op korte termijn voelbaar zijn, niet alleen maatschappelijk maar ook op economisch vlak.

Jean de Bethune
Voorzitter van de provincieraad

DE PROVINCIERAAD

De provincieraad

De provincieraad is voor West-Vlaanderen wat het Vlaamse Parlement is voor Vlaanderen en de gemeenteraad voor een stad of gemeente. De provincieraad vertegenwoordigt de hele bevolking van de provincie, bepaalt het beleid van de provincie en beslist over alle zaken van provinciaal belang. De provincieraadsleden worden rechtstreeks verkozen door de inwoners van de provincie die 18 jaar of ouder zijn. Het aantal raadsleden hangt af van het aantal inwoners van de provincie. De West-Vlaamse provincieraad telt 84 provincieraadsleden.

Een provincieraadslid wordt verkozen voor een periode van zes jaar. De provincieraad vergadert ten minste tien keer per jaar. De voorzitter beslist wanneer hij de provincieraad bijeenroept en stelt de agenda van de vergadering vast. De agenda omvat in elk geval de punten die de deputatie aan de voorzitter meedeelt. De vergaderingen van de provincieraad zijn openbaar, behalve als het over aangelegenheden gaat die de persoonlijke levenssfeer raken of als twee derde van de aanwezige raadsleden beslissen tot behandeling in besloten vergadering. Zo'n beslissing kan genomen worden in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid. De provinciegouverneur kan de vergaderingen bijwonen, maar heeft geen stemrecht. De provincieraadsvoorzitter leidt de vergadering.

Vooraleer de voltallige provincieraad zich over de agendapunten buigt, worden ze besproken in de commissies. Bij het begin van elke raadsvergadering kunnen de provincieraadsleden aan de deputatie vragen stellen over het bestuur van de provincie of de haar toegewezen taken. De provinciegouverneur kan bevraagd worden over de taken die hij behartigt voor de provincie. Om hun controlebevoegdheid degelijk te kunnen uitoefenen, beschikken de raadsleden ook over een ruim inzagerecht. In de raad wordt elk besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen. Deze beslissingen hebben betrekking op alles wat met de provincie te maken heeft. Ze worden genoteerd in een officieel verslag. De provinciegriffier stelt

deze notulen op. Elk jaar wordt een provinciale begroting opgemaakt, die bepaalt hoeveel middelen het bestuur mag besteden aan de diverse opdrachten. De provincieraad van West-Vlaanderen komt in principe elke vierde donderdag van de maand samen om 14 uur in Provinciehuis Boeverbos in Sint-Andries (Brugge), behalve in juli en augustus.

Het bureau van de provincieraad

Het bureau beraadslaagt over alle onderwerpen die door de voorzitter op de agenda geplaatst werden. In het bijzonder besteedt het bureau aandacht aan de voorbereiding van de kalender van de provincieraad en van de commissies, de voorbereiding van de taken van de voorzitter, het formuleren van voorstellen tot het oprichten van de raadscommissies en het onderzoek van de onderwerpen die verband houden met de werking van de provincieraad. Alle politieke fracties zijn in het bureau vertegenwoordigd. Naast de voorzitter telt het 15 leden, verkozen uit de raadsleden. Alle fractievoorzitters zijn lid van het bureau.

De samenstelling van het bureau ziet er als volgt uit:

Voorzitter

Jean de Bethune (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitters

Eerste ondervoorzitter: Peter Roose (sp.a en SLP)

Tweede ondervoorzitter: Luc Vande Caveye (CD&V-N-VA)

Derde ondervoorzitter: Johan Kerckhof (Open Vld)

Secretarissen

Eerste secretaris: André Debruyne (CD&V-N-VA)

Tweede secretaris: Christine Beke (sp.a en SLP)

Derde secretaris: Guido Decorte (CD&V-N-VA)

Vierde secretaris: Franky De Block (sp.a en SLP)

Leden

Carl Vereecke (Open Vld)

Kurt Ravyts (Vlaams Belang)

Marc Vanpaemel (Groen!)

Wilfried Vandaele (CD&V-N-VA)

Hendrik Verkest (CD&V-N-VA)

Pol Vandenbulcke (CD&V-N-VA)

Georgine Roets-Denolf (CD&V-N-VA)

Christine Depaepe (sp.a en SLP)

De deputatie is vertegenwoordigd op de vergaderingen van het bureau door gedeputeerden Durnez en Van Gheluwe.

De commissies van de provincieraad

In voorbereiding op de vergadering van de provincieraad vergaderen maandelijks de raadscommissies. Ze brengen advies uit over zaken die de raad voor onderzoek naar hen heeft verwezen of die tot hun specifieke bevoegdheden behoren. Concreet bespreken de raadscommissies de punten van de agenda van de provincieraad die tot hun eigen bevoegdheid behoren. Een samenvattend verslag van deze besprekingen wordt in de provincieraad voorgelezen en vormt de aanzet van de behandeling in de provincieraad. Naast deze adviserende taak, hebben de raadscommissies vaak ook infopunten op de agenda. Deze kunnen een bezoek aan een provinciale instelling of een algemene toelichting over bv. een Europees programma, nieuwe wetgeving, ... omvatten.

In West-Vlaanderen werden na de vernieuwing van de provincieraad in 2006 acht raadscommissies opgericht. Ze zijn samengesteld volgens het principe van de evenredige vertegenwoordiging. Alle provincieraadsleden zijn lid van twee raadscommissies. Toelichting bij de bespreking van de agendapunten wordt gegeven door de bevoegde gedeputeerde. De vergaderingen van de raadscommissies zijn openbaar.

SAMENSTELLING RAADSCOMMISSIES 2006-2012

1ste commissie • leefmilieu, natuur en landschappen, gebiedswerking

Voorzitter: Hilde Veulemans (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Willy Vandemeulebroucke (sp.a en SLP)

2de commissie • ruimtelijke ordening en mobiliteit

Voorzitter: Eric De Keyser (sp.a en SLP)

Ondervoorzitter: Hilde Declerck (CD&V-N-VA)

3de commissie • economie, streekontwikkeling, externe relaties en Europese programma's

Voorzitter: Yves Debaere (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Veerle Declercq (sp.a en SLP)

4de commissie • land- en tuinbouw, integraal waterbeleid en milieuvergunningen, personeel

Voorzitter: Bernard De Cuyper (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Eric Cardon (sp.a en SLP)

5de commissie • toerisme, recreatie, sport en externe gelijkekansenbeleid

Voorzitter: Claude Vancoillie (sp.a en SLP)

Ondervoorzitter: Els Kindt (CD&V-N-VA)

6de commissie • jeugd, huisvesting en welzijn, infrastructuur en juridische aangelegenheden

Voorzitter: Luc Vannieuwenhuyze (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Jasmijn Bonte (sp.a en SLP)

7de commissie • kunst en cultuur, onderwijs

Voorzitter: Berlinda Willaert (sp.a en SLP)

Ondervoorzitter: Christine Vandewaetere (CD&V-N-VA)

Azf-commissie • algemene zaken, bestuurlijke organisatie, communicatie en financiën

Voorzitter: Jean de Bethune (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Franky De Block (sp.a en SLP)

De provincieraad bij de start van de legislatuur in 2006.

'09

Barbary Georg
Vlaams Belang
Heirweg-Zuid 7A
8770 Ingelmunster
T 056 37 12 56
georg.barbary@
west-vlaanderen.be

Beke Christine
sp.a en SLP
Hagedoornlaan 7
8020 Oostkamp
T 050 27 52 25
christine.beke@
west-vlaanderen.be

Blicck Johan
CD&V-N-VA
Kosterstraat 1
8660 De Panne
T 058 41 45 02
johan.blicck@
west-vlaanderen.be

Bogaert Jean-Marie
CD&V-N-VA
Eikenberg 12
8310 Sint-Kruis
T 050 67 47 66
jean_marie.bogaert@
west-vlaanderen.be

Bonte Jasmijn
sp.a en SLP
Hans Memlinglaan 17
8200 Sint-Andries
T 050 39 44 73
jasmijn.bonte@
west-vlaanderen.be

Cardon Erik
sp.a en SLP
Scharphoutstraat 71
8380 Lissewege
T 050 54 45 71
erik.cardon@
west-vlaanderen.be

Carette Elke
Open Vld
Oostendestraat 25
8820 Torhout
T 050 22 22 32
elke.carette@
west-vlaanderen.be

Castelein Charlotte
Open Vld
Theresialaan 17
8670 Koksijde
T 0497 44 54 46
charlotte.castelein@
west-vlaanderen.be

Cnockaert Anne-Catherine
Vlaams Belang
Molenstraat 35
8940 Wervik
T 056 31 47 35
anne-catherine.cnockaert@
west-vlaanderen.be

Croes Claude
CD&V-N-VA
Driesknoklaan 108
8540 Deerlijk
T 056 72 35 04
claudie.croes@
west-vlaanderen.be

Crop-Rimbaut Jacqueline
Open Vld
Ingelmunstersteenweg 15
8760 Meulebeke
T 051 48 72 05
jacqueline.rimbaut@
west-vlaanderen.be

de Bethune Jean
CD&V-N-VA
Van Bellegemdreef 27
8510 Kortrijk
T 056 22 40 40
jean.de_bethune@
west-vlaanderen.be

De Block Franky
sp.a en SLP
Albatrosstraat 22
8400 Oostende
T 059 80 37 24
franky.deblock@
west-vlaanderen.be

De Cuyper Bernard
CD&V-N-VA
Jacobus Van
Bellegemstraat 11
8310 Brugge
T 050 35 61 02
bernard.de_cuyper@
west-vlaanderen.be

De fauw Dirk
CD&V-N-VA
Manitobalaan 29
8200 Sint-Andries
T 050 38 76 89
dirk.de_fauw@
west-vlaanderen.be

De Gryse Livia
Open Vld
Riddersstraat 22
8000 Brugge
T 050 34 73 91
livia.de_gryse@
west-vlaanderen.be

De Keyser Eric
sp.a en SLP
Tuinwijk 70
8600 Diksmuide
T 0474 31 75 97
eric.de_keyser@
west-vlaanderen.be

De Plecker Hugo
Open Vld
Achtmeilaan 32
8300 Knokke-Heist
T 050 51 01 87
hugo.deplecker@
west-vlaanderen.be

De Reuse Immanuel
Vlaams Belang
Heilig Kruisplein 8
8800 Roeselare
T 051 24 80 92
immanuel.dereuse@
west-vlaanderen.be

Debaere Yves
CD&V-N-VA
Bissegemstraat 85
8560 Wevelgem
T 056 41 38 14
yves.debaere@
west-vlaanderen.be

Debreuck Kelly
sp.a en SLP
Leeuwerikenstraat 24
8400 Oostende
T 0493 54 85 98
kelly.debreuck@
west-vlaanderen.be

Debruyne André
CD&V-N-VA
Diksmuidse-
steenweg 357
8800 Roeselare
T 051 20 48 66
andre.debruyne@
west-vlaanderen.be

Decler Hilde
CD&V-N-VA
Gentpoortstraat 46
8000 Brugge
T 050 34 01 74
hilde.decleer@
west-vlaanderen.be

Declercq Veerle
sp.a en SLP
Molenmeers 48
8000 Brugge
T 050 33 02 22
veerle.declercq@
west-vlaanderen.be

Decorte Guido
CD&V-N-VA
Polderstraat 8
8670 Oostduinkerke
T 058 51 67 06
guido.decorte@
west-vlaanderen.be

Dejaegher Christof
CD&V-N-VA
Beluikstraat 1
8970 Poperinge
T 057 33 94 58
christof.dejaegher@
west-vlaanderen.be

Depaape Christine
sp.a en SLP
Opstal 100
8930 Menen
T 056 41 23 10
christine.depaape@
west-vlaanderen.be

Deraeve Dirk
CD&V-N-VA
Houthulstseweg 16
8920 Langemark-
Poelkapelle
T 057 48 88 89
dirk.deraeve@
west-vlaanderen.be

Dereeper Ignace
CD&V-N-VA
Weststraat 14
8460 Oudenburg
T 059 26 68 64
ignace.dereeper@
west-vlaanderen.be

Deschacht Frieda
Vlaams Belang
Vindictivelaan 14 bus 22
8400 Oostende
T 059 50 26 00
frieda.deschacht@
west-vlaanderen.be

Destoop-Dhondt Yolande
CD&V-N-VA
Vinkstraat 42
8793 Waregem
T 056 60 24 77
yolande.dhondt@
west-vlaanderen.be

Devaere Franky
Onafhankelijk
Vinkstraat 42
8780 Oostrozebeke
T 0477 95 74 32
franky.devaere@
west-vlaanderen.be

Dumarey Anthony
Open Vld
Marktstraat 22/5
8460 Oudenburg
T 059 25 00 77
anthony.dumarey@
west-vlaanderen.be

Durnez Jan
CD&V-N-VA
Capucienenstraat 104
8900 Ieper
T 057 20 38 13
jan.durnez@
west-vlaanderen.be

Huyghe Eric
CD&V-N-VA
Moervijverweg 30A
8680 Koekelare
T 051 58 12 38
eric.huyghe@
west-vlaanderen.be

Kerckhof Johan
Open Vld
IJzerwegstraat 7
8470 Gistel
T 059 27 43 44
johan.kerckhof@
west-vlaanderen.be

Kindt Els
CD&V-N-VA
Hoogwielkestraat 55
8810 Lichtervelde
T 051 72 67 09
els.kindt@
west-vlaanderen.be

Lacombe Jan
Vlaams Belang
Essex Scottishlaan 12/11
8434 Middelkerke
T 058 24 02 16
jan.lacombe@
west-vlaanderen.be

Laloo Boudewijn
CD&V-N-VA
Berenwegel 21
8000 Brugge
T 050 33 35 66
boudewijn.laloo@
west-vlaanderen.be

Laridon Lies
CD&V-N-VA
IJzerlaan 58
8600 Diksmuide
T 051 50 01 00
lies.laridon@
west-vlaanderen.be

Leenknecht Geert
Open Vld
Elf-Juliststraat 50
8870 Izegem
T 051 30 02 22
geert.leenknecht@
west-vlaanderen.be

Lieveyns Maureen
Groen!
Morinnestraat 12
8500 Kortrijk
T 056 21 18 66
maureen.lieveyns@
west-vlaanderen.be

Lybeer Lieven
CD&V-N-VA
Goedendaglaan 80
8500 Kortrijk
T 056 25 79 61
lieven.lybeer@
west-vlaanderen.be

Madoc Reinhart
Vlaams Belang
Zomerweg 7
8490 Jabbeke
T 0478 74 57 56
reinhart.madoc@
west-vlaanderen.be

Masselis Hans
Open Vld
Doorniksesteenweg 197
8500 Kortrijk
T 056 64 44 39
hans.masselis@
west-vlaanderen.be

Masyn Luc
Vlaams Belang
Logboek 27
8301 Knokke-Heist
T 0477 32 06 11
luc.masyn@
west-vlaanderen.be

Matton-Spincemaille Eliane
CD&V-N-VA
Vichtestraat 5
8553 Zwevegem
T 056 77 79 42
eliane.spincemaille@
west-vlaanderen.be

Naeyaert Bart
CD&V-N-VA
Aartrijckestraat 38
8820 Torhout
T 050 22 14 04
bart.naeyaert@
west-vlaanderen.be

Pertry Gunter
sp.a en SLP
Eikenlaan 9
8900 Ieper
T 057 20 79 71
gunter.pertry@
west-vlaanderen.be

Pillaert Kristof
CD&V-N-VA
Oude Rozebekestraat
43C
8830 Hooghelede
T 051 24 25 83
kristof.pillaert@
west-vlaanderen.be

Ramoudt André
sp.a en SLP
Warandestraat 14
8480 Ichtegem
T 051 58 87 23
andre.ramoudt@
west-vlaanderen.be

Ravyts Kurt
Vlaams Belang
Molenwal 8
8377 Zuienkerke
T 050 42 82 34
kurt.ravyts@
west-vlaanderen.be

Roets-Denolf Georgine
CD&V-N-VA
Karel Mestdaghstraat 83
8000 Brugge
T 050 31 23 08
georgina.denolf@
west-vlaanderen.be

Roose Peter
sp.a en SLP
Brugsesteenweg 22
8630 Veurne
T 058 31 56 33
peter.roose@
west-vlaanderen.be

Schelfhout Luk
Vlaams Belang
Kerkstraat 159
8540 Deerlijk
T 056 77 66 90
luk.schelfhout@
west-vlaanderen.be

Servayge Veerle
Vlaams Belang
Pontstraat 93
8551 Zwevegem
T 056 77 67 08
veerle.servayge@
west-vlaanderen.be

Seynaeve Ann
CD&V-N-VA
Ter Elst 40
8560 Wevelgem
T 056 40 39 82
ann.seynaeve@
west-vlaanderen.be

Slegers Bercy
CD&V-N-VA
Speiestraat 20
8940 Wervik
T 0495 29 52 28
bercy.slegers@
west-vlaanderen.be

Titeca-Decraene Marleen
CD&V-N-VA
Klokketuin 78
8570 Anzegem
T 056 68 09 20
marleen.titeca@
west-vlaanderen.be

Van den Eynde Guy
Open Vld
Karelmeers 26
8790 Waregem
T 056 60 81 13
guy.van_den_eynde@
west-vlaanderen.be

Van Gheluwe Patrick
sp.a en SLP
Boomlandstraat 73
8880 Ledegem
T 056 50 00 93
patrick.van_gheluwe@
west-vlaanderen.be

Van Lancker Eddy
sp.a en SLP
Roggelaan 25
8500 Kortrijk
T 0475 26 01 55
eddy.van_lancker@
west-vlaanderen.be

Van Parys-Bruyninckx Sofie
Vlaams Belang
Molenstraat 40
8020 Oostkamp
T 050 33 17 32
sofie.bruyninckx@
west-vlaanderen.be

Vancoillie Claude
sp.a en SLP
Krokussenlaan 1
8930 Menen
T 0475 64 74 92
claud.vancoillie@
west-vlaanderen.be

Vandaete Wilfried
CD&V-N-VA
Warvinge 17
8421 De Haan
T 059 23 95 47
wilfried.vandaete@
west-vlaanderen.be

Vande Caveye Luc
CD&V-N-VA
Waterstraat 28
8020 Oostkamp
T 050 82 33 10
luc.vande_caveye@
west-vlaanderen.be

Vandecasteele Noël
Open Vld
Clevenstraat 9/11
8680 Koekelare
T 059 27 87 46
noel.vandecasteele@
west-vlaanderen.be

Vandemeulebroucke Willy
sp.a en SLP
Witgenlaan 8
8530 Harelbeke
T 056 71 04 53
willy.vandemeulebroucke@
west-vlaanderen.be

Vandenbulcke Baldwin
Vlaams Belang
Kattestraat 107
8520 Kuurne
T 056 71 10 92
baldwin.vandenbulcke@
west-vlaanderen.be

Vandenbulcke Pol
CD&V-N-VA
Weidestraat 91
8800 Roeselare
T 051 24 83 06
pol.vandenbulcke@
west-vlaanderen.be

Vandeputte Didier
sp.a en SLP
Nederweg 14/7
8870 Izegem
T 051 30 97 35
didier.vandeputte@
west-vlaanderen.be

Vanderersch Piet
Open Vld
Rollegemstraat 202
8880 Ledegem
T 056 50 47 16
piet.vanderersch@
west-vlaanderen.be

Vandewaetere Christine
CD&V-N-VA
Legestraat 10
8850 Ardooie
T 051 74 63 78
christine.vandewaetere@
west-vlaanderen.be

Vanlerberghe Jurgen
sp.a en SLP
Ieperstraat 29
8970 Poperinge
T 057 33 89 60
jurgen.vanlerberghe@
west-vlaanderen.be

Vannieuwenhuyze Luc
CD&V-N-VA
Bruggestraat 22
8700 Tielt
T 051 40 25 59 / 0494
90 91 02
luc.vannieuwenhuyze@
west-vlaanderen.be

Vanpaemel Marc
Groen!
Bruggestraat 154
8730 Oedelem
[Beernem]
T 050 79 24 46
marc.vanpaemel@
west-vlaanderen.be

Vanwalleghe Herlinde
CD&V-N-VA
Beversesteenweg 543
8800 Roeselare
T 051 24 22 70
herlinde.vanwalleghe@
west-vlaanderen.be

Vereecke Carl
Open Vld
Populierenlaan 14
8520 Kuurne
T 056 70 52 54
carl.vereecke@
west-vlaanderen.be

Verkest Hendrik
CD&V-N-VA
Kokerstraat 5
8750 Wingene
T 051 65 71 07
hendrik.verkest@
west-vlaanderen.be

Verkinderen Gilbert
Open Vld
Zonnebekestraat 66
8920 Langemark-
Poelkapelle
T 057 48 83 79
gilbert.verkinderen@
west-vlaanderen.be

Verschaete Koenraad
Vlaams Belang
Meensesteenweg 245/001
8501 Bissegem
T 056 37 23 49
koenraad.verschaete@
west-vlaanderen.be

Veulemans Hilde
CD&V-N-VA
Stokkellaan 114
8400 Oostende
T 059 70 83 75
hilde.veulemans@
west-vlaanderen.be

Warnez Peter
CD&V-N-VA
Peerstalvoetweg 2
8750 Wingene
T 051 65 63 42
peter.warnez@
west-vlaanderen.be

Willaert Bertlinda
sp.a en SLP
Populierenlaan 94
8450 Bredene
T 059 32 15 47
berlinda.willaert@
west-vlaanderen.be

BELANGRIJKSTE AGENDAPUNTEN UIT DE PROVINCIERAAD

In 2008 kwam de provincieraad dertien keer samen.

De raad gaf machtiging tot verwerving van gronden ter uitbreiding van de provinciale domeinen Zeebos, Lippensgoed-Bulskampveld, De Gasthuisbossen, De Kemmelberg en in Diksmuide. Tevens werd het licht op groen gezet voor de verwerving van de gedesaffekteerde spoorlijn 64 van Zonnebeke naar Roeselare (de zogenaamde Stroroute).

In 2008 werden enkele procedures voor de uitvoering van grote werken of aankopen in gang gezet, waaronder de aankoop van een vierkleurenpers voor de grafische dienst van de provincie, de uitbreiding van het bufferbekken ter hoogte van de Spanjaardbeek in Kortemark, de aanleg van een bufferbekken langs de Lendeledebeek in Ingelmunster, de dorpskernvernieuwing van Spiere-Helkijn en de aanleg van fietspaden in onder meer Wevelgem, Koekelele, Kortrijk en Zwevegem. De raad stemde ook in met de vervanging van het conferentiesysteem in de eigen raadzaal. De vervanging werd reeds uitgevoerd, zodat de raad voortaan met ondersteuning van een digitaal systeem kan vergaderen.

Het vaststellen van provinciale reglementen is een exclusieve bevoegdheid van de provincieraad. In de loop van 2008 werden 21 reglementen vastgesteld, onder meer voor de subsidiëring van jeugdverblijfscentra, voor projecten inzake milieuhinderreductie, voor de subsidiëring van bovenlokale sportieve initiatieven in West-Vlaanderen, voor de ondersteuning van kleine dorpen op het West-Vlaamse platteland, voor klachtenbehandeling, voor infrastructuursubsidies voor de inrichting, renovatie en uitbreiding van terreinen voor woonwagendwoneers en ter subsidiëring van woonzorgprojecten.

De provincieraad is ook exclusief bevoegd om beheers- en samenwerkingsovereenkomsten goed te keuren, zoals de overeenkomst met de stad Oostende over de samenwerking tussen PMMK-PMCP en MSK Oostende en de overeenkomst met de militaire overheid tot ingebruikname van de kazerne 'Kapt. Stevens' in Zedelgem. De raad keurde tevens de fusie goed tussen het PTI-CVO (Centrum voor Volwassenenonderwijs) en het CVO-SLIZ (Centrum voor Volwassenenonderwijs - Stedelijke Leergangen Izegem).

De provincie trad in 2008 toe tot de nv XOM, de woondienst JOGI (Jabbeke, Oudenburg, Gistel en Ichtegem) en de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale.

Voor elk van de achttien provinciale bevoegdheden werd een sectorale beleidsnota opgemaakt. Deze documenten werden in de loop van 2008 aan de provincieraad voorgelegd.

Het budget 2009 werd besproken op 21, 22 en 23 oktober en kreeg goedkeuring op 4 november 2008.

Op het vlak van ruimtelijke ordening werden zeven provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's) voorlopig en zes definitief vastgesteld, waaronder het PRUP Zuid-Westelijke omleiding Diksmuide. De provincieraad gaf ook viermaal advies over gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's).

In navolging van de streekpacten van de andere RESOC's, die in 2007 aan bod kwamen, werd in 2008 het streekpact van RESOC Westhoek aan de raad voorgelegd en bekrachtigd.

De provincieraad vergadert in principe minstens elke vierde donderdag van de maand.

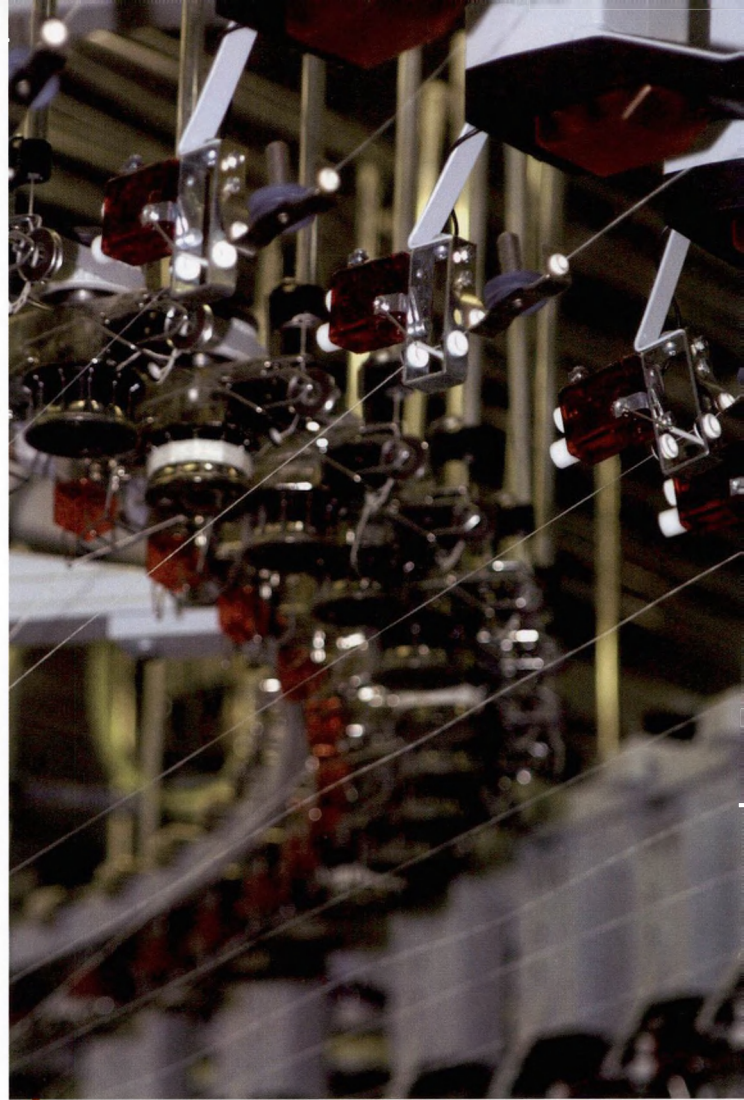
REDE VAN DE GOUVERNEUR TOT DE PROVINCIERAAD

Schering en inslag: Textiel in West-Vlaanderen

Onder de titel 'Schering en inslag: Textiel in West-Vlaanderen' hield provinciegouverneur Paul Breyne op 13 oktober 2008 zijn jaarlijkse rede tot de provincieraad. Aanleiding was de opening van het provinciale werkjaar.

Textielproductie is een activiteit die in Vlaanderen reeds vele eeuwen beoefend wordt. Doorheen de geschiedenis kende ze een grote bloei, maar ook periodes van verval en reconversie. Eind 2005 was de sector in de provincie nog altijd goed voor 15.711 loontrekkenden. Daarmee was textiel de op één na grootste industriële sector in West-Vlaanderen na de metaalsector. Het zwaartepunt ligt in de arrondissementen Kortrijk en Tielt. Tussen 1992 en 2005 verdwenen echter bijna 7.100 jobs in de West-Vlaamse textielsector. De sector wordt ook gekenmerkt door vergrijzing. Samen met een gebrekkige instroom als gevolg van een imago-probleem is dit volgens provinciegouverneur Paul Breyne de reden waarom honderden vacatures (productieoperatoren, technici, ingenieurs textiel, onderhoudsmecaniciëns) niet of heel moeilijk ingevuld raken.

Provinciegouverneur Breyne is er echter van overtuigd dat de textielsector nog altijd toekomst biedt voor investeerders, ondernemers, werknemers en afgestudeerden in het textielonderwijs. De sector is immers veerkrachtig en flexibel, is veelal gebaseerd op familiaal ondernemerschap, mikt vaak op export en kiest voor toekomstgerichte productsegmenten. De bedrijven zijn creatief, innovatief en zeer productief, logistiek goed georganiseerd en servicegericht. Omdat de concurrentie met de lageloonlanden niet te winnen valt, moet er volgens provinciegouverneur Breyne resoluut gekozen worden voor een doorgedreven specialisatie en het aanboren van lucratieve nichemarkten. Het komt erop neer dat de activiteiten met hoge toegevoegde waarde in Vlaanderen blijven en de activiteiten met lagere toegevoegde waarde verplaatst worden. De toekomst zal minder arbeidsgericht zijn, maar kennisgedreven, minder gericht op volume, maar meer op specialisatie. Daarom moet zwaar ingezet worden op de kwaliteit van het textielon-

Volgens gouverneur Breyne biedt de textielsector nog altijd toekomst voor investeerders, ondernemers, werknemers en afgestudeerden in het textielonderwijs.

derwijs en moet het imago van de sector verbeteren, opdat de jeugd opnieuw interesse krijgt voor het textielonderwijs en voor een loopbaan in de innovatieve textielnijverheid van de toekomst.

DE FINANCIËN VAN DE PROVINCIE

Het provinciebudget 2008

Het begrotingsbudget voor het jaar 2008 voorzag na vijf begrotingswijzigingen 170,4 miljoen euro voor de gewone uitgaven. De gewone ontvangsten bedroegen 172,7 miljoen euro. De gewone dienst sloot af met een overschot van 2,3 miljoen euro.

Gewone ontvangsten

Het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Provinciefonds werd voor 2008 geraamd op 16 miljoen euro of 9,3 procent van de ontvangsten.

De totale fiscale opbrengsten voor 2008 werden begroot op 115,6 miljoen euro. Dit was een stijging van 14,2 miljoen euro of 14 procent tegenover 2007. Deze toename was enerzijds toe te schrijven aan de invoering van een nieuwe belasting op tweede verblijven voor 6,6 miljoen euro. Anderzijds was er de correctie van de bestaande belastingtarieven aan de levensduurte, evenwel met belastingvermindering voor bepaalde categorieën. Ten slotte werden, zoals jaarlijks, de opcentiemen op de onroerende voorheffing eveneens aangepast aan de levensduurte.

De algemene provinciebelasting op de gezinnen bleef gelijk op 18 euro voor alleenstaanden en steeg van 31,75 euro naar 33 euro voor gezinnen vanaf twee personen. Er werd een volledige vrijstelling voorzien voor leefloners en een verminderd tarief van 20 procent voor omnio's (o.a. weduwen, wezen, invaliden, ...).

De provinciebelasting op bedrijven werd eveneens gewijzigd. Het tarief steeg van 14 naar 15 cent per vierkante meter en het basistarief van 85,25 euro naar 87 euro. Beide belastingtarieven werden aangepast aan de levensduurte. Bedrijven met een bedrijfsoppervlakte tussen 10.000 en 500.000 vierkante meter konden evenwel genieten van een verminderd tarief van 13 cent per vierkante meter. Oppervlakten boven de 500.000 vierkante meter werden vrijgesteld van belasting.

Voor de nieuwe belasting op tweede verblijven werd een tarief van 100 euro per tweede verblijf gehanteerd.

Het aantal provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing werd verhoogd met 25 opcentiemen van 330 tot 355. Tegenover 2007 steeg het procentuele aandeel van de fiscale ontvangsten met 1,84 procent tot 66,9 procent.

De onderwijssubsidies stegen van 4,28 tot 4,33 procent van de ontvangsten, doordat het Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs in Izegem op 1 september 2008 van start ging.

Door overboekingen vanuit het gewone reservefonds voor de financiering van de participatie van de provincie in de nv XOM, vertegenwoordigden de overboekingen in 2008 in het totaal 2,07 procent van de gewone ontvangsten. De restructuur 'overige ontvangsten' daalde met 1,02 procent tot 7,41 procent.

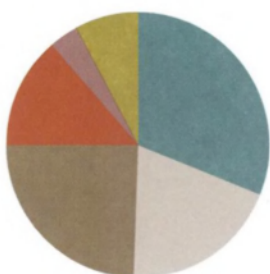
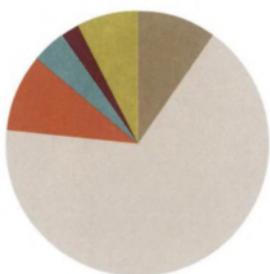
Gewone uitgaven

Voor 2008 werden de totale personeelsuitgaven geraamd op 53,1 miljoen euro. Het aandeel van de personeelskosten in het geheel van de begroting bedroeg 31,2 procent, een procentuele daling met 1,8 procent tegenover 2007. De (fictieve) personeelslast voor het gesubsidieerde onderwijzend personeel buiten beschouwing gelaten, bedroeg het netto-aandeel van de personeelsuitgaven 28,3 procent.

De werkingskosten werden begroot op 33,2 miljoen euro en vertegenwoordigden 19,5 procent van de gewone uitgavenbegroting, een status quo tegenover 2007.

De overdrachten (werkingstoelagen en investeringstoelagen) waren goed voor 41,6 miljoen euro of 24,4 procent van de lopende uitgaven. Tegenover 2007 was dit een daling met 3,4 procent.

De brutoschuld of de schulduitgaven (inclusief leningen ten laste van de subsidiërende overheid of doorgeefleningen) bedroegen 23,3 miljoen euro of 13,7 procent van de totale uitgaven. Daarmee daalde het procentuele aandeel in de totale begroting 2008 met één procent ten opzichte van 2007.

gewone ontvangsten

vorige jaren	17.228.182,79	9,98%
belastingen	115.560.380,00	66,91%
Vlaams provinciefonds	16.069.306,00	9,30%
subsidies onderwijs	7.482.695,35	4,33%
overboekingen	3.568.591,17	2,07%
overige ontvangsten	12.789.602,40	7,41%
totaal	172.698.757,71	100,00%

gewone uitgaven

vorige jaren	140.800,00	0,08%
personeel	53.069.825,49	31,15%
werkingskosten	33.176.584,71	19,48%
overdrachten	41.633.291,46	24,44%
schuld	23.293.693,90	13,67%
overboekingen nr reservefondsen	6.000.000,00	3,52%
overboekingen naar btw dienst	13.037.714,77	7,65%
totaal	170.351.910,33	100,00%

De overboekingen bedroegen 19 miljoen euro en stegen tot 11,2 procent van de totale begroting. Er werd zes miljoen euro naar het gewone reservefonds overgeboekt en 13 miljoen euro naar de buitengewone dienst. Hiervan werd vijf miljoen euro voorzien voor de vervroegde aflossing van leningen.

Buitengewone dienst

De buitengewone uitgaven bestaan in hoofdzaak uit investeringen. De eigen investeringen in het eigen dienstjaar waren goed voor 27,3 miljoen euro. Dat was een lichte daling van 2,1 miljoen euro tegenover 2007.

De investeringsenveloppe voor de provinciale administratie en de centrale diensten bedroeg 4,1 miljoen euro (waarvan onder meer 1,4 miljoen euro voorzien was voor de provinciehuizen Boeverbos, Abdijbeke, Tolhuis en de gebouwen voor gebiedsgerichte werking en socio-economisch beleid, en 2,8 miljoen euro voor onder meer de software en hardware van het centrale informaticapark, een nieuwe drukmachine voor de grafische dienst en diverse aankopen voor het wagenpark), wegverkeer 6,5 miljoen euro (waarvan 3,9 miljoen euro voor een fietspadennetwerk), waterlopen 2,3 miljoen

euro (aanleg van bufferbekkens en waterbeheersingswerken), landbouw en visserij 1,7 miljoen euro (vernieuwde gebouwen en infrastructuur in het POVLT), secundair onderwijs 2,2 miljoen euro (PTI), recreatiecentra 4,5 miljoen euro (verwerving en inrichting van provinciale domeinen, waaronder KTA-hoevegebouwen in Diksmuide), kunst en natuur 1,3 miljoen euro (waaronder 0,7 miljoen euro voor het Kunstmuseum aan Zee in Oostende), eredienst 1,5 miljoen euro (waarvan 0,9 miljoen euro voor de verdere restauratie van de Sint-Salvatorskathedraal).

Jaarrekening 2007

De provincieraad keurde de jaarrekening 2007 goed op 21 oktober 2008.

In de gewone dienst werd het algemene begrotingsresultaat vastgesteld op 29 miljoen euro en het boekhoudkundige resultaat op 48 miljoen euro.

De buitengewone dienst sloot af met een begrotingsresultaat van 17,8 miljoen euro in min, als gevolg van nog op te nemen leningen, en een boekhoudkundig resultaat van 10 miljoen euro.

ARCHIEF

Onvermoede documenten in Provinciaal Archief

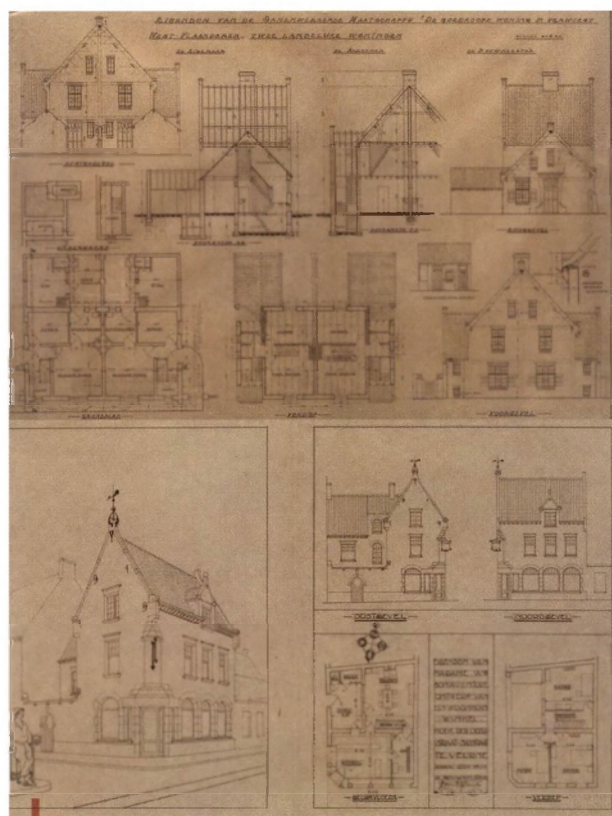
Het Provinciaal Archief aan de Gistelse Steenweg 528 in Sint-Andries bevat documenten en dossiers, die de neerslag vormen van de werking van provinciale beleidsorganen en diensten. Daarnaast probeert de archiefdienst ook bewust om aanverwante archieven van bovenlokaal belang te verwerven. Deze archieven, die ontstonden buiten het provinciale bestuur en gevormd werden door particulieren, moeten wel verband houden met de reeds aanwezige bestanden. Voorbeelden daarvan zijn bedrijfs- of architectenarchieven, die aansluiten bij administratieve aanvragen of beroepen. De particuliere archieven moeten vooral ook een eigen, aparte visie op het verleden aanbieden, naast of afwijkend van de bestuurlijke overheidsvisie.

Bij elke overname sluit de deputatie een contract van permanente bruikleen af met de bewaargever(s). Het archiefpersoneel inventariseert de bewaargevingen in hun samenhang, voor zover mogelijk, beschrijft ze in het geautomatiseerde archiefbeheerprogramma Probat (Provinciaal Beheerprogramma voor Archieftoepassingen) en registreert ze in de Archiefbank Vlaanderen.

Eind 2008 waren volgende particuliere archieven in het provinciale archiefgebouw te raadplegen: archief van Y. Dehaene uit Assebroek rond het Beschermingskomitee der Werkmanswoningen (1890 - 1931), archief van de Vrije Visserijschool Paster Pype Oostende (1933 - 1995), archief van de Vrije Visserijschool Heist (1946 - 1986), archief van de Vrije Visserijschool Nieuwpoort (1917 - 1995), documentatie van Daniël Merlevede uit Ieper (1988) rond Constant Vansteenkiste en het vlas, documentatie van Roger Hoeman uit Brugge (1899 - 1922) in verband met gerestaureerde openbare en geklasseerde gebouwen in de provincie, archief en documentatie van Peter Bossu uit Diksmuide (1925 - 2008) over West-Vlaamse milieuproblematiek, het archief van de vzw Vlaams Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek - Z.W.I. uit Oostende (1931 - 2001), archief betreffende de West-Vlaamse buurtspoorwegen (1895 - 1977), het archief van diverse bouwondernemingen en van

de Interprofessionele Kamer der Bouwbedrijven van het arrondissement Brugge (1903 - 2003), de architectenarchieven van Charles, Charles en Hamel (negentiende eeuw tot 1960) en van Camille Van Elslande (eerste helft twintigste eeuw, wederopbouw in de Westhoek) en het film- en klankbandenarchief (1953 - 1984) van de Brugse cineast Erik Weymeersch.

www.west-vlaanderen.be/archiefdienst

Plannen uit het architectenarchief van Camille Van Elslande.

COMMUNICATIE EN ICT

Speerpunten in de verf

In West-Vlaanderen is het goed wonen, werken en ontspannen. Bij de start van de regiomarketingcampagne in 2003 vertaalde de provincie de West-Vlaamse troeven in drie slogans: 'Genieten. Het zit in ons', 'Ondernemen. Het zit in ons' en 'Kwaliteit. Het zit in ons'. Ze werden geïntegreerd in het communicatiebeleid van het provinciebestuur en gaven aanleiding tot enkele opvallende mediacampagnes.

In 2008 zette de provincie de speerpunten in de verf op maar liefst honderd affiches van twintig vierkante meter, verspreid over de hele regio. De speerpunten werden geïllustreerd aan de hand van stijlvolle beelden, die doorgetrokken werden in alle communicatiemiddelen van de provincie en opdoken in advertenties in de belangrijkste West-Vlaamse media. Begin februari verscheen bij een regionaal weekblad ook een heus magazine met reportages over West-Vlaanderen als toeristisch-recreatieve, ondernemende en kwaliteitsvolle regio.

Sinds de lancering van de regiomarketingcampagne in 2003 wordt jaarlijks een marktonderzoek uitgevoerd. Ook de campagne van 2008 werd onder de loop genomen, via een telefonische enquête en een online-onderzoek. Er is een gestage vooruitgang merkbaar in herkenbaarheid. Zo'n 22 procent van de West-Vlamingen kan het logo juist omschrijven. Een overgrote meerderheid van ruim 82 procent van de West-Vlaamse bevolking schaaft zich achter de drie speerpunten. Daarbij is er een draagvlak over de hele lijn: de verschillen tussen de regio's, tussen mannen en vrouwen en tussen de leeftijdsgroepen zijn beperkt. Driekwart van de West-Vlamingen vindt het ook belangrijk dat het provinciebestuur inspanningen doet om West-Vlaanderen beter bekend te maken.

De website van de provincie West-Vlaanderen trekt significant meer bezoekers aan dan voorheen. Negentien procent kent de website en van hen bezoekt één op de drie deze site minstens éénmaal per drie tot vier maanden. Ook het Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis is beduidend beter bekend (29 procent), vooral in het Brugse Ommeland. De personen die de online-enquête invulden, bezoeken de

provinciale website frequenter en kennen het Tolhuis ook beter dan de overige respondenten.

Een nieuw intranet

De dienst Internetontwikkeling organiseerde in 2007 een bevraging bij personeelsleden van de provincie naar het gebruik van het intranet en de grootste noden ervan. De bevindingen resulteerden half oktober 2008 in een gloednieuw intranet, met een volledig nieuwe lay-out en een eigen naam ILSE (Informatie, Leren en Samenwerken op een Elektronische manier).

Niet alleen de 'look & feel', maar ook de manier van werken met het intranet werd nieuw. Er werd een nieuw Content Management Systeem geïntroduceerd. Dit systeem biedt een kader om de inhoud van de site op een efficiënte manier aan te maken en te beheren, volledig los van de opmaak ervan. Op die manier kan het intranet decentraal onderhouden worden. Dit betekent dat niet enkel de dienst Internetontwikkeling, maar ook andere diensten de inhoud van het intranet kunnen aanpassen.

Het nieuwe intranet biedt de gebruiker tal van voordelen. De inhoud wordt voortaan meer op maat van de bezoeker aangeboden. Provinciepersoneelsleden kunnen de rubrieken op de homepagina van het intranet gedeeltelijk zelf bepalen. Ze kunnen zich op bepaalde pagina's abonneren,

Focus-WTV, al meer dan tien jaar partner in het communicatiebeleid van de provincie.

zodat ze steeds op de hoogte gehouden worden bij vernieuwing ervan.

Het intranet wordt steeds meer een interactief en dynamisch communicatiemiddel. De opgedane ervaringen zullen verder gebruikt worden om ook de website van de provincie op het internet op gelijkaardige wijze aan te passen.

Vijftien jaar op de regionale televisie

De voorbije vijftien jaar verzamelden de regionale zenders meer dan 23.000 tapes met beeldmateriaal in hun archiefrekken. Ze vormen vaak unieke documenten die belangrijk zijn voor de overlevering in de provincie.

Met de steun van het provinciebestuur maakte de regionale televisie vijf afleveringen over de evolutie van West-Vlaanderen op het gebied van economie, politiek, cultuur, toerisme en sport. De beelden werden afgewisseld met interessante getuigenissen. In september 2008 kreeg de kijker te zien hoezeer de provincie in vijftien jaar tijd evolueerde. De beelden waren ook beschikbaar voor digitale tv-abonnees in heel Vlaanderen.

Meer dan tien jaar lang was 'West op zondag' een vaste waarde in het programmaschema van de regionale zenders. Het programma gaf mee een gezicht aan de werking van de provincie. In 2008 evalueerde de provincie dit samenwerkingsverband. Het programma zou voortaan 'kWESTie' heten en kreeg een nieuwe inhoud. Verhalen en getuigenissen van West-Vlamingen komen sindsdien nog meer centraal te staan, mensen die dankzij of via de provincie een project kunnen lanceren of een werking uitbouwen. De eerste uitzendingen in het najaar van 2008 werden goed onthaald. Een vrijwilliger in de palliatieve zorg, een natuurgids in De Palingbeek, een jeugdleider die gebruik maakt van de provinciale uitleendienst: ze gaven elk op een heel concrete wijze weer wat de provincie West-Vlaanderen voor hen betekent.

Naast dit wekelijkse magazine dat op zaterdag en zondag in lus uitgezonden wordt, kan de kijker ook de werkzaamheden van de provincieraad op de voet volgen. Elke dinsdag volgend op een provincieraadszitting wordt 'De Raad' uitgezonden. Dit programma brengt verslag uit van de zitting en geeft duiding bij de belangrijkste agendapunten.

www.west-vlaanderen.be/kwestie

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Personeelsformatie

De provincieraad keurde in juni 2008 een nieuwe personeelsformatie goed. Die geeft een overzicht van het aantal betrekkingen per graad. De nieuw vastgestelde personeelsformatie was het uitvloeisel van het provinciedecreet en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2007. Voortaan bestaat de personeelsformatie uit twee grote delen: een statutaire en een contractuele formatie. In het totaal telt ze 911 betrekkingen. Achttien plaatsen voorzien voor de kabinetten van de gedeputeerden worden apart vermeld. Er is tevens een aparte pool van twaalf plaatsen voorbehouden voor personen met een handicap. De nieuwe formatie-opdeling brengt ook een wijziging in de personeelsbehoefteplanning met zich mee. Vroeger konden bv. betrekkingen in het kader van Europese projecten buiten de formatie ingevuld worden. Voor deze functies moeten nu ook formatieplaatsen voorzien worden. Dit vergt een meer proactieve personeelsplanning.

Vacante plaatsen kunnen nog altijd ingevuld worden via interne bevorderingsprocedures of externe aanwervingsexamens. De nieuwe rechtspositieregeling voorziet een derde manier van invulling: het systeem van interne personeelsmobiliteit. Het personeel dat in dienst is bij de provincie krijgt daardoor meer mogelijkheden om zijn carrière een andere wending te geven binnen het bestuur.

Dienen niet in de personeelsformatie opgenomen te worden: betrekkingen ingesteld ter uitvoering van tewerkstellingsmaatregelen (zoals gesco's, WEP+, startbanen), personeel voor piekmomenten (zoals seizoenarbeid en jobstudenten), en vervangingen (bv. van zieke personeelsleden).

Om vlot te kunnen inspelen op plotse personeelsbehoeften, zijn er in de rechtspositieregeling aangepaste, kortere selectieprocedures voorzien.

Rechtspositieregeling

Het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2007 over de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie en de rechtspositieregeling voor het gemeente- en provinciepersoneel vormde het startstein voor alle lokale besturen (inclusief de provincie) om het administratieve statuut voor statutairen, het reglement op de contractuelen en het geldelijke statuut van alle personeelsleden aan te passen.

In overleg met het managementteam en de deputatie werkte de personeelsdienst een voorstel van rechtspositieregeling uit, dat met de vakorganisaties onderhandeld werd. De provincieraad keurde de nieuwe regeling goed op 27 november 2008.

Voortaan zijn bepalingen over decretale graden (bv. provinciegriffier), kabinetspersoneel en wetenschappelijk personeel in de rechtspositieregeling geïntegreerd, evenals aspecten van mobiliteit, ziekteverzuim, welzijn, diversiteit en deontologische code.

Verschillende procedures (zoals de procedure voor interne mobiliteit en de selectie van personeel) werden meer uitgeschreven en er werd aandacht besteed aan nieuwe opportuniteiten voor een modern personeelsbeleid. Een nieuwe opportuniteit was de maximale gelijkschakeling tussen statutair en contractueel personeel in evaluatie, interne mobiliteit en bevordering.

De nieuwe rechtspositieregeling bood tevens de kans om werktijdregeling en vorming van naderbij te bekijken.

In de standaardwerktijdregeling werden de glijtijden uitgebreid. Om de overuren te beperken, werd het systeem van drie shifts ingevoerd. Als het voor de functie noodzakelijk is, kan het personeelslid een avond- of weekendshift aanvragen.

Sinds 1 januari 2009 is het behalen van een aantal uren vorming geen voorwaarde meer voor de functionele loopbaan. Overgang naar een volgende salarisschaal hangt nog slechts af van twee voorwaarden: een gunstige evaluatie en voldoende jaren schaalanciënniteit.

Het managementteam in gesprek met de voorzitters van de coördinatieteams van de beleidsdiensten.

In december 2008 werden de evaluatoren op de nieuwe rechtspositieregeling voorbereid door middel van infosessies. De personeelsleden werden van de voornaamste topics op de hoogte gebracht in een compacte flyer en via nieuwe dienstorders. Het flyertje paste in de opstart van een nieuwe campagne rond interne communicatie. Na een toezichtstermijn werden zes infosessies georganiseerd voor alle personeelsleden.

In de loop van 2009 maakt de personeelsdienst onder meer een nieuw arbeidsreglement op.

Managementteam

In 2007 keurde de provincieraad het nieuwe organogram voor de provincie West-Vlaanderen goed. Daarin werd de blauwdruk voor de organisatiestructuur vastgelegd. Een belangrijk uitgangspunt was de oprichting van een managementteam (in het provinciedecreet ingeschreven), naast de invoering van coördinatieteams.

Het managementteam van de provincie kreeg invulling samen met de goedkeuring van het organogram. In 2008 richtte het managementteam zich voornamelijk op de te vervullen decretale opdrachten. Uit de werkzaamheden volgde onder meer een begin van implementatie van de interne controle, adviezen bij het budget, bij budgetwijzigingen en bij de personeelsformatie.

Met de installatie van de coördinatieteams van de beleidsdiensten werd verder concrete uitvoering gegeven aan het

basisorganogram zoals goedgekeurd door de provincieraad in juni 2007.

Coördinatieteams

In het nieuwe organogram wordt een onderscheid gemaakt tussen beleidsdomeinen en beheersdomeinen. Een beleidsdomein is een groepering van gelijkaardige beleidsmateries. Hiertoe behoren de provinciale diensten die voor de betreffende beleidsmateries instaan. De onderlinge afstemming (coördinatie) van de werking binnen een domein gebeurt door een coördinatieteam, één per beleidsdomein. Nadat de provincieraad het organogram goedkeurde, werd invulling gegeven aan de coördinatieteams. De teams voor de beleidsdomeinen kwamen eerst aan de beurt.

Er zijn vijf coördinatieteams voor de beleidsdomeinen, met name leefomgeving, leefcultuur, gebiedenbeleid, economie, en onderzoek, opleiding en ontwikkeling. De verschillende teams overkoepelen een aantal beleidsdiensten en bevoegdheden.

De coördinatieteams werden officieel geïnstalleerd op 30 juni 2008. Vanaf september startten ze hun werkzaamheden.

De belangrijkste taak van een coördinatieteam bestaat erin de diensten die eronder vallen te coördineren. Ze vormen geen extra hiërarchisch niveau, maar een platform om onderlinge afstemming te vinden tussen verschillende

diensten. Deze afstemming heeft zowel betrekking op beleidsmateries als op beheersmateries en wordt ondersteund vanuit het managementteam. De voorzitters van de coördinatieteams van de beleidsdiensten plegen periodiek overleg met het managementteam.

De coördinatieteams vormen een belangrijke schakel in de organisatie, als verbinding tussen de individuele diensten en het managementteam. Het belangrijkste doel daarbij is de afstemming tussen de diensten. Die kan vele vormen aannemen, zoals het uitvoeren van opdrachten in het kader van interne controle, het uniform voorbereiden van het budget of het formuleren van adviezen aan het managementteam.

Klachtenprocedure

De provincie doet er alles aan om haar dienstverlening zo goed mogelijk uit te voeren. Toch is het mogelijk dat de burger niet helemaal tevreden is. Door onvolkomenheden te signaleren, kan de burger nu zelf mee helpen zorgen voor een betere provinciale dienstverlening.

Hoe de burger een klacht kan neerleggen, staat uitvoerig omschreven in het provinciale klachtenreglement. De provincieraad keurde het goed op 3 juli 2008. Het trad in werking op 1 september 2008.

In uitvoering van het provinciedecreet regelt het reglement de formele behandeling van klachten op ambtelijk niveau. Het bepaalt hoe een klacht ingediend kan worden en wat de procedure en de termijnen van klachtenbehandeling zijn. Het diensthoofd Communicatie werd aangeduid als klachtenbehandelaar. Met de diensthoofden werden afspraken gemaakt voor een efficiënt klachtenmanagement.

Het klachtenreglement is geen doel op zich. Een goed klachtenmanagement moet bijdragen tot de verbetering van de provinciale werking. Van alle personeelsleden wordt dan ook verwacht dat ze meewerken aan het slagen van de klachtenbehandeling.

Alle klachten worden bijgehouden en de klachtenbehandelaar rapporteert hierover aan het managementteam en de deputatie. De provincieraadsleden hebben inzage in deze rapportering. Op basis van terugkerende klachten of algemene tendensen zullen suggesties voor een betere dienstverlening uitgewerkt worden.

Interne controle

De provincieraad keurde in 2007 het systeem van interne controle goed. Die zorgt ervoor dat de manier van werken in het provinciebestuur verbeterd wordt, omdat processen nog beter onder controle komen. De interne controle is evenwel niet bedoeld om de beleidsdoelstellingen op te volgen. Nagaan of een beleidskeuze efficiënt en effectief geweest is, gebeurt via beheerscontrole.

In 2008 werd volop gewerkt aan de implementatie van de interne controle: op basis van de goedgekeurde principes uit het systeem kreeg de concrete uitrol vorm. Hiervoor werd een tweejaarlijkse cyclus geïntroduceerd, die vertrekt van prioritaire risicogebieden die door de provincieraad bepaald werden. Binnen de risicogebieden personeel, financiën, overheidsopdrachten en ICT werd een lijst van mogelijke risico's gedefinieerd en als te behandelen bepaald. Deze opdracht kan generiek of specifiek zijn, afhankelijk van voor wie hij bedoeld is. Generieke opdrachten gelden voor iedereen in de hele organisatie en zijn bedoeld om de controle-omgeving te versterken. Specifieke opdrachten zijn er voor welbepaalde diensten, bevoegdheden, taken of personeelscategorieën en worden ook wel controlemaatregelen genoemd. Voor de eerste internecontrolecyclus werden de generieke en specifieke opdrachten bepaald.

In oktober 2008 rapporteerde de provinciegriffier aan de provincieraad over de opbouw van het internecontrolesysteem. De raad keurde het voortgangsrapport op 3 november 2008 goed.

Deontologie

Van alle provincieambtenaren wordt verondersteld dat ze hun beroep op een waardige en humane manier uitoefenen. Deze verwachtingen zijn neergeschreven in een deontologische code. De lokale en provinciale overheidsdiensten moeten dit document opstellen volgens het recente provincie- en gemeentedecreet. Deze verplichting past ook in de huidige tijdsgeest, waarbij mensen op een eigen, zelfstandige en doordachte manier hun gedrag afstemmen op wat redelijk en billijk is.

De provincieraad keurde de deontologische code, als deel van de rechtspositieregeling, goed op 27 november 2008. Respect (voor zichzelf en voor anderen) en integriteit (leerlijkheid en onpartijdigheid) zijn de centrale waarden van de code. Deze waarden vragen concrete gedragsregels: medewerking aan het verzekeren van betrouwbare kwaliteit, openheid in communicatie en spontaan en coöperatief gedrag. De deputatie keurde een leidraad goed met voorbeelden van waarden en gedragsregels. Daarin wordt bepaald hoe het naleven van de deontologische code opgevolgd wordt.

Om alle personeelsleden van de code bewust te maken en ermee te leren werken, werden ze via informatiesessies goed geïnformeerd over wat deontologisch verantwoord gedrag inhoudt. Door ze te ondertekenen, engageerden ze zich tot naleving ervan. Om de deontologische code verder te concretiseren en gedrag in de geest ervan te stimuleren, werd een deontologische commissie in het leven geroepen.

Sectorale beleidsnota's

Het provinciedecreet legt de provincie West-Vlaanderen de verdere uitbouw van haar beleidscyclus op. De beleidscyclus bestaat uit drie grote fasen: de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie.

Bij de start van de legislatuur kreeg de beleidsvoorbereidende fase vorm in het meerjarenplan. Dit meerjarenplan bestaat uit een strategische nota die de krachtlijnen van het beleid voor de legislatuur omvat en een financiële nota die de haalbaarheid van het beleid op financieel vlak aantoonst in dezelfde periode. De strategische nota is opgebouwd uit strategische en tactische doelstellingen en vormt het kader waaruit jaarlijks het budget afgeleid wordt.

De twaalf strategische doelstellingen zijn de langetermijndoelstellingen van de provincie West-Vlaanderen in haar geheel. Ze geven aan op welk vlak de provincie tegen het einde van de legislatuur een aanzienlijke bijdrage geleverd wil hebben. De tactische doelstellingen zijn de middel- en langetermijndoelstellingen. Ze geven per bevoegdheid weer hoe aan de strategische doelstellingen gewerkt zal worden.

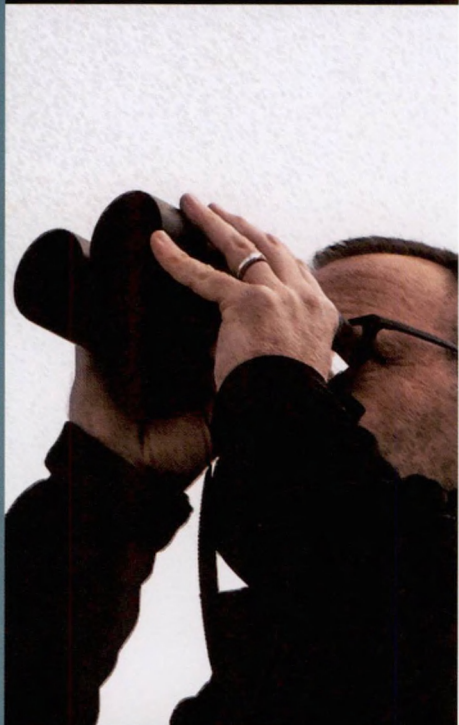
Omdat het meerjarenplan weinig ruimte laat voor een grondige duiding van de verschillende tactische doelstellingen, werden in 2008 de sectorale beleidsnota's geschreven. De provincieraad keurde ze goed. Een sectorale beleidsnota omvat per bevoegdheid een grondige beschrijving van de strategie en hoe deze bevoegdheid wil bijdragen om de strategische doelstellingen te realiseren.

Voor elk van de achttien bevoegdheden werd een sectorale beleidsnota opgemaakt. Wie ze allemaal samen leest, krijgt een volledig en grondig beeld van de provinciale ambities voor de legislatuur.

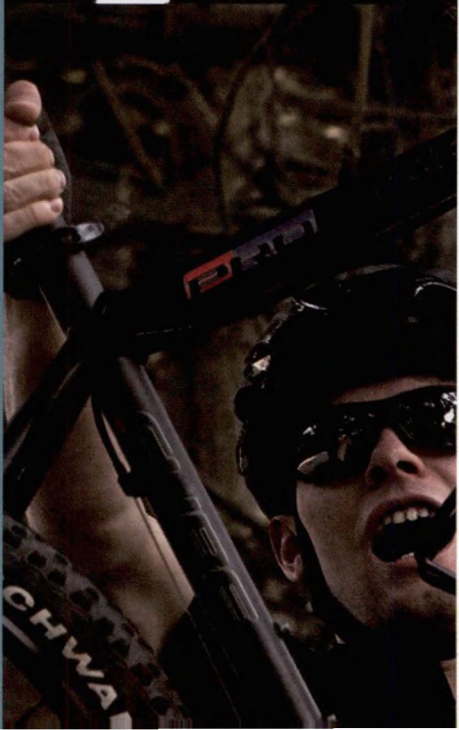
De provincieraad keurde de deontologische code goed op 27 november 2008.

39
cultuur

65
toerisme

77
sport

www.west-vlaanderen.be/genieten

Genieten.
Het zit in ons.

cultuur
www.west-vlaanderen.be/cultuur

ALGEMEEN

Oostendse uitleendienst verhuist

Het Oostendse filiaal van de provinciale uitleendienst voor audiovisueel materiaal verhuisde in 2008 naar zijn definitieve onderkomen in een volledig gerenoveerd pakhuis aan de vismijn in Oostende, vlakbij het Provinciaal Ankerpunt Kust. West-Vlaamse jeugd- en volwassenenorganisaties, scholen en openbare instellingen kunnen er terecht voor geluids- en videoapparatuur, belichtingsmateriaal, data-projectoren en communicatieapparatuur tegen voordelige prijzen.

www.west-vlaanderen.be/uitleendienst

E3-project met Oost-Vlaanderen en Zeeland

In de culturele uitwisseling met Oost-Vlaanderen en Zeeland stond in 2008 het thema 'cultuureducatie' centraal. De uitwisseling kreeg vorm in het E3-project: E[ducatie] met drie deelnemende provincies en drie werkbezoeken. Het project omvat drie werkbezoeken rond het thema 'educatieve werking in musea', telkens in een andere provincie, in het najaar van 2008 en het voorjaar en najaar van 2009. Het is de bedoeling om 'good practices' op het vlak van educatie uit te wisselen en mensen uit de drie provincies met elkaar in contact te brengen.

Het eerste werkbezoek vond plaats op 24 oktober 2008. Specialisten uit de drie provincies maakten een cultuureducatieve rondrit door de provincie en vergewisten zich van de educatieve werking en doelgroepbenadering bij BE-PART in Waregem, Museum 1302 en het Broelmuseum in Kortrijk.

Gedeputeerde Gunter Pertry bezoekt met enkele Duitse collega's de tentoonstelling 'Schilderij 08'.

Uitwisseling met Westfalen-Lippe

De culturele uitwisseling tussen de provincie West-Vlaanderen en het Landschaftsverband Westfalen-Lippe bestaat sinds 1960. In 2008 bracht ze de expositie 'Schilderij 08, Hedendaagse visies' naar de provincie.

Jonge studenten van de Kunstacademie Münster, Hogeschool voor Beeldende Kunst, die werken aan mogelijke kunststromingen van de volgende generatie, stelden hun actuele visie op de schilderkunst voor. De tentoonstelling presenteerde werk uit nagenoeg alle kunstklassen van de academie, waaronder ook die van de Beneluxprofessoren Guillaume Bijl, Suchan Kinoshita en Henk Visch. De deelnemende kunstenaars waren Daniel Dwyer, Jihoon Ha, Min Su Kang, Barbara Kupfer, Sumiyo Nagai, Daniela Neuhaus, Daniela Schmitz en Ivan Vantchev. De expositie liep van 22 november tot 21 december 2008 in CultuurCentrum Ieper.

Martine Meire, de nieuwe voorzitter van de Raad voor Cultuur.

Nieuwe Raad voor Cultuur

Op 2 december 2008 kwam de plenaire vergadering van de Raad voor Cultuur van de provincie West-Vlaanderen voor het eerst samen. Met de nieuwe legislatuur werd de raad opnieuw samengesteld en op 17 oktober 2007 officieel geïnstalleerd. Martine Meire, cultuurbeleidscoördinator van de stad Oostende, nam de voorzittersfunctie over van Frans Debrabandere. Op de eerste plenaire vergadering bracht zij een overzicht van de werking binnen de verschillende adviescommissies van de raad.

De Raad voor Cultuur is bevoegd om de deputatie - op eigen initiatief of op verzoek - advies te verstrekken over alle culturele aangelegenheden. Dit advies is bedoeld om de cultuur in West-Vlaanderen te stimuleren en overleg en samenwerking tussen verenigingen, instellingen en diensten te bevorderen die zich in West-Vlaanderen met culturele aangelegenheden inlaten. De Raad voor Cultuur is samengesteld uit verschillende commissies en komt jaarlijks plenair samen.

TiNCK informeert en ondersteunt verder

TiNCK, het cultuurcommunicatiecentrum van de provincie West-Vlaanderen, zorgde er ook in 2008 voor dat de (West-) Vlamingen op de hoogte bleven van de culturele activiteiten binnen de provincie. TiNCK bleef organisatoren ook ondersteunen, door zelf in te staan voor ticketverkoop en/of aangesloten partners een ticketingplatform ter beschikking te stellen tegen interessante voorwaarden.

TiNCK informeert via diverse kanalen over het culturele aanbod in West-Vlaanderen. Ook in 2008 bleef het internet het belangrijkste medium voor TiNCK. Door de samenwerking met de CultuurDatabank van CultuurNet Vlaanderen kon het publiek in 2008 op www.tinck.be bijna 12.000 evenementen consulteren. Uit iedere West-Vlaamse gemeente werd minstens één evenement vermeld. Eind 2008 telde de digitale nieuwsbrief, een wekelijkse selectie uit het culturele aanbod op de website, 10.022 abonnees. Eind 2007 waren dat er nog maar 7.204. In de nieuwsbrief werd 'Uit in Regio Kortrijk' een vaste rubriek. Ook in de regionale pers werden evenementen in de kijker geplaatst. De samenwerking met de regionale televisie, exclusief voorbehouden voor ticketingpartners, werd stopgezet om de minderinkomsten uit ticketing te compenseren.

In 2007 besliste het provinciebestuur om de ticketingactiviteiten medio 2009 te laten uitdoven. Daardoor werden er in 2008 geen nieuwe netwerkpartners meer aangesloten. De bestaande partners (nog 14 eind 2008) werden begeleid in hun zoektocht naar een nieuwe leverancier van ticketingsoftware.

In 2008 werkte TiNCK enkel nog samen met organisatoren die reeds een beroep deden op de ticketingdiensten. Uiteindelijk maakten nog 28 organisatoren gebruik van het call center en de website van TiNCK voor de verkoop van zo'n 30.000 tickets.

www.tinck.be

TRIBUNE luidt nieuw cultuurseizoen in

De provincie West-Vlaanderen lanceerde in 2008 de nieuwe communicatiecampagne 'TRIBUNE' met en voor alle West-Vlaamse cultuurhuizen, om de start van het cultuurseizoen in te luiden. De eerste editie van deze campagne vond plaats van 19 tot en met 28 september 2008.

TRIBUNE wil de West-Vlaamse burgers kennis laten maken met de veelheid en veelsoortigheid aan cultuurhuizen, met hun ruime aanbod aan activiteiten, en hen stimuleren om eraan deel te nemen. Tijdens de eerste grootschalige campagne boden zo 43 huizen uit 35 gemeenten een staalkaart aan van wat er tijdens het cultuurseizoen 2008 – 2009 bij hen te beleven viel, een bewijs aan de buitenwereld dat West-Vlaanderen ook op cultureel vlak bruist. Naast cultuur- en gemeenschapscentra participeerden ook jongerencultuurcentra, muziekclubs, kunstencentra, theaterhuizen en concertzalen aan de campagne.

De campagnenaam TRIBUNE verwijst niet alleen naar 'tribune' (de zitplaats voor het publiek), maar evenzeer naar de 'bühne' (het podium). De 'tri' verwijst naar de drie podiumkunsten: dans, muziek en theater. Tribune en podium worden gevisualiseerd in het symbool van de krat. Het pistool op het campagnebeeld suggereert het startschot voor het nieuwe cultuurseizoen in West-Vlaanderen.

www.west-vlaanderen.be/tribune

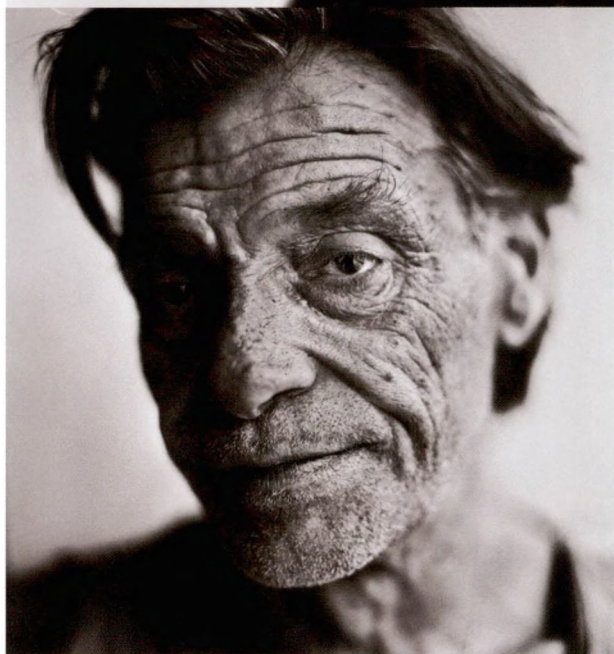
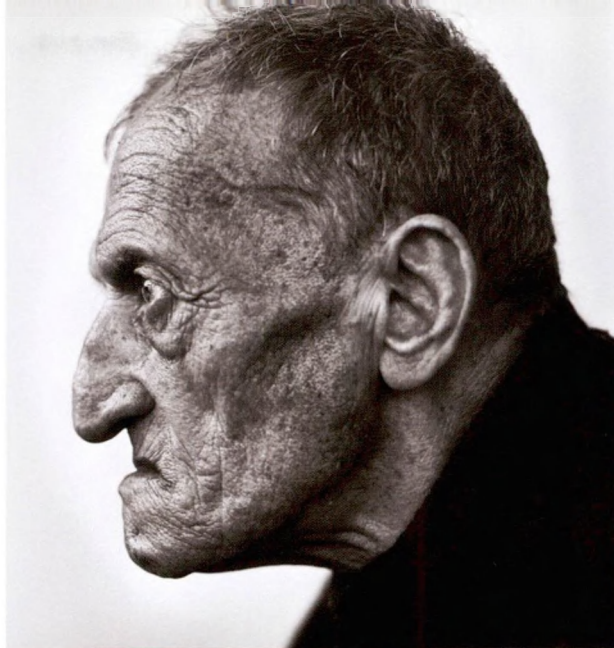

Tribune, het startschot van een nieuw cultuurseizoen.

Vischerskoppen aan zee

In samenwerking met een aantal kustgemeenten bracht de provincie West-Vlaanderen in 2008 de tentoonstelling 'Vischerskoppen' met de eigenzinnige zwart-witfoto's van Stephan Vanfleteren op vijf karakteristieke locaties aan de kust. Gefascineerd door het leven van de vissers portretteerde Vanfleteren er een vijftigtal en luisterde hij naar de verhalen van Fluppe, Neuze, Piwie 'Poept in mien hoed' en vele andere. Zijn portretten waren te zien in Knokke-Heist (museum Sincfala), in de vuurtoren van Blankenberge, in de Vismijn van Oostende, in het Centrum Ysara in Nieuwpoort en in het vernieuwde Nationaal Visserijmuseum in Oostduinkerke.

De tentoonstelling was het startschot van het grensoverschrijdend project HMS (Heritage and Maritime Memories in the 2 Seas Region) rond maritiem erfgoed, dat de provincie lanceert samen met de kustgemeenten en maritieme buurregio's in Frankrijk, Nederland en Engeland. Voor West-Vlaanderen is maritiem erfgoed een unieke troef die de laatste jaren sterk aan belang won.

De eigenzinnige zwart-witfoto's van Stephan Vanfleteren.

CULTUREEL ERFGOED

Expo over wederopbouwplannen

Voor de twintigste editie van Open Monumentendag Vlaanderen in 2008 stelde de Provinciale Bibliotheek de tentoonstelling 'Plannen voor de wederopbouw' samen. Deze expositie belichtte de wederopbouw van de Verwoeste Gewesten na de Eerste Wereldoorlog en was een van de meest grootschalige bouwcampagnes uit de twintigste-eeuwse Belgische architectuurgeschiedenis.

Aan de hand van boeken, tijdschriften en iconografisch materiaal kreeg de bezoeker een beeld van hoe de schade na de oorlog opgemeten werd en hoe noodwoningen en noodkerken tijdelijke oplossingen vormden. Een ruime selectie architectuurtekeningen uit de collectie van de Provinciale Bibliotheek illustreerde hoe de heropbouw koos voor ofwel een reconstructie van de gebouwen in de streekeigen bouwstijlen, dan wel voor een meer eigentijdse architectuur.

Het fonds architectuurtekeningen omvat ruim duizend originele tekeningen, planafdrukken en blauwdrukken. Ze documenteren architectuuraspecten uit de late negentiende en vroege twintigste eeuw. De kern van deze verzameling wordt gevormd door een deel van het archief van de leperse stadsarchitect Jules Coomans. Ook Charles Pil en Jozef Viérin zijn in de collectie vertegenwoordigd. Het erfgoedmagazine 'In de steigers' wijdde een themanummer aan de tentoonstelling 'Plannen voor de wederopbouw', met aandacht voor de collectie architectuurtekeningen van de Provinciale Bibliotheek en de wederopbouw.

www.west-vlaanderen.be/bibliotheek

De wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog was één van de meest grootschalige bouwcampagnes uit de Belgische architectuurgeschiedenis.

Ook de nieuwe wandelroutes laten de toerist kennis maken met het waardevolle West-Vlaamse erfgoed.

Aanbod erfgoedwandelroutes breidt uit

De provinciale dienst Cultuur en Westtoer sloegen in 2008 opnieuw de handen in elkaar om het aanbod van erfgoedwandelroutes uit te breiden. Nieuwe lusvormige wandelingen in drie toeristische regio's laten de toerist kennis maken met de hoogtepunten van het rijke erfgoed: in Damme, Roeselare en Veurne. Met de uitbreiding van het aanbod telt de provincie reeds 15 erfgoedwandelroutes. Ze dragen bij tot de ontsluiting van het waardevolle West-Vlaamse erfgoed voor een ruim publiek.

Het polderstadje Damme kan zich beroemen op een rijk verleden, dat nog altijd afleesbaar is in het stadsbeeld: de voorhaven van Brugge, de monumentale kerk en rijke handelshuizen, de militaire vesting en de Damse vaart. De erfgoedwandelroute door de Rodenbachstad Roe-

selare gidst de bezoeker langs sporen van economische ontwikkeling, het Klein Seminarie waar Guido Gezelle ooit les gaf, voorbeelden van wederopbouw en de Stedelijke Begraafplaats. De Veurnse wandeling toont sporen van middeleeuwse en zeventiende-eeuwse versterkingen, renaissance-architectuur, statige achttiende-eeuwse gebouwen, ... die het decor vormen voor de jaarlijkse Boet-processie.

www.westtoer.be

Twee nieuwe orthodoxe kerken

De orthodoxe parochies van de HH. Konstantijn en Helena in Brugge en de H. Amandus in Kortrijk namen in de loop van 2008 een volledig nieuwe gebedsruimte in gebruik. In beide gevallen werd een voormalig rooms-katholiek kerkgebouw aan de nieuwe bestemming aangepast. De orthodoxe kerkfabrieken namen de gebouwen in erfpacht. De provincie kwam financieel tussenbeide, om de locaties geschikt te maken voor de orthodoxe eredienst en deed buitengewone uitgaven voor verbouwing, inrichting en aankleding.

De Brugse parochie nam haar intrek in de kapel van het vroegere Sint-Joosgodshuis in de Ezelstraat. Het gebouw dateert uit het midden van de vijftiende eeuw en is als monument beschermd. Met respect voor de historische context werd het interieur volgens de voorschriften van de orthodoxe religie ingericht. In dit geslaagde voorbeeld

van herbestemming van kerkelijk onroerend erfgoed gaan Brugse middeleeuwen en orthodoxe traditie merkwaardig samen. De kerk werd op 24 mei ingezegend en op 4 juni 2008 in gebruik genomen.

In Kortrijk kreeg de orthodoxe parochie de beschikking over de voormalige Sint-Lutgardiskerk (gebouwd in 1972 – 1974) in de Loodwitstraat. Binnen het strakke en zeer ruime volume van deze moderne kerk konden veel ingrijpende verbouwingen doorgevoerd worden. De inbreng van een koepelstructuur creëerde een heel bijzondere ruimtewerking. De nieuwe kerk werd op 19 september 2008 officieel geopend.

De orthodoxe parochies van de HH. Konstantijn en Helena in Brugge (l.) en de H. Amandus in Kortrijk (r.) namen een volledig nieuwe gebedsruimte in gebruik.

Naar een regionaal depotbeleid

De afdeling Erfgoed van het provinciebestuur ving uit het erfgoedveld al vaker signalen op van een groot tekort aan depotruimte voor erfgoedcollecties. Om te peilen naar de depotsituatie en de depotbehoeften in West-Vlaanderen liet de provincie tijdens het eerste halfjaar van 2008 een studie uitvoeren. In het najaar werden de resultaten bekendgemaakt aan de West-Vlaamse erfgoedsector.

Het onderzoek bevestigt de grote behoefte aan depotruimte, zeker bij de musea, maar nuanceert tegelijk de ruimtelijke behoefte. Depotgebrek heeft immers ook te maken met (beperkte expertise inzake) verzamelbeleid, onvoldoende registratie, te weinig kennis van eigen collecties en de nood aan een gerichte selectie in de collecties. De oplossing ligt dan ook niet alleen in de uitbouw van fysieke depotruimtes, maar evenzeer in de opbouw van deskundigheid en een goede begeleiding van de musea en collectiebeheerders. De studie toonde verder ook aan dat collectiebeheerders hun materiaal liefst zoveel mogelijk in eigen buurt willen bewaren.

Het depotonderzoeksrapport beveelt de oprichting aan van een netwerkstructuur van bestaande en nieuwe depotbeheerders in West-Vlaanderen. Deze structuur wordt in de komende jaren geleidelijk aan uitgebouwd. Op die manier kan de lopende werking afgestemd worden op nieuwe acties. Tegelijk kan expertise verder uitgebouwd en uitgewisseld worden. Het netwerk kan bestaan uit regionale depots (met meerdere soorten erfgoed uit een bepaalde regio) of meer gethematiseerde depots (met specifieke collecties rond bepaalde thema's). De provincie neemt de coördinatie op zich via twee consulenten-deskundigen die in 2010 in dienst komen: één voor behoud en beheer en één voor registratie. Zij sturen het netwerk aan en staan collectiebeheerders bij in de professionalisering van collectiebehoud en -registratie.

De studie voerde ook vergelijkend literatuuronderzoek uit naar een nieuwe vorm van depotbeheer, gebaseerd op het principe van een dynamisch collectiebeleid. Depots hoeven niet noodzakelijk afgesloten ruimtes te zijn waar erfgoedcollecties zelden of nooit het daglicht zien. Ze kunnen dynamische plekken worden waar erfgoed nieuwe bestemmingen krijgt, waar uitwisseling van stukken of collecties gebeurt, bruiklenen georganiseerd worden of collecties voeding geven aan tijdelijke tentoonstellingen of andere erfgoedprojecten. Voorwaarde evenwel is een soepel draaiende registratie op basis van gedigitaliseerde inventarissen.

www.west-vlaanderen.be/erfgoed

CULTUURSPREIDING

Intergemeentelijke culturele samenwerking

De provinciale werkgroep Cultuur- en gemeenschapscentra zette, naast de tweede editie van 'Theater, mijn ding!', opnieuw enkele gevarieerde samenwerkingsprojecten op. De werkgroep werkte in 2008 samen met elf cultuurhuizen die de dansvoorstelling 'Copy That', in 'double bill' met de voorstelling 'STOP' of 'MANUALS', van Passerelle vzw uit Kortrijk programmeerden als school- en/of avondvoorstelling. De dienst Cultuur bood de educatieve omkadering aan, in de vorm van een inleiding op de voorstelling en workshops.

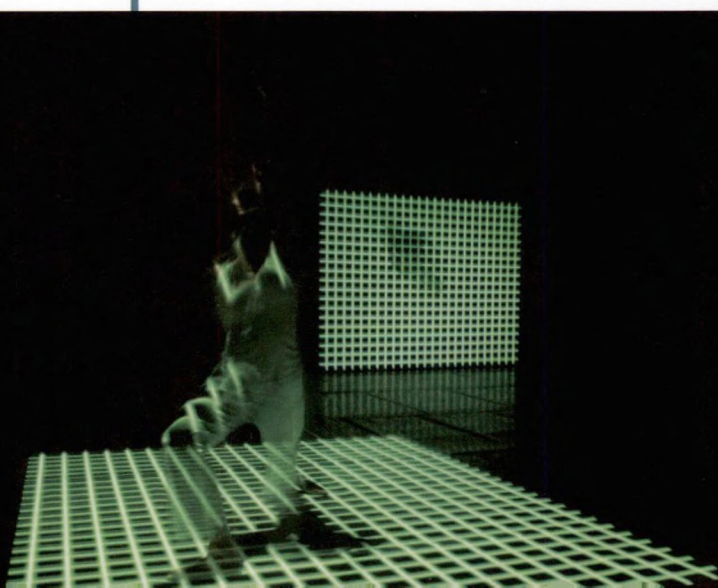
De productie 'Uut mien herte', in 2007 als sociaal-artistiek project gestart binnen een ruimer samenlevingsproject van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen in de sociale wijk De Nieuwe Stad in Oostende, werd in 2008 opgepikt door een vijftal cultuurcentra, in samenwerking met de provinciale dienst Cultuur. Het succes was groot. In Oostende moest een extra voorstelling ingelast worden. In De Panne organiseerde de cultuurdienst een aantal workshops voor kinderen, onder leiding van kunstenaar Rik Delrue, wat resulteerde in een tentoonstelling in het gemeentehuis. Het artistiek-educatieve project 'Angelo' voor de tweede graad van het secundair onderwijs (15 - 16 jaar), over een

jongen van dertien die overal gepest wordt en uiteindelijk kiest om niet meer verder te leven, werd door vijftien cultuur- en gemeenschapscentra als schoolvoorstelling geprogrammeerd tijdens het werkjaar 2008 - 2009. 'Angelo' is een productie van De Werf uit Brugge, in regie van Fabrice Delecluse en gespeeld door Jelle Martelle. De dienst Cultuur bood de omkadering aan in de vorm van een inleiding op de voorstelling door een psycholoog en psychotherapeut, een uitgewerkte lesmap voor leerkrachten en 120 begeleide workshops voor leerlingen.

www.passerelle.be

Het project 'Angelo' belicht het kwetsbare thema van pesterijen thuis, op school en op kamp.

'Copy That', een dansvoorstelling met video als licht- en filmbron, als stoorzender en danspartner.

Vraaggericht werken in de bib

De bibliotheken van Blankenberge, Beernem, Roeselare, Tielt, Veurne en Zedelgem stapten begin 2008 in het 'traject Delphi', één van de instrumenten om vraaggericht werken in bibliotheken te introduceren. Het project wordt begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers uit de bibliotheken van Middelkerke, Oostkamp en Zottegem, WINOB (het West-Vlaamse Informatienetwerk van Openbare Bibliotheken) en WIVO. Deze drie bibliotheken en de bibliotheek van Vlissingen werkten van 2005 tot 2007 samen, om de bibliotheek meer vraaggericht te organiseren. Ze ontwikkelden daartoe instrumenten, met financiële steun van de Euregio Scheldemond, de drie provincies en de betrokken gemeenten.

Het 'traject Delphi', dat vanuit WINOB ondersteund wordt, bestond uit twee fases. Via plaatsbezoeken, workshops en intervisiesessies ontdekten de leidinggevenden in de eerste fase wat vraaggericht werken voor hun bibliotheek kon betekenen. In de tweede fase werden ook de medewerkers warm gemaakt voor vraaggericht werken, op een startdag in september 2008 en met een cursus die het traject concreter maakte. De bibliotheekmedewerkers uit de projectbibliotheken zijn er zich van bewust dat er een andere visie op de bibliotheek nodig is, zowel in de bib zelf als bij de gebruiker, om de bibliotheek ook binnen tien jaar nog recht van bestaan te geven. Daartoe zullen de komende jaren verder concrete acties ontwikkeld worden.

www.winob.be

De bibliotheek van Oostkamp, de eerste vraaggerichte bibliotheek in West-Vlaanderen.

Vraaggerichte bibliotheken willen inspelen op veranderingen in de maatschappij. De klemtoon ligt niet zozeer meer op het verzamelen en toegankelijk maken van de collectie, maar op het gebruik ervan. Daarbij staat de gebruiker centraal, met zijn vragen, problemen of behoeften. Bij elk soort vraag en bij elk profiel past de bibliotheek haar dienstverlening aan.

Hoe het vraaggericht werken in de praktijk omgezet wordt, is voor elke bibliotheek anders. Naast de structurele maatregelen kan er met kleine ingrepen en beperkte middelen al veel bereikt worden, zoals wieden van de collectie, verplaatsen van rekken, aanpassen van de signalisatie, invoeren van onthaal- en klachtenprocedures, ...

Bibliotheken moeten een ankerplaats worden voor de gebruiker die op zoek is naar informatie en kennis. Ze moeten een omgeving worden die uitnodigt tot ontmoeting en contact.

KUNSTEN

Toegankelijke West-Vlaamse bibliotheken

Binnen het project 'Toegankelijk Vlaanderen' werden in de loop van 2008 zeventig bibliotheekgebouwen (hoofdbibliotheken, filialen en uitleenposten) in veertig West-Vlaamse gemeenten gescreend inzake toegankelijkheid. Het onderzoek beperkte zich niet enkel tot mensen met een fysieke beperking. Andere doelgroepen werden evenmin over het hoofd gezien: blinden en slechtzienden, dove en slechthorende mensen, personen met een mentale handicap, tijdelijk geblesseerden, moeilijke stappers, ouderen, het jonge gezin met de kinderwagen, ...

De informatie uit deze screenings werd verwerkt en gepubliceerd op de website www.toegankelijkvlaanderen.be. Deze databank is online sinds 2004 en biedt gedetailleerde, betrouwbare informatie over de toegankelijkheid van publieke gebouwen en toeristische voorzieningen. Zo kunnen mensen de situatie vooraf inschatten en komen ze niet voor onaangename verrassingen te staan.

Het toegankelijkheidsonderzoek in de West-Vlaamse bibliotheken was een samenwerking tussen WINOB (het West-Vlaams Informatienetwerk van Openbare Bibliotheken), het Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid en Westkans vzw.

www.toegankelijkvlaanderen.be

Letteren en taal

Letterkundeprijzen voor proza uitgereikt

De Prijs Letterkunde van de provincie West-Vlaanderen was in 2008 bestemd voor proza. Er werden 61 werken ingediend: 16 gepubliceerde en 4 niet-gepubliceerde werken in de categorie beschouwend proza (essay en monografie) en 19 gepubliceerde en 22 niet-gepubliceerde werken in de categorie creatief proza (roman en kort proza).

De proclamatie vond plaats op 8 november 2008 in het Provinciaal Hof in Brugge.

In de categorie beschouwend proza werd de Prijs van 2.500 euro toegekend aan Luc Devoldere uit Erembodegem (geboren in Kortrijk) voor zijn essay 'Mijn Italië'. Een premie van 1.250 euro ging naar Joost Dessen uit Tielt (geboren in Poperinge) voor zijn monografie 'De geheimen van de markt'.

Voor zijn verhalenbundel 'De bijeneters' won Peter Terrin uit Herzele (geboren in Tielt) de Prijs van 2.500 euro in de categorie creatief proza.

www.west-vlaanderen.be/letterkunde

Provinciegouverneur Paul Breyne en gedeputeerde Jan Durnez mochten de schrijvers Luc Devoldere, Joost Dessen en Peter Terrin bekronen.

Textielontwerper Bart Goderis [l.] en grafische vormgevers Jan Wouter Hespeel en Randoald Sabbe [r.] werden bekroond met de Vierjaarlijkse Prijs voor Vormgeving.

Nieuw Lexicon van West-Vlaamse Schrijvers

Het eerste deel van het volledig vernieuwde Lexicon van West-Vlaamse Schrijvers werd op 23 april 2008 in het Provinciaal Hof in Brugge voorgesteld. Het volledige Lexicon zal uit zes delen bestaan, waarin telkens zo'n vijfhonderd auteurs besproken zullen worden. Deze reeks is een uitgave van de Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers, met de steun van de provincie West-Vlaanderen.

Par Monts et Par Mots 2008

Van 12 tot 15 juni 2008 vond op het domein van de Villa Marguerite Yourcenar, het departementaal centrum voor Europese schrijvers in residentie in Sint-Jans-Cappel (F), de tiende editie plaats van het jaarlijkse literatuurfestival 'Par Monts et Par Mots'. In het kader van dit festival bood de provincie West-Vlaanderen op 14 juni 2008 in Brugge een Yourcenarprogramma aan, specifiek over het hoofdpersoonage van Yourcenars roman 'L'Oeuvre au Noir' uit 1968. Het programma 'Op stap met Zeno / Sur les traces de Zénon' bestond uit de voorstelling van de gelijknamige publicatie, een begeleide wandeling met tableaux vivants uit de roman en de vertoning van André Delvaux's film 'L'Oeuvre au noir'.

Beeldende kunsten

Ontwerpers en vormgevers in de prijzen

Voor de Vierjaarlijkse Prijs voor Vormgeving in 2008 dienden 19 vormgevers of samenwerkende teams twee tot tien ontwerpen in. Zo kreeg de jury 120 ontwerpen/realisaties te beoordelen.

De drie laureaten ex aequo waren textielontwerper Bart Goderis uit Lierde, grafische vormgevers Jan Wouter Hespeel en Randoald Sabbe uit Ardoos en grafisch vormgever Lodewijk Joye uit Antwerpen. Twee premies werden ex aequo toegekend aan vormgever Koen Bruyñeel uit Kortrijk en vormgever Dirk Wynants uit Gijverinkhove. Bram Roelens en Yves Parent uit Roeselare ontvingen de aanmoedigingsprijs voor jong talent.

Aansluitend vond de tentoonstelling 'Vormgeving@West-Vlaanderen editie 2008' plaats in de Paardenstallen in Kortrijk van 17 tot en met 30 november 2008. Een selectie van ontwerpen toonde verschillende aspecten van de hedendaagse Vlaamse vormgeving: grafische vormgeving, tapijntontwerp, sporttrofeeën, productdesign en straatmeubilair.

www.west-vlaanderen.be/vormgeving

Tijdens 'Buren bij kunstenaars' stelden 565 ateliers hun deuren open voor het grote publiek.

Buren bij kunstenaars blijft groeien

Het project 'Buren bij kunstenaars' was in 2008 aan de vijfde editie toe. Daarvoor sloegen de dienst Cultuur, de dienst EEG en de Franse partners Département du Nord en Département Pas-de-Calais de handen in elkaar.

Het driedaagse evenement liep op vrijdag 17, zaterdag 18 en zondag 19 oktober 2008. Maar liefst 958 West-Vlaamse kunstenaars zetten hun ateliers open voor het grote publiek, wat een toename met ruim 15 procent betekent. Allemaal samen stelden ze 565 ateliers open. Het aantal deelnemende collectieven steeg met een kwart ten opzichte van 2007, tot 62. Alle kunstenaars met atelier in West-Vlaanderen, zowel amateurs als professionals, van uiteenlopende disciplines (grafiek, schilderkunst, beeldhouwkunst, fotografie, videokunst, kunstambachten, graffiti, installatie, performance, multimedia, ...) konden deelnemen.

Voor de editie 2008 werd de website www.west-vlaanderen.be/burenbijkunstenaars totaal vernieuwd en interactief gemaakt. Aan de hand van zoekmogelijkheden kon de bezoeker zijn parcours nog beter uitstippelen, naargelang zijn interesse.

Het project liep gelijktijdig in de provincie West-Vlaanderen en de twee Franse departementen. In Frankrijk heet het project 'Portes Ouvertes des Ateliers d'Artistes'.

www.west-vlaanderen.be/burenbijkunstenaars

Podiumkunsten

Gloednieuw dansreglement voor liefhebbers

In zijn cultuurbeleid hecht het provinciebestuur van West-Vlaanderen veel belang aan de amateursector: kunstenaars die op niet-professionele wijze, maar minstens even passioneel met hun kunst bezig zijn. Daarom werd in 2008 een reglement uitgewerkt dat de ambities van de niet-professionele danssector mee wil ondersteunen.

Het reglement stimuleert in het bijzonder de creatie, presentatie en export van West-Vlaamse amateurdansproducties via respectievelijk projectsubsidies, subsidies voor festivals en een financiële tegemoetkoming aan programmatoren die een gesubsidieerd project boeken. Het West-Vlaamse dansreglement richt zich tot niet-commerciële dansverenigingen of organisatoren die gevestigd en/of werkzaam zijn in de provincie, en in hoofdzaak werken met deelnemers die geen beroepsinkomsten verwerven uit het project of festival.

Alle vormen van amateurdans kunnen een beroep doen op dit reglement: ballet, volksdans, tango, hedendaagse vormen van bewegingsexpressie, ...

Genomineerden Theaterfestival bekend

In het najaar van 2007 startte de tweede selectieronde van het Provinciaal Theaterfestival (najaar 2007 – voorjaar 2008). Het selectiethema 'klassiek theater' overtuigde heel wat theatergezelschappen om hun kans te wagen. Op voordracht van de vakjury (Els Van Steenberghe, Els Trio, Bob Vanden Eynde en voorzitter Herman Verschelden) besliste de deputatie om maar liefst twaalf ensembles te selecteren voor de auditievoorstellingen. Tijdens één van hun voorstellingen kregen de geselecteerde gezelschappen onaangekondigd een provinciale jury op bezoek, die de opvoering beoordeelde. Ongeacht het verdict ontvingen de twaalf geselecteerden een premie van 1.000 euro. Bij een positieve beoordeling kon een gezelschap ook nog eens rekenen op een eenmalige projectsubsidie.

Van de twaalf geprospecteerde gezelschappen werden er uiteindelijk drie genomineerd: Koninklijke Corneelkring

uit Brielen, Mandelgalm uit Izegem en Toneelkring Kunst Adelt uit Steenbrugge. Samen met het eerder geselecteerde Onafhankelijk Theater Oostduinkerke (OTO) stoten deze drie ensembles door naar het presentatiemoment van het Provinciale Theaterfestival in 2009. Tijdens dit feestelijke gebeuren wil het provinciebestuur het publiek een staalkaart bieden van het beste uit het West-Vlaamse liefhebberstheater. Dan krijgen de laureaten de kans om in professionele omstandigheden (in een beroepstheater, met alle faciliteiten) hun kunnen te bewijzen.

www.west-vlaanderen.be/kunsten

Tijdens het Provinciaal Theaterfestival wil het provinciebestuur het publiek een staalkaart bieden van het beste uit het West-Vlaamse liefhebberstheater.

Het Koninklijk Harmonieorkest Vooruit uit Harelbeke sleepte de eerste prijs in de wacht van het Provinciaal Muziekfestival.

Muziek

Finale Provinciaal Muziekfestival

Het provinciebestuur kent een lange traditie in het ondersteunen van West-Vlaamse liefhebbermuziekensembles. Voor de eerste maal worden de subsidies toegekend via een festivalformule. In 2007 werden de beste vijftien ensembles geselecteerd, die gedurende vier jaar op provinciale subsidies mogen rekenen.

Op zondag 7 december 2008 streed de top drie van de West-Vlaamse orkesten voor een talrijk opgekomen publiek van hofabra-liefhebbers in het Roeselaarse Cultuurcentrum De Spil voor de provinciale eer en prijzen. De festivaljury

met Alain Crepin, Karel De Wolf, Johan Evenepoel en Jan Segers onder voorzitterschap van Piet Swerts kende de eerste prijs (1.500 euro) toe aan het Koninklijk Harmonieorkest Vooruit uit Harelbeke. De Koninklijke Fanfare Sint-Cecilia uit Vichte werd tweede laureaat en ontving 1.000 euro. De Koninklijke Harmonie Het Gildemuziek uit Roeselare behaalde de derde plaats en kreeg 500 euro.

www.west-vlaanderen.be/muziekfestival

Van 'Branie' naar 'Pidgin'

Om de twee jaar steekt de provinciale dienst Cultuur een project in elkaar waarbij talentvolle West-Vlaamse jongeren de kans krijgen om hun muzikale kunnen te tonen. Zo werd in 2006 het succesvolle 'Branie' gelanceerd. Een professionele elektronicamuzikant coachte jonge klassiek geschoolde muzikanten bij het componeren van een muzikale begeleiding bij filmbeelden (8 en 16 mm). Ook vandaag nog blijft Branie verder experimenteren. Het provinciebestuur staat in voor financiële, productionele en promotionele ondersteuning (subsidie, bemiddelen bij het tot stand brengen en het mee bekend maken van het product).

Voor de editie 2008 werkte de sectie Muziek & Podiumkunsten van de afdeling Kunsten van de provinciale dienst Cultuur samen met de jonge, recent afgestudeerde professionele muzikanten van [Sic] (een saxofoonkwartet met percussionist) en Zwerm (een elektronisch gitarenensemble). Samen met elektronicacomponist Stefan Prins (°1979, Kortrijk) en de gerenommeerde Britse componist-coach Richard Barrett werkten ze het volledig nieuwe project 'Pidgin' uit. 'Pidgin' is gebaseerd op individuele en collectieve improvisaties, die naar het einde van het repetitieproces toe gestructureerd worden in een avondvullende experimentele muziekopvoering.

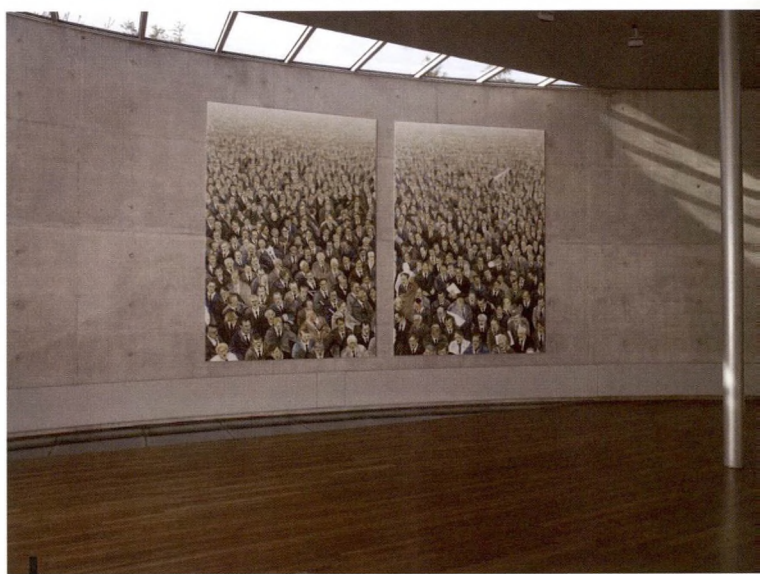
Een eerste, verkennende repetitieperiode vond eind augustus 2008 plaats in Muziekclub 4AD in Diksmuide. Halfweg september volgde een residentieperiode in het Kortrijkse Buda-kunstencentrum. De uiteindelijke creatie van 'Pidgin' kreeg een prominente plaats in de programmatie van het Kortrijkse Festival Happy New Ears, op 19 september 2008. 'Pidgin' was achtereenvolgens te gast bij 4AD in Diksmuide op 21 september 2008 en in het Brugse Concertgebouw op 29 maart 2009.

www.west-vlaanderen.be/pidgin

Hedendaagse kunst in BE-PART

Binnen de muren van BE-PART in Waregem kon de bezoeker in 2008 opnieuw kennis maken met de hedendaagse kunst in al haar facetten. Er waren enkele opmerkelijke tentoonstellingen te zien: Helmut Stallaerts, Willy De Sauter en Virginie Bailly, Simona Denicolai en Ivo Provoost in confrontatie met Jef Geys, Neal Beggs, Dan Shippersides en Ben Moore, en ten slotte ook nog werk van Philip Huyghe. De studio van BE-PART kreeg enkele interessante 'artists in residence' over de vloer: Nick Ervinck, Viola Groenhardt en Robin Vermeersch. De studio van BE-PART blijkt telkens weer een inspirerende plek te zijn, waar kunstenaars in alle afzondering voortbouwen aan hun oeuvre. Een nieuw element binnen de activiteiten was de Artist-Talk: interviews met de residerende kunstenaars, waarbij het publiek kennis kan maken met hun recentste creaties.

www.be-part.be

Werk van Helmut Stallaerts in BE-PART.

TAZ#2008

THEATERAANZEE.BE OOSTENDE 31/07 - 09/08

Theater aan Zee werd als Kunstambassadeur erkend.

Nieuwe Kunstenambassadeur en erkende kunstenorganisaties

Het Oostendse multidisciplinaire kunstenevenement Theater aan Zee werd in 2008 als nieuwe Kunstenambassadeur erkend voor de periode 2009 – 2012. De al eerder erkende Kunstenambassadeurs, waaronder het Brugse Cinema Novo, het Vlaams Symfonieorkest, de theaterhuizen Antigone uit Kortrijk en Malpertuis uit Tielt, de muziekclubs 4AD uit Diksmuide en Cactus uit Brugge, Kunstencentra De Werf uit Brugge en Buda uit Kortrijk, het Rekkemse Ons Erfdeel, ... ontvingen verder de subsidies die in de convenanten overeengekomen waren.

Nieuw erkende kunstenorganisaties waren: Vrijstaat O. (kunstenwerkplaats), Wit(h) (sociaal-artistieke projecten), Eye Spy (alternatief muzieklabel), Muizelhuiskonzerten (klassieke kamermuziek) en De Kreun (muziekclub). Daarnaast bleven de structureel erkende kunstenorganisaties een aanvraag tot subsidiëring indienen.

In 2008 gingen ook projectsubsidies naar enkele opmerkelijke kunstenprojecten, zoals de eerste solovoorstelling van Arend Pinoy, de organisaties van Park Jazz in Kortrijk en Jazz Brugge, de voorstelling 'Rapid I Movement' van Circotopia, de buitententoonstelling Cuesta in Tielt, een initiatief rond Raoul Servais, de kunstwedstrijd/tentoonstelling Stimulans, Poëzie Beauvoorde, ...

MUSEA

Kunstmuseum aan Zee

Het jaar van de metamorfose

Op 7 juli 2008 werd de Museumraad van het Kunstmuseum aan Zee, kortweg het Mu.ZEE, officieel geïnstalleerd. Sinds die datum heet het voormalige PMMK of Provinciaal Museum voor Moderne Kunst het 'Kunstmuseum aan Zee – Collecties van de Provincie West-Vlaanderen en de Stad Oostende'. Het was een belangrijke mijlpaal voor het museum dat fusioneerde met het Museum voor Schone Kunsten van de Stad Oostende, onder een nieuwe overeenkomst tussen de stad en de provincie, met een nieuwe naam, een nieuw logo en een aangepaste huisstijl. In het najaar van 2008 verhuisde de collectie van de stad Oostende naar het bestaande museumgebouw en voormalig SEO-warenhuis van Gaston Eysselinck in de Romestraat in Oostende. De dialoog tussen beide collecties creëert de mogelijkheid om een voor Vlaanderen en Europa uniek museum te vormen. Daarbij worden het Permekemuseum in Jabbeke en het Ensorhuis in Oostende de ambassadeurs van het Kunstmuseum aan Zee.

In januari 2008 werd de beleidsnota voor de periode 2009 – 2014 voorgelegd aan de deputatie. Deze nota formuleert de nieuwe visie en missie van het Kunstmuseum aan Zee, samen met enkele sleutelwoorden zoals: openheid, toegankelijkheid, gastvrijheid, professionalisering, dialoog, verbreding en verdieping, toonaangevend zijn, meer museum worden, ... Onmiddellijk werd ook gestart met de uitwerking van deze voor het museum belangrijke beleids-opties.

In 2008 onderging het Kunstmuseum aan Zee reeds een ware gedaanteverwisseling. In de loop van het jaar werd het nieuwe beleid met de vele veranderingen steeds zichtbaarder: enkele tijdelijke tentoonstellingen, de eerste collectiepresentaties, diverse aankopen om de museumcollectie verder uit te breiden, ...

Affiches van James Ensor in het Kunstmuseum aan Zee.

Tentoonstellingen en collectiepresentaties

Het Mu.ZEE bracht in 2008 diverse wisselende tentoonstellingen en enkele aantrekkelijke collectiepresentaties.

De expositie 'Georges Vantongerloo. Pionier van de moderne beeldhouwkunst' (19 april – 31 augustus 2008) toonde schilderijen, beeldhouwwerken en architecturale maquettes, naast grafische documenten, tekeningen en aquarellen. In een aansluitende collectiepresentatie werd het oeuvre van Vantongerloo (1886 – 1965) tussen Belgische tijdgenoten geplaatst als Victor Servranckx, Paul Joostens, Felix De Boeck, Jules Schmalzigaug en Jozef Peeters. Parallel werden ook de affiches van James Ensor gepresenteerd.

De markante tentoonstelling 'Marc Camille Chaimowicz ... In The Cherished Company of Others ...', van 28 september tot 15 december 2008, bracht zo'n vijftig kunstwerken samen van deze Frans-Pools-Britse kunstenaar die in 1947 in Parijs geboren werd. Zijn tekeningen, decoratieve en functionele objecten, behangpapier, maquettes, sculpturen en schilderijen werden gecombineerd met kunstwerken van een 25-tal internationale kunstenaars waarmee hij zich verwant voelt. Tegelijk waren er ook drie nieuwe collectiepresentaties te zien. De kunstwerken van Léon Spilliaert, uit de collecties van de provincie en de stad Oostende, werden voor de eerste keer samengebracht. Daarnaast werd met

De expositie 'Georges Vantongerloo. Pionier van de moderne beeldhouwkunst' toonde schilderijen, beeldhouwwerken en architecturale maquettes, naast grafische documenten, tekeningen en aquarellen.

tallose archiefdocumenten de aandacht gevestigd op Luc Peire en de groepstentoonstelling 'Vormen van Heden' van 1957 in Knokke. Ten slotte verzorgde het museum, in het kader van het Marcel Broodthaers-project van Amusee-Vous, een collectiepresentatie aangevuld met bruiklenen en 'l'Histoire Belge' (2007) van Sven Augustijnen.

De tentoonstellingen en collectiepresentaties weerspiegelen het nieuwe beleid van het Kunstmuseum aan zee. Diverse tentoonstellingszalen werden ondertussen heringericht en opnieuw voor het publiek opengesteld.

Samenwerking met andere partners

Het Kunstmuseum aan Zee kon in 2008 samenwerken met enkele vooraanstaande instanties en personen uit de kunstwereld. Zo werden de contacten en het netwerk verder uitgebreid, wat in de toekomst zeker ook het geval blijft.

De overzichtstentoonstelling Georges Vantongerloo kwam tot stand met medewerking van het Musée Matisse, Le Cateau-Cambrésis en curator Jean-Etienne Grislin. De expo in het Mu.ZEE werd uitgebreid met talrijke bruiklenen uit publieke en privécollecties uit België, Nederland en Duitsland.

De Chaimowicz-expositie was een co-productie met Stichting De Appel uit Amsterdam en werd mee mogelijk gemaakt dankzij de steun van Platform, regroupement des Fonds régionaux d'art contemporain et structures assimilées. Het project maakte deel uit van het evenement 'Carte(s) Blanche(s). Regards croisés sur les Frac' en werd gesteund door het Europees cultureel seizoen en de Franse overheid.

De collectiepresentatie van Luc Peire en tijdgenoten werd mogelijk gemaakt dankzij de medewerking en bruiklenen van de Stichting Jenny en Luc Peire in Knokke en design oostende.

De markante tentoonstelling 'Marc Camille Chaimowicz ... In The Cherished Company of Others ...', bracht zo'n vijftig kunstwerken samen van deze Frans-Pools-Britse kunstenaar.

Aanwinsten

Verzamelen is een belangrijke museale functie. De collectie van het Mu.ZEE werd in 2008 dan ook verrijkt met enkele aankopen. Het gaat om werk van Lili Dujouri, Franciska Lambrechts, Sven Augustijnen, Olivier Foulon, Anouk De Clercq en Jan Vercruysse. Deze aankopen kaderen binnen het collectieplan van het museum. Daarin wordt ruimte gegeven aan Belgische kunstenaars en nieuw talent. Het is ook de bedoeling om lacunes (onder meer uit de jaren 1960, 1970 en 1980) in de collectie weg te werken. Het museum onderzoekt ook of de afbakening Belgische kunst in de eenentwintigste eeuw verruimd kan worden tot kunstenaars die wonen en werken in België.

Publieksactiviteiten

Het Mu.ZEE heeft zich voorgenomen om hét museum te zijn voor Belgische kunst, met een maximale openheid en toegankelijkheid en om te fungeren als een actieve ruimte voor kunstenaars en publiek. Contact en interactie met het publiek staan dan ook centraal. Hiertoe ontwikkelt het Mu.ZEE een aantal publieksactiviteiten, zowel voor kinderen als voor een jeugdig en een volwassen publiek.

Tijdens de Nacht van de Musea op 9 februari 2008 organiseerde het Mu.ZEE een debat over de evolutie van de kunstmarkt in België met Bert Popelier en directeur-conservator Phillip Van den Bossche. Ruim 750 bezoekers vonden hun weg naar het museum dat tot 23 uur toegankelijk was.

Tijdens de krokusvakantie nam het jeugdatelier van het Mu.ZEE voor de derde keer deel aan 'Krokuskriebels', een project voor gezinnen met kinderen, in samenwerking met de Gezinsbond. Ruim 70 kinderen schreven zich in voor de knutselateliers. Ze lieten zich inspireren door het werk van kunstenaar Walter Leblanc. Gezinnen konden dan weer gratis intekenen voor een speurtocht, op zoek naar vormen en patronen.

De deelname van het Mu.ZEE aan 'De Canvascollectie' tijdens het weekend van 29 en 30 maart 2008 betekende het hoogtepunt van interactie met het publiek. Zowel pro-

fessionele als niet-professionele kunstenaars konden per provincie werk laten beoordelen, in de hoop dat het geselecteerd zou worden voor de slottentoonstelling in Bozar in Brussel. De West-Vlaamse preselectie vond plaats in het Kunstmuseum aan Zee tijdens het weekend van 29 en 30 maart 2008. Er namen 720 kunstenaars aan deel. Canvas presenteerde de selecties in juni 2008 in een vierdelige televisiereeks. Tijdens een live-uitzending werden een aantal kunstenaars be kroond.

In juni 2008 werd het driejarenproject 'Kind bijt buurt' succesvol beëindigd. Deze samenwerking tussen de Stedelijke Kunstacademie, het Conservatorium, de stedelijke dienst Onderwijs, vzw Mu-zee-um, het Kunstmuseum aan Zee en enkele buurthuizen uit Oostende had tot doel kinderen uit een kansarme omgeving kennis te laten maken met kunst en met de cultuurhuizen uit de omgeving. Elk trimester werd het project afgesloten met een multidisciplinair toonmoment voor ouders en kinderen in drie Oostendse scholen.

Diverse klassen uit heel Vlaanderen namen in 2008 opnieuw deel aan het jeugdatelier van het Kunstmuseum aan Zee. Het jeugdatelier biedt kinderen van het basisonderwijs, vanaf de derde kleuterklas, creatieve ateliers aan. Een speelse en educatieve rondleiding in het museum wordt daarbij gevolgd door een creatieve verwerking in een aparte atelierruimte. Het is de bedoeling om de creativiteit van de kinderen te stimuleren en hun persoonlijkheid te ontwikkelen.

Lezingen

Ter bevordering van de uitwisseling en het direct contact met het publiek organiseert het Kunstmuseum aan Zee samen met andere partners publieksactiviteiten en lezingen. Dit was in 2008 onder meer het geval met SALON BROODTHAERS op 9 november 2008 in De Droge Coo in Oostende, een organisatie van vzw Vrijstaat O. in samenwerking met de vzw AmuseeVous. Het initiatief (met voordracht, toelichting, getuigenis en muziek) werd mee mogelijk gemaakt door de Marcel Broodthaers Foundation. Het Salon werd voorafgegaan door een rondleiding met gesprek in de collectiepresentatie Marcel Broodthaers van het Kunstmuseum aan Zee.

In samenwerking met de Vrienden van het Kunstmuseum aan Zee werden lezingen georganiseerd, zoals 'Herdenking van de schilder Maurice Boel' (16 november 2008) en 'Jean-Jacques Gailliard en Ensor' (7 december 2008).

Andere initiatieven

Op 17, 18 en 19 oktober 2008 namen het Kunstmuseum aan Zee en het Permekemuseum deel aan de vijfde editie van 'Buren bij kunstenaars'. Bezoekers kregen toegang tot de vaste collectie, de Chaimowicz-expo en de collectiepresentaties van het Kunstmuseum aan Zee tegen de gewone prijs. Het Permekemuseum was gratis te bezoeken.

Op 26 oktober 2008 nam het Mu.ZEE deel aan het project 'Musée Touché' van de cultuurdienst van Kortemark. Inwoners van Kortemark konden diverse museumlocaties in Oostende gratis of aan verminderde prijs bezoeken.

Het Permekemuseum in Jabbeke, ambassadeur van het Kunstmuseum aan Zee, is opnieuw open voor het grote publiek.

Het Permekemuseum in Jabbeke

Op 1 juli 2008 ging het Permekemuseum opnieuw open voor het publiek. Het was twee maanden lang gesloten geweest voor verbouwings- en renovatiewerken. Met de heropening introduceerde het museum een nieuwe reeks hedendaagse kunstpresentaties: EEN OP EEN, één op één-ontmoetingen tussen Constant Permeke en een hedendaagse kunstenaar (een vervolg op de tentoonstellingen 'Te gast bij' van de voorgaande jaren). Vier maal per jaar wordt één kunstinstitelling uitgenodigd om één kunstenaar met één kunstwerk in het Permekemuseum voor te stellen. Hilde Teerlinck van de FRAC Nord / Pas-de-Calais gaf het startschot en presenteerde er van 1 juli tot 31 oktober 2008 de film 'Malye Azerki' (2006) van de Rus Dmitri Makhomet.

Op een veiling van archieven van Paul-Gustave Van Hecke en Emile Langui deed het Permekemuseum enkele aanwinsten: vier originele zwart-witfoto's uit de jaren 1930, samen met een map boeiende brieven en ander archiefmateriaal over en van Constant Permeke.

www.kunstmuseumaanzee.be

Provinciedomein Raversijde

Betere toegankelijkheid

De toegankelijkheid van het provinciedomein Raversijde werd de voorbije jaren sterk verbeterd. In 2008 werd opnieuw aandacht besteed aan toegankelijkheid in al haar vormen: fysische toegankelijkheid, de onderwerpen van de publiekswerking, signalisatie, ... Zo werd de benedenzaal gekozen als locatie voor 'Eindbestemming Harstad?', om deze expositie voor iedereen makkelijk toegankelijk te maken.

In 2008 werd de laatste hand gelegd aan de hoofdtoegangsweg vanaf de rotonde op het kruispunt van de Nieuwpoortsesteenweg en de Kalkaertstraat. Ook werden de nieuwe toegangspaden aan de oostzijde van het domein afgewerkt, vanaf de Duinenstraat en de Westlaan. Aan dezelfde kant werd tegelijkertijd zes hectare natuurgebied ingericht. Deze dossiers, die eveneens met Europese steun tot stand kwamen, konden in 2008 afgerond worden. Eerder waren reeds uitbreidingswerken uitgevoerd aan het onthaalplein voor de toegang tot het Memoriaal en de Atlantikwall.

Bij de toegangswegen tot het domein werden nieuwe welkomborden geplaatst. Er werden ook nieuwe situ-

676-1906

L. L. B. — N. 487.

Ostende. — La Belgica dans le port d'Ostende en septembre 1905.
De Belgica in de haven van Oostende september 1905

atieborden en nieuwe bewegwijzering ontworpen, met aanduiding van de verschillende tram- en bushaltes van De Lijn, om bezoekers tot gebruik van het openbaar vervoer aan te moedigen. Wie het openbaar vervoer gebruikt voor een bezoek aan Raversijde, geniet van de reductietarieven. Sinds de openstelling is het domein een partner in de Kusttramactie van De Lijn.

Kleine infrastructuurwijzigingen vergemakkelijken het bezoek van rolwagengebruikers aan het Memoriaal Prins Karel. Voor wie de vele trappen van de Atlantikwall een belemmering vormen, werd in samenwerking met de dienst Cultuur een virtueel bezoek ontwikkeld. De twintig minuten durende documentaire, gerealiseerd met Europese steun, geeft een volledig beeld van de Duitse batterij Saltzwedel-neu uit de Tweede Wereldoorlog.

www.west-vlaanderen.be/raversijde

In het spoor van de Belgica

In de benedenzaal van het Memoriaal Prins Karel liep van 20 mei tot 11 november 2008 de tentoonstelling 'Eindbestemming Harstad? Het wrak van de zuidpoolvaarder Belgica ontdekt op de bodem van een Noorse baai'. De expositie kwam tot stand in samenwerking met het Belgicagenootschap en de cel Maritieme Archeologie en Varend Erfgoed van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE). Ze lichtte het wetenschappelijke onderzoek van het scheepswrak toe en schetste de hele levensloop van het onderzoeksschip Belgica, ook de periodes voor en na de Zuidpoolexpeditie onder leiding van Adrien de Gerlache eind negentiende eeuw ... tot het schip in 1940 zonk als varend munitiedepot bij militaire acties van de geallieerden in Noorse wateren nabij Harstad. Voor de expositie 'Eindbestemming Harstad?' werd een beroep gedaan op recente onderwaterfoto's, meer dan honderd jaar oud fotomateriaal en op filmmateriaal dat in samenwerking

met de videocel van de provincie tot een documentaire verwerkt werd. Het Antwerpse Museum aan de stroom [MAS] gaf een reeks originele voorwerpen van de Zuidpool-expeditie in bruikleen. Samen met de expositie van 2007 over het achttiende-eeuwse scheepswrak op de zandbank Buiten Ratel (in de inkom van het bezoekerscentrum Walraversijde) bood de expo 'Eindbestemming Harstad?' een volledig beeld van hoe het archeologische onderzoek van een scheepswrak verloopt en wat het aan informatie kan opleveren.

Westhoek Streekmuseum

Zomerproject WOORDBEELDEN

Onder de coördinatie van de provinciale gebiedswerking in Diksmuide groeide het Westhoek Streekmuseum uit tot een samenwerkingsverband van zeven musea in de Westhoek: het Bakkerijmuseum in Veurne, het Kasteel Beauvoorde, het Mout- en Brouwhuis De Snoek in Alveringem, de Oude Kaasmakerij in Passendale, het Fransmansmuseum in Koekelare, het Hopmuseum in Poperinge en het Tabaksmuseum in Wervik.

Voor de gezamenlijke zomeractie 'WOORDBEELDEN', van 18 juni tot 30 september 2008, gingen zeven jonge fotografen uit de streek op pad in en rond de musea om streekthema's in beeld te zetten. Beroepsfotograaf Alex Vanhee, huis- en rockfotograaf van De Morgen en afkomstig uit Poperinge, begeleidde hen in hun opdracht. Hij maakte zelf ook artistieke beelden over de couleur locale en specifieke karakteristieken van de Westhoek. Inspirende teksten van zeven Westhoekauteurs begeleidden de foto's. De foto's en teksten vonden op drie manieren hun weg naar het publiek: via een kubusvormige installatie voor elk deelnemend museum waar de bezoeker in kon wandelen, via een boek op een lezer binnenin de musea en via een reeks van zestien stijlvolle postkaarten die verschilden van museum tot museum.

www.westhoekstreekmuseum.be

Voor het project 'Woordbeelden' gingen zeven jonge fotografen op pad.

toerisme
www.west-vlaanderen.be/toerisme

UIT DE TOERISTISCHE REGIO'S

Het Brugse Ommeland

Culinaire geneugten in pocket

De regiowerking Brugs Ommeland wijdde naar aanleiding van het project 'Vlaanderen Lekker Land' een extra pocket aan de culinaire geneugten van de regio. Per gemeente ging een chef-kok aan de slag met streek- en hoeveproducten. De brochure 'Proeven in het Brugse Ommeland. 17 recepten uit de regio' was het resultaat van hun culinaire kunsten. Ze werd aangevuld met algemene informatie over de regio en met een verwijzing naar het logiesaanbod.

Overzichtskaart met logies

Het Brugse Ommeland ontwikkelde in 2008 een toeristische overzichtskaart met de logiesuitbaters (hotel, gastenkamer, groepsverblijf) van de regio met hun contactgegevens. De kaart werd opgemaakt in samenwerking met de hoeveproducenten van het Brugse Ommeland en vermeldt de adressen van de hoeves.

Voordeelpas voor attracties

In februari 2008 ging het Brugse Ommeland van start met een nieuw concept. Klanten die twee nachten in hetzelfde logies in het Brugse Ommeland verblijven, krijgen bij aankomst een gratis voordeelpas, met bonnen die een voordeel (gratis toegang of korting) bieden op de deelnemende attracties. De voordeelpas vormde een basisinstrument voor marketingacties in 2008.

www.brugseommeland.be

De voordeelpas geeft ook korting bij een bezoek aan het Sea Life Center.

Winterse activiteiten in de Leiestreek.

De Leiestreek

Leie Lekker Land

De Leiestreek koos in 2008 voor het jaarthema 'Leie Lekker Land' in het kader van het project 'Vlaanderen Lekker Land' en het project 'De Leiestreek van bron tot monding'. Toerisme Leiestreek richtte hiervoor een aparte werkgroep op, die diverse arrangementen en activiteiten uitwerkte. Zo kwamen er talrijke culinaire wandelingen en fietstochten, smakelijke dagtrips, verblijfsarrangementen en evenementen (zoals 'Brouwsels met karakter') tot stand. Alle informatie over de nieuwe productontwikkeling rond gastronomie werd gebundeld in een aparte brochure. Er werd ook een campagne aan gekoppeld in de eigen regio en op de Vlaamse markt.

Winter in de Leiestreek

Toerisme Leiestreek presenteerde in 2008 voor het eerst een uitgebreid winteraanbod. Een nieuwe brochure bood een overzicht van een hele reeks initiatieven voor de wintermaanden, zoals winterse boottochten, winterse wandelingen en eindejaarsevenementen. Een campagne maakte 'Winter in de Leiestreek' bij het grote publiek bekend.

Van bron tot monding

Het Interreg IV-project 'De Leiestreek, van bron tot monding' werd op 30 september 2008 goedgekeurd. De Europese subsidie van 3,7 miljoen euro zal gebruikt worden voor de uitbouw van het toeristisch-recreatieve aanbod in de Vlaamse en Franse Leiestreek. De centrale thema's zijn: watertoerisme, fietsen en wandelen, erfgoed en gastronomie. Het project telt 17 partners aan Franse zijde en 18 aan Vlaamse zijde: Westtoer, de provincie West-Vlaanderen, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Leiestreek vzw, Lys sans Frontières en een groot aantal Vlaamse en Franse Leiestreekgemeenten.

www.toerisme-leiestreek.be

'Coast Music Festivals' wil meer jongeren naar de kust lokken.

De Kust

KAP III-projecten positief voor de Kust

In Bredene werd op 15 september 2008 het 'Symposium Kust 2020' georganiseerd. Deze samenwerking tussen Westtoer en Toerisme Vlaanderen had tot doel het belang van initiatieven als het Kustactieplan (KAP) III te onderstrepen, de economische impact van het kusttoerisme te verduidelijken, een kritische spiegel voor te houden en de toekomstmogelijkheden op een rijtje te zetten.

In 2008 werden diverse KAP III-projecten afgewerkt of goedgekeurd. Zo werden de eerste trend- en benchmarkingrapporten binnen het KITS-project aan de kustgemeenten voorgesteld. Binnen het project 'Zee van kwaliteit' werd een praktijkgericht opleidingstraject voor toeristische ondernemingen opgesteld. De lokale besturen maakten kennis met het ruimtelijke instrumentarium voor leefbare kampeerbedrijven aan de Vlaamse Kust. Het project 'Coast Music Festivals' wil meer jongeren naar de

kust lokken, door de ondersteuning van vier muziekfestivals (Dranouter aan Zee, Woosha, Polé Polé en Leffingeleuren).

Toeristische valorisatie van de Westkust

Het Interreg IV-project 'Toeristische valorisatie van de Westkust - Flandre Côte d'Opale' werd in 2008 goedgekeurd. Deze grensoverschrijdende samenwerking tussen toeristische actoren in de kuststreek van Gravelines tot Middelkerke wil een geïntegreerd toeristisch aanbod ontwikkelen en professionaliseren.

www.dekust.org

De Westhoek

Westhoekjes en Grooten Oorlog

De publicatie 'Westhoekjes', de toeristische bijbel van de Westhoek, was in 2008 aan de negende editie toe. Dit 220 pagina's tellende referentiewerk werd opnieuw uitgegeven in het Nederlands, Frans, Duits en Engels. Alle taaledities samen waren goed voor ruim 130.000 exemplaren, waarvan 100.000 in het Nederlands.

De brochure 'Den Grooten Oorlog', die in het Nederlands en het Engels verschijnt, werd in 2008 volledig herwerkt. De met twintig bladzijden uitgebreide uitgave (92 blz.) werd inhoudelijk aangepast en de foto's en lay-out werden vernieuwd.

In 2008 was de papieren 'Logiesbrochure' aan de laatste editie toe. Vanaf 2009 gaat ze digitaal, omdat de helft van het totale aantal pageviews op de regiowebsite www.toerismewesthoek.be reeds met logies te maken heeft.

In 2008 werd ook nog een Westhoek Voordeelpas gedrukt op 7.000 exemplaren. Daarmee kon de verblijfstoerist talrijke voordelen bekomen in toeristische attracties en musea in de Westhoek. Verder werden heel wat regiomiddelen ingezet voor marketingcampagnes op de Vlaamse, Nederlandse en UK-markt.

www.toerismewesthoek.be

PRODUCTONTWIKKELING

Recreatieve productontwikkeling

Nieuwe wandelroutes

De jarenlange ervaring van Westtoer met de uitbouw van lusvormige wandelroutes resulteerde in 2008 in enkele nieuwe pareltjes. Via elf kilometer onverharde paden en kasseidreven doorkruist de Oedelembergwandelroute het glooiende landschap rond Oedelem en Sijsele. In Damme, Roeselare en Veurne werd het culturele erfgoed verwerkt in een nieuwe erfgoedwandelroute. In navolging van Heuvelland en Ieperboog werd in West-Vlaanderen een derde wandelnetwerk ontwikkeld. Het netwerk Westkust doet de gemeenten De Panne, Koksijde en Nieuwpoort aan. Het is goed voor 130 kilometer wandelpaden en 106 genummerde knooppunten.

Voor ruiters en menners

In samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij ontwikkelde Westtoer de 25 kilometer lange Vleteren ruiter- en menroute. Vrijliggende ruiterpaden rond Vleteren en Lo-reninge, tweesporenpaden en twee nieuwe houten bruggen ontsluiten de IJzerbroeken en omgeving voor ruiter en paard of menners met enkelspan.

Op 24 april 2008 organiseerde Westtoer een rondetafelgesprek met de ruitersector. De 55 aanwezigen maakten een doorlichting van het bestaande ruiteraanbod en formuleerden voorstellen, om de voorzieningen voor ruiters en menners in West-Vlaanderen verder te verbeteren.

Het derde wandelnetwerk Westkust is goed voor 130 km wandelplezier.

De Vleteren ruiter- en menroute ontsluit de IJzerbroeken en omgeving.

Verbetering van fietsnetwerken

Na de lancering van de fietsnetwerken (in 2005 en 2006) blijft Westtoer deze netwerken evalueren en permanent verbeteren. De aanleg van nieuwe fietspaden leidt tot een hertekening van de bestaande fietsnetwerken. Ook in 2008 werden enkele belangrijke 'missing links' gerealiseerd. In Heist werd eind augustus de nieuwe fietsers- en voetgangersbrug over de Elisabethlaan [N34] geopend. Deze brug is één van de belangrijkste verbindingen tussen de kust en het hinterland. In het verlengde van deze brug werd een fietspad aangelegd dat door het Vlaamse natuurreservaat De Sashul loopt. Ter hoogte van Roeselare en Menen werd het netwerk verfijnd, waardoor beide centra beter ontsloten worden voor het recreatieve fietsverkeer. Ook langs de kinderboerderij in Torhout werd een nieuw traject uitgetekend. Op andere plaatsen werd het netwerk dan weer verlegd in functie van verkeersveiligheid of fietscomfort. Zo kwam er tussen Oostvleteren en Elzendamme een nieuwe brug over de Boezingegracht. Verder werden twee nieuwe themafietstochten ontwikkeld, geënt op het bestaande fietsnetwerk. 'Buitengoed, zomerverblijven van de Brugse elite' verkent de kastelen in de groene gordel ten zuiden van Brugge. 'Ieperboog' legt de link tussen de landschappelijke elementen in de Ypres Salient en het ontstaan van de frontlijnen tijdens de Eerste Wereldoorlog. De populariteit van het West-Vlaamse fietsnetwerk blijft heel groot. Dit blijkt onder meer uit het aantal getelde fietsers en de verkoop van de zes fietsnetwerkkarten.

De duinen als recreatief product

In het Vlaamse bezoekers- en natuureducatiecentrum De Nachtegaal in De Panne stelde Westtoer op 2 juli 2008 de resultaten voor van de studie 'Welkom in de duinen. Reflecties en aanbevelingen omtrent natuur en recreatie aan de Vlaamse Kust'. De studie kaderde in het Kustactieplanproject 'Recreatief medegebruik van de Vlaamse Kustduinen' dat in 2008 succesvol afgesloten werd. Het rapport bevat een uitgebreide inventaris van de recreatieve voorzieningen in de duinen en formuleert actievoorstellen met betrekking tot ontsluiting en onthaal voor recreanten

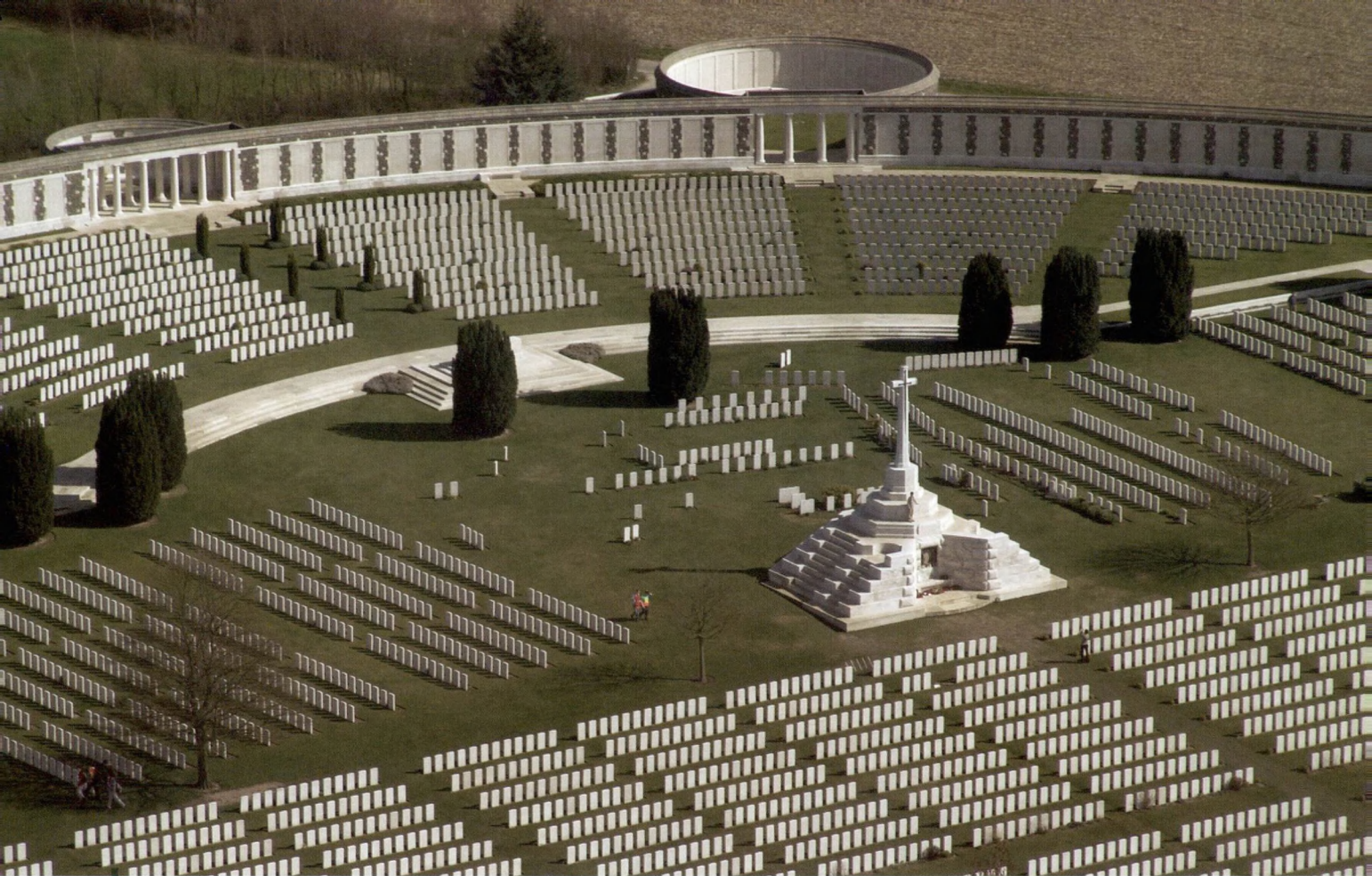
Het West-Vlaamse fietsnetwerk als basis voor twee nieuwe themafietstochten, waaronder Ieperboog.

in de Kustduinen, routegebonden recreatie en de vermarkting van de duinen als toeristisch-recreatief product. Het Kustactieplanproject voorzag ook in de opmaak van inrichtingsplannen voor enkele zeeverende kustduinen. Hiervoor werd samengewerkt met de afdeling Kust van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust. Net voor de zomervakantie van 2008 verscheen de gratis 'Wegwijzer voor natuur en recreatie aan de Vlaamse Kust', een kleurrijke kaart met nuttige en praktische informatie voor de kustrecreant.

Groene en blauwe assen

De provincie investeert niet alleen in de ontwikkeling van recreatieve producten, maar ook in de verdere uitbouw van het recreatieve netwerk. De ruggengraat of de recreatieve hoofdstructuur wordt gevormd door een netwerk van groene (oude spoorwegbeddingen) en blauwe assen (jaagpaden langs rivieren en kanalen).

Op 1 oktober 2008 startte Westtoer met de opmaak van de inrichtingsplannen van de Groene 62 tussen Oostende

De komende jaren staat ook Westtoer mee in voor de voorbereidingen van '100 jaar Grote Oorlog in de Westhoek'.

en Torhout. De opmaak van dergelijke plannen voor de oude spoorwegbeddingen en de ontwikkeling van een inrichtingscatalogus zijn twee acties uit de beheersovereenkomst met de provincie. Het ligt in de bedoeling om de oude spoorwegbeddingen om te vormen tot een kwalitatief hoogstaand product dat comfort, veiligheid en beleving nastreeft.

Toeristische productontwikkeling

100 jaar Grote Oorlog in de Westhoek

Op vraag van de Vlaamse Regering en in samenwerking met Toerisme Vlaanderen onderzocht Westtoer in 2008 in de studie 'Toeristische valorisatie van erfgoed uit de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek met het oog op 100 jaar Grote Oorlog (2014-18)' hoe het W.O.I-erfgoed toeristisch gevaloriseerd kan worden in het licht van de honderdjarige herdenking. Deze herdenking is een uitgelezen kans, om niet alleen de Westhoek maar ook Vlaanderen in zijn geheel

op de kaart van het oorlogstoerisme te plaatsen. Spraakmakende bezoekersattracties, een authentiek landschap met belevingspunten en landmarks, openluchtspektakels, grote en kleine exposities, recreatieve routes, een gastvrij onthaal en tal van andere initiatieven moeten samen een vijf jaar durend topevenement vormen, dat in binnen- en buitenland naam en faam verwerft. Na een grondige analyse werkte Westtoer een actieplan uit met concrete aanbevelingen op het vlak van productontwikkeling, imago en promotie, beleid en organisatie. In de komende jaren zal Westtoer mee instaan voor de voorbereidingen van '100 jaar Grote Oorlog in de Westhoek'.

www.westtoer.be

MARKETING

WIN-databank opgestart

In het kader van de beheersovereenkomst met de provincie West-Vlaanderen maakte Westtoer, het West-Vlaams autonoom provinciebedrijf voor Toerisme en Recreatie, in 2008 werk van een West-Vlaams Informatie Netwerk (WIN-databank). Na de aanwerving van een projectmanager ICT in het voorjaar, begon het project met een grondige analyse van de toeristische informatie in West-Vlaanderen. In december 2008 werd ABSI gekozen als technische partner, voor de opbouw van de WIN-databank. Vanaf 2009 stelt Westtoer het WIN-databankplatform geleidelijk ter beschikking van de gemeenten. Zo kunnen ze op kostenbesparende en eenvoudige wijze een eigen, professionele website ontwikkelen. Bovendien zullen Westtoer-partners de content uit de WIN-databank automatisch online en offline kunnen publiceren. Daarnaast zullen logiesuitbaters hun eigen informatie kunnen beheren.

Zilver voor www.dekust.org

In de prestigieuze wedstrijd 'Site van het jaar 2008' van Clickx Magazine behaalde de officiële toeristische portaal-site voor de Kust de tweede plaats in de categorie Reizen & Toerisme. Hiermee bevestigt www.dekust.org zijn toegevoegde waarde als instrument voor toeristische promotie. De site www.vlaanderen-vakantieland.be nam de eerste plaats in. Voor de wedstrijd nomineerde Clickx Magazine 210 websites, in 21 categorieën. In het totaal werden ruim 1,2 miljoen stemmen geregistreerd.

De portaal-site van Westtoer is een van de belangrijkste bronnen voor binnen- en buitenlandse toeristen om zich te informeren over de Kust. De kustwebsite telt gemiddeld 3.500 bezoekers per dag. Tot en met december werden er in 2008 ruim zestien miljoen pagina's bekeken. Sinds de start in 2003 werd meer dan twee miljoen keer van de kustsite doorgeklikt naar andere relevante websites. Ruim 28.000 kustliefhebbers schreven zich in om de maandelijkse elektronische nieuwsbrief van www.dekust.org te ontvangen.

'Fietsen en Wandelen in West-Vlaanderen' werd in 2008 gekoppeld aan de campagne 'West-Vlaanderen Lekker Land'.

Als informatiebron over de Kust is de kustwebsite tevens de eerste bron in de zoekmachine Google.

De kustwebsite werd mogelijk dankzij de financiële steun van het Kustactieplan, het Europese programma Doelstelling 2 (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) en de promotiepool die de kustgemeenten en de provincie West-Vlaanderen samenbrengen.

www.dekust.org

Promotie van fietsen en tafelen

Naast de reguliere regiopromotiecampagnes stond 2008 in het teken van de promotie rond 'Fietsen en Wandelen in West-Vlaanderen'. Hiervoor werden advertenties geplaatst in diverse massamedia en de gespecialiseerde pers. Ze plaatsten West-Vlaanderen in de kijker als fiets- en wandelprovincie. Onder de noemer 'Lekker Actief' werd de wandelactiviteit gekoppeld aan de campagne 'West-Vlaanderen Lekker Land'.

www.fietsen-wandelen.be

STRATEGISCHE PLANNING, ONDERZOEK EN DATABEHEER

Eerste KITS-resultaten

Opgestart in 2007, leverde KITS (Kust-Indicatoren-Toeristisch-Strategisch) in 2008 de eerste resultaten op. Het project wordt ondersteund door het Kustactieplan III, de provincie, Westtoer, alle kustgemeenten, de stad Brugge en enkele private partners.

Westtoer maakte voor 2007 een inschatting van het volume van het kusttoerisme in al zijn geledingen, inclusief directe verhuur, tweede verblijfsgebruik van vakantiewoningen en dagtoerisme. Voor de periode 2002 - 2007 maakte het autonoom provinciebedrijf ook trendrapporten op voor de kust en per kustgemeente. De snelle indicator toonde de eerste resultaten voor hotels, logies voor doelgroepen, vakantieparken en attracties op kust- en kustgemeenteniveau.

Een inschatting op basis van een enquête in 2007 toont aan dat de vakantiewoningen aan de kust (verhuur en tweedeverblijfsgebruik) goed zijn voor zo'n 24,5 miljoen overnachtingen. Onderzoeken bij gebruikers van vaste standplaatsen op campings en van ligplaatsen in jachthavens lieten verder toe om ook deze vraag beter in te schatten, respectievelijk 3,6 en 0,2 miljoen overnachtingen. Voor 2007 wordt het volledige verblijfstoerisme aan de Kust ingeschat op 34,1 miljoen overnachtingen: 16,7 miljoen in commerciële logies en 17,4 miljoen in tweede verblijf (inclusief gebruik van vaste standplaatsen op campings en ligplaatsen in jachthavens). Het dagtoerisme was goed voor 18,2 miljoen toeristen. Samen genereerden ze een directe omzet van zo'n 2,6 miljard euro.

In 2009 loopt opnieuw een onderzoek bij gebruikers van vakantiewoningen aan de Kust, om de evoluties op te volgen.

Met de snelle indicator wil het KITS-project – op basis van steekproeven – drie keer per jaar rapporteren over de evolutie van de overnachtingen in de diverse logiesvormen, in vergelijking met het jaar daarvoor. De snelle indicator werd in oktober 2008 voor het eerst berekend voor de eerste acht maanden van het jaar, op basis van steekproeven bij een nog beperkt aantal logiesvormen. In 2009 worden naast hotels, logies voor doelgroepen, vakantieparken en attrac-

De jachthavens zijn goed voor 0,2 miljoen overnachtingen aan de kust.

ties ook de toeristische verhuur op campings en de verhuur via toeristische verhuurkantoren in de snelle indicator opgenomen.

Op basis van de hotelbarometer werden per kustgemeente representatieve hotelbezettingsgraden berekend. In 2007 bedroeg de representatieve nettokamerbezettingsgraad 52,4 procent op jaarbasis. De steekproef van kusthotels die aan de hotelbarometer deelnemen, werd in 2008 tot 129 hotels uitgebreid.

www.westtoer.be

1,5 miljoen recreatieve fietsers maakten gebruik van het fietsnetwerk West-Vlaanderen.

Onderzoek naar fietsnetwerken

In het voorjaar van 2008 werden de resultaten bekendgemaakt van een onderzoek op het fietsnetwerk van de Leiestreek (inclusief het Oost-Vlaamse deel). Over het volledige netwerk werden tussen maart 2007 en februari 2008 niet minder dan anderhalf miljoen recreatieve fietsers geteld. Het West-Vlaamse deel komt vooral tegemoet aan omgevingsrecreanten, terwijl het Oost-Vlaamse deel meer dag- en verblijfstoeristen bekoort.

In de loop van 2008 werd een gelijkaardig onderzoek opgestart voor het fietsnetwerk van het Brugse Ommeland. In het voorjaar van 2009 waren de resultaten bekend.

Het ligt in de bedoeling om de resultaten van het onderzoek op de fietsnetwerken van de Westhoek (eerder onderzocht), de Leiestreek en het Brugse Ommeland door te lichten en daarbij de verschillen en de overeenkomsten vast te stellen.

Met behulp van permanente tellers in de Westhoek en de Leiestreek kon het aantal gebruikers van de fietsnetwerken in de loop van 2008 per maand opgevolgd worden. Deze permanente opvolging wordt in 2009 uitgebreid naar het fietsnetwerk van het Brugse Ommeland.

Westtoer kreeg de vraag van Toerisme Vlaanderen om de zelfontwikkelde methodologie voor het tellen van recreatieve fietsers op fietsnetwerken gedetailleerd uit te schrijven. Daarbij kan Westtoer putten uit de ervaring die het opdeed bij de tellingen op de fietsnetwerken van de Westhoek, de Leiestreek en het Brugse Ommeland. De methodologie zal toegepast worden op alle fietsnetwerken in Vlaanderen, waardoor onderlinge vergelijkingen mogelijk worden en een globaal Vlaams cijfer verkregen kan worden.

Ambitieuus beleidsplan voor de Westhoek

Op de toeristische Westhoekstartavond in februari 2008 werd het vernieuwde en herwerkte 'Strategisch Beleidsplan voor Toerisme en Recreatie in de Westhoek' voorgesteld. Het nieuwe beleidsplan voorziet tien strategische doelstellingen, die tegen 2012 vertaald moeten zijn in zes streefdoelen.

De tien strategische doelstellingen

- 1 Zorgzaam omgaan met het landschap
- 2 Beleving van het Wereldoorlog I-erfgoed verdiepen
- 3 Het fietsnetwerk in de Westhoek kwalitatief uitbreiden
- 4 Bestaande attracties uitbouwen en bezoekers spreiden over de hele streek
- 5 Een divers, kwalitatief en rendabel logiesaanbod voorzien
- 6 Zorgen voor een gestructureerd en professioneel onthaal met regiokarakter
- 7 IJveren voor een dynamische toeristische werking in de Westhoek
- 8 Een monitoringsysteem ontwikkelen
- 9 Het imago van de Westhoek als kwaliteitsbestemming versterken
- 10 De efficiëntste marketingstrategie nastreven

De zes streefdoelen voor de Westhoek

- 1 Tien procent meer omzet boeken in toerisme en recreatie
- 2 Minimaal tien concrete acties voor landschapszorg op touw zetten
- 3 Minimaal vijf sites aanpakken om het Wereldoorlog I-toerisme uit te bouwen
- 4 Vijf inrijpunten uitrusten en vijf prioritaire, ontbrekende schakels realiseren
- 5 Tien procent meer bezoekers aantrekken voor niet-oorlogsgelateerde attracties
- 6 Werken aan een hogere kwaliteit van het logiesaanbod

Het kustbeleidsplan stelt de verdere ontwikkeling en promotie van de Kust centraal.

Kustbeleidsplan geactualiseerd

Het Strategisch Beleidsplan voor Toerisme en Recreatie aan de Kust uit 2002 werd in 2008 geëvalueerd en geactualiseerd. Voor de herziening van het plan werkte Westtoer samen met Toerisme Vlaanderen. Centraal staan de duurzame ontwikkeling en de promotie van de Kust als een levendige en actieve toeristisch-recreatieve bestemming, vooral voor eigen inwoners, maar ook voor toeristen en recreanten uit de nabije buurlanden. Alle kustgemeenten werden bij de actualisering van het beleidsplan betrokken, evenals tal van toeristische actoren.

sport
www.west-vlaanderen.be/sport

GEZONDHEID

Sportmobiel test sporters

In 2008 werd de Sportmobiel 21 dagen verhuurd aan gemeenten, politiezones, sportfederaties en sportclubs. De Sportmobiel is de opvolger van de Provinciale Sporttest, die naar de fitheid van de gemiddelde West-Vlaming peilde. Deze truck, volgestouwd met geavanceerde test- en meetapparatuur en bemand door een gespecialiseerd team, is een initiatief van de provinciale sportdienst in samenwerking met Mensana. Dankzij deze hoogtechnologische apparatuur en professionele begeleiding kan elke West-Vlaming laten testen of hij/zij in vorm is en trainingsadvies op maat krijgen, wat anders maar voor echte atleten of topsporters weggelegd is. Het mobiele evaluatiecentrum biedt basistesten, lactaattesten, sportmedische screening, krachttesten, algemene check-up en biomechanische analyse. De basistesten omvatten een fitheidstest in lopen, fietsen of wandelen voor het brede publiek. De meer uitgebreide lactaattesten (veldtesten) onderzoeken de fitheid van recreatieve en competitieve sporters, met het oog op een meer gefundeerd trainingsschema. De sportmedische screening op maat van de sportfanaat omvat een lactaatmeting en bepaling van maximale hartslag en zuurstofopname. Bij de sportspecifieke krachttesten wordt de spierkracht in rug, buik, armen en benen getest met hoogtechnologische apparatuur. De algemene gezondheidscheck-up is onder meer bestemd voor senioren en werknemers in bedrijven. De biomechanische analyse bestaat uit een voet- en loopanalyse of een bepaling van de ideale fietspositie.

www.test-vlaanderen.be

In de sportmobiel kan elke West-Vlaming laten testen of hij/zij in vorm is.

SPORTINFRASTRUCTUUR

Sportsite De Gavers in volle metamorfose

De zuidelijke recreatiesite van het provinciale domein De Gavers in Harelbeke-Deerlijk onderging een opvallende gedaanteverwisseling. Voor de bezoekers worden de eerste ingrepen van het renovatieplan, na jaren van voorbereidend werk, stilaan zichtbaar.

Tussen oktober 2007 en oktober 2008 werd de Gaverbeek verlegd. Het Vlaamse Gewest liet een volledig nieuw tracé aanleggen, met de nodige meandering en ecologische oeveraanleg. De oude bedding werd achteraf volledig gedempt. Deze ingrijpende werken zorgden voor heel wat grondverzet en gaven de sportsite meteen een nieuwe aanblik.

In februari 2008 ging de bouw van een nieuw onthaal- en bezoekerscentrum van start, naar analogie met De Palingbeek en Lippensgoed-Bulskampveld. Het gebouw moet klaar zijn tegen september 2009 en zal een secretariaat, balie, tentoonstellingsruimte, vergaderzaal, picknickruimte, drie leslokalen en een laboklas omvatten. De administratieve diensten van de plaatselijke sport- en NME-werking zullen van het huidige ex-BLOSO-gebouw verhuizen naar het nieuwe complex.

www.test-vlaanderen.be/gavers

De 'Poggio' van Koekelare: 42 km mountainbikeplezier.

De 'Poggio' van Koekelare

In Koekelare werd op 15 maart 2008 de vijfde provinciale mountainbikeroute plechtig ingereden. De naam 'Poggiomountainbikeroute' verwijst naar de lokale mountainbikeclub en naar de Koekelareberg die in het wielermilieu 'de Poggio' genoemd wordt. De route van 42 kilometer voert over oude kerkwegels en onverharde paden richting Polders en wordt besloten met een stevige rit door Koekelarebos en een technisch parcours op de terreinen rond de sporthal van Koekelare. Een ideale gelegenheid om het vlakke land en dorpjes als Zande, Bovekerke en de Mokker op een sportieve manier te ontdekken.

Met de Poggiomountainbikeroute werd opnieuw een witte vlek op de kaart ingevuld, een aanzet om nieuwe routes in het noorden van de provincie te ontwikkelen. De uitbouw van een West-Vlaams en zelfs grensoverschrijdend mountainbikenetwerk is één van de ambities van de provinciale sportdienst binnen de beleidsintentie 'sportinfrastructuur' voor de komende jaren.

Ook in 2008 werd de provinciale mountainbikekalender tweemaal gepubliceerd. Deze publicatie in handig pocket-formaat helpt heel wat bikers bij hun sportieve planning.

Dertig jaar Olympiabad gevierd

Het Provinciaal Olympisch Zwembad 'Olympia' in Brugge bestond in 2008 dertig jaar. Om deze verjaardag te vieren, werden dertig dagen lang tal van activiteiten georganiseerd, zoals aquagym, balsporten, duiken en discozwemmen. Op 20 december 2008 konden kinderen deelnemen aan een 'Kids Only'-dag met waterspelen en kindergrime. Op 21 december 2008 kon er gratis gezwommen worden en de feestperiode werd op 23 december 2008 afgesloten met 'de langste dag': voor één euro zwemmen tot 20.45 uur. Tijdens de dertig feestdagen werd ook 30 procent korting toegekend bij de aankoop van alle abonnementen en werd de geldigheidsduur van sommige abonnementen met dertig dagen verlengd.

www.test-vlaanderen.be/olympiabad

SPORT VOOR JONGEREN

Gavermania in het teken van volleybal

De eerste week van juli 2008 organiseerde de provincie West-Vlaanderen naar jaarlijkse gewoonte opnieuw het sportieve evenement Gavermania. Deze sportinstuif voor deelnemers van 8 tot 14 jaar stelde de troeven van provinciedomein De Gavers in de kijker en bood aanvullend leuke en vernieuwende sportactiviteiten aan.

Gavermania stond in 2008 in het teken van volleybal, de 'sporttak in de kijker'. Naast een volleybaltornooi en beachvolley stonden heel wat sportieve randactiviteiten op het programma, zoals saltotrapoline, boogschieten, gekkefietsenrace, minigolf en jump.

De 675 sportievelingen gingen aan de slag op twee locaties. In het provinciedomein De Gavers lag de klemtoon op water- en avonturengestonden sporten. In het sportcentrum De Mol konden de jongeren proeven van een uitgebreid sportprogramma, in de hoop hen tot blijvende sportbeoefening aan te zetten. Gemeentelijke sport- en jeugddiensten konden Gavermania in hun sportkamp of zomervakantiewerking integreren.

www.gavermania.be

Watersporten in het provinciedomein De Gavers.

DAS-beurs scherpt zin in sport aan

Voor de zestiende maal op rij werd op 24, 25 en 26 juni in Kortrijk Xpo de Doe Aan Sport-beurs ingericht, op initiatief van de provincie West-Vlaanderen, de Stichting Vlaamse Schoolsport, de stad Kortrijk, het BLOSO en Kortrijk Xpo, met de steun van Defensie.

Op de DAS-beurs maken kinderen van het zesde leerjaar, na het beëindigen van zes jaar bewegingsopvoeding in het basisonderwijs, kennis met een zo groot mogelijke waaier aan sporten, in de vorm van concrete doe-proeven.

Het aanbod op de hedendaagse sportmarkt werd geleverd door de sportfederaties die er met hun provinciale bestuur of lokale sportvereniging een stand verzorgden. De DAS-beurs betekent voor hen immers een ideale promotie van hun sportdiscipline en de mogelijkheid tot beoefening in een sportvereniging. De 10.121 deelnemende leerlingen probeerden zoveel mogelijk standen te doorlopen in de hoop een gouden medaille (15 standen) te behalen. Daarnaast ontvingen ze nog een gratis sportdrankje en een deurbanger met vermelding van de DAS-website www.doeaansportbeurs.be, die meer uitleg geeft over de sporttakken en de sportfederaties.

www.doeaansportbeurs.be

Kennismaken met nieuwe sportdisciplines op de 16de DAS-beurs.

Kick op Sport: 2.525 leerlingen naar de site van de Gemeenschapsinstelling voor Bijzondere Jeugdzorg in Ruiselede

Kick op Sport: avontuurlijk en informatief

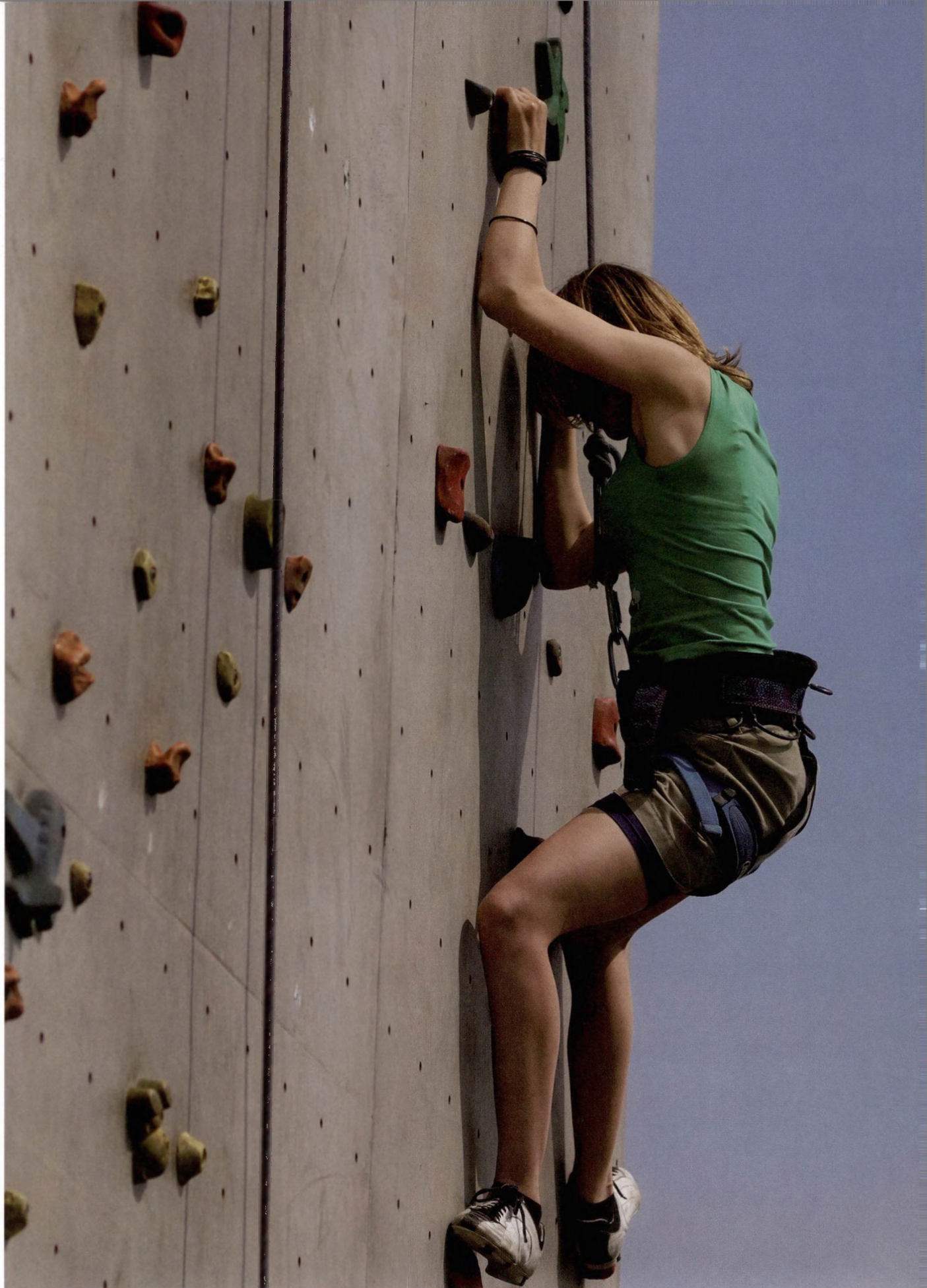
De site van de Gemeenschapsinstelling voor Bijzondere Jeugdzorg in Ruiselede vormde op 9 en 10 oktober 2008 opnieuw het kader voor Kick op Sport. Klassen uit het secundair onderwijs, goed voor 2.525 leerlingen, kregen er acht activiteiten met een heel gevarieerde inhoud voorgeschoteld. Avontuurlijk sporten werd er gecombineerd met informatie over middelengebruik en een kennismaking met de bijzondere omgeving.

Het sportaanbod varieerde van conditionele sporten over dans tot teamsporten. Bijzondere aandacht ging naar uitdagende en avontuurlijke sportbeleving. Elke deelnemer maakte een survivalrun, maar kon ook deelnemen aan klimmen, deathride, bakstapelen, mountainbike, ... Op één

van de vijvers van het domein konden de jongeren te water gaan met vloten of kano's.

De deelnemers maakten ook kennis met de drie instellingen die als locatie dienden: GBJ De Zande, het penitentiair centrum en het opvangcentrum van het Rode Kruis. Daarnaast kregen de jongeren ook informatie, duiding en discussie over middelengebruik (drugs, alcohol, roken). De klasvoorbereiding rond specifieke thema's, op basis van een educatief pakket voor leerkrachten, resulteerde in creatieve werkstukken die tijdens een evenement voor de deelnemende scholen en bewoners van GBJ De Zande gepresenteerd werden.

www.kickopsport.be

Marktsport doet Brugge bewegen

Met 1.261 sportieve deelnemers was Marktsport in Brugge op 28 oktober 2008 opnieuw een schot in de roos. In het Boudewijnpark werd ijsschaatsen aangeboden en in het Olympiabad konden watergebonden sporten beoefend worden. Daarnaast werden op drie verschillende locaties in de Brugse binnenstad avontuurlijke en minder bekende sporten gepresenteerd. De deelnemers startten in het Albertpark met muurklimmen, boogschieten op doel, circustechnieken en streetsooccer. Op de Markt van Brugge konden ze zich in de speleobox of de boksring wagen, of hun fysieke conditie testen op de roei-ergometers. Op De Burg konden de sportievelingen ter vervollediging kiezen uit saltotrapoline, basket en streetdance. Het parcours werd verder aangevuld met krulbollen, petanque, ropeskipping, BMX-parcours, hindernissenparcours en Afrikaanse dans.

Jeugdsportdag competitief en recreatief

De provincie en BLOSO organiseerden de West-Vlaamse Jeugdsportdag 2008 in en met de gemeente Poperinge. Op 26 april 2008 streken 922 jongeren uit vijftig West-Vlaamse jeugdbewegingen in de Hoppestad neer voor competitieve (schietsport, zaklopen, lattenrace, ...) en recreatieve sporten (zoals airtrack, klim en death ride, BMX, zwemmen, baseball, rugby, circustechnieken, avonturenparcours, ...). Ze kregen in het totaal 42 verschillende sporten voorgeschoteld. De beste ploegen van de competitiesporten kwamen tegen elkaar uit in een grootse apotheose.

www.west-vlaamsejeugdsportdag.be

Muurklimmen tijdens Marktsport in Brugge.

Een Zee van Sporten in Oostende

Op 15 en 16 mei 2008 namen ruim 7.000 jongeren deel aan 'Een Zee van Sporten' in Oostende. Ze belegerden de site van Duin en Zee (nabij het Fort Napoleon) en dijk en strand ter hoogte van het zwembad. Secundaire locaties waren de Atlantikwall en het vissersdorp Walraversijde in het provinciaal domein Raversijde en het Mu.ZEE (het voormalige Provinciaal Museum voor Moderne Kunst).

'Een Zee van Sporten' is een vakoverschrijdend project voor alle leerlingen van vijf tot achttien jaar van het Nederlandstalige onderwijs. Deze totaalsportdag richt zich tot alle scholen van de verschillende netten uit de Vlaamse provincies.

De kleuters en de eerste graad van het lager onderwijs gingen op 'piratenrock' in en rond Fort Napoleon. De tweede en derde graad lager onderwijs evenals het secundair onderwijs konden kiezen uit diverse begeleide sporten en spelactiviteiten.

SPORT VOOR SENIOREN

Fietsen in en rond Ruiselede.

Ruiselede ontvangt sportieve senioren

De Seniorensportdag van 5 juni 2008 in Ruiselede was de provinciale sporthoogdag bij uitstek voor 957 senioren die meestal wekelijks enkele uren sporten in eigen regio. Op hun West-Vlaamse sportdag konden ze hun favoriete sport in een gezellige sfeer beoefenen of kennis maken met tal van nieuwe sportieve activiteiten. Alle vijftigplussers konden via de gemeentelijke sportdiensten individueel of in groep deelnemen. De hoofdcoördinatie van dé seniorenhappy ending van het jaar berust bij de provinciale sportdienst. Het evenement werd opnieuw met een feestelijk slotgebeuren afgerond.

www.west-vlaamsseniorensportdag.be

SPORTPRIJZEN

Gala van de West-Vlaamse sport in Oostende

Twee dagen na de uitreiking van de nationale sportprijzen verwelkomde Oostende het Gala van de West-Vlaamse sport op 16 december 2008 in het Kursaal, voor de bekendmaking van de West-Vlaamse sportlaureaten. Tijdens de show werden er acht 'Brechtjes' (trofeeën) uitgereikt aan West-Vlaamse atleten die puike prestaties neerzetten. Zij mogen zich de winnaars van de West-Vlaamse Sportprijzen 2008 noemen. Sportieve beeldreportages en interviews met West-Vlaamse topsporters vervolledigden het programma. De titel 'Sportman 2008' ging naar Tim Maeyens (roeien), die op de Olympische Spelen in Peking net naast een podiumplaats greep. Tim Maeyens haalde het van Joerie Vansteelant (duatlon) en Stijn Devolder (wielrennen). Melissa Debackere (rally) werd 'Sportvrouw 2008'. Grace Verbeke (wielrennen) en Petra Santy (kajak) waren de andere genomineerden in deze categorie. BC Oostende (basketbal) werd uitgeroepen tot Sportploeg van het jaar. De andere laureaten waren zwemmer Sven Decaesstecker als beste sporter met een handicap, autopiloot Frederic Vervisch als beste jongere en zeilwagenrijder Egon Plovier bij de minder bekende sporten. Frans Claes (roeien) kreeg een Brechtje voor 'uitzonderlijke sportverdienste', Petra Santy (kajak) ontving de trofee voor haar 'uitzonderlijke sportloopbaan'.

De laureaten van 2008

Sportloopbaan	Petra Santy (kajak)
Sportverdienste	Frans Claes (roeien)
Minder bekende sporter	Egon Plovier (zeilwagenrijden)
Beloftevolle jongere	Frederic Vervisch (autosport)
Sporter met handicap	Sven Decaesstecker (zwemmen)
Sportploeg	BC Oostende (basketbal)
Sportvrouw	Melissa Debackere (rally)
Sportman	Tim Maeyens (roeien)

Tijdens het gala van de West-Vlaamse Sportprijzen werden opnieuw acht 'Brechtjes' uitgereikt aan West-Vlaamse topsporters.

89
economie

105
land- en tuinbouw

117
onderwijs

www.west-vlaanderen.be/ondernemen

Ondernemen.
Het zit in ons.

economie

www.west-vlaanderen.be/economie

SOCIAALECONOMISCH BELEID

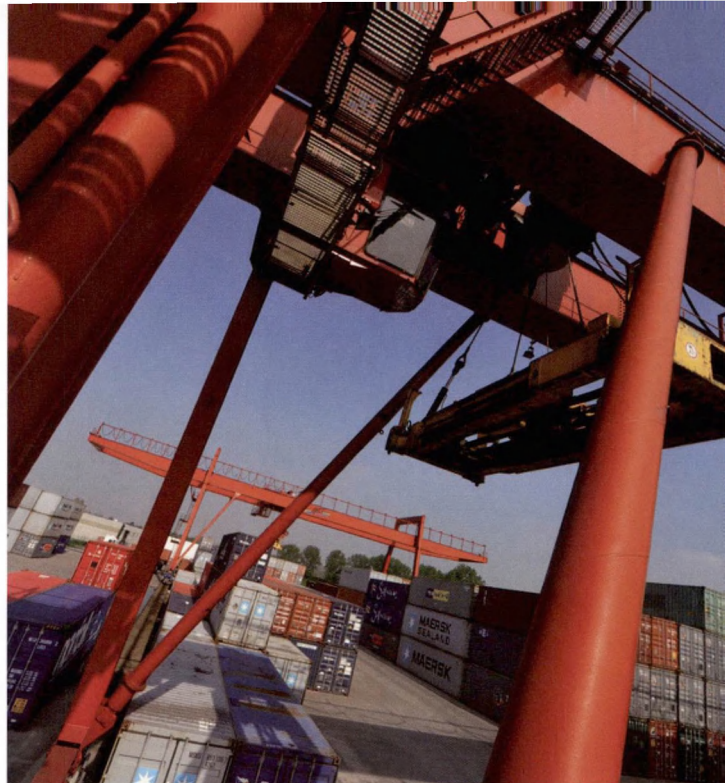
Groeiboek Economie ondersteunt gemeenten

Na de provinciale trefdagen voor gemeente- en OCMW-besturen in 2007 trok de dienst Economie in het najaar van 2008 zelf naar de gemeenten. Tijdens een roadshow op vijf locaties verspreid over de hele provincie, stelde de dienst zijn activiteiten samen met het Groeiboek Economie aan de gemeentebesturen voor.

Met het Groeiboek Economie wil de provincie de gemeentebesturen ondersteunen bij kennisopbouw en beleidsvoorbereiding binnen de gemeente. Het Groeiboek, dat periodiek geactualiseerd wordt, geeft de belangrijkste activiteiten van de dienst Economie weer, die van nut zijn voor de gemeenten. Deze activiteiten zijn op afzonderlijke fiches terug te vinden en zijn ingedeeld volgens thema's: Algemeen, Info- en databeheer, Ruimtelijke economie, Bedrijfsversterking, Transport-Distributie-Logistiek, Sociale economie, Arbeidsmarkt en opleiding en Landbouw en visserij.

Kritische reflectie op eerste Lentetop

Op 30 mei 2008 organiseerden de provincie en het ERSV West-Vlaanderen vzw de eerste Lentetop West-Vlaanderen in de gebouwen van TVH – Group Thermote & Vanhalst in Waregem. Op deze Lentetop werd een selectie van projecten uit de Streekpacten van de vijf RESOC's en de provinciale beleidsnota Economie 2007 - 2012 voorgesteld en kritisch geëvalueerd. Beide beleidsdocumenten geven elk op hun niveau een strategische visie weer op de sociaaleconomische streekontwikkeling.

Ook de thema's logistiek, sociale economie en landbouw zijn terug te vinden in het Groeiboek Economie.

ECONOMISCHE INFORMATIE EN KENNISONTWIKKELING

Economisch GIS van start

De dienst Economie van de provincie beschikt over een performant datacentrum voor sociaaleconomische gegevensverzameling. De analyse en interpretatie van deze data vormt mee de basis voor het economische beleid.

Naast de vaste publicaties en de aanlevering van data en statistieken, ging de dienst Economie in 2008 van start met de ontwikkeling van een economisch GIS (Geografisch Informatie Systeem). Een eerste stap was de goedkeuring van het project 'digitale economische kaart' in het kader van het Europese programma Doelstelling 2. Deze economische kaart wil een overzicht bieden van alle economische activiteiten, van landbouwer en bakker tot multinational en (non-)profit dienstverlener. Bovendien zijn deze gegevens later ruimtelijk weer te geven door de koppeling met adrespunten. Er kunnen ook heel wat data aan gekoppeld en op die manier nauwkeurig in kaart gebracht worden. Dit is belangrijk om een gericht economisch beleid te voeren.

www.economischekaart.be

Kennis- en informatieplatform regionale economie

In opdracht van de provincie West-Vlaanderen beheert het West-Vlaams Economisch Studiebureau (WES) het kennis- en informatieplatform regionale economie. Alle publicaties, artikels, nieuwsberichten, evenementen en andere bronnen over regionale economie zijn erin gebundeld volgens een aantal kennisdomeinen. In 2008 werd de onlinecatalogus van de sociaaleconomische bibliotheek van het WES erin geïntegreerd. Iedereen kan het economische kennis- en leerforum www.regionale-economie.be consulteren.

www.regionale-economie.be

WEST-POORT VERRUIMT EN VERDIEPT

Strategische studie logistiek

De provincie West-Vlaanderen startte eind 2007 de studie 'West-Vlaanderen: potenties als logistieke regio – Strategie en uitvoeringsplan', in samenwerking met de havens van Zeebrugge en Gent, de intercommunales wvi en Leiedal en de infrastructuurbeheerders Infrabel en Waterwegen & Zeekanaal. De studie had tot doel een achterlandstrategie uit te tekenen en een businessplan voor de logistieke sector op te stellen. Ter uitvoering van het plan lanceerde de provincie op 22 september 2008 het Logistiek Platform West-Poort.

www.west-poort.be

De Strategische studie logistiek was het gevolg van een aantal evoluties en inzichten. In 2004 lanceerde de provincie de campagne 'West-Poort, Europees kruispunt van economische groei en tewerkstelling'. West-Poort overkoepelde de luchthavens van Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem, de zeehavens van Zeebrugge en Oostende, alsook het Transportcentrum LAR Kortrijk-Menen, Avelgem Container Terminal en River Terminal Wielsbeke. De provinciale beleidsnota Economie 2007 - 2012 stelde Transport-Distributie-Logistiek (TDL) voorop als een belangrijke speerpuntsector. Tegelijk stuurde het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) aan op strategische studies op provinciaal niveau binnen het concept van de 'Extended Gateway®'.

West-Poort, uniek kruispunt van kansen

Via West-Poort wil de provincie de concurrentiepositie van de West-Vlaamse productiebedrijven continu verbeteren.

Interesse in duurzame logistiek is bij bedrijven vandaag de dag reëel.

Logistiek Platform West-Poort

Het Logistiek Platform West-Poort is een kennisplatform en een netwerkstructuur, die alle activiteiten en kennis met betrekking tot Transport-Distributie-Logistiek (TDL) bundelt op provinciaal niveau. Het platform steunt op een doorgedreven samenwerking tussen publieke en private stakeholders en kennisinstellingen.

Het is de ambitie van de provincie om de industriële logistiek te versterken en zo de concurrentiepositie van de West-Vlaamse productiebedrijven continu te verbeteren. Ook de samenwerking tussen West-Vlaamse bedrijven en gateways (havens en luchthavens, containerterminals, transportzones) wordt geïntensifieerd, om hun marktpositie te verbeteren.

Het platform bestaat uit verschillende thematische werkgroepen, die acties uitwerken om een performante logistieke sector te realiseren. De thema's zijn: arbeidsmarkt en opleiding; ruimte, infrastructuur en vastgoed; verduurzaming, multimodaliteit en mobiliteit; kennis, innovatie en technologie; marketing, acquisitie en awareness.

Een Task Force, bestaande uit belangrijke logistieke stakeholders, stuurt het platform aan, zoals de provincie, de initiële West-Poortpartners, het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL), het Havenbedrijf van Gent agh, Waterwegen & Zeekanaal, Infrabel, wvi, Leiedal en LED Logistiek (laagdrempelig expertise- en dienstverleningscentrum).

De dienst Economie coördineert de werking van het Logistiek Platform West-Poort. Voor 2009 - 2010 zijn een aantal concrete acties gepland, zoals het aanduiden van locaties voor de uitbouw van logistieke platformen of een onestopshop voor de begeleiding van logistieke investeerders.

www.west-poort.be

Naar een duurzaam, filevrij transport

Binnen de uitvoering van het provinciale thema 'Verduurzaming, multimodaliteit en mobiliteit' organiseerde de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) op 24 november 2008 haar jaarlijkse Economisch Forum met als onderwerp 'Naar een duurzaam, filevrij transport'. Het accent van het debat tussen beleidsmakers, overheid, intermediairen en bedrijven lag op duurzaam vervoer en de bundeling van goederenstromen. Het forum toonde aan dat de interesse in duurzame logistiek reëel is. Om bedrijven effectief bewust te maken van de opportuniteiten zal de POM, in het kader van het Logistiek Platform West-Poort, enkele business cases uitwerken die de voordelen aantonen van bundeling van transporten en van alternatieve transportmodi.

RUIMTE VOOR ONDERNEMEN

15,5 miljoen euro voor starters

Het economische weefsel in West-Vlaanderen wordt gekenmerkt door een stevig en dynamisch KMO-landschap, dat continu behoefte heeft aan instroom van starters, om de toekomst te vrijwaren. Het gebrek aan startende ondernemers bracht het provinciebestuur ertoe een ambitieuze actie voor starters uit te tekenen, binnen het provinciale economische impulsplan, om West-Vlaanderen op de kaart te zetten als ondernemende regio.

Met behulp van Europese en Vlaamse cofinanciering investeert de provincie de komende twee jaar dan ook ruim 15,5 miljoen euro in een doorgedreven starterspolitiek. Deze ondersteuning en begeleiding van startende ondernemers geniet de medewerking van belangrijke partners als Voka, Unizo, Syntra West en de drie West-Vlaamse hogescholen. Het project voorziet in een doorgedreven inhoudelijke begeleiding en coaching van starters op verschillende vlakken: de uitbouw van een netwerk van gemeentelijke KMO-loketten, de invoering van een systeem van vormingscredits, aanbod van kennis en expertise uit de hogescholen, ... Op materieel vlak wordt met Europese en Vlaamse steun een netwerk van startersonthaalfaciliteiten uitgebouwd, bovenop de reguliere doorgangsgebouwen en bedrijvencentra. Daar kunnen starters in de beste omstandigheden hun eerste stappen zetten. De provincie onderzoekt concrete inplantingsmogelijkheden in onder meer Roeselare, Izegem, Wervik, Tielt, Wingene, Diksmuide, Waregem en Lissewege. Daarnaast krijgt het stedelijke ondernemerscentrum van Kortrijk navolging in Oostende, Ieper en Roeselare. Dergelijke centra gaan de verschraving van het stedelijke economische weefsel tegen en versterken de steden in hun regionale trekkersrol ten aanzien van de omliggende gemeenten. Ze slaan bruggen naar onderwijs, bestaande ondernemingen en gemeentediensten op regionaal niveau.

Begeleiding meetinstrument centrumbeheer

Een aantrekkelijk en goed functionerend handelscentrum is een belangrijke basis voor de economische kracht van een gemeente. Daarom gaf de provincie het WES de opdracht om een 'meetinstrument centrumbeheer' te ontwikkelen. Daarmee kunnen gemeenten eigenhandig het beheer van hun centrum en de economische leefbaarheid ervan evalueren.

Het meetinstrument werd reeds in een aantal gemeenten toegepast. De uitvoering ervan bleek echter moeilijk zonder inhoudelijke en procesmatige begeleiding. Om aan deze behoeftes tegemoet te komen, ontwikkelde de provincie samen met het ERSV West-Vlaanderen (namens Resoc Brugge, Resoc Midden-West-Vlaanderen, Resoc Westhoek en Resoc Zuid-West-Vlaanderen) procesbegeleiding en een draaiboek.

Een procesbegeleider ondersteunde zeventien gemeenten in de toepassing van het meetinstrument centrumbeheer. De gemeentelijke verantwoordelijken leerden het instrument toepassen, om externe begeleiding in de toekomst overbodig te maken. De procesbegeleider zorgde ook voor vergelijkbaarheid van de resultaten en ervaringsuitwisseling tussen gemeenten onderling. Een draaiboek toont de gemeenten hoe ze het meetinstrument centrumbeheer best toepassen en hoe ze opduikende problemen het best oplossen.

Kortrijk Xpo moet een internationale poort worden voor West-Vlaanderen en het Eurodistrict Lille-Kortrijk-Tournai.

Kortrijk Xpo als internationale poort

Samen met haar partners wil de provincie West-Vlaanderen de ondernemingszin stimuleren, het economische weefsel verstevigen, de vestigingsaantrekkelijkheid voor nieuwe investeerders verhogen en de maatschappelijke rol van de hogescholen versterken.

Voor Zuid-West-Vlaanderen werden deze doelstellingen vertaald in zes concrete projecten, rond de thema's innovatiemanagement, kennisvalorisatie en internationalisering. Het luik internationalisering omvat de materiële en immateriële upgradering van Kortrijk Xpo als speerpunt voor de economische ontwikkeling van de provincie. Kortrijk Xpo moet een internationale poort worden voor West-Vlaanderen en het Eurodistrict Lille-Kortrijk-Tournai. Daartoe investeert de publieke sector samen ruim 11 miljoen euro, inclusief EFRO-middelen (Doelstelling 2). Hierdoor kan Kortrijk Xpo op korte termijn uitgroeien tot een volwaardig, kwalitatief en innovatief complex en zich positioneren als hét beurzencomplex van West-Vlaanderen en het Eurodistrict. De upgradering bleek noodzakelijk, om te voldoen

aan de eisen van enkele grote spelers zoals Busworld en Matexpo. Het belang van internationale beurzen voor de regio kan niet geminimaliseerd worden. Daarom zullen voor die beurzen nieuwe concepten ontwikkeld worden, die inspelen op de sterktes van de regio en de internationale contacten valoriseren. Zo wordt het internationale netwerk van de eigen ondernemingen versterkt en wordt West-Vlaanderen aantrekkelijker voor nieuwe investeerders om zich hier te vestigen.

Met de heropening van het Bedrijvencentrum op Plassendale III is het aanbod van bedrijfsomthaainfrastructuur in Oostende opnieuw volledig.

Bedrijvencentrum Oostende heropent

Het nieuwe Bedrijvencentrum Oostende op Plassendale III, vlakbij de A10, opende zijn deuren officieel op 1 oktober 2008. Vijf jaar eerder had het oude Bedrijvencentrum in de Zandvoordestraat zijn deuren gesloten, om plaats te maken voor de uitbreiding van Mutoh, één van de eerste bedrijven die van het oude bedrijvencentrum gebruik maakte.

Het nieuwe complex vormt de ideale uitvalsbasis voor starters, groeiers en jonge ondernemingen op zoek naar infrastructuur en een uitgebreide dienstverlening. De nieuwbouw telt tien kantoren tussen 15 en 45 m², tien ateliers van elk 100 m² en twee ruime vergaderzalen. Jonge bedrijven kunnen er een beroep doen op een professioneel secretariaat voor de dagelijkse administratie. De directie verschaft managementondersteuning.

Met de heropening van het Bedrijvencentrum is het aanbod van bedrijfsomthaainfrastructuur in Oostende opnieuw volledig (naast het doorgangsgebouw en de Greenbridge Incubator).

De bedrijvencentra en de doorgangsgebouwen zijn een initiatief van de POM West-Vlaanderen in samenwerking met de privésector. De Greenbridge Incubator werd opgericht door de Universiteit Gent, de (toenmalige) GOM West-Vlaanderen en de KHBO, samen met de nv Greenbridge Incubatie- en Innovatiecentrum Gent-Oostende. De provincie West-Vlaanderen is ook gestart met de uitbouw van een uitgebreid netwerk van startersomthaaifaciliteiten, als aanvulling op de bestaande doorgangsgebouwen en bedrijvencentra.

ARBEIDSMARKT EN OPLEIDING

Onderzoek naar levenslang leren

Stimuleren van (arbeidsmarktgericht) levenslang leren, afstemming tussen onderwijs/opleiding en arbeidsmarkt en versterking van het opleidingsaanbod zijn belangrijke prioriteiten in de Beleidsnota Economie 2007 - 2012. Om inzicht te krijgen in levenslang leren en zowel vraag als aanbod in kaart te brengen, startte de provincie in 2008 via het WES een onderzoek in samenwerking met Consortia Volwassenenonderwijs XII Menes en Consortium XIII Webros. De focus ligt op arbeidsmarktgerichte opleidingen. Het onderzoek moet uitmonden in beleidsinitiatieven en acties.

Een koffer vol ondernemingszin

Op 30 januari 2008 lanceerden de provincie West-Vlaanderen, het Centrum voor ervaringsgericht onderwijs (CEGO) en Unizo 'een koffer vol ondernemingszin'. Het concept is uniek in Vlaanderen. Met de koffer wil de provincie leerkrachten lager onderwijs inspireren, om in de klas en binnen het vereiste leerprogramma meer ruimte te scheppen voor ondernemen. Uiteindelijk ligt het in de bedoeling om de ondernemingszin bij jonge kinderen te stimuleren. De koffer bevat een schat aan ideeën en materiaal om zes- tot twaalfjarigen aan te zetten om zelf initiatief te nemen en creatief te zijn. Verhalen in een kinderboek, op maat van elke graad, stimuleren de klasgroep om allerlei activiteiten op te zetten. Zo krijgen kinderen de kans om eigen ideeën te ontwikkelen en zelf op zoek te gaan naar mogelijkheden om hun plannen te realiseren. De koffer geeft een gedetailleerd overzicht van gezelschapsspellen en boeiende kinderboeken die ondernemingszin bijbrengen. Daarnaast bevat hij een nieuw ontworpen spel 'Maak je eigen zoo'. Zo maakt de koffer ruimte voor ondernemingszin en economisch inzicht bij kinderen, aan de hand van kleine projecten of thema's wereldoriëntatie, die gemakkelijk te integreren zijn in de leerplandoelstellingen en leerinhouden van een bepaald leerjaar.

De ondernemerskoffer bevat een schat aan ideeën en materiaal om zes- tot twaalfjarigen aan te zetten om zelf initiatief te nemen en creatief te zijn.

Mooie posters en een minigids economische begrippen voor leerkrachten ondersteunen het leerproces. West-Vlaamse basisscholen die anderhalve dag opleiding volgen, om met de koffer te leren werken, krijgen de koffer vol ondernemingszin gratis. Wegens het succes van deze opleiding wordt een nieuwe reeks van vormingssessies gepland in het najaar van 2009.

VERSTERKING VAN SOCIALE ECONOMIE

Sociale economie op de campus

De provincie sloot in 2008 een samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Overleg Sociale Economie en ondersteunde VOSEC bij de organisatie en de uitvoering van de campagne 'Sociale economie op de campus' tijdens het academiejaar 2008 - 2009. De campagne maakt de sociale economie zichtbaar en kenbaar binnen de onderwijswereld, onder meer door initiatieven en ondernemingen uit de sector en het onderwijs met elkaar in contact te brengen. De acties voor studenten en docenten omvatten de opstart van de digitale wegwijzer www.stagepunt.be om stages te vinden, de uitgave van het introductieboek 'ABC van de sociale economie' voor de student, een aanbod van externe docenten, en bezoeken aan diverse ondernemingen uit de sociale economie. De campagne versterkt het imago van en creëert een breder draagvlak voor de sociale economie.

www.stagepunt.be

Sociale economie omvat een verscheidenheid aan bedrijven of initiatieven die maatschappelijke meerwaarden willen realiseren, in 95 procent van de gevallen de tewerkstelling van kansengroepen. Hun basisprincipes zijn: voorrang van arbeid op kapitaal, democratische besluitvorming, maatschappelijke inbedding, transparantie, kwaliteit en duurzaamheid.

De provincie wil meewerken aan de bekendmaking en de promotie van de sociale economie. Ze streeft immers naar een zinvolle deelname aan het maatschappelijk en economisch leven voor iedereen, ook voor minder goed geschoolden en moeilijk plaatsbare werkzoekenden, de zogenaamde 'kansengroepen'. De strategische intentie binnen het thema 'Sociale Economie' in de beleidsnota Economie luidt dan ook: het stimuleren van duurzame en kwalitatieve tewerkstelling voor kansengroepen op de arbeidsmarkt, zowel in het reguliere als het niet-reguliere circuit.

De campagne 'Sociale economie op de campus' maakt de sociale economie zichtbaar en kenbaar binnen de onderwijswereld.

POM-studie Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen

De POM West-Vlaanderen actualiseerde twee eerder gepubliceerde studies in het onderzoek 'Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen in West-Vlaanderen, cijfermateriaal 2003 - 2007'. Het cijfermateriaal van vijf jaar laat toe trends en evoluties te onderkennen.

In 2007 stelde de sociale economie in West-Vlaanderen 18.778 personen uit kansengroepen tewerk. Kansengroepen zijn groepen mensen die ondervetegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt, zoals laaggeschoolden, allochtonen of mensen met een arbeidshandicap. Het West-Vlaamse aandeel maakt 21,7 procent uit van het Vlaamse totaal (86.332 personen). Dit aandeel tewerkstelling van kansengroepen ligt twee tot drie procentpunten hoger dan het aandeel van West-Vlaanderen in de totale tewerkstelling (19,7 procent eind 2005) en dan het aandeel in de beroepsbevolking (18,5 procent in 2006). Deze cijfers bewijzen dat de sector sociale economie in West-Vlaanderen heel wat expertise bezit, om de opdracht inzake het (her-)inschakelen van kansengroepen in de arbeidsmarkt effectief waar te maken. De stijgende trend is opmerkelijk. De tewerkstelling van

kansengroepen in de sociale economie steeg in West-Vlaanderen in de periode 2003 - 2007 met 59,2 procent. In het Vlaamse Gewest nam de tewerkstelling in deze periode met 62,6 procent toe.

Ook binnen de verschillende werkvormen van de sociale economie zijn een aantal trends/evoluties vast te stellen. Tussen 2003 en 2007 daalde het aantal actieve PWA-persoon met 40 procent. De tewerkstelling in de negen beschutte en twintig sociale werkplaatsen in West-Vlaanderen steeg sterk. De gemiddelde tewerkstelling in de West-Vlaamse beschutte werkplaatsen (499 personen met een arbeidshandicap) ligt heel wat hoger dan het Vlaamse gemiddelde (239 personen). Voor invoegtewerkstelling (17,6 procent) en tijdelijke tewerkstellingsmaatregelen (16,7 procent) is het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest relatief laag. West-Vlaanderen scoorde in 2007 wel goed inzake het aantal opgerichte invoegbedrijven. De vraag naar persoons- en gezinsondersteunende diensten onder de vorm van dienstencheques nam toe.

www.pomwvl.be

De sociale economie in West-Vlaanderen stelt ruim 18.000 personen uit kansengroepen tewerk.

INITIATIEVEN VOOR BEDRIJFSVERSTERKING

Voor de toekomst van de textielsector

Zelfs in een moeilijke economische context hebben de West-Vlaamse textielbedrijven moeite om gekwalificeerde arbeidskrachten te vinden. Om deze tegenstelling in de kijker te plaatsen en een realistisch beeld van de sector te schetsen, organiseerde de provincie op 8 december 2008 in Kortrijk een Rondetafel Textiel.

De Rondetafel focuste op het economische en maatschappelijke belang van de sector, naast de vele positieve aspecten ervan: een duurzaam, innovatief en toekomstgericht karakter, onverwachte toepassingsmogelijkheden, schone en hoogtechnologische fabrieken, reconversie, duurzame jobs, ... Sprekers uit bedrijfs- en onderwijswereld brachten de boodschap dat de textielsector wel degelijk toekomst heeft, zowel voor investeerders, ondernemers, werknemers als afgestudeerden in het textielonderwijs.

Het gebrek aan gekwalificeerde arbeidskrachten brengt uitbreiding met nieuwe activiteiten en zelfs het voortbestaan van sommige activiteiten evenwel in gevaar. Daarom wil de provincie de sector verdere impulsen geven en het imago ervan helpen verbeteren, opdat de jeugd opnieuw interesse krijgt voor het textielonderwijs (zoals aan het PTI in Kortrijk) en kiest voor een nagenoeg zekere loopbaan in de textielnijverheid.

De Rondetafel Textiel sloot aan op een reeks eerdere initiatieven, zoals de Rede van de gouverneur op 13 oktober 2008, Biënnale Interieur of Futurotextiel, om de textielsector te ondersteunen en te promoten. De Rondetafel moet een aanzet vormen om andere acties in te leiden die de textielsector versterken.

Futurotextiel: één van de vele initiatieven ter ondersteuning en promotie van de textielsector.

44 bedrijven kregen hun certificaat van het West-Vlaamse Milieucharter uit handen van Vlaams minister Hilde Crevits en gedeputeerde Marleen Titeca-Desraene.

Met de havenbus veilig en vlot naar het werk.

Nieuw: Charter Duurzaam Ondernemen

Opgestart in 1993 kon het West-Vlaamse Milieucharter 15 jaar lang rekenen op een groeiend aantal deelnemers en stijgende naambekendheid. Op een academische zitting in juni 2008 ontvingen 44 bedrijven het laatste jaarcertificaat van het West-Vlaamse Milieucharter. Het charter werd immers hervormd tot het nieuwe en verruimde 'West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen', dat in 2008 door 65 bedrijven ondertekend werd. In de periode maart - juni 2009 krijgen deze bedrijven hun eerste audit. Na een positieve evaluatie kunnen ze het jaarcertificaat ontvangen van het nieuwe West-Vlaamse Charter Duurzaam Ondernemen.

Het Charter wil een hulp zijn voor bedrijven bij het structureren van hun beleid rond duurzaam ondernemen. Tien nieuwe thema's vormen de bakens waaraan jaarlijks concrete doelstellingen en acties gekoppeld worden. De thema's zijn: opvolging van de wetgeving en uitwerking van prestatie-indicatoren, communicatie en dialoog met de stakeholders, mensvriendelijk ondernemen, integratie van duurzaamheid in product, proces, dienst of infrastructuur, eco-efficiënt gebruik van grondstoffen en afvalpreventie, rationeel energiegebruik, rationeel watergebruik, noodprocedures, minimaliseren van de omgevingshinder en een duurzame mobiliteit. Uitgangsprincipe is het vrijwillige streven van de onderneming naar continue verbetering op bedrijfs- en maatschappelijk vlak, door evenwichtig aandacht te besteden aan economische factoren, milieu en sociale impact tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering.

Met de bus naar de haven

Op 1 juni 2008 ging de Havenbus van start. Het eerste halfjaar bracht deze pendeldienst op initiatief van de POM West-Vlaanderen meer dan 4.600 werknemers van het Concertgebouw aan 't Zand in Brugge naar een twintigtal bedrijven in de haven van Zeebrugge en terug. De online-reservatie van de bus verloopt via de werkgever, die zich daarvoor laat registreren. Een enkele rit kost twee euro, een rit heen en terug vier euro. De kosten zijn voor het bedrijf 120 procent fiscaal aftrekbaar.

De havenbus wil tegemoetkomen aan de groeiende tewerkstelling in de haven, door de mobiliteitsproblematiek gedeeltelijk op te lossen. De pendeldienst wil ook de tewerkstellingsmogelijkheden van werknemers uit de kansengroepen verhogen door een aanbod van gratis vervoer naar de haven. Deze vorm van gemeenschappelijk vervoer (acht plaatsen) wil ten slotte ook het duurzame woon-werkverkeer bevorderen.

De havenbus is het resultaat van een voorafgaand proefproject met Bridgestone Logistics Europe, Synergie Interim en de Brugse Taxiservice (met subsidie vanuit het Interreg III-project 'Bedrijventerreinmanagement' en van het Sociaal Fonds voor Uitzendkrachten) enerzijds en de studie 'Onderzoek betere bereikbaarheid haven Zeebrugge woon-werkverkeer' anderzijds. Deze studie werd uitgevoerd in opdracht van de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen (MBZ) en de provincie.

www.dehavenbus.be

DIENST ECONOMIE EN POM VERLEGGEN GRENZEN

Vorbereiding op demografische verandering

In het Nederlandse Twente vond op 8 oktober 2008 de startconferentie plaats van het project DC NOISE (Demographic Change: New Opportunities in Shrinking Europe). Dit project maakt deel uit van het Interreg IV B North Sea Region Programma, loopt tot juni 2011 en heeft een budget van ruim zes miljoen euro. Het telt negen partners, uit Nederland, Vlaanderen (de provincies West- en Oost-Vlaanderen), Noorwegen, Duitsland en Schotland. Regio Twente is de trekker van het project.

Via studie en pilootprojecten wil DC NOISE de effecten van de demografische veranderingen (ontgroening, vergrijzing, beroeps- en bevolkingsdaling) op de samenleving nagaan en alternatieven of oplossingen formuleren. Het project wil het beleid instrumenten aanreiken, om op de veranderingen te anticiperen vanuit een kwaliteitsscenario.

In samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen en kennispartner VUB wil de provincie West-Vlaanderen in het werkjaar 2008 - 2009 bevolkingsprojecties, een krimptoets (onderzoek naar mogelijke daling van de bevolking en de gevolgen hiervan), een monitor voor lokale autoriteiten en een analyse-instrument (om prognoses te vertalen in concrete gevolgen voor de beleidsdomeinen) opmaken.

Binnen de provincie is het ERSV vzw subpartner met het project 'Demografie en leeftijdsbewust personeelsbeleid - 50-plussers en de arbeidsmarkt - sensibiliseren en versterken'.

Kleinere CO2-voetafdruk bij KMO's

Ter gelegenheid van het Launch Event van Power-Link en in het kader van het Interreg IV B-project 'ANSWER - A North Sea Way to Energy Efficient Regions' organiseerde de POM West-Vlaanderen op 27 november 2008 een beurs rond duurzame en hernieuwbare energie voor West-Vlaamse ondernemers in de Greenbridge Incubator in Oostende. Daarvoor werkte de POM samen met het energiekennisplatform Power-Link zelf en de onderzoeksinstituut VITO. Het ANSWER-project met Suffolk County Council uit het Verenigd Koninkrijk als trekker en partners uit Duitsland, Vlaanderen, Denemarken en Zweden, speelt in op de klimaatproblematiek en wil de CO2-voetafdruk van gemeenten en scholen enerzijds en van bedrijven anderzijds reduceren. De CO2-voetafdruk is de totale uitstoot aan CO2 veroorzaakt door de activiteiten van een persoon of organisatie. De POM West-Vlaanderen richt zich op de West-Vlaamse KMO's en ontwikkelt en evalueert samen met de andere partners methodes om KMO's te stimuleren tot efficiënter energiegebruik. Het project ging van start met een inventarisatie van goede praktijkvoorbeelden van energieclubs, awards en andere initiatieven om bedrijven aan te zetten tot energievriendelijk ondernemen, in alle deelnemende Europese regio's. Op basis hiervan worden in West-Vlaanderen nieuwe initiatieven ontwikkeld. Er is ook een inventaris opgesteld van bestaande onlinetools waarmee KMO's, al of niet onder begeleiding van energiedeskundigen van de POM, op een eenvoudige manier hun CO2-voetafdruk kunnen berekenen. Na testen zal de POM een van deze tools selecteren en toepassen bij de bedrijven die deelnemen aan het Charter Duurzaam Ondernemen. De bewustwording van de eigen CO2-uitstoot is immers een eerste stap naar energiebewust ondernemen. Bedrijven kunnen een lage CO2-uitstoot ook gebruiken voor marketingdoeleinden, want consumenten worden steeds gevoeliger voor de problematiek van de klimaatverandering.

www.pomwvl.be

Tijdens het bezoek aan de Chinese provincie Zhejiang nam de provinciegouverneur de tijd voor enkele protocolaire geplogenheden.

Samenwerking met Zhejiang

Sinds het vriendschapsakkoord van 2000 werken de provincie West-Vlaanderen en de Chinese provincie Zhejiang nauw samen, vooral inzake onderwijs en duurzame economie. De deputatie van West-Vlaanderen keurde op 17 april 2008 de West-Vlaamse Chinastrategie goed, om West-Vlaamse bedrijven toe te laten de kansen die de Chinese markt biedt optimaal te benutten, om Chinese bedrijven aan te trekken en te ondersteunen bij hun activiteiten in de provincie en om een degelijke academische samenwerking uit te bouwen. Binnen de doelstellingen van het provinciale meerjarenplan 2007 - 2012 en de sectorale beleidsnota Economie is de

POM West-Vlaanderen verantwoordelijk voor de internationalisering van de West-Vlaamse economie door de uitbouw van duurzame economische contacten. Concreet betekent dit dat de POM de provincie promoot als economisch aantrekkelijke regio om te investeren en dat ze deelneemt aan (West-)Vlaamse missies of die ondersteunt. Het houdt ook in dat de POM participeert aan Europese projecten ter versterking van het provinciale economische belang en verder (het netwerk van) internationaliserende bedrijven ondersteunt.

Voor de samenwerking tussen West-Vlaanderen en Zhejiang werd mevrouw Yin Linggu aangesteld als senior advisor. Om de provincie en haar economische troeven beter te leren kennen, bracht mevrouw Yin in oktober 2008 een werkbezoek aan West-Vlaanderen. Zij bood ondersteuning bij de oprichting van een platform ter versterking van de relaties tussen beide provincies. Dit platform werd opgericht bij de officiële installatie van de bilaterale stuurgroep met vertegenwoordigers van de provincie Zhejiang tijdens de China-missie onder leiding van gouverneur Paul Breyne van 17 tot 24 maart 2009.

Zhejiang beschikt over heel wat economische troeven. De provincie ligt net ten zuiden van de economische metropool Shanghai, heeft met haar vele KMO's een gelijkaardig economisch weefsel als West-Vlaanderen, kent een sterke en actieve economische ontwikkeling en geniet bovendien van een uitmuntende ligging aan de Chinese Zuid-Oostkust. Zhejiang telt zo'n vijftig miljoen inwoners. Met de haven van Ningbo heeft deze provincie de tweede grootste Chinese haven op haar grondgebied, goed voor meer dan 100 miljoen ton goederen. De belangrijkste sectoren zijn elektro-mechanica, textiel, chemie, voeding, lichtindustrie en bouwmaterialen. De laatste jaren ligt de klemtoon ook op hernieuwbare energie en hightechindustrie.

land- en tuinbouw

www.west-vlaanderen.be/landentuinbouw

PROVINCIAAL ONDERZOEKS- EN VOORLICHTINGSCENTRUM VOOR LAND- EN TUINBOUW (POVLT)

POVLT medeoprichter Europees Vlasinstituut

In het Noord-Franse Abbeville sloten het Institut Technique du Lin (Frankrijk), het POVLT uit Beitem en Rusthoeve (Colijnsplaat - Nederland) op 5 juni 2008 een principes-overeenkomst om een Europees Vlasinstituut op te richten. De statuten werden inmiddels ondertekend en gepubliceerd. Op 13 januari 2009 vond in Kortrijk de eerste gemeenschappelijke voorlichtingsvergadering plaats voor de Belgische en Nederlandse vlassector. Vlaamse en Franse onderzoekers gaven er toelichting bij de meest recente onderzoeksresultaten.

Door de handen in elkaar te slaan, willen de verantwoordelijken voor het praktijkgericht onderzoek in Frankrijk, België en Nederland in de toekomst op een gecoördineerde, meer efficiënte en kostenbesparende manier sneller tot betere resultaten komen voor de vlastelers en de telers-vezelbereiders. De vlotte erkenning en opname van nieuwe variëteiten in de rassenlijsten is een gemeenschappelijk actiepoint, evenals de harmonisatie van de erkenning van gewasbeschermingsmiddelen (tegen onkruid, insecten en schimmelziekten) en van groeiregulatoren.

De vraag naar vlas stijgt door nieuwe toepassingen in onder andere de bouwsector.

Historisch gezien is vlas een belangrijke teelt in West-Europa. Frankrijk, België en Nederland brengen 65 procent van de wereldvlasproductie voort. De lage landen bij de zee telen een prima kwaliteit van vlasvezels, omdat bodem en klimaat er bijzonder geschikt zijn. Vlas houdt immers van een matige temperatuur en een goede vochtvoorziening, om vlot voldoende lengte te ontwikkelen. Het beste vlas op wereldniveau groeit dan ook tussen het Franse Normandië en de Nederlandse Flevopolder. Het praktijkgericht vlasonderzoek voor West-Europa bevindt zich ook in deze regio. In Vlaanderen voert het POVLT een teelttechnisch onderzoeksprogramma uit voor de vlassector, waarbij rassen, bemesting, gewasbescherming en groeiregulatie aan bod komen.

In een wereldmarkt die momenteel door China beheerst wordt, willen de lage landen aan de zee hun eigenheid bewaren en krachten bundelen, om ook in de toekomst een kwaliteitsproduct van hoog niveau te kunnen blijven aanbieden. Ter ondersteuning van teelt en vezelbereiding is de oprichting van het Europees Vlasinstituut een historische mijlpaal. De vraag naar natuurlijke vezels zoals vlas stijgt ondertussen opnieuw, door nieuwe toepassingen in bouw, plastics en automotive. Hier liggen alternatieve mogelijkheden voor het gebruik van vlas.

Wanneer het klimaat rijp is om in Vlaanderen in aquacultuur te investeren, wil het POVLT klaar staan om ondersteuning te bieden.

Praktijkcentrum Aquacultuur in opbouw

Of aquacultuur in Vlaanderen vandaag kansen heeft, is nog niet helemaal uitgeklaard. De intensieve teelt in gesloten recirculatiesystemen (met een minimum aan energie- en waterverbruik, een volledig gecontroleerd kweekmilieu en maximale opbrengsten per volume water) zal zeker gepaard gaan met grote investeringen, nood aan specifieke kennis en bijzondere aandacht voor duurzaamheid. De belangstelling voor visteelt bij Vlaamse land- en tuinbouwers groeit (als alternatief voor minder rendabele teelten als champignonenteelt of ter integratie met bestaande bedrijfstakken zoals tomatenteelt), maar betrouwbare objectieve informatie die de basis van een businessplan moet vormen, is schaars.

Wanneer het klimaat rijp is om in Vlaanderen in aquacultuur te investeren, wil het POVLT dan ook klaar staan om ondersteuning te bieden. Vandaar dat het POVLT in 2008 startte met de bouw van een Vlaams Praktijkcentrum Aquacultuur. Dit gebeurde met de steun van het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) en in samenwerking met het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Het geheel van tanks, filters, warmtewisselaars en pompen (verdeeld over quarantaine, onderzoeks- en uitgroei-eenheid) moet toelaten om op

een wetenschappelijk onderbouwde manier onderzoek te verrichten naar de teelt van zoetwatervis in intensieve recirculatie. De aangeworven dierenarts coördineert niet alleen de bouw van de installatie, maar vormt een aanspreekpunt voor alle ondernemers (in het bijzonder land- en tuinbouwers) die interesse hebben voor aquacultuur. Ze kunnen bij hem terecht met vragen over ontwerp en opbouw van de installatie, vergunningen, vissoorten, teelttechniek, vermarkting, ... In de toekomst zullen ook studiedagen, themavergaderingen, demonstraties, stages, ... georganiseerd worden. De installatie moet eind 2009 opstarten.

www.povlt.be

'Boerennatuur op scherp' afgesloten

Op 11 december 2008 werd 'Boerennatuur op scherp' afgerond met een slotmanifestatie in het POVLT in Rumbeke. Het project 'Boerennatuur op scherp' was een samenwerking tussen Proclam, de drie West-Vlaamse Regionale Landschappen en de gebiedswerking Kortrijk - Roeselare - Tielt, gefinancierd door de Vlaamse overheid. In de loop van het project maakten landbouwers en natuurbeschermers kennis met de verschillende percepties van natuur in het buitengebied, met een betere verstandhouding tussen de verschillende belangengroepen als doel. Zowel boer als natuurliefhebber werden op verschillende ontmoetingsmomenten aan het woord gelaten. In het voorjaar vonden drie succesvolle bezoeken plaats aan landbouwbedrijven in Kortrijk, Beernem en Poperinge, met wandelingen begeleid door zowel landbouwer als lokale natuurgids. In het najaar werden twee busexcursies ingericht, een in de Westhoek en een in Midden-West-Vlaanderen.

Van april tot oktober 2008 organiseerden Proclam en de drie West-Vlaamse Regionale Landschappen de fotowedstrijd 'Boerennatuur op scherp'. Zowel landbouwers, natuurliefhebbers als andere geïnteresseerden konden aan de wedstrijd deelnemen. De foto moest in het agrarische gebied van de provincie West-Vlaanderen gemaakt zijn en vergezeld zijn van een motivatie waarom hij paste in de visie van de fotograaf op boerennatuur. Er werden 86 foto's met motivatie ingestuurd. Een jury maakte een selectie van de beste twintig inzendingen. Ze werden vergroot afgedrukt, ingekaderd en als reizende tentoonstelling aangeboden aan gemeentebesturen, lokale natuur- en landbouwverenigingen, ... De twintig verkozen foto's werden ook opgenomen in de brochure 'Boerennatuur op scherp' die verschillende visies op boerennatuur laat zien aan de hand van de geselecteerde foto's en de motivatie.

www.proclam.be

Zowel landbouwers, natuurliefhebbers als andere geïnteresseerden konden deelnemen aan de fotowedstrijd 'Boerennatuur op scherp'.

Morielje, een verfijnde wilde zwam met een subtiele, culinair hoogstaande smaak.

Onderzoek naar de teelt van morielje

In 1967 startte het POVLT met onderzoek naar en promotie van eetbare paddenstoelen. Deze sectie blijft tot op heden het enige centrum voor paddenstoelenonderzoek in België. De activiteit is ondertussen ondergebracht in de vzw Proefcentrum voor Champignonteelt, die onderzoek verricht naar onder meer champignon, oesterzwam, paarse ridderzwam en shiitake. Het onderzoekswerk is praktijkgericht en bestrijkt zowat de hele teelttechniek, van substraatbereiding tot oogstbewaring.

Momenteel voert het Proefcentrum voor Champignonteelt in samenwerking met een private opdrachtgever ook onderzoek naar de teelt van morielje, een verfijnde wilde zwam met een subtiele, culinair hoogstaande smaak, die wereldwijd nog niet onder geconditioneerde omstandigheden geteeld kan worden. Het proefcentrum beschikt immers over bekwame medewerkers en aangepaste infrastructuur.

De markt van de verse morieljes is beperkt. De bewaartijd van het verse product is immers relatief kort. De oogst in de natuur is ook onzeker, omdat die sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden en tal van andere onbekende factoren. Bovendien is de jaarlijks geoogste hoeveel-

heid ontoereikend om te voldoen aan de groeiende vraag wereldwijd.

Onderzoek naar industriële productiemethodes leverde vooralsnog geen resultaat op. Toch blijven enkele bedrijven, in samenwerking met het POVLT, op zoek naar een reproduceerbare productiemethode.

Op basis van een studie op laboratoriumschaal, uitgevoerd door de private opdrachtgever, werd samen met het POVLT een concreet proefprotocol opgesteld. In een eerste fase werden de laboresultaten overgebracht in een semiprofessionele kweekinstallatie. In de volgende fase werden de klimaatomstandigheden en teelttechnische problemen in kaart gebracht. De analyses geven aan dat een succesvolle teelt van morieljes mogelijk is.

In 2009 worden de gevoeligheid van de morielje voor wisselende klimaatomstandigheden en de interactie met de omgeving verder onderzocht, om de productie te optimaliseren en te kunnen commercialiseren.

www.povlt.be

LANDBOUWVERBREIDING

Landbouwverbreding onder dak

Met de komst van een coördinator in juni 2008 werd de landbouwverbreding, die vroeger vanuit de gebiedswerking gecoördineerd werd, verankerd binnen het POVLT.

De adviesdienst Landbouwverbreding adviseert, begeleidt en informeert actieve landbouwers met betrekking tot hoeveproducten, bezoekboerderijen, uitbating van hoevelogementen en hoeverecreatie. Omdat kwaliteit en promotie centraal staan, organiseert de dienst vormings- en infodagen. Daarnaast bouwt Landbouwverbreding innoverende initiatieven uit, gericht op nieuwe markt doelgroepen. Voorbeelden zijn: de verkoop van hoeveproducten in lokale buurtwinkels, de ontwikkeling van nieuwe afzetkanalen, sensibilisering van landbouwverbreiders, ondersteuning bij de uitwerking van arrangementen of het aantrekken van nieuwe doelgroepen zoals bedrijven, (jeugd)verenigingen en toeristen.

De adviesdienst Landbouwverbreding blijft ook de vzw West-Vlaamse Hoeveproducten (met zijn regionale netwerken Westhoek, Leiestreek en Brugs Ommeland) en het Netwerk West-Vlaamse bezoekboerderijen van nabij opvolgen. Deze netwerken kregen vorm onder impuls van de provincie. Het bundelen van kwaliteitsvolle bedrijven zorgt er immers voor dat het aanbod gezamenlijk gepromoot kan worden. Binnen de netwerken leren de bedrijfsleiders ook van elkaar. Ze blijven de steun van de provincie genieten.

In 2008 ging het Interreg IV-project 'Onthaal op de boerderij' van start voor een periode van vier jaar (2008 - 2011). De samenwerkende partners komen uit Frankrijk (Novagri, Campagnes Vivantes, Savoir Vert), Wallonië (Accueil Champêtre en Wallonie) en West-Vlaanderen, met het Proefcentrum voor Innovatie, Verbreding en Advies in Landbouw en Veehouderij (PIVAL) en het West-Vlaams Agrarisch Vormingsinstituut (WAVI). Een tweede Interreg IV-project met Vlaamse en Nederlandse partners ging op 1 april 2009 van start voor een periode van drie jaar. Dit project 'Groeikans' werkt aan kwaliteit en promotie. Kortom, beide nieuwe projecten focussen op de begeleiding en professionalisering van bestaande verbreiders, met aandacht voor de ontwikkeling van innovatieve producten en concepten. Dit neemt niet weg dat kandidaat-verbreiders nog steeds bij de adviesdienst Landbouwverbreding terecht kunnen voor advies en begeleiding.

www.onthaalopdeboerderij.be

Ruim tien jaar ondersteunt de provincie West-Vlaanderen intensief de landbouwverbreding.

LANDBOUW EN MILIEU

Pilootproject erosiebestrijding in Westouter

Met haar glooiende landschap, omvangrijke oppervlakte aan landbouwpercelen en leemgrond vormt de gemeente Heuvelland één van de meest erosiegevoelige gemeenten in de provincie West-Vlaanderen. Bij hevige neerslag moet de brandweer regelmatig uitrukken om modder te ruimen in de deelgemeente Westouter. Om dit te voorkomen, nam Heuvelland samen met de provinciale erosieambtenaar in het voorjaar van 2008 een aantal maatregelen op akkers in het stroomgebied van de Franse beek. Ze werden op 20 november 2008 aan het publiek voorgesteld.

De uitgevoerde maatregelen omvatten de aanleg van een aarden dam met een erosiepoel, die aansluiting vindt op een aantal bufferende grachten. Daarnaast werden grasbufferstroken en grasgangen ingezaaid en werden perceelstoegangen verlegd van het meest stroomafwaartse naar het meest stroomopwaartse deel van de akker. Deze ingrepen voorkomen dat afstromend water en geërodeerd bodemmateriaal van de akker op het wegdek van de Boeschepestraat terechtkomen. Om het oppervlaktewater van op de Boeschepestraat, de Vleninkhofstraat en de Vandommedreve op te vangen, werden ook opvangroosters geplaatst. Door de kleinschalige erosiewerken in de vallei van de Franse beek, in samenwerking met de betrokken eigenaars/gebruikers van de gronden, komt er veel minder erosie voor, waardoor het overstromingsgevaar voor Westouter aanzienlijk verminderd is.

Het project 'Franse beek' in Westouter kostte 53.595 euro. Van dit bedrag werd drie kwart gesubsidieerd door het Vlaamse Gewest. De provincie financierde 15 procent van de totale kostprijs. De overige 10 procent viel ten laste van de gemeente Heuvelland.

De fytobak moet spoel- en reinigingswater van spuittoestellen op een biologische manier zuiveren.

Eerste fytobak in Kortrijk

De eerste fytobak op een landbouwbedrijf werd op 14 maart 2008 in West-Vlaanderen in gebruik genomen. Het bedrijf van Ignace Vercruysse en Annie Van Wynsberghe aan de Morinnestraat in Kortrijk, actief in de akkerbouw en intensieve groenteteelt, investeerde samen met de provincie in een duurzame en milieuvriendelijke oplossing om spoel- en reinigingswater van spuittoestellen op een biologische manier te zuiveren. Het water met resten gewasbeschermingsmiddelen wordt dagelijks met een traag debiet verneveld over organisch materiaal zoals compost, stro, gewone grond, potgrond en/of kokos. Dit organische materiaal dient als voedingsbron voor micro-organismen, die de resten van gewasbeschermingsmiddelen afbreken. Het POVLT volgt de efficiëntie van de praktijkinstallatie verder op. Bij de ingebruikname van de eerste West-Vlaamse fytobak onderstreepten zowel de fyto-industrie, de landbouworganisaties als de provincie het belang van dergelijke biozuiveringssystemen. Er moet evenwel dringend gewerkt worden aan een wettelijk kader voor dergelijke biozuiveringssystemen.

De gebiedswerking van de provincie stelde via het Niveau III-programma van de Vlaamse overheid, ter realisatie van milieudoelstellingen in het Interfluvium (het gebied tussen Schelde en Leie), 3.500 euro ter beschikking voor de realisatie van de fytobak.

Van wilg tot warmte: korteomloophout

Half april 2008 plantte het POVLT anderhalve hectare korteomloophout aan op twee velden: één hectare op het sierteeltbedrijf Talpe in Wervik en een halve hectare op de gronden van het POVLT zelf. De aanplant kaderde in het project 'Van wilg tot warmte', gesubsidieerd door de Koning Boudewijnstichting. Daarin zijn Proclam vzw, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) partner. Om snel voldoende biomassa te bekomen, werd gebruik gemaakt van snelgroeiende boomsoorten, hoofdzakelijk wilgenklonen uit Zweden, maar ook uit Nederland. De bedoeling van de aanplanting was praktijkervaring op te doen met de teelt van korteomloophout en het publiek te informeren. De grote opkomst bij demonstraties en op infomomenten bewees de groeiende interesse voor de verbranding van hout voor verwarmingsdoeleinden in land- en tuinbouw. Gedurende het eerste seizoen werd de groei van nabij gevolgd en werden de verschillende klonen regelmatig gemeten. In de toekomst zullen op de proefvelden opbrengstbepalingen gebeuren in relatie tot de hoogte, dikte en uitstoeling van de aangeplante wilgen. Bij het oogsten wordt eventuele bodemverdichting gemeten.

Wilgeaanplanten worden soms geteisterd door het 'wilgenhaantje'.

LANDBOUWEDUCATIE

Boer in beeld: foto's voor kinderen

Om land- en tuinbouw in de klas zo levensecht mogelijk voor te stellen, is goed beeldmateriaal een must. Daarom ontwikkelden de provincie West-Vlaanderen en het West-Vlaams Agrarisch Vormingsinstituut (WAVI vzw) het nieuwe educatieve pakket 'Boer in beeld'. In kleurrijke fotoreeksen worden aparte aspecten van land- en tuinbouw voorgesteld. Handige lesfiches met eenvoudige, educatieve verhalen vormen de insteek voor een realistische lessenreeks over land- en tuinbouw, op maat van de kinderen, inspirerend en plezierig. Het pakket 'Boer in beeld' is ideaal als voorbereiding op een bezoek aan de boerderij of om de boerderij in de klas te brengen.

www.boerinbeeld.be

'Boer in beeld' stelt alle aspecten van land- en tuinbouw voor aan de hand van kleurrijke fotoreeksen.

VISSERIJ

Ondersteuning van duurzame visserij

De visserijsector kampt reeds enkele jaren met knelpunten zoals hoge brandstofprijzen, visbeperkingen, bemanningstekorten, toenemende publieke druk rond overbevissing en milieubelastende vismethoden, ... Omschakeling is niet evident, omdat vele rederijen te maken hebben met hoge afbetalingen voor de bestaande uitrusting.

Ter ondersteuning van de sector ontwikkelde de provincie een subsidiereglement voor moderniserings- en beveiligingswerken op vissersvaartuigen. Op die manier wil ze bijdragen tot een meer duurzame en veiliger vissersvloot. Zo keurde de deputatie in 2008 een toelage goed voor de aankoop van een deiningsgecompenseerde weegschaal op de N.95 Jonas II, een vissersvaartuig met thuishaven Nieuwpoort. Dit vaartuig is gespecialiseerd in het vissen met 'longlines'. Deze duurzame vismethode met hengels beperkt de impact op het milieu en reduceert bijvangsten. Het toestel laat een correcte afweging van de vis aan boord van het vaartuig toe. Hierdoor kan de vis aan boord juist gesorteerd worden en krijgt de visveiling correcte informatie over de aanvoer. De aankoop van de weegschaal kaderde in het lokale duurzame initiatief 'Verbetering aanmelding vangst', waarin de rederij een voortrekkersrol speelde.

www.west-vlaanderen.be/visserij

Ook in de zeevisserij ontsnapt men niet aan het fenomeen van alcohol- en druggebruik.

Tegen alcohol- en drugsmisbruik

Na de lancering van een postercampagne eind 2007 maakten betrokkenen en vertegenwoordigers van de visserijsector in 2008 de 'afsprakennota alcohol- en drugsbeleid voor de zeevisserij' en de folder 'Clean Ship, No Shit' op. De nota met duidelijke regels en stappen werd aan alle reders ter beschikking gesteld. De folder richtte zich in eerste instantie tot de vissers en hun omgeving.

De zeevisserij ontsnapt evenmin aan het hedendaagse fenomeen van alcohol- en druggebruik. In het varende bedrijf kan misbruik van alcohol of drugs evenwel een weerslag hebben op het veilig functioneren van alle opvarenden. Het verhoogt de kans op arbeidsongevallen en brengt de werkefficiëntie in het gedrang. De alcohol- en drugnota wil dan ook het gebruik en misbruik van alcohol en drugs in de visserij voorkomen en de negatieve gevolgen ervan vermijden. Een beter imago voor de sector is een bijkomend voordeel.

www.west-vlaanderen.be/drugpreventie

onderwijs

www.west-vlaanderen.be/onderwijs

In 2008 ging het PTI van start met het kweken van tilapia's in de tomatenserre.

PROVINCIAAL TECHNISCH INSTITUUT (PTI)

Tomaten en tilapia's in dezelfde serre

De campus Tuinbouwschool van het Provinciaal Technisch Instituut (PTI) ging in 2008 van start met een project om tilapia's te kweken in de tomatenserre. Deze tropische zoet-watervis wordt in een gesloten systeem gekweekt onder de hanggoten van de tomaten, in een viertal warmwaterbekkens met een temperatuur van 27 tot 32° C. Dagelijks wordt het water voor drie procent ververs met regenwater uit de watersilo's en wordt de vis gevoederd. Het overvloeiende afvalwater (verrijkt met nitraten van de uitwerpselen van de vis) komt in het voedingswater van de tomaten terecht. Het overschot van het voedingswater van de tomaten wordt in de gesloten kringloop steeds weer gefilterd, ontsmet en opnieuw van voedingsstoffen voorzien voor hergebruik. Het afvalwater komt niet in het milieu terecht. De restwarmte van het warme water in de bekkens blijft in de tomatenserre en gaat niet verloren.

Met de introductie van tilapiakweek speelt het PTI in een vroeg stadium in op de evolutie in het bedrijfsleven. De

kweek is in België vrij innovatief en is pas de experimentele fase ontgroeid. Bij de tomatentelers groeit dan ook de interesse om de kweek op hun bedrijf toe te passen, hun bedrijfsoppervlakte zo te optimaliseren en de stookwarmte voor twee processen te gebruiken. Het PTI wil deze stap niet missen en wil mee zijn met de laatste technieken.

De kweek van tilapia valt bovendien binnen de nieuwe onderwijsstructuur die elke land- en tuinbouwschool verplicht om vanaf 1 september 2009 plant, dier en milieu in de lespakketten op te nemen. De kweek zal de school verder in staat stellen om nog meer vakoverschrijdend te werken, het milieubewustzijn van de leerlingen daadwerkelijk te stimuleren en nauw samen te werken met onderzoeksinstellingen (zoals het POVLT) en bedrijven. De visindustrie zorgt voor de levering van de jonge vis en de afname van het eindproduct.

Energie opwekken en besparen

Eveneens in 2008 lanceerde het PTI een project om groene stroom op te wekken. In eerste instantie ondernamen de leerlingen proeven op fotovoltaïsche cellen en bestudeerden ze de energieopbrengst ervan. De school wil immers zelf in milieuvriendelijke, groene energie voorzien, niet alleen om de energiefactuur naar beneden te halen, maar ook om de leerlingen bewust met energie te laten omgaan. De opgewekte stroom wordt op school zelf gebruikt.

Om energie te besparen, worden klaslokalen geleidelijk aan ook uitgerust met intelligente verlichting. Daartoe werden eveneens reeds proeven uitgevoerd. De aanpassingen omvatten onder meer nieuwe armaturen met elektronische ontsteking, zuiniger ecolampen en bediening met bewegingssensoren.

Opleiding tot heftruckchauffeur

Leerlingen van de zevende specialisatiejaren van het PTI kregen in het VDAB-opleidingscentrum in Wevelgem een gratis negendaagse opleiding (72 uur) tot heftruckchauffeur. Ze vond plaats binnen de normale lessen en werd mogelijk gemaakt door de Vlaamse minister van Onderwijs en Tewerkstelling sinds het schooljaar 2008 - 2009. Na een medische keuring en een theoretische uitleg met examen, leerden de zevendejaars met verschillende voertuigen rijden. Als ze slagen voor de praktische proef, kunnen ze in het totaal vier rijbewijzen behalen: voor elektrotranspallet, stapelaar, heftruck of reachtruck.

De twaalf leerlingen die aan de opleiding deelnamen, slaagden in de proeven en behaalden het officiële attest van heftruckbestuurder dat hun kansen op de arbeidsmarkt verhoogt.

www.pti.be

Van CVO naar PCVO

Op 1 september 2008 fusioneerde het Provinciaal Technisch Instituut - Centrum voor Volwassenenonderwijs in Kortrijk (PTI-CVO Kortrijk) met het Centrum voor Volwassenenonderwijs Stedelijke Leergangen in Izegem (CVO-SLIZ). Deze operatie paste in de schaalvergroting die de Vlaamse minister van Onderwijs in het nieuwe decreet volwassenenonderwijs inschreef. De Centra voor Volwassenenonderwijs moeten voortaan voldoen aan een rationalisatienorm (de totale som van alle lesuren die cursisten in een Centrum voor Volwassenenonderwijs volgen). Door zijn specifieke opleidingsaanbod haalde het PTI-CVO Kortrijk deze norm niet. Vandaar de fusie met CVO-SLIZ. Het nieuwe centrum kreeg de naam 'Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs West-Vlaanderen' mee. Naast de nicheopleidingen textiel, tuinbouw en CAD biedt het PCVO West-Vlaanderen meerdere andere opleidingen aan, waaronder diverse graduaatopleidingen (Hoger Beroepsonderwijs of HBO), talen, informatica, mode en bouw. Het nieuwe centrum telt vijf lesplaatsen (drie in Izegem en twee in Kortrijk) en bereikt 2.000 cursisten met zijn aanbod.

www.pcvowest-vlaanderen.be

SCHOOL VOOR BESTUURSRECHT (SBR)

Nieuwe structuur in het aanbod

Het besluit van rechtspositieregeling van het gemeente- en provinciepersoneel brengt met zich mee dat de vormingsplicht in het kader van de functionele loopbaan wegvalt. Als gevolg daarvan gaan lokale besturen op een andere manier om met de vorming en opleiding van hun personeelsleden. De School voor Bestuursrecht (SBR) heeft haar aanbod dan ook aan deze nieuwe situatie aangepast. Om beter aan te sluiten op de vormingsbehoeften van de lokale besturen is het aanbod voortaan onderverdeeld in basisopleidingen, een modulair aanbod van vakken en een actueel en vraaggestuurd aanbod. In de basisopleidingen krijgen nieuwe personeelsleden van openbare besturen zicht op de processen, procedures en reglementeringen die de werking van de overheid sturen. De inzichten van de basisopleiding worden verdiept en verbreed in een waaier van doelgroepgerichte, thematische opleidingen met een grote praktijkwaarde. Daarnaast biedt de SBR ook regelmatig studiedagen aan, om wijzigingen in de wetgeving op de voet te volgen, en kunnen lokale besturen met specifieke vormingsvragen bij de SBR terecht.

De cijfers

Tijdens het werkjaar 2007 - 2008 volgden 1.481 individuele personen één of meerdere opleidingen aan de School voor Bestuursrecht (SBR). Deze groep cursisten vertegenwoordigde 1.860 inschrijvingen en 22.640 deelnemersuren. Van de cursisten volgden er 155 de basisopleidingen, tekenden er 249 in op het modulaire aanbod en namen er 1.122 deel aan actualiteitsgebonden opleidingen, interne opleidingen bij besturen en studiedagen. Acht cursisten behaalden het eindgetuigschrift van de School voor Bestuursrecht. De uitreiking vond plaats tijdens een academische zitting op 7 november 2008 in het In Flanders Fields Museum in Ieper.

www.schoolvoorbestuursrecht.be

In het werkjaar 2007-2008 telde de School voor Bestuursrecht 1.481 individuele cursisten.

Een nieuwe communicatiestrategie

Het team van WIVO werkte in 2008 samen met een extern communicatiebureau aan een nieuwe communicatiestrategie. Daarvoor werd bij Vlaamse lokale besturen een onderzoek gevoerd, om na te gaan in welke domeinen WIVO top-of-mind is en waar nog groeipotentieel ligt. Met de nieuwe communicatiepolitiek wil WIVO authentiek, origineel en doeltreffend communiceren met bestaande en nieuwe leden en klanten. Persoonlijke, adviserende klantencontacten worden het instrument bij uitstek, naast andere kanalen zoals de website, publicaties en de elektronische nieuwsbrief. Op 15 december 2008 werd het nieuwe logo voorgesteld. De nieuwe visuele identiteit werd geïntegreerd in alle externe en interne communicatie.

Overigens was het werkjaar 2008, met 341 projecten, een topjaar voor WIVO. Vooral consulting en vorming op maat kenden een sterke groei.

www.wivo.be

De nieuwe visuele identiteit werd geïntegreerd in alle externe en interne communicatie.

Mystery shoppers bij besturen

Om besturen op weg te helpen naar een meer klantgerichte organisatie, organiseerde WIVO in 2008 meerdere keren een 'mystery shopping'. WIVO vzw biedt openbare besturen dienstverlening aan op het vlak van Human Resources Management (vorming, selectie en consulting). WIVO staat besturen bij in de uitbouw van een modern en harmonisch personeelsbeleid en levert een bijdrage tot een optimaal werkend overheidsapparaat.

Bij mystery shopping gaat een zogezegde klant één of meerdere keren onaangekondigd op bezoek, om de sterktes en zwaktes van het bestuur te noteren. Deze aanpak heeft tot doel de personeelsleden bewust te maken van wat klantvriendelijk gedrag betekent en ze zelf betere afspraken te laten voorstellen om de toegankelijkheid van de diensten te verbeteren. Aan het begin van het traject brengt WIVO de personeelsleden op de hoogte van de komst van een mystery shopper en wordt het kader uitgelegd. Het personeel weet niet wie de undercover klant is en ook niet wanneer die komt. De mystery shopper rapporteert zijn bevindingen aan het bestuur. Tijdens het traject is er zowel aandacht voor de zaken die goed lopen als voor de verbeterpunten. Het concept maakt de leerpunten voor het personeel tastbaar. Zowel de zakelijke kant van klantvriendelijkheid (infrastructuur, werkafspraken, procedures, ...) als de relationele aspecten (training van competenties) komen aan bod. Het is de bedoeling dat mystery shopping een positieve actie is die een duurzaam resultaat oplevert.

125
welzijn

149
leefomgeving

173
infrastructuur

179
gebiedsgerichte werking
en externe relaties

207
veiligheid

www.west-vlaanderen.be/kwaliteit

Kwaliteit.
Het zit in ons.

welzijn
www.west-vlaanderen.be/welzijn

GELIJKE KANSEN

Eerste ervaringsdeskundigen in armoede

In het provinciehuis Boeverbos ontvingen elf mensen op 24 juni 2008 hun certificaat als opgeleide ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting. Samen met hun Oost-Vlaamse collega's volgden zij als eersten de opleiding op West-Vlaamse bodem.

De elf ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting groeiden zelf op in complexe armoedesituaties en werden hun hele leven lang geconfronteerd met armoede. Toch brachten ze de wilskracht op om de opleiding van vzw De Link te volgen, in samenwerking met het volwassenenonderwijs. In de loop van het traject stonden de cursisten stil bij hun eigen levensverhaal. Naast het theoretische kader ging vooral aandacht naar stage en supervisie.

Na hun opleiding gingen ze aan de slag als tolk tussen twee werelden: de wereld van mensen in armoede en de wereld van hulpverleners en beleidsverantwoordelijken. De ervaringsdeskundigen helpen de drempel verlagen tussen mensen in armoede en diensten zoals Kind & Gezin of de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW's). Op die manier krijgt de kennis van mensen in armoede een plaats bij het bestrijden van armoede.

In september 2008 startte een tweede West-Vlaamse opleiding, in samenwerking met de Vormingsleergang voor Sociaal en Pedagogisch Werk (VSPW) in Kortrijk.

17 oktober: oproep om extreme armoede te bestrijden.

Verzet tegen extreme armoede

17 oktober is de internationale dag van verzet tegen extreme armoede. Die dag worden de slachtoffers van armoede herdacht en roepen acties op om armoede te bestrijden. Dat gebeurt met ondersteuning van de provincie West-Vlaanderen.

In Brugge sloegen verschillende armenverenigingen de handen in elkaar. Het hoogtepunt was een gratis concert in de Sint-Salvatorskathedraal op 10 oktober 2008. Tweehonderd mensen woonden het laagdrempelige concert met de bekende muzikanten Ignace Michiels, Bart Coppé, Matthias Schlubeck en Jan Huylebroeck bij. De provincie stelde het decor (de kathedraal) ter beschikking. Het programma omvatte verder een receptie, een korte stille plechtigheid waarbij de Dumery-klok geluid werd en een muzikale optocht door Brugge.

Op andere locaties vonden de acties op 17 oktober zelf plaats. In Oostende verenigt Werkgroep 17 oktober armenverenigingen en andere betrokken organisaties. Onder het motto 'Wij kaarten armoede aan' organiseerden ze onder meer een sensibiliseringsactie op het stationsplein, een kaart- en schaaktoernooi, een verzoekplaatjesprogramma en een panelgesprek over armoede. Het OCMW van Gistel kwam voor het eerst naar buiten met een sensibiliseringscampagne aan de bushaltes en op de boerenmarkt. Het centrum organiseerde ook een verwendag voor de eigen klanten. Diverse Kortrijkse organisaties werkten samen om 10.000 witte lakens in de straten te hangen. Het programma

Elf cursisten namen deel aan de tiendaagse intensieve vorming over armoede in het Provinciaal Noord-Zuid Centrum.

omvatte onder meer de bedeling van gratis soep, muziek, kinderanimatie, getuigenissen van arme mensen, een stil moment en een muzikale optocht gevolgd door een feest.

Bind-Kracht vormt hulpverleners rond armoede

In 2008 organiseerde Bind-Kracht voor het eerst ook in West-Vlaanderen een tiendaagse, intensieve vorming over armoede voor professionele hulpverleners. De vorming vond plaats in het Provinciaal Noord-Zuid Centrum in Roeselare. Het project streeft kwaliteitsverbetering na van de hulpverlening aan mensen in armoede. Elf cursisten uit het brede welzijnsveld kregen kaders en methodes aangereikt om met armen te werken. Het vertrekpunt daarbij is de kracht van de mensen, met de bedoeling hen te integreren en hun autonomie te verhogen. Kernthema's in de hulpverleningsrelatie zijn onder meer inspraak, participatie en empowerment. De aangereikte theorie werd ook toegepast in de dagelijkse praktijk. Tijdens de vorming werkte de trainer samen met coaches, mensen die in armoede leven en die vanuit hun eigenheid en persoonlijke ervaring spraken.

Holebi@west: beurs voor holebi's

In samenwerking met het Holebi Overleg West-Vlaanderen (HOW) en de Holebifederatie organiseerde de provincie op 6 september 2008 de holebibeurs 'Holebi@west' in het Provinciaal Noord-Zuid Centrum in Roeselare. De beurs wou de West-Vlaamse holebiverenigingen en hun aanbod in de kijker zetten en holebi's in de provincie zichtbaar maken. De bezoekers konden terecht op de standenmarkt van de West-Vlaamse holebi- en transgenderverenigingen, waar ze kennis namen van hun activiteiten en de medewerkers ontmoetten. Daarnaast konden ze proeven van film, Afrikaanse dans en relaxatie of deelnemen aan informatieve workshops en vrijwilligersinitiaties.

In West-Vlaanderen wonen naar schatting minstens 60.000 holebi's of zo'n vijf procent van de totale West-Vlaamse bevolking. Heel wat holebi's en transgenderpersonen zijn aangesloten bij een holebi- of transgendervereniging. In 2008 waren er meer dan tien holebigroepen actief in de provincie en in hetzelfde jaar kwamen daar ook twee transgendergroepen bij. De groepen organiseren regelmatig activiteiten en kunnen rekenen op een vaste kern vrijwilligers. Toch vinden heel wat holebi's de weg naar de West-Vlaamse verenigingen niet of trekken ze naar grotere Vlaamse steden, om daar aan activiteiten deel te nemen. De beurs Holebi@west wou daar verandering in brengen.

Het project Tweezijdig Plus wil de communicatie tussen huurders en hun sociale huisvestingsmaatschappij verbeteren.

Tweezijdig Plus bevordert huurdersparticipatie

Het project Tweezijdig Plus wil de communicatie verbeteren tussen huurders en hun sociale huisvestingsmaatschappij, en de huurdersparticipatie organiseren. Het wordt mogelijk gemaakt dankzij de financiële inbreng van de deelnemende maatschappijen en de provincie. Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen voert het project uit op het terrein. In 2008 werden bij het samenwerkingsinitiatief vijf sociale huisvestingsmaatschappijen betrokken: De Oostendse Haard (Oostende), De Gelukkige Haard (Oostende), De Vlashaard (Wevelgem), Ons Onderdak (Ieper) en Eigen Haard is Goud Waard (Gistel).

Op basis van een tevredenheidsonderzoek wordt eerst een actieplan opgemaakt met betrekking tot informatie, communicatie en huurdersparticipatie. De huurders worden geïnformeerd via een huurderskrant en krijgen inspraak via huurdersvergaderingen. Ze werken mee aan de opmaak van een brochure rond herstellingen en onderhoud, een thema waar vaak heel wat onduidelijkheid rond heerst. Elke deelnemende sociale huisvestingsmaatschappij krijgt een aangepaste versie. De provincie neemt de kosten voor aanpassing en druk op zich. Verder is binnen het project Tweezijdig Plus ook de oprichting voorzien van huurderswerkgroepen. Onder begeleiding van Samenlevingsopbouw werken ze mee aan de uitvoering van minstens één concreet punt uit het actieplan.

Een verhard pad voor rolstoelgebruikers op het strand van De Haan.

Het strand toegankelijk voor iedereen

Tijdens de zomer van 2008 werkten de kustgemeenten Middelkerke, Nieuwpoort en De Haan samen met de provincie West-Vlaanderen en Intro (een organisatie die festivals en evenementen toegankelijk maakt) binnen het project 'Zon, zee ... zorgeloos. Een toegankelijk strand voor iedereen'. Rolstoelgebruikers, personen met een visuele handicap, moeilijke stappers, het jonge gezin met de kinderwagen, tijdelijk geblesseerden, ... botsen immers vaak op hindernissen bij een strandbezoek, zoals obstakels op de weg tussen de tramhalte en het strand, gebrek aan een rolstoeltoegankelijk toilet in de omgeving van het strand, ...

Het project 'Zon, zee ... zorgeloos' wil hieraan verhelpen door een aantal ingrepen of infrastructuraanpassingen op het traject van de aankomstplaats (halte van de kusttram of parkeerplaats) tot aan de waterlijn. Voorbeelden zijn:

een rolstoeltoegankelijk toilet, douche en omkleedruimte op het strand, een verhard pad op het strand, ontleening van strandrolstoelen, ... Verder worden ook opgeleide assistenten ingezet, die personen met een beperking begeleiden van de aankomstplaats tot het strand, die mensen bijstaan bij de transfer van hun eigen rolstoel naar een strandrolstoel, ...

In de zomer van 2009 krijgt het project ook in Zeebrugge en Oostende vorm.

www.west-vlaanderen.be/gelijkekansen

Om het belang van orgaandonatie duidelijk te maken konden gemeentebesturen en hogescholen de voorstelling 'Met heel mijn hart' bijwonen.

PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG

Orgaandonatie: praat erover

Met de campagne 'Orgaandonatie: praat erover' in 2008 wou de provincie de West-Vlaamse bevolking informeren en sensibiliseren rond het afstaan van organen bij overlijden. In België sterven immers jaarlijks nog zo'n 120 mensen door een schrijnend tekort aan organen en stemt 15 procent van de nabestaanden nog altijd niet in met orgaandonatie van een overleden familielid.

In samenwerking met De Maakbare Mens vzw ontwikkelde de dienst Welzijn van de provincie een instrument om de bewoners te informeren. De nieuwe koffer bevat een waaier aan educatief materiaal, zoals informatieboekjes met donorkaart, een aanvullend lespakket, affiches en een dvd. Deze dvd belicht diverse aspecten van orgaandonatie: ouders van een overleden jongere die voor de keuze staan, mensen die zelf een nieuw orgaan kregen en de medische implicaties.

Daarnaast spoorde de provincie gemeentebesturen en hogescholen aan, om voor hun inwoners of studenten infosessies over orgaandonatie te organiseren. Om hen op het belang te wijzen, konden ze de theatervoorstelling 'Met heel mijn hart' bijwonen in Brugge of Kortrijk. Op de infomomenten werd de provinciale dvd vertoond en kwam een transplantchirurg of een coördinator van een transplantcentrum deskundige uitleg geven. De sessies werden afgesloten met een getuigenis. Ook het eigen provinciepersoneel werd gesensibiliseerd.

www.west-vlaanderen.be/orgaandonatie

Met de steun van de provincie wil de vzw Provinciale Dienstverleningscentra het comfort, de privacy en de toegankelijkheid voor de bewoners verbeteren.

ZORG

Nieuwbouwproject bij Ons Erf

Het provinciaal dienstverleningscentrum voor personen met een handicap Ons Erf in Sint-Michiels voert een masterplan uit voor zowel renovatie als capaciteitsuitbreiding. Met de steun van de provincie wil het bestuur van de vzw Provinciale Dienstverleningscentra tegemoetkomen aan de verwachtingen van het uitbreidingsbeleid van de Vlaamse Regering, alsook comfort, privacy en toegankelijkheid voor de bewoners verbeteren.

Het belangrijkste project van het masterplan is de nieuwbouw van zestig plaatsen aan de straatzijde in de Chartreuseweg (Sint-Michiels). De eerste steen werd gelegd op 15 april 2008.

De zestig plaatsen voor personen met een zwaar verstandelijke handicap worden verdeeld over zes leefgroepen van tien bewoners. Ze zijn bedoeld voor stilaan bejaarde bewoners met een traag levenstempo, die bovendien weinig mobiel of rolstoelafhankelijk zijn en nood hebben aan extra

medisch-verpleegkundige (eventueel palliatieve) zorgen. De eerste fase van dertig plaatsen bestaat een gelijkvloerse oppervlakte van 2.380 m² en wordt midden 2009 voltooid. De resterende dertig plaatsen, met een gelijkvloerse oppervlakte van 1.686 m², moeten tegen eind 2010 afgewerkt zijn.

www.onserf.be

Nieuwe beleidslijn woonzorg

In de loop van 2008 ontwikkelde de provincie een nieuwe beleidslijn woonzorg. Daarvoor werd onder meer een beroep gedaan op de ervaringen van het Woonzorgkruispunt (gemeente en OCMW Avelgem), het Netwerk dorpen (OCMW Ieper) en de Woonzorgzone (OCMW Wervik). Deze initiatieven werden gefinancierd door het provinciale zorgreglement. Na overleg en advies keurde de provincieraad de beleidsbrief Woonzorg en het subsidiereglement voor woonzorgprojecten goed op 18 december 2008.

Het provinciale woonzorgbeleid wil wonen, zorg en welzijn beter op elkaar afstemmen. Mensen met een (toekomstige) zorgbehoefte moeten zo lang mogelijk in een door hen gewenste en/of gepaste woonvorm en woonomgeving kunnen blijven wonen. De combinatie met een divers aanbod van zorg op maat geeft hen een maatschappelijk verantwoorde keuzevrijheid. Blijvende betrokkenheid bij de buurt kan ertoe leiden dat de zorgbehoefte op de minst ingrijpende manier ingevuld wordt.

De nieuwe beleidsvisie is vertaald in zes woonzorgdoelstellingen, twee op het vlak van zowel wonen, zorg als welzijn. Het woonzorgbeleid is een integraal beleid dat kiest voor doelgroep- en sectoroverschrijdend werken. Het schept in het bijzonder mogelijkheden voor personen met een huidige of toekomstige zorgbehoefte: ouderen, personen met een handicap, mensen met psychiatrische problemen, jongeren in de bijzondere jeugdbijstand, thuislozen, ...

Vernieuwende woonzorginitiatieven kunnen een beroep doen op inhoudelijke ondersteuning en kunnen een aanvraag indienen voor een financiële stimulans.

www.west-vlaanderen.be/woonzorg

In 2008 konden 156 personen terecht op een zorgboerderij.

Honderdste zorgboer gehuldigd

Onder impuls van het West-Vlaamse Steunpunt Groene Zorg en met provinciale middelen werd in 2008 de honderdste zorgboer gehuldigd. Deze eer viel Jozef Vanpeteghem en Marie-Anne Vanlerberghe uit Oostnieuwkerke te beurt. Ze runnen reeds dertig jaar een familiaal land- en tuinbouwbedrijf, met zeugen voor de varkensweek naast serres voor sla- en tomatenteelt. Ze zijn ook heel geëngageerd in het verenigingsleven. In 2008 kreeg het Steunpunt Groene Zorg de vraag van het mobiel K Team Brugge naar een plaats voor een meisje uit de regio Staden op een zorgboerderij. Na overleg binnen het gezin aanvaardden Jozef en Marie-Anne de zorg. Het Steunpunt Groene Zorg begeleidde het gesprek tussen het mobiel K Team, de landbouwers, het meisje en haar ouders en zorgde voor administratieve ondersteuning. Tijdens de vakantie werd het meisje twee halve dagen in de week opgevangen, later op woensdagnamiddag.

'Groene zorg' of 'zorgboerderijen' zijn termen die gebruikt worden voor heel diverse combinaties van land- of tuinbouw en zorg voor mensen. In veel gevallen gaat het om actieve land- of tuinbouwbedrijven die samenwerken met een instelling of een dienst voor thuiszorg. Soms zijn het eerder sociale werkplaatsen of instellingsboerderijen met eigen land- of tuinbouwactiviteiten. In oorsprong waren het vooral mensen met een beperking en 'moeilijke' jongeren die naar de zorgboerderij gingen en er een zinvolle dagbesteding vonden. Momenteel groeit echter het aantal dossiers vanuit de geestelijke gezondheidszorg en schoolvervangende 'time-out'-projecten. Het zijn niet langer alleen de residentiële voorzieningen die een samenwerking opzetten. Ook ambulante diensten hebben de weg naar de zorgboerderij gevonden, om zo voor bepaalde zorgvragers zorg op maat waar te maken. Op de zorgboerderij kunnen mensen bezig zijn in de natuur of met dieren. Dit kan een helend effect hebben. Daarbij wordt steeds rekening gehouden met hun mogelijkheden, beperkingen en verwachtingen.

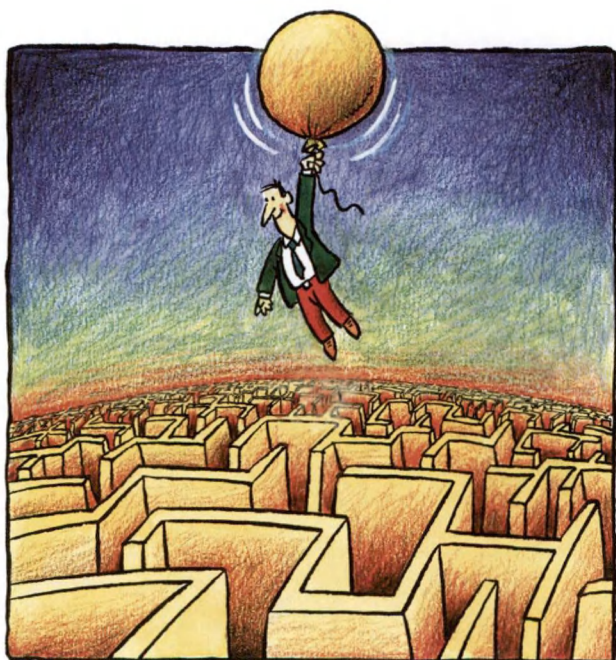
Inmiddels telt de provincie al 110 zorgboeren. In 2008 werden er 176 zorgvragen gesteld, zowel vanuit de sector van personen met een beperking, de geestelijke gezondheidszorg, de bijzondere jeugdbijstand als het onderwijs. Daarvan werden 156 vragen als relevant beoordeeld en gematcht. Die mensen werden effectief ondergebracht op een zorgboerderij.

Het Steunpunt Groene Zorg ontwikkelde in 2008 ook een Kwaliteitsgids. Dit hulpmiddel voor zowel zorgboerderij, cliënt als zorgvoorziening geeft heel wat tips uit de praktijk. Alle aspecten van de werking van een zorgboerderij worden erin besproken: opstart, afspraken, wettelijke randvoorwaarden, erkenning, verantwoordelijkheden, taken van de zorgboer, variatie aan mogelijke cliënten, ...

SOCIALE KAART

Vormingsproject 'Sociale Plattegrond'

Om hulpverleners inzicht te verschaffen in de voorzieningen opgenomen in de Sociale Kaart, organiseerde de provincie in 2008 samen met de Regionale Welzijnsraden het vormingsproject 'Sociale Plattegrond'. Zeven tweedaagse sessies bereikten in het totaal 639 deelnemers uit diverse welzijnssectoren. De inhoudelijke uitwerking werd toevertrouwd aan de sociale hogescholen Hiepso en Ipsoc. Sinds 1997 centraliseert de elektronische Sociale Kaart (www.desocialekaart.be) alle informatie over het hulp-aanbod in de sociale sector (de veelheid aan initiatieven, werkvormen, overlappende doelgroepen, nieuwe evoluties, ...). Bij de uitbouw van de Sociale Kaart ervoer de provincie evenwel een grote nood aan vorming over de verschillende onderdelen van de sociale sector. De hulpverlener mag dan wel de informatie over voorzieningen vinden, daarmee zijn dienstverlening, werkvormen, juridisch kader, ... nog niet altijd meteen in te schatten. Het vormingsproject 'Sociale Plattegrond' kwam aan deze nood tegemoet.

STEUNPUNT SOCIALE PLANNING

Vergelijkend wijkenonderzoek

Het Steunpunt Sociale Planning ontwikkelde in 2005 een instrument voor het uitvoeren van een leefbaarheids-onderzoek op wijkniveau: het 'Draaiboek Vergelijkend Wijkenonderzoek'. Deze methodiek werd tussen de zomer van 2005 en 2006 als pilootproject getest in Kortrijk en ondertussen reeds toegepast en goed bevonden door vier andere West-Vlaamse gemeenten: Kuurne (2006 - 2007), Harelbeke (2007 - 2008), Zwevegem (2007 - 2008) en Roeselare (2008 - 2009). In het najaar van 2009 gaat ook Wielsbeke van start met een vergelijkend wijkenonderzoek.

Het Draaiboek Vergelijkend Wijkenonderzoek moet de West-Vlaamse gemeenten toelaten om de leefbaarheid van elke wijk op hun grondgebied te evalueren vanuit het standpunt van professionele sleutelfiguren. Het draaiboek omvat onder meer een stapsgewijze handleiding voor het uitvoeren van het onderzoek, een gestandaardiseerde vragenlijst, klaargemaakte software voor het invoeren van de data uit de vragenlijsten en hulpdocumenten. De uitvoering van het onderzoek vereist geen enkele onderzoekservaring. Gedurende het hele onderzoeksverloop biedt het Steunpunt Sociale Planning gratis procesbegeleiding aan. Het staat ook in voor de verwerking van de resultaten uit de bevraging van de sleutelpersonen.

Het Steunpunt Sociale Planning ontwikkelde het Draaiboek Vergelijkend Wijkenonderzoek vanuit de vaststelling dat het verwerven van inzicht in de leefomgeving van de burgers, op basis waarvan lokale besturen hun beleid opbouwen, méér vergt dan een analyse aan de hand van zogenaamd 'meetbare' indicatoren. Ook een meer subjectieve methodiek - de bevraging van professionele sleutelfiguren - kan de leefbaarheid van een gemeente in kaart helpen brengen.

Ook het profiel van het Tielts Plateau werd onderzocht in de regionale omgevingsanalyse.

Regionale omgevingsanalyse

Binnen het decreet Lokaal Sociaal Beleid gaf Vlaanderen de provincies eind 2007 een driedelige opdracht: een algemeen ondersteuningsprogramma op maat van lokale besturen, een intensieve opvolging van gemeenten die de decretaal vooropgestelde timing niet dreigen te halen en de opmaak van een regionale omgevingsanalyse. Deze analyse, voor de regio's Brugge, Ieper, Kortrijk, Oostende, Roeselare-Tielt en Veurne-Diksmuide, werd in de loop van 2008 opgemaakt door het Steunpunt Sociale Planning en werd eind maart 2009 voorgesteld. Ze is dienstig voor Samenlevingsopbouw, de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, de regionale Welzijnsraden en de sector Armoedebelid.

De analyse vergelijkt de regio's met elkaar, met de provincie West-Vlaanderen en waar mogelijk met Vlaanderen, zonder in te zoomen op het gemeenteniveau.

De regionale omgevingsanalyse geeft een voorstelling van de regio's. Daarin worden gegevens vermeld inzake bevolking, gezin, financiën, huisvesting en tewerkstelling. Ook de doelgroepen komen aan bod: ouderen, jeugd, jongvolwassenen, starters op de woningmarkt, minderheden,

personen met een handicap, werkzoekenden, kansarme groepen en mensen met een zorgbehoefte. Aan de hand van een set belangrijke indicatoren wordt per regio ten slotte ook een algemeen profiel en een kansarmoedeprofiel opgemaakt. Aan de omgevingsanalyse worden ook de profielen van enkele extra regio's toegevoegd, zoals de kust, de centrumsteden, de Westhoek en het Tielts Plateau.

Ouderenbehoeftenonderzoek

De Vrije Universiteit Brussel ontwikkelde samen met de provincie een ouderenbehoeftenonderzoek, om lokale besturen en seniorenadviesraden te helpen bij de opmaak van hun ouderenbeleidsplan. De gestandaardiseerde vragenlijst, afgenomen van ouderen, peilt naar thema's als huisvesting, buurtkenmerken, mobiliteit, eenzaamheid, onveiligheid, hulpverlening, gezondheid, maatschappelijke participatie, vrijetijdsactiviteiten, ... Op basis van de verzamelde gegevens maakt het Steunpunt Sociale Planning een gemeentelijk rapport op. Daarin wordt de leefwereld van de ouderen gedetailleerd onderzocht en beschreven. Het rapport omvat vier grote thema's: (1) woonsituatie en buurt, (2) gezondheid, zorg en hulpverlening, (3) welbevinden en (4) maatschappelijke participatie. De gemeentelijke resultaten worden vergeleken met de West-Vlaamse en Vlaamse cijfers, alsook met de gemiddelden van gemeenten met eenzelfde bevolkingsdichtheid en eenzelfde vergrijzingsgraad. In 2008 namen vier gemeenten deel aan het ouderenbehoeftenonderzoek: Kortrijk, Ardooie, Diksmuide en Hooghelede.

Het ouderenbehoeftenonderzoek peilt onder andere naar thema's als buurtkenmerken, eenzaamheid, maatschappelijke participatie, vrijetijdsactiviteiten, ...

De Sociale Situatieschets

Op 20 maart 2008 werd de 'Sociale Situatieschets West-Vlaanderen 2007' voorgesteld. Het naslagwerk toont het welzijnslandschap in West-Vlaanderen. Het is de omgeving waarbinnen het provinciale welzijnsbeleid uitgevoerd moet worden. De publicatie brengt zeer veel cijfermateriaal op gemeenteniveau en arrondissementsniveau bijeen.

Binnen de dienst Welzijn werd begin 2002 het provinciale Steunpunt Sociale Planning opgericht, met de bedoeling lokale besturen en welzijnsorganisaties met raad en daad bij te staan bij de opmaak van omgevingsanalyses. Met dit instrument geeft de provincie vorm aan haar rol als kennispartner. Ondanks het feit dat het zwaartepunt van de werking van het Steunpunt op maatwerk ligt, was het bij het begin van de nieuwe beleidsperiode toch zinvol om een stand van zaken op te maken. De publicatie 'Sociale Situatieschets West-Vlaanderen 2007' is zo'n overzicht.

Het eerste hoofdstuk schetst de demografische context van de 64 West-Vlaamse gemeenten, de arrondissementen waartoe ze behoren, de provincie in haar totaliteit en Vlaanderen: het aantal inwoners, de indeling van de bevolking volgens leeftijd, geslacht, ... Hoofdstuk twee zoomt nader in op welzijn en gezondheid. Hierbij komen de thema's wonen, arbeid, inkomen en doelgroepen (personen met een handicap, jeugd, ouderen, etnisch-culturele minderheden) aan bod. In het derde hoofdstuk wordt een profiel van de provincie opgemaakt. West-Vlaanderen wordt hierbij vergeleken met de andere provincies.

Het boek is in een beperkte oplage gedrukt. Voor de ruime verspreiding wordt gebruik gemaakt van de moderne communicatietechnieken: de bundel staat integraal op de website van de provincie.

www.west-vlaanderen.be/socialeplanning

WONEN

Nieuwe intergemeentelijke samenwerking wonen

Dankzij Vlaamse en provinciale middelen, met daarbovenop personeelondersteuning vanuit de provinciale gebiedswerking, werden in 2008 diverse nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsinitiatieven inzake wonen opgestart.

Nadat er eerder al een projectsubsidie toegekend was aan de Huisvestingsdienst Regio Izegem (HRI), werden er in 2008 nog twee projecten goedgekeurd: één voor de regio Veurne - Diksmuide en één voor de regio Tielt. De projectdossiers voor de regio Kortrijk en voor Wervik - Menen - Mesen werden principieel goedgekeurd, maar moesten nog verder uitgewerkt worden.

De projecten hebben drie verplichte doelstellingen en kunnen daarnaast kiezen uit een aantal facultatieve. Zo is de organisatie van lokaal woonoverleg vereist, naast de ontwikkeling van een gemeentelijke beleidsvisie op wonen en de uitbouw van een klantgerichte dienstverlening (woonloket).

Een goedwerkend woonloket met correcte informatie en begeleiding is de spil van een goed woonbeleid. Daarom wordt de intergemeentelijke samenwerking ook wel eens 'woonwinkel' genoemd. Om de werking te bevorderen, wil de provincie de West-Vlaamse projecten – in samenspraak met het Vlaams Agentschap voor Wonen – een coaching op maat aanbieden. Nieuwe medewerkers zullen ook de mogelijkheid krijgen om stage te lopen bij een bestaande woonwinkel.

Veel gemeenten zien de intergemeentelijke samenwerkingsvorm als een katalysator om het eigen lokale woonbeleid verder uit te bouwen. Het is immers lang niet voor elke gemeente mogelijk om het recht op wonen van elke burger te helpen garanderen. Vele kleinere gemeenten hebben geen eigen huisvestingsdienst en vaak ontbreekt het hen aan personeel en specialisatie. In grotere gemeenten zijn de bevoegdheden en uitvoering vaak versnipperd over diverse diensten. Daarbovenop zijn er in elke gemeente ook nog een aantal regionale spelers actief, zoals de sociale huisvestingsmaatschappijen, regionale

Het is lang niet voor elke gemeente mogelijk om het recht op wonen van elke burger te helpen garanderen.

welzijnsorganisaties en de private vastgoedsector. Elke gemeente bevindt zich uiteindelijk ook in een woningmarkt die regionaal functioneert. Vandaar dat de provincie, als pionier, al sinds 2005 toelages toekent aan West-Vlaamse intergemeentelijke samenwerkingsinitiatieven voor woonbeleid en dienstverlening. Vlaanderen volgde in 2007 met de subsidiëring van projecten ter ondersteuning van het lokale woonbeleid, die nu ten volle gebruikt en ook aangevraagd worden.

Het Steunpunt Woningaanpassing biedt personen met een zorgbehoefte de mogelijkheid om [langer] thuis te wonen.

Steun bij woningaanpassing

Dankzij een provinciale werkingssubsidie startte Ons Zorgnetwerk vzw in 2006 het Steunpunt Woningaanpassing op, gevestigd in provinciehuis Boeverbos filiaal II in de Kerkhofstraat in Sint-Andries. Ook in 2008 ontving het Steunpunt een subsidie van 40.000 euro, die het toelaat om een ergotherapeut tewerk te stellen. De subsidiëring ligt in de lijn van de provinciale woonzorgvisie.

In twee jaar werking, van 2 mei 2006 tot 30 april 2008, startte het Steunpunt Woningaanpassing verspreid over de provincie 146 dossiers op, waarvan er 72 afgewerkt werden. De meeste cliënten waren ouderen tussen 65 en 84 jaar. Ze werden meestal doorverwezen door thuiszorgdiensten en mantelzorgers, mutualiteiten, OCMW's, ziekenhuizen, gemeenten (woonwinkels) en dienstencentra. 23 procent zette zelf de stap naar het steunpunt. Deze groep groeit doordat het steunpunt steeds ruimer bekend wordt, door de verspreiding van folders, aanwezigheid op beurzen, mond-tot-mondreclame, ...

Het Steunpunt Woningaanpassing biedt personen met een zorgbehoefte (ouderen, personen met een beperking, ...) de mogelijkheid om [langer] thuis te wonen, door toegankelijkheid, veiligheid en comfort van de woning te verbeteren en aan te passen aan de individuele noden. Het Steunpunt biedt daarvoor een gratis totaalbegeleiding aan, van advies vooraf, over begeleiding van de verbouwingswerken tot het opstellen van een dossier om mogelijke premies te bekomen.

Het aanbod is toegankelijk voor iedere West-Vlaming, die door zijn leeftijd en/of beperkingen moeilijkheden ondervindt om op een veilige en comfortabele manier in zijn vertrouwde woning (en omgeving) te kunnen blijven wonen, door gebrek aan (basis)comfort en/of onaangepastheid van de woning aan zijn noden. Kandidaten genieten ook reeds een bepaalde zorg, zoals zelfzorg, mantelzorg of professionele thuiszorg. Het Steunpunt Woningaanpassing richt zich bij voorrang tot die mensen die er zonder interventie niet toe kunnen komen om aanpassingen uit te voeren. Het voert de werken evenwel niet zelf uit, maar doet een beroep op aannemers uit het commerciële circuit of klusjesdiensten. Sommige cliënten voeren de werken zelf uit. Het gaat om sanitaire aanpassingen, het verbreden van deuren of overbruggen van drempels, verbeteringswerken aan verwarming, elektriciteit of dak, het plaatsen van hulpmiddelen (rolluiken automatiseren, handgrepen plaatsen), ...

www.west-vlaanderen.be/woonzorg

JEUGD

Vijf jaar Vereffeningsfonds

Op 9 december 2008 werd het vijfjarige bestaan van het Provinciaal Vereffeningsfonds West-Vlaanderen gevierd. In die periode werden er 107 aanvragen ingediend. In 2008 waren dat er 39, hoofdzakelijk door jongeren tussen 14 en 16 jaar, naar aanleiding van beschadigingen of diefstal. Het dierenasiel en openbare besturen werden het meest als werkplaats ingeschakeld.

Herstelbemiddeling probeert communicatie op gang te brengen tussen de minderjarige verdachte en het slachtoffer van een misdrijf. Met ondersteuning van een neutrale bemiddelaar zoeken ze samen een oplossing voor de gevolgen van de feiten. Financieel herstel van zowel materiële als morele schade door de verdachte kan op verschillende manieren gebeuren: zakgeld, vakantiejob, ouders, familiale verzekering, ... De jongere kan echter ook een beroep doen op het Provinciaal Vereffeningsfonds. In ruil voor zinvolle inzet voor een vereniging, dienst of organisatie van sociaal, cultureel, humanitair of openbaar nut (zoals een rusthuis, dierenopvangcentrum, lokaal dienstencentrum, ...) ontvangt de minderjarige een tegemoetkoming via het Vereffeningsfonds. Dit bedrag wordt rechtstreeks aan het slachtoffer uitbetaald als vergoeding van de schade. De duur van de dienstverlening hangt af van het schadebedrag. De maxi-

male duur is afhankelijk van de leeftijd van de dader. Alle aanvragen voor tussenkomst van het Vereffeningsfonds worden voorgelegd aan en toegelicht door een bemiddelaar. Bij goedkeuring brengt het Vereffeningsfonds de jongere en de bemiddelingsdienst hiervan op de hoogte. Samen met de werkplaats leggen ze in een overeenkomst vast wanneer de jongere zal werken. Na afloop van de dienstverlening wordt het aantal gepresteerde uren uitbetaald.

Cliëntoverleg integrale jeugdhulp opgestart

De Regionale Stuurgroep Integrale Jeugdhulp, waarin de diverse sectoren in verband met hulp aan kinderen en jongeren vertegenwoordigd zijn, en de provincie zetten in 2008 een cliëntoverleg voor complexe hulpsituaties op. De provincie vond daarvoor een partner in de regionale Welzijnsraden, die als secretariaat fungeren. Ze nemen de aanvragen vanwege hulpverleners in ontvangst, stellen een onafhankelijke voorzitter aan, voorzien accommodatie, ... De onafhankelijke voorzitters of 'casemanagers' voor complexe coördinatievragen of discussies inzake hulpverlening worden gekozen uit personen met ervaring in de hulpverleningssector en met de nodige bekwaamheid inzake management en overleg. De uiteindelijke bedoeling is geïntegreerde hulp te realiseren, zonder vicieuze cirkels inzake doorverwijzingen, en een intersectoraal handelingsplan op te maken voor de cliënt. Coördinatie en afstemming zijn vooral nodig in die situaties waar gepaste hulp in het gedrang dreigt te komen, door de complexiteit van de problemen op de grens van meerdere sectoren of door de nood aan expertise uit meerdere hoeken. Op beleidsniveau is het belangrijk om knelpunten in de hulpverlening te analyseren en op basis daarvan verbetervoorstellen voor de betrokken overheden te formuleren.

In 2008 werden 39 aanvragen ingediend bij het Provinciaal Vereffeningsfonds.

De Competentiesprint is een instrument om vrijwilligers (nog) meer bewust te maken van de competenties die ze al verworven hebben.

Educatief spelpakket over EVC

In 2008 werd de Competentiesprint, een educatief spelpakket over 'elders verworven competenties' (EVC), voorgesteld binnen diverse platforms waar begeleiders en verantwoordelijken van jongerengroepen elkaar vinden, zoals de provinciale jeugdraad, de koepel van jeugthuizen of provinciale studiedagen. Hiermee krijgt het jeugdwerk een instrument aangereikt om vrijwilligers (nog) meer bewust te maken van de competenties die ze verwerven in het jeugdwerk. De Competentiesprint wil jongeren vertrouwd maken met het begrip 'competenties' en hen laten nadenken over de competenties die ze al verworven hebben. De speldoos bevat een speciaal aangemaakt spelbord, met pionnen, dobbelstenen, opdrachtkaartjes en toelichting bij de competenties die de spelers tijdens het spel verwerven. Doorheen het spel leren ze hun eigen kwaliteiten, mogelijkheden en leerpunten kennen. Rond deze 'herkenning' van persoonlijke kwaliteiten kan achteraf een gesprek

gevoerd worden. Uiteindelijk inventariseren de spelers hun persoonlijke competenties, om die later voor 'erkenning' aan te bieden in het maatschappelijke of professionele leven.

Het provinciebestuur is ervan overtuigd dat het jeugdwerk een van de plaatsen is waar jongeren heel wat vaardigheden of competenties kunnen opdoen: ze leren er activiteiten organiseren, verantwoordelijkheid opnemen, samenwerken, ... Deze competenties, buiten de schoolse context of de arbeidsmarkt verworven, kunnen jongeren gedurende hun verdere levensloop (in hun gezin, in hun vrije tijd, in hun beroep, als vrijwilliger) gebruiken en hebben ook een waarde naast hun formele diploma's.

Jongeren en cultuur

Amai mijn (h)oren!

Onder de titel 'Amai mijn (h)oren!' stelt de provincie West-Vlaanderen sinds 2008 een nieuwe doe-koffer gratis ter beschikking van jeugdverenigingen en scholen over de impact van geluid en lawaai. De koffer maakt jongeren van 12 tot 18 jaar op een speelse en interactieve manier bewust van lawaai en de gevolgen ervan. Uit de statistieken blijkt immers dat steeds meer jongeren met slechthorendheid te maken krijgen. De doe-koffer bevat een gehoorstest, een interactief spel met doe-opdrachten, een mannequinkop met ingebouwde decibelmeter waarop jongeren hun mp3 kunnen aansluiten, een quiz en een reeks lestips.

www.west-vlaanderen.be/jeugd

Westtalent op cd en foto

In de Magdalenazaal in Brugge werd op 16 februari 2008 de Westtalent07-cd voorgesteld. De cd van de provinciale pop- en rockwedstrijd bij uitstek bevat nummers van de negen finalisten, live opgenomen tijdens de finale in Het Entrepot op 1 december 2007. Met de steun van de provincie kunnen deze finalisten tegen halve prijs geboekt worden.

Het provinciebestuur en het regionaal centrum voor jongerencultuur Het Entrepot zetten in 2008 ook een tentoonstelling op met werk van freelance fotograaf Jelle Vermeersch, die het hele Westtalentparcours op foto vastlegde. De expositie, in dertien panelen vormgegeven door Koen Deschuyteneer, was voorzien van een tv-zuil waarop de bezoekers de Westtalentfinale konden bekijken en beluisteren. Ze ging op tournee in diverse West-Vlaamse bibliotheken en culturele centra.

www.west-vlaanderen.be/westtalent

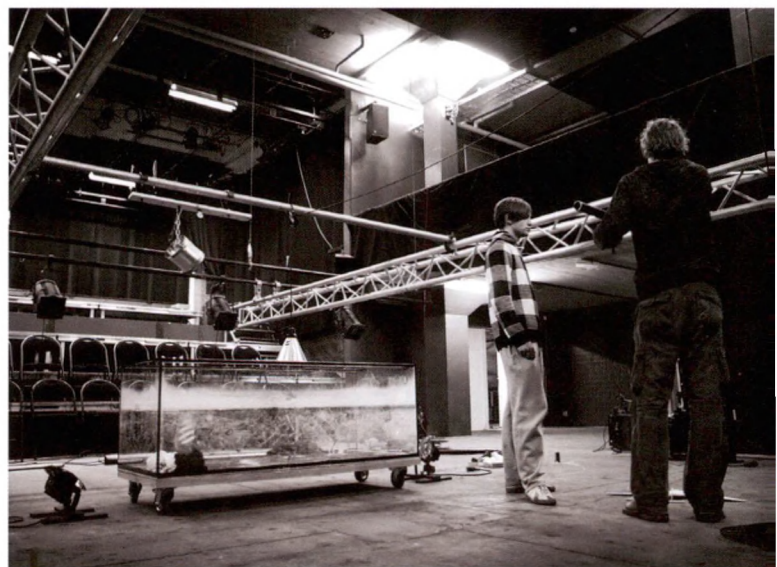
Ook Steak n°8 is te beluisteren op de Westtalent07-cd.

Het Entrepot organiseert en begeleidt

In 2008 sloot het provinciebestuur een overeenkomst met het regionaal centrum voor jongerencultuur Het Entrepot in Brugge. Omwille van zijn kennis en expertise werd het centrum belast met de organisatie van onder meer de Kunstbende en Westtalent. De opdracht omvat verder het opzetten of begeleiden van jongerencultuurevenementen, opleidingen of experimenten in het centrum zelf of op plaatsen in de provincie waar de behoefte zich stelt. Daarnaast blijft Het Entrepot heel wat repetitie- en presentatiefaciliteiten ter beschikking stellen van jonge, creatieve West-Vlamingen.

Het provinciebestuur ondersteunt jongeren in hun groei-proces, door hun eigen cultuurbeleving en -ontwikkeling te stimuleren. Om ze hun eigen capaciteiten en talenten te laten exploreren, ontwikkelde de provincie in het verleden initiatieven als de Kunstbende, Westtalent en 100% Puur - Pop uit de provincies. Projecten voor en door jongeren kunnen ook ondersteuning krijgen.

www.het-entrepot.be

Het Entrepot stelt heel wat repetitie- en presentatiefaciliteiten ter beschikking van jonge, creatieve West-Vlamingen.

Zestien provinciale domeinen zullen gescreend worden op hun kampeermogelijkheden.

Kamperen in provinciale domeinen

Omdat er een tekort is aan kampeerterrinen voor jeugdgroepen, besliste het provinciebestuur in 2008 om ze voortaan toe te laten in De Gavers in Harelbeke, De Palingbeek in Ieper, Lippensgoed-Bulskampveld in Beernem en Tillegem in Brugge. De terreinen zijn geknipt voor avontuurlijke groepen, die hun tenten willen opslaan in een natuurlijke omgeving zonder veel comfort en met beperkte voorzieningen. In ruil betalen ze een kleine vergoeding.

De provincie beschikt over zestien provinciale domeinen, met bos en weide, die in de toekomst verder gescreend zullen worden op hun kampeermogelijkheden. Beperkte aanpassingen kunnen het kamperen in de provinciale domeinen op meer plaatsten mogelijk maken.

Jonas en Jasper en het verhaal van Spinnertje door Olivier Van Gierdeghom

'Jonas en Jasper en het verhaal van Spinnertje' wil kinderen leren omgaan met diversiteit.

Het verhaal van Spinnertje

Alle bachelors lager onderwijs die afstudeerden aan een van de West-Vlaamse onderwijsinstellingen evenals alle West-Vlaamse basisscholen ontvingen in 2008 van het provinciebestuur de opmerkelijke educatieve uitgave 'Jonas en Jasper en het verhaal van Spinnertje'. Deze uitgave, bestemd voor leerlingen van het eerste, tweede en derde leerjaar basisonderwijs, vertelt het verhaal van Jasper die gaat logeren bij zijn tante. Daar ontdekt hij dat mensen elkaar graag zien vanwege een lief beestje of 'spinnertje' in hun hoofd. Het spinnertje van Jasper is verliefd op dat van zijn vriend Jonas.

De lesmap bestaat uit een vertelboek, een affiche, een dvd en acht kant-en-klare lessen. Ze willen kinderen leren omgaan met verschillen en met de diversiteit in hun wereld. Uiterlijke verschillen (kledij, smaak, geslacht, cultuur, ...) en innerlijke verschillen (gevoelens, geaardheid, verliefd zijn, ...) worden bespreekbaar gemaakt aan de hand van eenvoudige activiteiten.

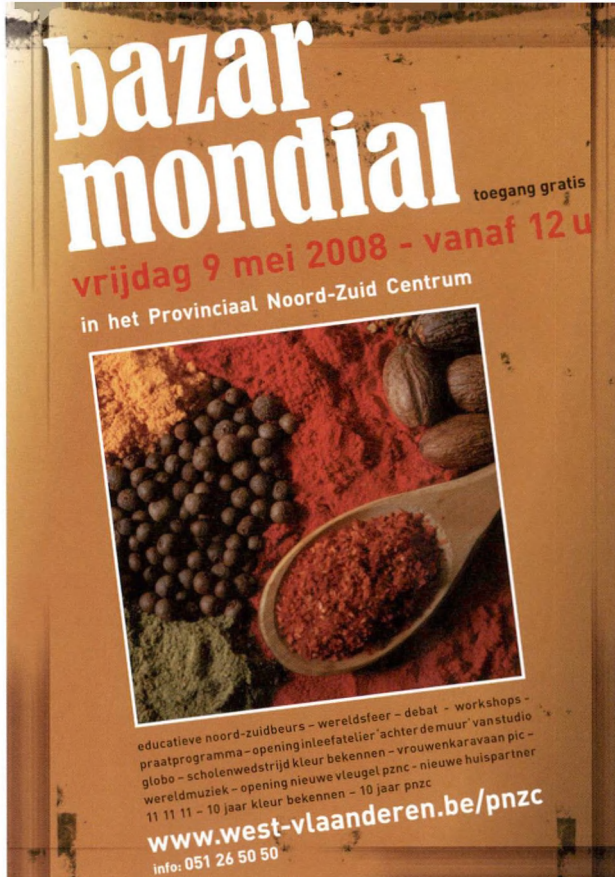
NOORD/ZUID

Bazar Mondial viert 10 jaar PNZC

Het Provinciaal Noord-Zuid Centrum (PNZC) in Roeselare zette op 9 mei 2008 zijn deuren open tijdens het evenement Bazar Mondial. Die dag viel er immers heel wat te vieren en te beleven.

Precies tien jaar eerder, op 9 mei 1998, werd het Provinciaal Noord-Zuid Centrum (toen nog het Provinciaal Educatief Centrum) officieel in gebruik genomen. Bazar Mondial vierde ook de opening van een nieuwe PNZC-vleugel. Dankzij de uitbreidingswerken kon het Centrum 11.11.11. verwelkomen als nieuwe huispartner en kon het nieuwe inleefatelier 'Achter de muur' van Studio Globo geopend worden. Met dit atelier wil Studio Globo thema's als uitsluiting en armoede, gelijke kansen en diversiteit op een haalbare manier in de klas brengen. Het evenement Bazar Mondial vierde ook tien jaar Kleur Bekennen, een programma dat scholen ondersteuning biedt, om met hun leerlingen op een gestructureerde manier aan wereldburgerschap te werken. Kleur Bekennen zette scholen in de bloemetjes die een leuk en origineel project uitwerkten. Die dag startte ook de Vrouwenkaravaan van het Provinciaal Integratiecentrum. Op de educatieve Noord-Zuidbeurs met 25 organisaties, 12 actieve workshops en doorlopende bezoeken aan tentoonstellingen en inleefateliers vonden leerkrachten en socio-culturele organisaties hun gading. Een debat over diversiteit, een praatprogramma rond een verdraagzame en solidaire maatschappij en samenzang van Café Bazar vervulldigden het programma.

Tijdens Bazar Mondial viel er heel wat te beleven in het Provinciaal Noord-Zuid Centrum.

Focus op Tibet

Van 16 juni tot 13 juli 2008 liep in het Provinciaal Hof in Brugge de tentoonstelling 'Tibet, A long look homeward – Omzien in heimwee'. Daarna verhuisde de expositie naar het Provinciaal Noord-Zuid Centrum in Roeselare, waar ze te zien was van 6 oktober tot 16 november 2008. Deze bijzondere tentoonstelling stelde honderden bezoekers in staat om de recente gebeurtenissen in Tibet beter te duiden en te begrijpen. Ze werd samengesteld door het Tibet Museum in Dharamsala (India). Grote informatieve panelen met tekst en foto's gaven uitleg over het Tibet van vroeger en nu, de inval vanuit China, de vernietiging van de Tibetaanse cultuur en de exodus van de Tibetaanse gemeenschap. De Tibetaanse cultuur werd op een creatieve manier tot leven gewekt door de mooie vormgeving van de tentoonstelling, de unieke foto's, de getuigenissen van elf Tibetanen in ballingschap en de aanwezigheid van Tibetaanse monniken, die volgens traditioneel gebruik een zandmandala maakten. Het PNZC maakte ook de première mee van de tentoonstelling 'Mijn naam is Dolma Tsering', het verhaal van kinderen die het bezette Tibet over de Himalaya ontvluchten op zoek naar een vrije toekomst.

Meer dan zeshonderd leerlingen uit het lager en secundair onderwijs pikten in op het scholenaanbod, met een sprookje, een bezoek aan de tentoonstelling en een ontmoeting met een monnik die meer uitleg gaf over de betekenis van de zandmandala.

De expositie gaf aanleiding tot culturele activiteiten waarbij persoonlijke ontmoetingen en de Tibetaanse cultuur centraal stonden, zoals traditionele dans, ceremoniële vernietiging van de mandala en koken. De focus op Tibet werd afgesloten met een Tibetdag op 16 november 2008. Ruim dertig Tibetanen dompelden de bezoekers volledig onder in de Tibetaanse cultuur, met lettertekenen, gebedsvlaggetjes maken, sprookjes, dans, getuigenissen, muziek en meditatie.

Bezoek aan ondersteunde projecten

Van 5 tot 20 november bezocht een delegatie van het provinciebestuur zo'n 25 ondersteunde projecten in Guatemala en El Salvador. Ze ontmoette er eveneens 17 West-Vlamingen die ter plaatse actief zijn in het kader van internationale samenwerking. Dit werkbezoek bracht de delegatie zowel naar het platteland als in de bergen. De deelnemers bezochten gezondheidsprojecten in rurale en stedelijke gebieden, coöperatieve landbouwprojecten, onderwijsinfrastructuur, socio-culturele projecten en vormings- en bewustmakingsprojecten.

Sinds 1971 is de concrete steun aan projecten in het Zuiden, met een duidelijke link naar West-Vlaanderen, één van de pijlers waarop het Noord-Zuidbeleid van de provincie gebaseerd is. Zo worden er jaarlijks een 120-tal kleinschalige projecten gesteund in een veertigtal landen.

www.west-vlaanderen.be/pnzc

Een delegatie van het provinciebestuur bezocht 25 projecten in Guatemala en El Salvador.

leefomgeving

www.west-vlaanderen.be/leefomgeving

MILIEU

Domeinen

Vernieuwd dienstgebouw in De Gavers

Na d'Aertrycke in 2007 werden in 2008 vernieuwingswerken uitgevoerd aan het dienstgebouw van de groendienst in De Gavers en werd er ook een nieuwe loods in gebruik genomen. De gebouwendienst besteedde heel wat aandacht aan de inpassing van het nieuwe gebouw in het landschap rond de plas: het is niet hoger dan noodzakelijk en de houten materialen passen perfect in de natuur- en waterrijke omgeving.

De deputatie voorziet de groendienst regelmatig van aangepast materieel, tractoren, dienstvoertuigen en machines, om het groen op een efficiënte manier te onderhouden. De provincie beschikt immers over zestien provinciedomeinen (ruim 1.400 hectare) en een tiental groene assen, ingericht als fiets- en wandelpad (zo'n 111 kilometer). Het onderhoud gebeurt door acht ploegen, verspreid over de provincie: Beernem (Lippensgoed-Bulskampveld), Harelbeke en Deerlijk (De Gavers), Torhout (d'Aertrycke), Roeselare (Sterrebos), Ieper (De Palingbeek), Brugge (Tillegembos), Oostende (domein Raversijde) en Knokke (Provinciaal Natuurpark Zwin). Jaarlijks worden ook een aantal dienstgebouwen van de groendienst vernieuwd.

Nieuw domein bij de IJzertoren

De provincieraad keurde in 2008 de aankoop goed van de vroegere KTA-hoeve bij de IJzertoren in Diksmuide. Naast de hoeve kocht de provincie ook 22 hectare landbouwgrond. De invulling van het nieuwe domein wordt samen met de stad Diksmuide onderzocht. De aandacht zal vooral uitgaan naar extra speelmogelijkheid en faciliteiten voor jeugdtoerisme, met een landschappelijk verantwoorde inkleding. Het domein kreeg de naam IJzerboomgaard.

Bij de vernieuwingswerken van het dienstgebouw in De Gavers werd heel wat aandacht besteed aan de inpassing van het gebouw in het landschap.

Domeinen blijven groeien

Vier bestaande provinciedomeinen werden in 2008 uitgebreid met in het totaal vijftien hectare. De grootste aankoop werd in het Zeebos gerealiseerd. Daar wordt een akkerperceel van zes hectare, palend aan het Zeebos en de kustfietsroute, omgezet in een polderweide met poelen en ondiepe slootjes, wat de weidevogels ten goede zal komen. Het perceel valt binnen het Europese vogelrichtlijngebied. Aan de noordkant van de Kemmelberg kocht de provincie een bronbos aan, met de aanpalende reliëfrijke natte weiden, samen goed voor vier hectare. In het bos komt typische voorjaarsflora voor, zoals dotterbloem en wilde hyacint. Tussen twee bosdelen van de Gasthuisbossen in Ieper kocht de provincie vier hectare weide aan. Het ligt in de bedoeling om een stuk uit het wandelnetwerk te verleggen van een gevaarlijke asfaltweg naar een rustig wandelpad in het nieuw aangekochte gebied. De uitbreiding wordt slechts gedeeltelijk bebost, om de mooie doorkijk op het omringende landschap te bewaren. In het domein Lippensgoed-Bulskampveld werd langs de Wellingstraat een hectare bos aangekocht, aansluitend bij een aankoop uit 2005.

In het provinciedomein De Palingbeek werden 12 hectare nieuw provinciedomein ingericht.

Natuurtechnische en recreatieve inrichting

Langs de centrale dreef naar de parkeerplaats van De Palingbeek werden in de winter van 2008 - 2009 twaalf hectare nieuw provinciedomein ingericht. Op de voormalige akkers werd een gevarieerd landschap gecreëerd, met zes hectare bos en zes hectare open terrein. Via draaiportjes, een halfverhard pad en een knuppelpad kan de bezoeker het nieuwe terrein verkennen, dat ook voorzien is van een hoogstamboomgaard, solitaire bomen, dreven, een moerasvijver en een veedrinkpoel.

In de Vierlingen en op twee plaatsen in de Gasthuisbossen (Godschalk- en Zandvoordebos) werd samen één hectare geplagd. Door de bovenste humuslaag weg te schrapen, kunnen de onderliggende zaden van heideplanten, zoals struikheide en de zeldzame stekelbrem of tweenervige zegge, opnieuw kiemen. De plagwerken hebben ook tot doel de bestaande heideveldjes uit te breiden. Dan kan schapenbegrazing het huidige, arbeidsintensieve maaibeheer in de toekomst vervangen.

In het Sterrebos werden de kasteelvijver en de twee kwadrantvijvers gebaggerd. Door de toevoer van slib uit de Regenbeek en bladval stond er nauwelijks nog water in de kasteelvijver. Er werd 6.548 m³ slib afgevoerd naar een tijdelijk slibbekken op provinciaal terrein nabij Wallemote-Wolvenhof. Het slib voldeed aan de normen om opnieuw als grond gebruikt te worden. Door het baggeren moet het vijverwater opnieuw helder worden en kan er weer een gezonde vijverbiootop ontstaan, met water- en drijfplanten. De sterk afgekalfde vijveroevers aan de kant van het kasteel werden volgens de achttiende-eeuwse plannen hersteld, met eiken palen van drie meter lang en twee eiken kantplanken, over een totale afstand van 228 meter. De totale kostprijs ten laste van de provincie bedroeg 124.500 euro. Net zoals in Bulskampveld werd naast het kasteel van Tillegem een kelder ingericht voor overwinterende vleermuizen. De bosrijke streek van Tillegem, Tudor en Beisbroek – met veel dreven en open plekken – zorgt voor een rijke vleermuizenfauna. Omdat goede en beschermde

In het Sterrebos werden de kasteelvijver en de twee kwadrantvijvers gebaggerd.

Naast het kasteel van Tillegem werd een kelder ingericht voor overwinterende vleermuizen.

overwinteringsplaatsen zeldzaam zijn, investeerde de provincie in deze vleermuizenkelder.

Tussen de Siphon en de Nederlandse grens graasde de schaapskudde van herder Sam Duysan uit Maldegem de bermen langs de Damse vaart af. Zijn kudde bestaat uit oude en bedreigde Belgische schapenrassen, zoals houtlanders, Vlaamse schapen, mergellanders en Lakense schapen. De provincie is niet alleen bekommerd om het behoud van dit levende erfgoed, de schapen zijn bovendien geschikt om ruige grasbermen te begrazen. Ook in de provinciedomeinen Tillegem en Lippensgoed-Bulskampveld begrazen oude rassen de heidevelden en schrale graslanden.

Op de Abdijenroute, de Vrijbosroute en de Trimaarzate werd de toplaag van slechte trajecten vernieuwd, om het fietscomfort te verbeteren.

Beheersplannen goedgekeurd

Samen met de stad Brugge, de provincie en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) stelde de Bosgroep Houtland een beheersplan op voor de 400 hectare openbare en privébossen ten zuiden van Brugge. In 2008 keurde de provincieraad het deelplan voor het provinciedomein Tillegem (112 hectare) goed. De belangrijkste beheersmaatregel is de instelling van een speelbos van acht hectare in de nabijheid van cafetaria De Trutselaar. In dit bos kunnen jeugdverenigingen zonder voorafgaande aanvraag vrij spelen. Het beheersplan bestendigt het bestaande natuurbeheer van hooilanden, droge en natte heide en breidt het zelfs uit.

Nog in 2008 keurde de provincieraad het beheersplan voor het Sterrebos goed, met de bedoeling de parkstructuren uit de achttiende en negentiende eeuw te behouden en te versterken. Het parkbos in stervorm uit de achttiende eeuw is uniek in Vlaanderen en werd in 1969 als landschap beschermd. Bij het parkherstel zal zeker rekening gehouden worden met de ecologische waarden in het domein, zoals graslanden, vijvers en bomenbestand.

www.west-vlaanderen.be/domeinen

Natuur en landschap

Subsidies voor natuur

Tal van gemeenten, verenigingen of scholen organiseren jaarlijks uiteenlopende natuurprojecten. Zo ontwikkelen gemeenten een gemeentelijk parkgebied, beheren verenigingen hun reservaten, werken scholen aan educatie en schoolreservaatjes, ... Het provinciebestuur biedt hen graag ondersteuning.

In 2008 werd onder meer een subsidie verleend aan de gemeente Moorslede, voor de inrichting en openstelling van het park Mariënstede in het centrum van Dadizele. Binnen een totaalplan investeerde de gemeente niet alleen in infrastructuur (paden, vlonders, bruggen, ...), maar ook in heel wat 'groen' werk, zoals beplanting, een natuurvriendelijke inrichting van de vijver, uitvoering van achterstallige beheerswerken, ...

Het CVN (Centrum voor Natuur- en Milieueducatie), met zetel in Brugge, ontving dan weer een toelage voor de aanmaak van een educatieve film, die het centrum zal gebruiken in de opleiding tot natuurgids.

www.west-vlaanderen.be/natuur

Bosgroep IJzer en Leie van start

2008 was het eerste volledige werkjaar van de bosgroep IJzer en Leie. Deze bosgroep werd eind 2007 opgericht op initiatief van de provincie West-Vlaanderen en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Bosgroepen bieden private bosteigenaars gratis en vrijblijvend een uitgebreide dienstverlening aan. Ze kunnen er terecht met vragen rond kapmachtiging, verkoop van (brand)hout, beheerswerken, aan te planten soorten, de voordelen van een bosbeheersplan, vrijstelling van successierechten op het bos, ... De bosgroep beperkt zich echter niet alleen tot advies. Dankzij het provinciebestuur is er ook een budget voor de tewerkstelling van bosarbeiders, die in private bossen ingezet kunnen worden. De bosgroep richt ook cursussen en excursies in.

Duizenden vrijwilligers staken voor de dertigste keer de handen uit de mouwen en maakten kennis met actief natuurbeheer.

Dertig jaar 'Dag van de Natuur'

Op initiatief van natuurvereniging De Torenvalk vond in 1978 de allereerste 'Dag van de Natuur' plaats. Sinds 1996 ondersteunt de provincie West-Vlaanderen mee deze natuurwerkdag. Heel wat natuur- en milieuverenigingen namen er samen met gemeenten, afdelingen van de Gezinsbond, regionale landschappen, diensten van de Vlaamse overheid en het provinciebestuur weer aan deel op 15 en 16 november 2008. Duizenden vrijwilligers staken voor de dertigste keer de handen uit de mouwen en maakten kennis met actief natuurbeheer, op tachtig activiteiten verspreid over heel West-Vlaanderen. Bij de dertigste editie verscheen een jubileumkalender met natuuractiefoto's uit de voorbije edities van de Dag van de Natuur.

www.west-vlaanderen.be/dagvandenatuur

Fruitboomeigenaars zijn steeds op zoek naar extra informatie over het planten, snoeien en verzorgen van hun fruitbomen.

'Werken aan de waterkant', een brochure over de ecologische inrichting van waterpartijen en waterlopen.

Demonstratiedag over brandhout

Het kasteeldomein van Wijnendale was op 29 november 2008 het decor van een demonstratiedag rond kleinschalige houtoogst onder de titel 'Brandhout, van bos tot stoof'. De talrijke bezoekers kregen er demonstraties met machines over correct, veilig en milieuvriendelijk werken. Ze konden ook terecht op informatiestands en een marktplaats voor de aankoop van materiaal.

Het provinciebestuur promoot traditionele landschappelijke beplanting [knotbomen, houtkanten, hagen, hakhoutbosjes en bomenrijen]. Historisch gezien vond dergelijke beplanting ook een toepassing als brandhout. Door opnieuw het verband tussen beplanting en brandhout in de kijker te plaatsen, kan het publiek warm gemaakt worden voor nieuwe landschappelijke beplanting. Het gebruik van brandhout als verwarmingsbron zit overigens in de lift. Heel wat zaag- en snoeiwerk gebeurt vandaag reeds door particulieren.

Opleiding tot fruitboomdeskundige

De provincie startte in 2008 met een opleiding tot fruitboomdeskundige. Daarbij komen diverse aspecten aan bod: waar en hoe fruitbomen planten, vormsnoei en onderhoudssnoei, behandeling van ziekten, ... Het ligt in de bedoeling om tot een groep vrijwilligers te komen, die hun kennis en kunde overal te velde ten dienste willen stellen, door onder meer initiatie cursussen en snoeidemonstraties te geven. Heel wat fruitboomeigenaars zijn daar immers naar op zoek, om hun hoogstamboomgaard kwalitatief te beheren. Dankzij de inspanningen van de regionale landschappen, natuur- en milieuverenigingen, gemeentebesturen en de provincie groeit het aantal (hoogstam) boomgaarden gestaag.

Werken aan de waterkant

Net zoals de provincie voor alle beplantingswerken een plantgoedgids ontwikkelde, maakte ze een brochure 'Werken aan de waterkant' voor projecten rond de ecologische inrichting van waterpartijen en waterlopen. Deze rijk geïllustreerde publicatie legt uit hoe op een natuurvriendelijke manier om te springen met poelen, grachten, beken, laantjes, moerassen, ... en toont de ingrepen in functie van watergebonden natuur [natuurtechnische milieubouw].

De afgelopen vier jaar werden 100 poelen (her)aangelegd op 'amfibievelige' plaatsen in landelijk gebied

Honderd poelen in het Houtland

Het Regionaal Landschap Houtland formuleerde in 2005 de ambitie om, met de ondersteuning van de provincie, in vier jaar tijd honderd poelen (her)aan te leggen op 'amfibievelige' plaatsen in het landelijke gebied. Op 25 mei 2008 werd dit streefcijfer bereikt en werd feest gevierd in de Mascobossen in Jabbeke. Eind 2008 waren al 113 poelen (her)aangelegd in tien gemeenten: Beernem (22), Brugge (8), Damme-Sijsele (11), Ichtegem (1), Jabbeke (5), Oostkamp (25), Ruiselede (2), Torhout (13), Wingene (9) en Zedelgem (17). (Her)aanleg van poelen is nodig, omdat recente inventarisatie en vergelijking met historische gegevens globaal een negatieve trend uitwezen.

Knotploegen voor het eerst op stap

Diverse organisaties, zoals het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu (Proclam) of de regionale landschappen, proberen reeds een aantal jaren om het draagvlak voor traditionele beplanting te vergroten. Zo benadrukken ze de functie van de knotboom als bron van brandhout. Veel mensen (niet-eigenaars van knotbomen) zijn bereid om te knotten voor hun eigen kachel, andere beschikken dan weer wel over bomen maar niet over de tijd om het knotwerk uit te voeren. Omdat het aanbod van bomen dat geknot moet worden, al of niet op verzoek van de eigenaar, groter is dan de vraag van geïnteresseerde knotters naar bomen, lanceerde het Regionaal Landschap Houtland in 2008 de 'knotploeg'. Het Regionaal Landschap stuurt deze groep vrijwilligers aan, om allerlei achterstallig beheerswerk aan bomen uit te voeren. Voor deze vrijwillige knotters werd een verzekering afgesloten en geïnvesteerd in veiligheidskledij voor het uitvoeren van de werken. Dit werd mogelijk dankzij de toelage die het Regionaal Landschap van het provinciebestuur ontvangt. Alle partijen winnen erbij: het Regionaal Landschap ziet zijn landschap onderhouden, de vrijwilligers sprokkelen hun eigen brandhout en het behoud van de knotboom als landschapselement is verzekerd.

www.regionaallandschaphoutland.be

Beplanting en vogelstand

In 2008 leverde de wetenschappelijke medewerker voor het provinciebestuur bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) de resultaten op van een studie naar het effect van landschapsinrichting (beplantingsacties) op de vogelstand. Het onderzoek werd tussen 2004 en 2007 uitgevoerd op 21 locaties verspreid over de provincie. Daarbij werd een vergelijking gemaakt tussen 'naakte' agrarische landschappen, 'aangeklede' agrarische landschappen en hagenrijke landschappen binnen natuurreservaten. Op die plaatsen werd de vogelstand intensief gemonitord.

Uit het onderzoek volgde een reeks aanbevelingen. Aanplanten heeft wel degelijk effect, maar moet dan weer niet overal. Sommige vogels zijn immers meer gebaat met een open (akkerbouw)landschap, waar beplanting best beperkt blijft tot de erfomgeving. Oude, uitgegroeide landschapselementen, die rijk bloeien en vruchten dragen, trekken het hele jaar door de meeste soorten aan. Ze bieden bescherming tegen predatoren en een overdaad aan voedsel. Geschoren hagen worden interessanter, naarmate ze breder worden: in hagen van een meter breed kunnen vogels hun nest goed verstoppen. Combinaties van beplanting, zoals een boomgaard met een haag errond, leveren een meer diverse vogelstand op. Een ruige grasstrook onderaan haag of heg biedt sommige vogels zoals patrijs, geelgors of grasmus dan weer broedgelegenheid en voedsel. Helemaal leuk voor vogels en andere dieren wordt het platteland, als er ook aandacht besteed wordt aan andere landschapselementen, zoals poelen, droge en natte ruigtes, bloemrijke bermen of perceelsranden.

Sinds het midden van de jaren 1990 werken het provinciebestuur en de Regionale Landschappen aan de verfraaiing van het landschap door middel van beplantingsacties op particulier terrein. Ze promoten voor de streektypische landschapselementen: knotwilgen langs een waterloop, aanplanting van hoogstamfruitbomen in de huisweide omzoomd door een geschoren haag, een of twee lindebomen, een dreef aan de oprijlaan, ... De landbouwers vormen een heel belangrijke doelgroep. Inmiddels werden reeds 650 sites landschappelijk ingericht, met een dubbel doel: landschappelijke vooruitgang en een grotere biodiversiteit.

Soortbeschermingsrapport klaar

De provinciale medewerker bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) presenteerde in 2008 eveneens het soortbeschermingsrapport voor West-Vlaanderen. Deze studie geeft een opsomming van de plant- en diersoorten waarvan de West-Vlaamse populaties van groot belang zijn op Vlaams niveau, zoals de zwarte populier, tureluur of patrijs.

In het soortbeschermingsrapport wordt een onderscheid gemaakt tussen prioritaire en symboolsoorten. De objectief geselecteerde prioritaire soorten zijn typisch voor West-Vlaanderen en staan op de Rode Lijst van bedreigde soorten. Hiertoe behoren heel veel soorten van duinen en polders (en vogelsoorten als de grote stern, rietzanger of grutto), maar ook soorten uit het binnenland, zoals de kam-salamander. De symboolsoorten worden dan weer gekozen op basis van tien criteria. Sommige van deze criteria zijn objectief: wat is de status van de soort op de Rode Lijst van bedreigde soorten, maakt de soort deel uit van typisch West-Vlaamse biotopen, ...? Er spelen echter ook subjectieve criteria mee, zoals 'aaibaarheid' of herkenbaarheid van de soort voor een groot publiek. Symboolsoorten, als rode dophei, dotterbloem, blauwe reiger of boerenwaluw zijn leuke uithangborden voor beschermingsprojecten. Dankzij het rapport weet het provinciebestuur waar de uitdagingen liggen op het vlak van soortbescherming.

www.west-vlaanderen.be/natuur

De grote stern, de rietzanger en de grutto zijn vogelsoorten typisch voor West-Vlaanderen, maar staan nu op de Rode Lijst van bedreigde soorten.

De provincie neemt jaarlijks heel wat initiatieven ter bevordering van duurzaam (ver)bouwen.

Duurzaamheid

Cursus Bouwteams

De tweedaagse cursus Bouwteams van de vzw Dialoog wil particulieren stimuleren om hun (ver)bouwproject duurzaam aan te pakken. In 2008 organiseerde de provincie samen met negentien gemeenten zes Bouwteamcursussen en bereikte zo ruim honderd (ver)bouwers. Sinds september 2008 is ook netbeheerder Infrax partner in de organisatie.

Planadvies duurzaam bouwen op maat

Sinds maart 2008 werkt de provincie West-Vlaanderen samen met de vzw ZonneWinDT en 24 West-Vlaamse gemeenten om burgers te helpen om van hun woning een duurzame en energiezuinige woning te maken. Een medewerker-architect van ZonneWinDT geeft de burger persoonlijk advies bij zijn bouw- of verbouwplannen. Thema's die hierbij aan bod komen, zijn: oriëntatie van de woning, ecologische bouwmaterialen, isolatie, ventilatie, verwarming, energiebronnen, subsidies en belastingvoordelen, ... De burger die advies inroept, krijgt een schriftelijk verslag. Het planadvies kost zo'n 200 euro, maar door de financiële tussenkomst van de provincie, de gemeente en de vzw ZonneWinDT betaalt de burger uiteindelijk slechts 25 euro.

Duurzaam bouwen voor professionals

In samenwerking met het Vlaams Instituut voor Bio-ecologisch Bouwen en Wonen (VIBE), Dialoog en De Zonne-arc organiseerde de provincie in 2008 reeds voor de vijfde keer de lessenreeks 'duurzaam bouwen voor professionals'. Zo'n zeventig geïnteresseerden gingen op het aanbod in. De cursus behandelde diverse aspecten van duurzaam bouwen: omgevingskwaliteit, de keuze voor duurzame en milieuvriendelijke materialen en duurzaam ontwerpen. Daarnaast werden heel wat thema's rond rationeel energiegebruik belicht (zoals isolatie, ventilatie, luchtdichtheid, zuinige verwarming, verlichting, ...), evenals het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en passief bouwen. Ook zuinig omgaan met water, het gebruik van regenwater en waterzuivering kwamen uitgebreid aan bod. Nieuw in de editie 2008 was een economische kijk op duurzaam bouwen.

Afvalbeleid en milieucommunicatie

Onlinegame over afvalarm winkelen

Om jongeren te stimuleren om tijdens het winkelen te kiezen voor producten met zo weinig mogelijk of geen verpakking, pakte de provincie in september 2008 uit met een speelse campagne rond afvalarm winkelen. Via diverse kanalen werden jongeren warm gemaakt om het nieuwe onlinegame over afvalarm winkelen uit te proberen. Alle West-Vlaamse gemeenten, bibliotheken, hogescholen, jeugthuizen, ... ontvingen een pakket met campagneaffiches en muismatjes (onder meer bestemd voor de pc-hoek). Daarnaast werd ook een banner met link naar de campagnesite ontwikkeld voor de websites van gemeenten en intercommunales en een aantal regionale webpagina's.

In de onlinegame loopt de speler met een cartoonfiguurtje door een fictieve winkelruimte. Binnen een bepaalde tijd moet hij een boodschappenlijstje zien af te werken. Hoe meer afvalarme producten hij selecteert, hoe meer punten hij scoort. Aan de kassa ziet de speler zijn eindscore en krijgt hij enkele handige tips mee. Acht weken lang werd wekelijks een top drie samengesteld en beloond met een Wii-console, iPod Shuffle of bioscooptickets.

www.koopminderafval.be

Het onlinegame over afvalarm winkelen kan nog altijd gespeeld worden op www.koopminderafval.be.

Website en brochure 'Afvalwegwijs' gelanceerd

De provincie lanceerde begin 2008 een website over kmo-afval. Op de site leren zelfstandigen en kleine kmo's hoe ze op hun afvalfactuur kunnen besparen. Ze vinden er ook informatie over wettelijke verplichtingen, evenals tips voor afvalpreventie. Met een eenvoudige klik op de kaart van West-Vlaanderen krijgen ze bovendien een handig overzicht van de selectieve inzameling per gemeente. Naast de website over kmo-afval werd in de loop van 2008 nog de brochure 'Afvalwegwijs voor zelfstandigen en kmo's' uitgewerkt en via diverse kanalen ter beschikking gesteld.

Website en brochure willen bedrijven stimuleren om hun afval beter aan de bron te sorteren voor het gescheiden opgehaald wordt en komen daarmee tegemoet aan de kernboodschap van het nieuwe Vlaamse reglement inzake afvalvoorkoming en afvalbeheer (Vlarea).

www.west-vlaanderen.be/afvalwegwijs

Steun aan de kringloopcentra

Omdat ze bijdragen tot duurzame ontwikkeling, steunde het provinciebestuur ook in 2008 de kringloopcentra. De provincie kende tonnagepremies toe aan de centra die het best presteren inzake hergebruik (kilogram per inwoner), bereikbaarheid (aantal winkels) en tewerkstelling (aantal vaste medewerkers). Verder kwam de provincie financieel tussen in gespecialiseerde opleidingen en voerde ze promotie voor de kringloopcentra. In 2008 liepen twee campagnes in de kijker. De samenwerking tussen de secties SAM (Samenwerking andere overheden, Afvalbeleid en Milieucommunicatie) en NaLa (Natuur en Landschappen) resulteerde op 26 april 2008 in een actie rond tuinspullen. Het onderwerp 'ecologische siertuin', waar de sectie NaLa rond werkt, werd als invalshoek gebruikt. Bij een aankoop kregen bezoekers aan de kringwinkel die dag gratis ecologisch, streekeigen bloemenzaad. In de zomermaanden waren jongeren die op kot (willen) gaan opnieuw de doelgroep. Op vertoon van hun studentenkaart kregen ze in 2008 twintig procent korting op hun aankopen en een gratis verjaardagskalender van Lectrr als geschenk.

In het afvalbeleid zijn kringloopcentra het medium bij uitstek om afval te helpen voorkomen. Ze zorgen ervoor dat heel wat gebruiksgoederen een tweede leven krijgen, waardoor ze niet op de afvalberg belanden. In West-Vlaanderen bieden ze bovendien ook sociale tewerkstelling aan 350 mensen (vrijwilligers niet meegerekend) en het aantal groeit nog altijd. Ten slotte zijn kringloopcentra ook voorbeelden van duurzame ontwikkeling, een symbiose van milieu, tewerkstelling en economie.

www.west-vlaanderen.be/kringloopcentra

'Klimaatwijken' daagt burgers uit om thuis, zonder comfortverlies, acht procent energie te besparen.

Energie besparen met Klimaatwijken

De campagne Klimaatwijken, opgezet samen met de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en de gemeenten, genoot in 2008 - 2009 voor de vijfde keer provinciale ondersteuning. De provincie komt onder meer tussen in de deelnameprijs voor de gemeenten, drukt het campagnemateriaal en organiseert het slotmoment. De campagne daagt burgers uit om thuis, zonder comfortverlies, acht procent energie te besparen. Ze kunnen dit bereiken door in kleine groepjes samen te komen en de tips van de energiemeester uit te voeren. De vijfde editie was een succes met een recordaantal van 700 deelnemers verspreid over twintig gemeenten. Ze besteedde voor het eerst speciale aandacht aan kansarmen, een doelgroep die het meest baat heeft bij besparing op de energiefactuur. Voor deze mensen kregen de energiemeesters een meer toegepaste opleiding.

www.west-vlaanderen.be/klimaatwijken

Natuur- en milieueducatie

Opendeur in bezoekerscentra

Mooi ruimtelijk gespreid beschikt de provincie over vier natuur- en milieueducatieve centra in vier provinciedomeinen: Bulskampveld in het noordoosten, De Gavers in het zuidoosten, De Palingbeek in het zuidwesten en het Provinciaal Natuurpark Zwin in het noordwesten. Elk van deze centra werkt rond natuur en milieu, voor verschillende doelgroepen, maar is ook een uitvalsbasis voor een bezoek aan de omliggende regio. Daarbij legt het Provinciaal Natuurpark Zwin het accent op vogels, fauna en flora van slikken en schorren, De Zwinstreek, ... Bulskampveld benadrukt dan weer de traditionele en biolandbouw, oude landbouwkarren en -werktuigen, vogels (via het opvangcentrum voor vogels en wilde dieren), sociale tewerkstelling (Loca Labora), kruiden, bos- en heidebiotoop, het Brugse Ommeland, ... In De Gavers gaat de aandacht vooral uit naar water en watervogels en een grote variatie aan sportmogelijkheden. De Palingbeek laat de bezoeker kennismaken met het bos, de Eerste Wereldoorlog en de Ieperboog, de Oude Vaart (Ieper - Komen), boerderijdieren en de ecologische moes- en siertuin van de milieuboerderij, de zon en het heelal (Astrolab Iris van de Astronomische Contactgroep), duurzaam bouwen en rationeel energieverbruik, ... In 2008 organiseerde elk van deze bezoekerscentra een opendeurdag. Daarbij kon het brede publiek elk domein ontdekken, in al zijn aspecten, onder het motto 'Het Zwin op stellen' (3 mei), 'Open Gaversdag' (31 augustus), 'Puur genieten' in De Palingbeek (21 september) en de 'Gezinsdag' in Bulskampveld (28 september). Voor deze grootschalige initiatieven werkte de provincie zoveel mogelijk samen met de partners in de respectievelijke domeinen maar ook met andere regionale aanbieders van natuur- en milieueducatie.

www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra

Het natuur- en milieueducatief centrum De Palingbeek.

Vorming 'Natuur op School'

Scholen die op hun campus investeringen doen rond het thema 'Natuur op School' (NOS) krijgen sinds 2006 steun van de provincie. Een van de voorwaarden is dat de school educatief werkt met de gecreëerde natuur op haar domein. Daarover gaf Milieuzorg op School (MOS) op 3 december 2008 een uiteenzetting in de Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs De Startbaan in Wevelgem. Ecologisch lesgever Yves Tanghe en de MOS-begeleiders reikten de zestig aanwezigen talrijke ideeën aan over hoe ze hun school kunnen vergroenen tot leer- en speelplaats en hoe ze met de leerlingen aan de slag kunnen gaan in en met de natuur. Ook werd het provinciale subsidiereglement voor de vergroening van schooldomeinen toegelicht. Achteraf verkenden de geïnteresseerde leerkrachten, directies en milieuambtenaren de educatieve tuin van de gastschool.

www.west-vlaanderen.be/nos

VERGUNNINGEN

Milieuvergunningen voor dieren

Voor het verlenen van milieuvergunningen legt Vlaanderen de regels vast. Vanuit haar taak van medebewind voert de provincie deze (nieuwe) Vlaamse beleidskeuzes mee uit.

Vlaanderen hief de jarenlange vergunningsstop in de veehouderij stapsgewijze op, waardoor veehouderijen onder welbepaalde voorwaarden opnieuw kunnen groeien. De belangrijkste wijzigingen gingen in op 1 januari 2008. Het provinciebestuur, dat bevoegd is voor de klasse 1-bedrijven, voelt dit in de milieuvergunningsaanvragen.

In 2008 verleende de deputatie 463 milieuvergunningen voor dieren: 401.496 mestvarkens, 37.347 zeugen, 324 beren, 3.047.482 kippen en 40.259 runderen. Deze cijfers omvatten zowel hernieuwingen, regularisaties, interne omvormingen als echte uitbreidingen.

Meer dan 330 vergunde dossiers hadden betrekking op uitbreidingen. Van de vergunde dieren betrof 25 tot 35 procent uitbreidingen, afhankelijk van de diersoort. Voor 2008 komt dit in aantallen neer op een uitbreiding met 123.042 mestvarkens, 8.654 zeugen, 93 beren, 1.058.489 kippen en 11.475 runderen.

Deze cijfers moeten echter genuanceerd worden. Het betreft immers geen netto-uitbreidingen op West-Vlaams niveau. Doordat sommige bedrijven stoppen en andere groeien via overdracht van productierechten, compenseren ze elkaar in belangrijke mate. Bovendien heeft de wetgever het mechanisme ingebouwd dat er bij overdracht van productierechten een afroaming van 25 procent gebeurt. Wie elders productierechten opkoopt, om zijn eigen bedrijf uit te breiden, mag die maar voor 75 procent invullen op zijn inrichting. Het overige kwart wordt geannuleerd. Enkel de uitbreidingen die toegestaan worden mits mestverwerking, zijn netto-uitbreidingen. Deze bijkomende mest komt niet op Vlaamse cultuurgrond terecht en heeft dus geen invloed op de waterkwaliteit.

In Vlaanderen is West-Vlaanderen de belangrijkste landbouwprovincie. Ruim een derde van de Vlaamse landbouwproductie situeert zich in deze provincie. Enkele sectoren zijn heel belangrijk: aardappelen (52 procent), openluchtgroenten (63 procent) en de veehouderij. Ongeveer een derde van de kippen en de runderen zijn van West-Vlaamse bodem afkomstig. Voor de varkenshouderij gaat het om ruim de helft. De landbouwsector is een belangrijke leverancier van grondstoffen voor de voedingsindustrie en voorziet in heel wat arbeidsplaatsen in de toelevering.

De voorbije jaren kromp de veeteeltsector in Vlaanderen fors. Tussen 2000 en 2007 daalde het aantal varkens met 12 procent, de rundveestapel met 16 procent en het pluimveebestand met 21 procent, omdat Vlaanderen een absolute nulgroei oplegde aan individuele bedrijven. Natuurlijke afvloei, stopzettingsvergoedingen, marktomstandigheden ... deden de rest. Vlaanderen creëerde echter opnieuw uitbreidingskansen en gaf de sector zuurstof om toekomstgericht te ontwikkelen, evenwel niet zonder voorwaarden. Voor het realiseren van een goede milieukwaliteit legt het nieuwe mestdecreet een grote verantwoordelijkheid bij de sector zelf. Bemesting van gronden is sterk gereguleerd en wordt gecontroleerd, om een goede waterkwaliteit te kunnen garanderen. Netto-uitbreiding met dieren is niet mogelijk zonder de garantie dat de mest ook verwerkt wordt. Nieuwe stallen moeten beter scoren inzake milieu (ammoniakemissiearme technieken) en dierenwelzijn. Investeren is ook saneren.

Bij elk dossier maakt de deputatie, bijgestaan door de milieuvergunningscommissie, dan ook een zorgvuldige afweging van de milieueffecten op de omgeving. Daarbij gaat meer aandacht dan vroeger naar de landschappelijke integratie van nieuwe stallen en mestverwerking.

De dienst Vergunningen spoort alle exploitanten aan tot vroegtijdige vernieuwing van hun milieuvergunning.

Hernieuwing van milieuvergunningen

De milieuvergunning van veel West-Vlaamse bedrijven vervalst op 1 september 2011. Het hernieuwen van de vergunning kan in principe vanaf 18 maanden voor het verstrijken ervan. Een decreet maakt het echter mogelijk om vervroegd een hernieuwingsaanvraag in te dienen.

Mee op basis van gegevens van de gemeenten en de Vlaamse Landmaatschappij maakte de dienst Vergunningen van de provincie een overzicht van vergunningen die uiterlijk tot 1 september 2011 lopen. Dat leverde een adressenbestand van meer dan 2.700 exploitaties op.

Om de piek aan vergunningsaanvragen te helpen opvangen, werd de dienst op 1 september 2008 tijdelijk versterkt met een coördinator voor het project 2011. Van de adressenlijst konden 400 uitbatingen geschrapt worden, waarvan de deputatie de vergunning reeds hernieuwde. De overblijvende exploitaties werden in acht arrondissementen ingedeeld: Brugge, Diksmuide, Ieper, Kortrijk, Tielt, Veurne, Roeselare en Oostende.

De dienst Vergunningen dokterde een strategie van aanpak en communicatie uit. Per arrondissement worden alle betrokken exploitanten voor 1 september 2009 persoonlijk aangeschreven, om hen op het nakend verval van hun milieuvergunning te wijzen en hen tot vroegtijdige hernieuwing aan te moedigen. Bij complexe dossiers is overleg met de dienst mogelijk. De communicatie werd over de hele provincie via diverse kanalen gevoerd: pers, website van de provincie, gemeenten, beurzen, sectoren, infovergaderingen, belangenverenigingen, ... Door de vroegtijdige hernieuwing van de milieuvergunningen kan in 2011 een bottleneck vermeden worden bij de opmaak en afhandeling van alle dossiers en blijft een goede serviceverlening gegarandeerd.

WATERLOPEN

Twintig projecten goedgekeurd

In 2008 keurde de deputatie twintig projecten goed voor onderhouds- en infrastructuurwerken voor waterbeheer, voor een totaal bedrag van 5,5 miljoen euro. De meest bijzondere projecten zijn de uitbreiding van het bufferbekken op de Spanjaardbeek in Kortemark voor een budget van 800.000 euro en het bufferbekken op de Bosbeek in Izegem voor een budget van 530.000 euro. Deze projecten moeten een betere beveiliging bieden na de waterrellende bij de historische watersnood van 4 juli 2005. De uitvoering is voorzien in de loop van 2009.

De provincie West-Vlaanderen staat in voor het onderhoud en beheer van 955 kilometer waterlopen buiten het poldergebied van 230.000 hectare. Binnen het West-Vlaamse poldergebied (100.000 hectare) moet de provincie de onderhoudskosten financieren van 648 kilometer waterlopen van tweede categorie met 25 bijbehorende pompgemalen. De polderbesturen staan zelf in voor het beheer, maar de provincie betaalt de onderhoudskosten terug.

Het bufferbekken langs de Lendelededeek.

Bufferbekken beschermt Vierbunderwijk (Ingelmunster)

Op voorstel van de dienst Waterlopen legde de provincie tussen begin september en eind november 2008 een bufferbekken aan langs de Lendelededeek in Ingelmunster, ter hoogte van de Spoorwegstraat, om de bewoners van de Vierbunderwijk tegen wateroverlast te beschermen en het onderlopen van akkers bij hevige regenval te vermijden. Het afwateringsgebied van de Lendelededeek bedraagt daar 221 hectare, met een niveauverschil van 20 meter. Het bufferbekken, tot een meter diepte uitgegraven, heeft een oppervlakte van 1,2 hectare en een totale opvangcapaciteit van 7.580 m³ of 7.580.000 liter. Ter hoogte van de Spoorwegstraat werd een stuw met schuif gebouwd, om het debiet naar het stroomafwaartse woongebied te beperken en het overtollige water tijdelijk in het bufferbekken op te slaan.

Voor de uitvoering van het project kocht de gemeente Ingelmunster 1,2 hectare grond aan en betaalde ze ook de ontwerpkosten. De provincie voerde de werken uit en financierde ze voor 150.000 euro.

Een berm met regelbare doorstroming moet problemen aan de Drielindenbeek voorkomen.

Overstromingszone langs Drielindenbeek (Lichtervelde)

De historische watersnood van 4 juli 2005, met een neerslag van 120 liter per vierkante meter, bezorgde de woonkern van Lichtervelde zware wateroverlast. Vele centrumstraten en woonwijken stonden onder water.

De Drielindenbeek, een waterloop van derde categorie met een relatief sterk verval en onder gemeentelijke verantwoordelijkheid, was de oorzaak van de waterrellende. Om een oplossing uit te werken, deed de gemeente Lichtervelde een beroep op de provinciale dienst Waterlopen.

In het kader van de waterbeheersingswerken werd een grondberm aangelegd dwars over de vallei van de Drielindenbeek ter hoogte van de Bellestraat. Deze berm van 90 meter lang is voorzien van een regelbare doorstroming. Daardoor kunnen de maximale debieten in de richting van het centrum van Lichtervelde beperkt worden en kan er 12.500 m³ water tijdelijk gebufferd worden in de vallei.

Voor de werken sloot de gemeente Lichtervelde een samenwerkingsovereenkomst af met de provincie. De provincie stond in voor het ontwerp en de uitvoering van de werken. De gemeente nam de noodzakelijke grondverwerving op zich, evenals de schadeovereenkomsten met de betrokken landbouwers en de financiering van de werken voor een bedrag van 58.291 euro.

www.west-vlaanderen.be/water

Hermeandering van de Ringbeek (Wingene)

In het natuurreservaat Kraaiveld in Wingene, dat onder het beheer valt van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), werd de historische bedding van de Ringbeek op de zuidwestelijke grens van het domeinbos hersteld. Een verdwenen meander van de beek werd over een lengte van 600 meter opnieuw uitgegraven. De vroeger rechtgetrokken bedding bleef bij de herinrichting evenwel bewaard, als bypass voor de afvoer van piekdebieten, en werd met die bedoeling voorzien van een stuw. De nieuwe, meanderende bedding werd de hoofdbedding. De werken vonden enkel plaats in het tracé van de nieuwe bedding. Er werd gebruik gemaakt van speciaal uitgeruste machines, om de rest van het bos zo weinig mogelijk te beschadigen.

Door de meandering werd de waterloop langer, waardoor het water minder snel afvloeit. Er werd geen oeversversterking aangebracht, waardoor het water vrij zijn gang kan gaan: de buitenbochten uitschuren en de binnenbochten aanzanden. In het natuurreservaat vormt dit geen probleem, omdat er zich geen woningen bevinden. Bij een te hoog peil kan het water nog altijd via de rechtgetrokken bedding afvloeien.

Het project werd inhoudelijk voorbereid door het Agentschap voor Natuur en Bos en uitgevoerd en gefinancierd door de dienst Waterlopen en de dienst MiNaWa van de provincie, met subsidie in het kader van de samenwerkingsovereenkomst. De kostprijs bedroeg 50.000 euro.

In de provinciale structuurplanning is de Ringbeek een geselecteerde natuurverbinding. Voor dergelijke waterlopen kan de provincie optreden als bouwheer van werken die de ecologische waarde verhogen. Omdat de ingrepen meestal ook de eigendom van de aangelanden raken, komen dergelijke projecten meestal voor op openbaar domein, zoals in het Kraaiveld in Wingene, binnen de grenzen van het bosgebied zelf.

Nieuwe Middenkustpolder opgericht

De Middenkustpolder strekt zich uit over de gemeenten Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende, Oudenburg, Jabbeke, Gistel, Ichtegem, Koekelare en Diksmuide. Met een oppervlakte van 21.250 hectare is hij de derde grootste polder in (West-)Vlaanderen. De Middenkustpolder ontstond na een beslissing van de Vlaamse Regering in 2007 tot smelting van vijf polders: de Groote West-Polder, de polder van Vladslo-Ambacht, Ghistel-Oost-over-de-Waere, de Zandvoordepolder en de Snaaskerke Polder. Tegelijkertijd werden twee kleinere polders binnen het verstedelijkte en industriële gebied van de stad Oostende afgeschaft: de Sinte Catharina Polder en de Keygnaert Polder. Het gebied van de Middenkust kent een complexe afwatering, waarbij het water zowel via de kunstwerken van Nieuwpoort als van Oostende zeewaarts afgevoerd wordt. Daarbij speelt ook het kanaal van Plassendale een centrale rol.

In 2008 werden de stemgerechtigde ingelanden uitgenodigd naar twee algemene vergaderingen. Na voorafgaand overleg tussen de provincie (decretaal verantwoordelijk voor het ontwerp) en de betrokken polderbesturen, keurden ze het huishoudelijke reglement van de Middenkustpolder op 30 januari 2008 goed. Op 22 september 2008 werden het bestuur, de dijkgraaf en adjunct-dijkgraaf van de Middenkustpolder verkozen. De nieuwe polder neemt de lopende contracten en verplichtingen van de oude polders over. Het eerste autonome werkjaar van de nieuwe Middenkustpolder ging op 1 januari 2009 van start.

Het nieuw polderbestuur van de Middenkustpolder.

Met de goedkeuring van het decreet Integraal Waterbeleid kregen de polders een verruimde opdracht. Samen met de gemeenten en de provincies zijn ze verantwoordelijk voor het integrale beheer van waterlopen van lokaal (derde categorie) en bovenlokaal niveau (tweede categorie). Naast de kwantitatieve waterbeheersing, het voorkomen van overstromingen, maar ook bevoeiing en irrigatie in de zomerperiode, is er nu ook meer en meer aandacht voor de waterkwaliteit, de drinkwaterproductie, de recreatieve en ecologische aspecten van het watersysteem. Deze integrale benadering van het waterbeheer vereist overleg en een planmatige aanpak. Grotere, krachtadige polders bieden meer garantie voor deskundigheid, professionaliteit en efficiëntie op technisch en financieel vlak.

RUIMTELIJKE ORDENING EN MOBILITEIT

Ruimtelijke ordening

Afbakening kleinstedelijke gebieden

De provincie West-Vlaanderen is bevoegd voor de afbakening van de kleinstedelijke gebieden die in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) geselecteerd werden. Het gaat om Blankenberge, Knokke-Heist, Ieper, Diksmuide, Veurne, Poperinge, Menen, Tielt, Torhout en Waregem.

De afbakening gebeurt in twee stappen. In de eerste stap maakt de dienst Ruimtelijke Planning een inschatting van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden, bedrijventerreinen en recreatief groen, voor een periode van tien jaar. Hierbij worden de locaties voor de invulling van deze behoeftes ook concreet aangegeven binnen een ruimtelijke visie voor het kleinstedelijke gebied. Deze visie wordt dan door de deputatie goedgekeurd. Eind 2008 was deze oefening bezig voor Veurne, Waregem, Tielt en Menen.

Op basis van de goedgekeurde visie wordt in de tweede stap voor de aangeduide locaties een concrete bestemmingswijziging doorgevoerd. De gemeente maakt ruimtelijke uitvoeringsplannen op voor de nieuwe woonzones, de provincie voor nieuwe bedrijventerreinen en recreatief groen. Om duidelijk het onderscheid te maken tussen kleinstedelijk gebied en de open ruimte, trekt het ruimtelijke uitvoeringsplan een concrete afbakeningslijn op perceelsniveau. Dit is de taak van de provincie. Eind 2008 was dit proces nog bezig voor Ieper, Poperinge, Diksmuide en Knokke-Heist.

De provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen moeten door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden. Dit was eind 2008 reeds voor Blankenberge gebeurd (goedkeuring op 11 juli 2008).

Het tracé voor de nieuwe ringweg in Diksmuide.

Omleidingsweg voor Diksmuide

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) is Diksmuide als kleinstedelijk gebied geselecteerd. De aanslepende discussie over een ring of een omleidingsweg rond de stad, om de verkeersproblematiek op te lossen, met de noodzakelijke bestemmingswijziging, werd hierdoor een provinciale aangelegenheid. Het principe van een ringweg werd opgenomen in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (PRS). Na overleg, bestudering van de mogelijkheden en belangenafweging keurde de minister van Ruimtelijke Ordening op 24 oktober 2008 het provinciale ruimtelijke uitvoeringsplan (PRUP) met het tracé voor de nieuwe ringweg goed. Het Agentschap Wegen en Verkeer van het Vlaamse Gewest kon daardoor beginnen met de grondverwerving, technische uittekening van het tracé en uitmeting van het terrein voor de aanleg van de omleidingsweg.

www.west-vlaanderen.be/ruimtelijkeordening

De provincie is van oordeel dat een nieuw concept voor de Koninklijke Baan zich opdringt.

Mobiliteit

Waarheen met de Koninklijke Baan?

Honderd jaar geleden conciepeerden koning Leopold II en zijn landschapsarchitecten de Koninklijke Baan als een laan door het duinenlandschap, bestemd voor koetsen en de occasionele automobiel van de welgestelde belle époqueburger. Vijftig jaar later werd de weg in functie van de naoorlogse mobiliteit uitgebouwd tot een snelweg met 2x2 rijstroken. Nog eens vijftig jaar later is er opnieuw heel wat veranderd. Omdat de provincie van oordeel was dat een nieuw, toekomstgericht concept voor de Koninklijke Baan zich opdringt, liet ze in het kader van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan een conceptstudie uitvoeren. De studie 'Waarheen met de Koninklijke Baan? Een toekomstvisie voor de N34' gaat uit van de bestaande plannen, verzamelt ideeën die de afgelopen jaren gesuggereerd werden, voegt daar een aantal mogelijkheden aan toe en plaatst het geheel in een consistent kader. Op 10 september 2008 organiseerde de provincie hierover een druk bijgewoond colloquium in Koksijde. Bereikbaarheid, toeristische aantrekkingskracht en duurzame mobiliteit in een sterk verstedelijkt gebied vormen de uitdagingen voor de 21ste eeuw.

www.west-vlaanderen.be/mobiliteit

Geoloket trage wegen operationeel

In 2008 werd het 'geoloket trage wegen' volledig operationeel. In 2005 zette de deputatie een grote operatie op, om de oude Atlas der buurtwegen uit 1841 voor West-Vlaanderen volledig te actualiseren en te digitaliseren. 3.557 kaartbladen en 914 tabellen, verzameld in 241 atlasboeken, werden ingescand en geografisch gecorrigeerd, zodat ze samen bekeken kunnen worden met moderne topografische kaarten of luchtfoto's. Niet minder dan 3.031 wijzigingsdossiers van de afgelopen 150 jaar werden opgespoord, in een databank geïnventariseerd en verbonden met de digitale kaarten. De dienst Mobiliteit, de dienst Wegen, de Archiefdienst en een gespecialiseerd studiebureau brachten het project samen tot een goed einde.

De dienst Datawarehousing maakte de databank van kaarten en documenten toegankelijk via een geoloket van GIS West (www.giswest.be). Op die manier kunnen alle West-Vlamingen de documenten op een vlotte manier raadplegen. In het bijzonder voor grondeigenaars en professionals (zoals landmeters of notarissen) is het geoloket trage wegen een waardevol instrument. Ten slotte stelt het geoloket ook de gemeentebesturen in staat om op een efficiënte manier een visie te ontwikkelen over de trage wegen op hun grondgebied.

www.geoloket.be

Nieuw fietspad in Oostrozebeke

De fietspadprojecten van de provincie in het kader van het Fietsfonds volgen elkaar met een groeiende regelmaat op. Begin oktober 2008 werd het nieuwe fietspad langs de Meulebkesteenweg in Oostrozebeke ingereden. Het fietsverkeer tussen Meulebeke en Oostrozebeke werd er meteen comfortabeler en een stuk veiliger door. Het zal mensen ook aanmoedigen om dit traject meer met de fiets af te leggen, voor dagelijkse, korte fietsverplaatsingen naar het werk, de school of de winkel.

Het nieuwe fietspad is zo'n 1.500 meter lang. Aangrenzend aan de bebouwde kom werden over zo'n 350 meter twee enkelrichtingsfietspaden aangelegd. De resterende 1.200 meter is een dubbelrichtingsfietspad, beginnend aan de Mandel tot aan de grens met Meulebeke. Het project omvatte ook een nieuwe fietsbrug over de Mandel. Het traject maakt deel uit van het provinciale, functionele fietsroutenetwerk. De totale kostprijs van het project bedroeg 836.000 euro, waarvan 538.000 euro ten laste van het Fietsfonds (provincie en Vlaams Gewest) en 298.000 euro ten laste van het gemeentebestuur van Oostrozebeke.

Begin oktober 2008 werd het nieuwe fietspad langs de Meulebkesteenweg feestelijk ingereden.

infrastructuur

www.west-vlaanderen.be/infrastructuur

De site van de leegstaande kazerne in Zedelgem biedt heel wat potentieel om er een multidisciplinair opleidings- en trainingscentrum uit te bouwen.

Nieuwe bestemming voor Zedelgemse kazerne

De provincie nam de voormalige militaire school Kwartier Kapt. Stevens aan de Diksmuidse Heirweg in Zedelgem eind oktober 2008 in beheer en gebruik, om ze via een voorlopige overeenkomst tot ingebruikgeving onmiddellijk ter beschikking te stellen van de provinciale opleidingscentra op het vlak van maatschappelijke veiligheid. Daartoe werd een nieuwe, overkoepelende vzw 'West-Vlaams Facilitair Instituut voor Veiligheidsdiensten' (WFIV) opgericht. Alle lasten van gebruik worden door de provincie overgedragen aan de opleidingscentra die in de voormalige kazernegebouwen hun intrek zullen nemen. In januari 2009 vonden in het nieuwe 'Provinciaal Opleidingscentrum voor Veiligheidsdiensten' de eerste opleidingen plaats van de West-Vlaamse Politieschool en het West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer-, Reddings- en Ambulancediensten (WOBRA).

De site van de leegstaande kazerne is bijna drie hectare groot en biedt heel wat potentieel om er een multidisciplinair opleidings- en trainingscentrum uit te bouwen

voor politie, brandweer, ambulancediensten, redders aan zee ... Werkgevers (gemeenten, politiezones, hulpverleningszones, ...) hebben immers de verplichting om de leden van hun korps voldoende en aangepaste vorming aan te bieden. Het voorzien in noodzakelijke opleiding en training van de leden van de veiligheidsdiensten overstijgt echter hun mogelijkheden. De provinciale politieschool en WOBRA vormen het adequate en efficiënte niveau om die aan te bieden.

De zorg voor de veiligheid van de burgers is één van de belangrijkste taken van de overheid. Om de kwaliteit van de interventies te kunnen blijven garanderen, is het opdoen van ervaring via praktijk of training absoluut noodzakelijk. De provincie West-Vlaanderen beschikte tot 2008 evenwel niet over een aangepaste infrastructuur om de opleidingsinstituten op het vlak van maatschappelijke veiligheid die noodzakelijke praktijkervaring aan te bieden.

Zonnepanelen in De Palingbeek

De eerste provinciale fotovoltaïsche zonne-installatie werd in 2008 op het dak van het administratieve gebouw van het natuur- en milieueducatieve centrum in domein De Palingbeek geplaatst. Deze installatie zet zonlicht om in elektriciteit. Als de elektriciteitsproductie groter is dan het verbruik, dan wordt de overproductie aan het elektriciteitsnet teruggeleverd. De zuidelijk georiënteerde netgekoppelde installatie bestaat uit 38 modules met een totale oppervlakte van 47,60 m². Ze levert een geraamde besparing op van 32 procent ten opzichte van het jaarlijkse dagverbruik en 23 procent ten opzichte van het jaarlijkse totaalverbruik.

Werken in het PTI

De oude luifels van de speelplaats van het PTI, campus tuinbouwschool, in Kortrijk waren aan vervanging toe. Ze werden vervangen door nieuwe gaanderijen die de oude en nieuwe schoolinfrastructuur verbinden en de campus als geheel visueel versterken. De gaanderijen vervullen meerdere functies: bescherming tegen regenweer, zonwering voor sommige lokalen, drager van klimplanten langs hangende metalen netten en wateropvang voor tuinbouwtoepassingen.

In het PTI, campus Graaf Karel De Goedelaan, was, als gevolg van interne herschikkingen, nood aan bijkomende klassen. Binnen de bestaande polyvalente zaal werden drie nieuwe klaslokalen gecreëerd met oog voor energiebesparing (mechanisch ventilatiesysteem met bijbehorende warmtewisselaar en verlichting met lichtsensor). De polyvalente ruimte werd verfraaid met passende verlichting en geluidsabsorptie en voorzien van audiovisuele apparatuur. De PTI-afdeling Metaal werd uitgerust met een nieuwe gasinstallatie (gasdistributie) voor de lasateliers. De bestaande installatie kon de vraag niet meer beantwoorden en voldeed niet langer aan de veiligheidsvoorschriften. De nieuwe inrichting zorgt voor de distributie van de benodigde

(b.) In het PTI, campus Graaf Karel de Goedelaan, werd de polyvalente ruimte uitgerust met passende verlichting, geluidsabsorptie en audiovisuele apparatuur.

(a.) In het PTI, campus tuinbouwschool, werden de oude luifels vervangen door nieuwe gaanderijen.

gassen (argon, acetyleen en zuurstof) van een centrale opslagplaats naar de verschillende aftappunten in de drie ateliers. Omdat ze voor lesdoeleinden gebruikt wordt, werd ze bovendien extra beveiligd met een centraal noodafsluitsysteem.

West-Vlaamse Sjouwer gerenoveerd

De West-Vlaamse Sjouwer, het betonnen monument langs de E17 in Aalbeke ter nagedachtenis van de grensarbeiders, werd in 2008 gereinigd en hersteld. Bij inspectie stelde de dienst Gebouwen in samenwerking met de Monumentenwacht West-Vlaanderen vzw op diverse plaatsen betonrot vast. De onderste zone was bovendien beklad met graffiti. De dienst maakte een ontwerp op voor de instandhouding van het monument. Een aannemer stond in voor de reiniging, verwijdering van graffiti en herstelling van de betonrot. Daarna werd een waterwerende en antigraffiticoating aangebracht. De dienst Gebouwen volgde het volledige dossier zowel administratief, technisch als financieel op.

De provincie richtte de West-Vlaamse Sjouwer op in 1974 op het grondgebied van de gemeente Aalbeke, langs de autosnelweg E17 naar Frankrijk. Het monument kwam er ter nagedachtenis van de naoorlogse grensarbeiders die in Frankrijk gingen werken. De Brusselse architect en beeldhouwer Jacques Moeschal stond in voor het ontwerp.

Ingrepen in het PNZC

In het Provinciaal Noord-Zuid Centrum (PNZC) in Roeselare werd een tweede inleefatelier ingericht en kregen de eigen diensten en diverse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) voldoende bergruimte. Met het oog op besparing werden een regenwaterrecuperatiesysteem voor de sanitaire ruimtes en bewegingsgestuurde verlichtingsinstallaties geïntroduceerd. Deerschikking van de hoofdtoegang maakt het gebouw toegankelijker voor mensen met beperkingen en verbetert de zichtbaarheid van de toegang vanaf de parkeerruimte.

De West-Vlaamse Sjouwer, het betonnen monument langs de E17 in Aalbeke, ter nagedachtenis van de grensarbeiders.

In 2009 wordt gestart met de binnenrestauratie van de Sint-Salvatorskathedraal.

Buitenrestauratie Sint-Salvators voltooid

In het kader van het tienjarenprogramma van de totale renovatie van de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge werd in 2008 de laatste fase van de buitenrestauratie uitgevoerd. De buitenzijde werd volledig gerestaureerd en de kathedraal is opnieuw zonder stellingen in volle glorie te bewonderen.

In 2008 werden ook vooronderzoeken (interieur en glas-in-loodramen) uitgevoerd, om in 2009 met de binnenrestauratie van start te gaan.

gebiedsgerichte werking en externe relaties

www.west-vlaanderen.be/eeg

GEBIEDSGERICHTE WERKING

Brugge - Oostende

Wat met kerk en pastorie in Ettelgem?

In opdracht van het stadsbestuur van Oudenburg en de provincie West-Vlaanderen voerde het architectenbureau noA.architecten uit Brugge een ontwerpend onderzoek uit naar de gebruiksmogelijkheden van de Romaanse kerk en de pastorie van Ettelgem. De pastorie was reeds twee jaar buiten gebruik. De historische kerk werd quasi niet meer gebruikt voor het organiseren van evenementen, omwille van veiligheidsredenen en onaangepaste infrastructuur. Bovendien drong een grondige restauratie en herwaardering van de oude Sint-Eligiuskerk zich op.

Het architectenbureau maakte een historische en bouwtechnische analyse van beide gebouwen. Ook werden de gebruiksmogelijkheden ervan vastgelegd (op basis van de bouwtechnische mogelijkheden en noden) evenals de architecturale randvoorwaarden voor eventuele verbouwingen.

Het belang van de pastorie ligt nog steeds in het dorp. De studie pleit voor het behoud van het gebouw. De pastorie behoort immers tot het collectieve geheugen van de dorpsgemeenschap en is voorzien van een zeventiende-eeuwse kelder. De studie stelt voor om bij verbouwing terug te grijpen naar de meer historische bouwvolumes van het gebouw. Diverse gebruiksmogelijkheden werden onderzocht, naar bouwtechnische en financiële implicaties. Mogelijke herbestemmingen zijn: multifunctionele zaaltjes met kantoorruimte voor ateliers, vorming of naschoolse opvang, meergezinswoning, gezinswoning annex horecazaak of dorps huis.

De reconstructie van de chronologische bouwgeschiedenis van de Romaanse kerk, die teruggaat tot 1028, laat toe de talloze sporen (littekens) en het bijzondere patchwork van de oudste muren met uiteenlopend metselwerk te duiden. Deze analyse onderbouwt de dringende onderhoudswerken. Het onderzoek suggereert een herstelproject voor de site, met herinrichting van de kerkomgeving en investeringen om de kerk geschikt te maken voor socio-culturele manifestaties.

Op basis van deze studie laat de stad Oudenburg een ontwerp opmaken voor de pastorie en de Romaanse kerk van Ettelgem.

Een grondige restauratie en herwaardering van de Sint-Eligiuskerk in Ettelgem dringt zich op.

Het huidige station van Oostkamp is sinds 1997 beschermd, maar door een ontubbeling van de spoorlijn Gent-Brugge moet het station geherlocaliseerd worden.

Oostkamps stationsgebouw verhuist

Vectris cvba verrichtte in 2008 een ontwerp onderzoek naar gebruiksmogelijkheden en locatiealternatieven voor het stationsgebouw van Oostkamp. Dat gebeurde in opdracht van de gemeente en de provincie West-Vlaanderen.

Net zoals voor de pastorie en de Romaanse kerk van Ettelgem, past dit onderzoek in de aandacht van de provincie voor het behoud van erfgoed door ontwikkeling. Het ligt immers in de bedoeling om het erfgoed in overheidshanden te houden, als er ook een zinnige publieke functie aan gegeven kan worden, zoals tentoonstellingsruimte, concertzaal, ceremonieruimte, dorps huis, kinderopvang, bibliotheek, ... Is zo'n publieke functie niet mogelijk, dan is het beter om de panden op de private markt te verkopen. Binnen het ontwerp onderzoek wordt ook nagegaan onder welke randvoorwaarden private functies in die gebouwen mogelijk zijn (met uitzondering van de Romaanse kerk van Ettelgem).

Het huidige station van Oostkamp is sinds 1997 beschermd, evenals het bijbehorende dienstgebouw en wachthokje.

Door een ontubbeling van de spoorlijn Gent - Brugge moet het station geherlocaliseerd worden.

De eerste analyse betrof de ontwikkelingsgeschiedenis van de gebouwen, hun historisch-architecturale kwaliteiten en de verkeerskundige en stedenbouwkundige situering van de stationsomgeving. Na consultatie, inventarisatie van mogelijke locaties en onderzoek van bijbehorende (alternatieve) gebruiksmogelijkheden, kreeg de stationsomgeving de voorkeur. In het voorstel wordt het stationsgebouw aan de overkant van de sporenbundel geplaatst, op zo'n 30 meter afstand van zijn huidige locatie.

Het onderzoek geeft het verplaatste stationsgebouw een publieke functie (zoals bibliotheek, tentoonstellingsruimte, vergaderruimte, wachtruimte voor bussen) zonder geprivatiseerde ruimten. Het stedenbouwkundige plan voorziet een nieuw, volwaardig stationsplein, waarbij een goede relatie ontstaat tussen beide zijden van het spoor. Het geheel sluit aan bij het dubbele karakter van Oostkamp met zijn stedelijke en groene landelijke component, met een groeiend ecotoerisme. Daarom wordt het stationsplein een park-plein: binnen de dries (een centrale

verblijfsruimte omzoomd met bomen) is er plaats voor een groen buurtpark én een verhard polyvalent parkeervlak voor een vijftigtal wagens.

De historische wachtaccommodatie wordt voorzien van moderne luifels, om een fietsenstalling te bekomen. Ook de trappen naar de fiets- en voetgangerstunnel, die beide eilandperrons ontsluit, wordt overdekt. Zo krijgt het voorstadstation allure. Zo wordt de stationsomgeving van Oostkamp een toegangspoort tot zowel het functionele als recreatieve fietsnetwerk in het Brugse Ommeland. Het ontwerp zorgt eveneens voor een opwaardering van de sociale leefbaarheid in deze randstedelijke kern.

De onteigeningsprocedure voor de sporenbundel en het stationsplein werd reeds opgestart. Infrabel duidt de ontwerper voor het stationsplein en voor de 'verhuis' van het station aan. Afhankelijk van de ontubbeling van de spoorlijn starten de werken vermoedelijk over twee of drie jaar.

Inventaris van kasteeldomeinen

Om inzicht te krijgen in de variatie aan kasteeldomeinen gaf de provincie de West-Vlaamse Intercommunale (wvi) de opdracht om een inventaris op te maken van de kastelen en kasteeldomeinen in het arrondissement Brugge, uitgebreid met Ruiselede en Wingene. Per kasteeldomein werd informatie gebundeld over bestemming, bescherming, huidige functie, ... De vlot uitbreidbare en aanpasbare inventaris van 122 kasteeldomeinen werd begin 2008 opgeleverd. Met deze inventaris maakt de wvi verder een ruimtelijk afwegingskader op met betrekking tot de gebruiksmogelijkheden van kastelen en kasteeldomeinen. Dit beleidskader moet bij overheden én burgers duidelijkheid creëren rond toekomstige keuzes, ontwikkelingen en gebruiksmogelijkheden van deze sites, die een eigen en bijzondere betekenis hebben in het cultuurlandschap. Momenteel worden kasteel-eigenaars bij het in stand houden en/of versterken van de unieke waarde van deze sites al te vaak geconfronteerd met problemen. Het sectorale beleid (rond bos, landbouw, natuur, leefmilieu, water, landgoederen, parken, jacht, recreatie, ruimtelijke ordening, landschap, monumenten, ...) leidt tot een kluwen van regelgeving. Een meer geïntegreerde benadering dringt zich op, om te komen tot de meest kwalitatieve ontwikkelingen of oplossingen, niet alleen ten aanzien van de persoonlijke wensen van de eigenaars, maar ook ten aanzien van de mogelijke maatschappelijke meerwaarde. De provincie erkent dat het huidige beleid vaak niet in staat blijkt vragen en noden van eigenaars rond toekomstig gebruik passend te beantwoorden. De provincie deelt de bezorgdheid van de eigenaars rond het instandhouden van dit specifieke patrimonium. Daarom besliste ze tot de opmaak van een ruimtelijk afwegingskader.

Het kasteeldomein van Ryckvelde.

De overheden in Nederland en België willen de Staats-Spaanse linies als geheel herkenbaar maken en een steviger plaats geven in het landschap.

Damse stadswallen geopend

De heringerichte stadswallen van Damme werden officieel geopend op 25 april 2008. De wallen, ooit aangelegd door de Spaanse troepen tijdens de Tachtigjarige Oorlog, werden tussen 2006 en 2008 gerestaureerd binnen het Interreg III A-project 'Staats-Spaanse linies 1'. De Staats-Spaanse linies zijn de restanten van zestiende- en zeventiende-eeuwse militaire verdedigingswerken (forten, versterkte stadjes, linies) die tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568 - 1648) en de Spaanse Successieoorlog (1702 - 1713) aangelegd werden in de grensregio van Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland.

Een wandelpad maakt het gebied vlot toegankelijk voor mensen met beperkingen of gezinnen met kindwagen. Informatiepanelen vertellen de bezoeker iets meer over geschiedenis en natuurwaarden. Het project beoogde immers niet alleen cultuurhistorisch herstel, maar ook natuurontwikkeling. Het uitgraven van het historische grachtenstelsel laat de ontwikkeling van aquatische biotopen toe.

Tijdens de openingsceremonie werden de toekomstvisie 'Linies langs de grens' en het nieuwe, gemoderniseerde logo van de Staats-Spaanse linies voorgesteld. De overheden in Nederland en België willen de linies als geheel herkenbaar maken en een steviger plaats geven in het landschap, door markante verdedigingswerken te herstellen en tussenliggende elementen te accentueren. De linies worden ook beter toegankelijk gemaakt voor het publiek, door wandelpaden, fietspaden, rust- en informatiepunten aan te leggen, maar ook via een aanbod van activiteiten langs de routes, ondersteund door een interactieve website, publicaties en lespakketten. De Staats-Spaanse linies worden verder ontwikkeld tot toeristisch-recreatieve attractie.

Tijdens het weekend van 26 en 27 april 2008 vonden diverse activiteiten plaats voor het grote publiek. Natuurpunt vzw, de stad Damme en de heemkundige kring 't Zwin Rechter-oever verleenden hun medewerking.

De nieuwe Gentelebrug maakt van de Blankenbergse Dijk opnieuw een groene as door de weidse polders.

Gentelebrug over de N31

Op 22 november 2008 openden de stad Brugge, de gemeente Zuienkerke en de provincie officieel de nieuwe Gentelebrug over de Expresweg N31.

De Gentele of Blankenbergse Dijk is een van de oudste dijken in de polders. Historisch gezien was de dijk ook een belangrijke verbindingsweg tussen Brugge, Zuienkerke en Blankenberge. Deze verbinding werd hersteld door de aanleg van een nieuwe recreatieve en fietsveilige brug over de Expresweg N31. Hierdoor wordt de Blankenbergse Dijk opnieuw een groene as door de weidse polders, tussen de kust en de erfgoedstad Brugge. Het project slaat letterlijk en figuurlijk een brug tussen het stedenbeleid van de stad Brugge en het plattelandsbeleid van de provincie in de Oudlandpolder.

De fietsverbinding werd opgenomen in de nieuwe fietsnetwerkkarten van Westtoer. De voorlopige bewegwijzering wordt omgevormd tot een knooppuntbewegwijzering. Het project werd gerealiseerd door de stad Brugge, de gemeente Zuienkerke en de provincie West-Vlaanderen,

met de financiële steun van het Kustactieplan en het Stedenfonds van de Vlaamse Regering.

De provinciale gebiedsgerichte werking werkt verder met de gemeenten aan de landschappelijke herwaardering van de Blankenbergse Dijk. In de komende jaren moet de beleevingswaarde van de dijk toenemen, om een fietstrip tot een echte verademing te maken tussen Brugge, Zuienkerke en de Uitkerkse Polder in Blankenberge.

www.brugge-oostende.streekhuis.be

Noord- en Midden-West-Vlaanderen

Toekomstvisie voor land- en tuinbouw

Tijdens de winterperiode 2007 - 2008 voerde de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) in opdracht van de provincie West-Vlaanderen een bevraging uit bij de land- en tuinbouwsector van Noord- en Midden-West-Vlaanderen (de arrondissementen Brugge, Oostende, Roeselare en Tielt). Discussies in een ervaringsgroep en een beleidsgroep per deelregio (Houtland, Polders en Roeselare-Tielt) leidden tot een sectorale toekomstvisie en actieplan voor de land- en tuinbouw. De per deelregio samengestelde brochures geven een beschrijving van de landbouwsituatie in het gebied, een algemeen toekomstbeeld, toekomstbeelden en visies per thema en mogelijke actiepunten. De thema's zijn: ruimte voor landbouw, natuur en landbouw, landschap, recreatie, economische en sociale aspecten. Deze werkdokumentten vormen een hulpmiddel bij het uitwerken van nieuwe projecten en het maken van beleidskeuzes. Ze kunnen ook aanleiding geven tot nauwere samenwerking tussen verschillende overheden, lokale organisaties, landbouwers onderling, ...

De provincie en negen gemeenten uit de regio Roeselare bundelen hun krachten in het 'Stad-Land-schap 't West-Vlaams hart'.

Midden-West-Vlaanderen

Stad-Land-schap in het Roeselaarse

In de regio rond centrumstad Roeselare bundelden de provincie en negen gemeenten (Ardoosle, Hooglede, Ledegem, Lichtervelde, Moorslede, Ingelmunster, Izegem, Roeselare en Staden) de krachten voor landschapsopbouw en de verhoging van leefbaarheid, attractiviteit en belevingswaarde. De samenwerking kreeg inmiddels de naam 'Stad-Land-schap 't West-Vlaams hart'. Het project gaat immers voornamelijk over landschappelijkheid in de meest brede betekenis, zowel in de stad als op het platteland, en de naam geeft aan dat er een onderlinge koppeling / partnerschap bestaat tussen de stad en het omgevende platteland. Het gebied heeft een oppervlakte van 30.612 hectare en telt zo'n 153.000 inwoners. Het initiatief van de streekwerking Midden-West-Vlaanderen wil de regio op een duurzame wijze verder laten ontwikkelen, de streekidentiteit verhogen en ervoor zorgen dat de inwoners van deze verstedelijkte gebieden enerzijds in de regio blijven wonen en anderzijds natuur en recreatie (met de hieraan indirect verbonden

recreatieve consumptie) niet langer buiten de streek op hoeven te zoeken.

De samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie en de negen gemeenten impliceert dat er financiële middelen vrijgemaakt worden, om de taakstellingen rond landschap, natuur, recreatie, educatie en erfgoed uit te voeren. Voor de structurele werking wordt jaarlijks 80.000 euro ingezet, naast extra projectmiddelen. Het Vlaamse Gewest gaf reeds zijn toezegging, om projectmatig mee te werken en ook de private sector wil het initiatief helpen ondersteunen. De samenwerking moet leiden tot een efficiëntere besteding van publieke en private middelen.

Samen werken aan kwalitatief woonbeleid

Midden-West-Vlaanderen kent enkele hardnekkige problemen inzake wonen: de kwaliteit van de woningen is er van de slechtste in Vlaanderen, er zijn weinig sociale huurwoningen, de vergrijzing van de bevolking gaat er erg snel en veel van de ouderen wonen er in onaangepaste en comfortarme woningen. De gemeentebesturen zijn zich daar goed van bewust, maar hebben vaak niet genoeg mankracht en specialisatie in huis om de problemen aan te pakken. Samenwerking tussen gemeenten kan een oplossing bieden om gedeelde kennis en gezamenlijke mankracht efficiënt in te zetten. Woonvragen stoppen immers niet aan de gemeentegrens. Regionale antwoorden zijn dan ook vaak effectiever.

De gemeenten Izegem, Ledegem, Ingelmunster en Oostrozebeke werken reeds meerdere jaren samen in een regionale huisvestingsdienst. Die helpt het lokale bestuur in zijn woonplanning, maar informeert, adviseert en begeleidt ook individuele burgers via een woonloket en huisbezoek. Deze werking bewaakt ook de woningkwaliteit en geeft impulsen om slechte woningen aan te pakken. Voor 2009 werd het werkingsgebied met de gemeente Wielsbeke uitgebreid.

In de regio Tielt werd een project tot intergemeentelijke samenwerking goedgekeurd. De gemeenten Dentergem, Meulebeke, Pittem, Ruiselede, Tielt en Wingene werkten een intergemeentelijke woonwinkel met een woonloket uit in elke gemeente. Provinciale en Vlaamse subsidies maakten de aanwerving van bijkomende personeelsleden mogelijk. Een lokale woonzorgcoördinator initieert lokale projecten, om de zorgbehoeften van thuiswonenden op te vangen.

Roeselare, Ardooie, Hooglede, Lichtervelde, Moorslede en Staden werkten reeds samen in een Regionaal Sociaal Verhuurkantoor (RSV). Op vraag van kleinere gemeenten zoals onder meer Staden en Hooglede werd deze samenwerking in 2008 verder uitgebreid. Provincie en wvi zetten mee de schouders onder een driejarenprogramma, dat ondermeer voorziet in de opmaak van een lokaal woonplan, doorlichting en optimalisering van premies en heffingen

en de herbestemming van gebouwen en sites. Het lokale woonoverleg diende een gezamenlijk subsidiedossier in, om vijf bijkomende personeelsleden te kunnen inzetten. In de Roeselaarse regio zal naast de instelling van een woonwinkel bijzondere aandacht gaan naar een grond- en pandenbeleid en naar woonbegeleiding van specifieke doelgroepen.

Bij goedkeuring van dit dossier zullen alle zeventien de gemeenten van Midden-West-Vlaanderen via drie clusters van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden over gedeeld maar sterk gespecialiseerd personeel beschikken om de lokale besturen te ondersteunen. Zo kunnen ze hun regiefunctie op het vlak van wonen ook daadwerkelijk opnemen en een krachtig woonbeleid voeren.

www.midden-west-vlaanderen.streekhuis.be

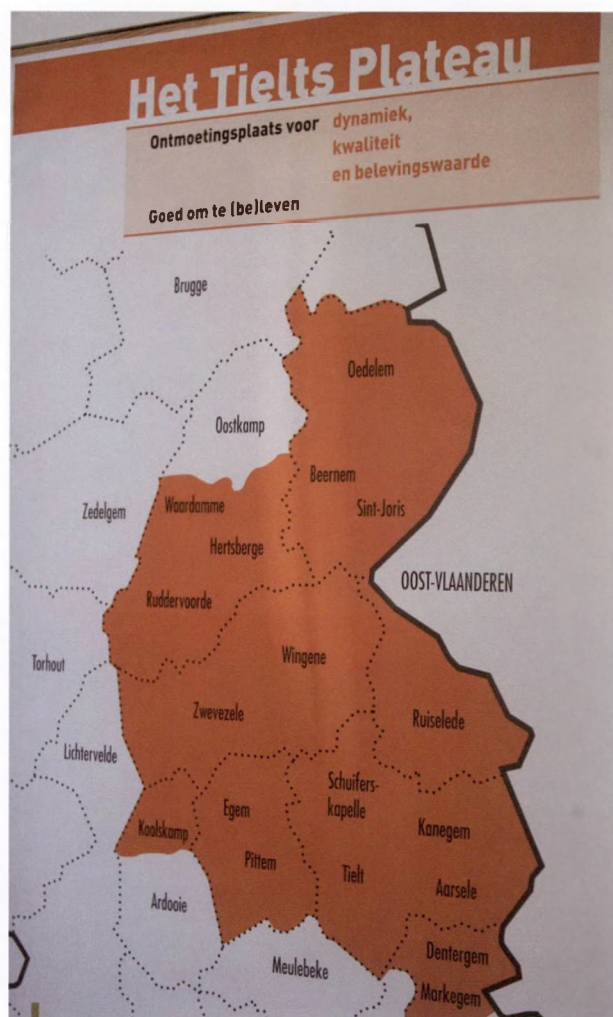
Tielts Plateau: goed om te (be)leven

Het Europese Leader-programma werd in 2008 echt op gang getrokken. Naast de Westhoek participeerde het Tielts Plateau voor het eerst in dit subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling, met als doel vanuit een plaatselijke dynamiek samen te werken aan een geïntegreerd plattelandsbeleid. Het provinciebestuur werkte mee de ontwikkelingsstrategie uit (met als ondertitel 'Goed om te (be)leven') en levert het grootste deel van de subsidies, naast Vlaamse en Europese middelen.

Het nieuwe Leader-gebied 'Tielts Plateau' strekt zich uit over de gemeenten Ardozie (deelgemeente Koolskamp), Dentergem (deelgemeenten Dentergem en Markegem), Pittem, Ruiselede, Tielt en Wingene (arrondissement Tielt) en Oostkamp (deelgemeenten Hertsberge, Waardamme en Ruddervoorde) en Beernem (arrondissement Brugge). De betrokken gemeenten, de provincie en vertegenwoordigers uit het middenveld zetelen er samen in de in 2008 opgerichte Plaatselijke Groep. Deze groep beheert het budget van zo'n drie miljoen euro over de periode 2008 - 2013 en beslist autonoom over de toekenning van steun aan de ingediende projecten. Projecten die in aanmerking komen, verhogen de attractiviteit en de beleevingswaarde van de regio, versterken het sociale dorpsweefsel of bevorderen een vitaal en aan het platteland aangepast ondernemerschap. Ze worden liefst ook gekenmerkt door samenwerking, innovatie en ruimtelijke kwaliteit.

De eerste vier projecten werden in 2008 goedgekeurd. Samen kunnen ze rekenen op bijna 600.000 euro cofinanciering. Het gaat om de opwaardering van de kerkhoven van Sint-Joris en Sint-Amandus (gemeentebestuur Beernem), het Woon-Zorg-Net-Werk (vier private organisaties onder leiding van de Regionale Welzijnsraad Roeselare - Tielt vzw), Buitenschoolse Kinderopvang (gemeentebestuur Ruiselede) en Omgevingszorg (het Proefcentrum voor Innovatie, Verbreding en Advies voor Landbouw en veehouderij of Pival vzw in samenwerking met de POM West-Vlaanderen).

www.west-vlaanderen.be/leader

Het nieuwe Leader-gebied 'Tielts Plateau' strekt zich uit over de gemeenten Ardozie, Dentergem, Pittem, Ruiselede, Tielt, Wingene, Oostkamp en Beernem.

Het Maria Hendrikapark in Oostende kreeg een award 'Duurzaam Kustproject'.

De Kust

Werken aan duurzaam kustbeheer

De samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie, het Vlaamse Gewest en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) voor het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer ging in 2008 van start voor een periode van vijf jaar. Deze structurele samenwerking die het projectniveau overstijgt, wil de duurzame ontwikkeling van de kust verder ondersteunen en promoten.

In 2008 werd de samenwerking rond kustbeheer met de provincies Zeeland en Zuid-Holland, in het kader van de Rijn-Scheldedeltawerkgroep Kust, voor drie jaar verlengd. De provincie West-Vlaanderen treedt op als secretariaat en trekker van de werkgroep. De Nederlandse provincies waren erg lovend over de georganiseerde excursies, studiedagen en waardevolle contacten.

Daarnaast werden twee ingediende Interreg-projecten van het Coördinatiepunt goedgekeurd: een project rond duurzaam strandbeheer en een project rond ruimtelijke planning aan de kust en op zee, met de kustatlas en kustindicatoren als ondersteunende instrumenten. Dankzij deze projecten ontvangt het Coördinatiepunt zo'n 319.000 euro van Europa van midden 2008 tot eind 2011.

In 2008 besteedde het Coördinatiepunt bijzondere aandacht aan klachten van de kustgemeenten inzake meeuwen-

overlast. Tijdens een seminarie bogen een honderdtal wetenschappers, politici en verantwoordelijken van betrokken instanties zich over de problematiek. Een brochure en de nieuwe website www.meeuwenaandekust.be bieden praktische tips om de storende trekjes van meeuwen te beperken.

De awards 'Duurzaam Kustproject' werden in 2008 voor de tweede keer uitgereikt. Van de zeventien inzendingen kregen negen projecten een award. Drie ervan werden 'uitmuntend' bevonden, omwille van hun vernieuwende karakter en voorbeeldfunctie voor de hele kustregio: het Maria Hendrikapark in Oostende, de O.32 Petrus Pictor en de Aankoop waardevolle kustduinen (www.dekustkijktverder.be).

Ook de kustindicatoren kregen een belangrijke plaats binnen de werking van het Coördinatiepunt in 2008. In de maand februari werd het tweede Kustkompas voorgesteld. Hierin wordt een schat aan cijfers opgenomen, die gebruikt worden als wegwijzer voor de duurzame ontwikkeling van de kust. De indicatoren worden zoveel mogelijk op maat van de gemeenten aangeleverd en worden in samenwerking met meer dan vijftig wetenschappers opgevolgd en geëvalueerd.

www.kustbeheer.be

De streek rond IJzer en Polder is één van de grootste aaneengesloten gebieden van Vlaanderen met als centrale as de IJzer- en Handzamevallei.

De Westhoek

Regionaal Landschap IJzer & Polder erkend

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur erkende het Regionaal Landschap IJzer & Polder op 1 juli 2008. Deze voorlopige erkenning geldt voor een periode van twee jaar en impliceert een aanzienlijke betoelaging door de Vlaamse administratie (het Agentschap voor Natuur en Bos en het Agentschap voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed). Deze bijkomende financiële middelen worden ingezet voor de algemene werking en voor projecten rond natuur, landschap en erfgoed in de gemeenten van het Regionaal Landschap. Ondertussen werd het personeelsbestand van het Regionaal Landschap IJzer & Polder vzw tot vier personen uitgebreid.

www.westhoek.streekhuis.be

Het Regionaal Landschap IJzer & Polder werd in oktober 2004 opgericht. Het bestaat uit een samenwerking tussen de provincie en de gemeenten Veurne, Alveringem, Lo-Reninge, Diksmuide, Houthulst, Kortemark, Langemark-Poelkapelle en ook Koekelare (sinds 2008). Deze streek is een van de grootste aaneengesloten gebieden van Vlaanderen met als centrale as de IJzer- en Handzamevallei en met uiteenlopende, aantrekkelijke landschappen: van de Moeren tot het plateau van Izenberge, van het vlakke polderland Bachten de Kupe tot het bosrijke drevenlandschap in de omgeving van Houthulst. Het Regionaal Landschap IJzer & Polder werkte de eerste drie jaar onder de vlag van de provincie. Tijdens de opstartfase werd een regionaal draagvlak gecreëerd en werden reeds heel wat doelstellingen gerealiseerd. Na de oprichting van een vzw (met statuten, Algemene Vergadering en Raad van Bestuur) eind 2007 volgde de erkenningsaanvraag bij de Vlaamse overheid.

Een Regionaal Landschap is een duurzaam samenwerkingsverband tussen verschillende instanties, gericht op het bevorderen van het streekeigen karakter van de regio, natuurrecreatie en natuureducatie, recreatief medegebruik, natuurbehoud en beheer, herstel en aanleg van kleine landschapselementen (zoals knotbomen, hagenrijen, poelen, vogelbosjes, ...). Het verhoogt de betrokkenheid van de bevolking en werkt samen met de sectoren toerisme/recreatie en landbouw om het draagvlak voor natuur, landschap, milieu en erfgoed te vergroten en ze zodoende te vrijwaren.

Made in Inox, een innoverend bedrijf uit de Westhoek.

Streekpact RESOC Westhoek

Op 26 juni 2008 bekrachtigde de provincieraad het Streekpact voor de Westhoek. De sociaaleconomische visie voor deze streek – tot en met 2013 – gaat uit van drie troeven en drie remmende factoren. De Westhoek is een streek met een sterke identiteit en een bijbehorend gevoel van verbondenheid. Het gebied kent heel wat ondernemerschap en heeft een positief arbeidsethos. Remmende factoren daarentegen zijn het verouderde economische weefsel, de ontoereikende ontsluiting en gebrekkige voorzieningen van het openbaar vervoer. Het Streekpact pleit voor een alerte houding ten aanzien van de vele veranderingen en nieuwe trends die op de maatschappij afkomen en ongetwijfeld een economische weerslag zullen hebben.

Het RESOC (Regionaal Sociaaleconomisch Overlegcomité), met zijn drieledige samenstelling (werkgevers, werknemers en politici), treedt op als de voornaamste hoeder voor de uitvoering van de acties die in het Streekpact vermeld

zijn. Deze 51 acties hebben tot doel om de regionale troeven beter uit te spelen en beter om te gaan met de remmende factoren. Om de doelstellingen van het Streekpact te halen, wordt hard ingezet op de kennisopbouw in de streek. De braindrain moet omgebogen worden in braingain en beter gevormde ondernemers en werknemers kunnen ervoor zorgen dat de Westhoek de trein van de kennisgedreven economie niet mist. Voor de uitvoering van het Streekpact werkt het RESOC samen met diverse partners, waaronder de provinciale dienst Economie en de provinciale gebiedswerkers. Belangrijke aspecten zijn: grensoverschrijdende samenwerking, regiomarketing, uitbouw van het onderwijsaanbod in West-Vlaams perspectief, kennisontwikkeling op de werkvloer en aanmoediging van innovatie.

www.resoc.be

Omgaan met de wederopbouw

In opdracht van de provincie West-Vlaanderen en de gemeenten Ieper en Heuvelland voerde Labo S, de onderzoekscel van de Vakgroep Architectuur en Stedenbouw van de Universiteit Gent, een studie uit rond het thema 'Omgaan met wederopbouwarchitectuur in de frontstreek van 1914-1918'. De studie werd op 8 april 2008 voorgesteld in het stadhuis van Ieper. Ze ontwikkelt een methode om de waarde van wederopbouwpannen beter te kunnen herkennen en af te meten. Elk bestaand, te verbouwen of nieuw te bouwen pand kan met dit afwegingskader op eenzelfde wijze getoetst worden naar zijn gebruikswaarde, culturele waarde en locuswaarde.

De gebruikswaarde van een gebouw houdt verband met de gewenste (nieuwe) functie ervan, de bouwfysische toestand van het pand, de mate waarin het gebouw uitdrukking kan geven aan zijn nieuwe functie, ... Bij de beoordeling van de locuswaarde wordt een afzonderlijk pand binnen de specifieke ruimtelijke structuur van zijn omgeving geplaatst: hoe functioneert het gebouw in zijn omgeving, wat maakt de eigenheid van die omgeving uit, hoe kunnen eventuele veranderingen aan het gebouw de bestaande ruimtelijke structuur ondersteunen? Voor het visualiseren en beantwoorden van deze vragen introduceerde Labo S in Ieper en Heuvelland een nieuw instrument: een atlas van de ruimtelijke wederopbouwstructuren. De kaarten ervan ontleden de ruimtelijke organisatie van het bebouwde weefsel stap voor stap, naar primaire, secundaire en tertiaire structuren, respectievelijk de belangrijkste wegen, pleinen en gebouwen, de wegen en bebouwing daartussen, en de binnengebieden. Met elk van die drie structuren correspondeert telkens een kenmerkende architectuur en stedenbouw. Bij hedendaagse verbouwingen en nieuwbouw is het dan ook wenselijk om hiermee rekening te houden.

In Ieper werken de inzichten uit het afwegingskader door in de evaluatie en optimalisering van de stedenbouwkundige verordening. In Heuvelland krijgen ze een plaats binnen het ontstaansproces van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor de deelgemeente Westouter. Hiervoor werkt de West-Vlaamse Intercommunale (wvi) nauw samen met de deskundigen van Labo S.

Het archiefproject 'Het Gekwetste Gewest' sluit nauw aan bij de West-Vlaamse initiatieven rond wederopbouwarchitectuur. De resultaten van de eerste fase van dit archievenonderzoek werden op 11 december 2008 in CC Kruispunt in Diksmuide voorgesteld. De nieuwe website www.wederopbouw.be is een eerste stap in het toegankelijker maken van de gemeentelijke wederopbouwarchieven in de Westhoek. Op de website is een selectie van een honderdvijftigtal gereproduceerde exemplarische archiefstukken te bekijken.

www.wederopbouw.be

Leader in de Westhoek is goed voor 15 miljoen euro aan Europese, Vlaamse, provinciale en private middelen.

Leader in de Westhoek

2008 was het jaar waarin het nieuwe Leaderprogramma operationeel werd. Daardoor wordt tot 2013 zo'n 15 miljoen euro aan Europese, Vlaamse, provinciale en private middelen in de Westhoek geïnvesteerd. Om deze middelen op een efficiënte en strategische manier in te zetten, werd in het streekhuis Esenkasteel een programmasecretariaat geïnstalleerd en werd een ontwikkelingsstrategie opgesteld in samenwerking met vele streekpartners. Deze gemeenschappelijke regiovisie beoogt een verhoging van de bestuurskracht van de lokale overheden. Door hun uitgestrekte oppervlakte, geringe bevolkingsdichtheid en lage inkomsten kennen de plattelandsgemeenten een aantal heel specifieke uitdagingen. De tweede doelstelling omvat de financiering van projecten in de toeristisch-recreatieve sector. Landschappen en open ruimte vormen immers een grote troef. Het is dan ook belangrijk om er verstandig in te investeren. Verder wordt er ook geïnvesteerd in basisvoorzieningen, met nadruk op kinderopvang, jeugdinfrastructuur, wonen en welzijn. De vierde doelstelling heeft specifieke aandacht voor de gemeenten met de meest beperkte financiële mogelijkheden. Voor hen is de uitdaging, om voorzieningen aan te bieden, het grootst. Er

zal dan ook geïnvesteerd worden in bewonersparticipatie, verfraaiing van de publieke ruimte en multifunctionele ontmoetingsruimtes. De vijfde doelstelling richt zich op het behoud en de ontwikkeling van het culturele erfgoed. Ten slotte krijgen ook initiatieven steun die het rurale ondernemerschap bevorderen.

Na één jaar Leader en twee indienrondes werden 21 projecten goedgekeurd. Dankzij Leader kreeg de Westhoek sinds begin april 2009 een streekwerker jeugd en werd een strategisch ondersteuningsprogramma voor ondernemers opgestart. Diverse kinderopvanginitiatieven en toeristische, culturele en jongerenprojecten konden rekenen op Leadersubsidies, goed voor een overheidsinvestering van ruim anderhalf miljoen euro. De inbedding van het Leaderprogramma in de streekwerking zorgde ervoor dat de ontwikkelingsstrategie verder verfijnd werd. Dit maakt het mogelijk om nog beter in te spelen op de noden en troeven van de Westhoek.

www.west-vlaanderen.be/leader

Zuid-West-Vlaanderen

Nieuw onderkomen voor Streekhuis

De gebiedsgerichte werking Zuid-West-Vlaanderen verhuisde van de Orangerie Broel naar het voormalige Syntra-gebouw in de schaduw van kasteel 't Hooghe in Kortrijk. Het gebouw, aan de Doorniksesteenweg 218, kreeg een opfrisbeurt en onderging de nodige aanpassingen om het als modern kantoorgebouw te laten functioneren. Het nieuwe Streekhuis werd op 31 januari 2008 officieel geopend. Het biedt werk- en vergaderruimte aan een zevental provinciale ambtenaren van de gebiedsgerichte werking en drie andere organisaties die met streekontwikkeling bezig zijn: Toerisme Leiestreek vzw, RESOC-SERR Zuid-West-Vlaanderen en het Welzijnsconsortium.

In elk van de regio's (Westhoek, Brugge - Oostende, Midden- en Zuid-West-Vlaanderen) heeft de provincie een streekhuis uitgebouwd. Ze kaderen in het gebiedsgerichte beleid van de provincie. Dit betekent dat er naast het algemene beleid vanuit het provinciehuis Boeverbos in Brugge ook een beleid op maat van de streek ontwikkeld wordt. Daarin staan de specifieke kansen en uitdagingen van elke streek centraal. Om maatwerk te kunnen leveren, wordt zoveel mogelijk samengewerkt met partners, zoals lokale overheden, verenigingen en vzw's. Daardoor kunnen meerdere beleidsthema's beter aangepakt worden, zoals duurzaamheid, sociale economie, erfgoed, natuurontwikkeling, ... De kruisbestuiving van ideeën vindt ook in het Streekhuis Zuid-West-Vlaanderen plaats.

Acties in de Leievallei

De geïntegreerde gebiedsvisie voor de Leievallei tussen Wervik en Kortrijk kreeg in 2005 vorm onder impuls van de provincie, die sindsdien de opvolging van het bijbehorende actieplan coördineert. 2008 was in dit verband een belangrijk jaar. De vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Leievallei zorgde voor een juridische verankering van een aantal ruimtelijke principes uit de geïntegreerde visie. Daarnaast realiseerden de provincie en lokale besturen acties met betrekking tot natuur, landschap en recreatieve ontsluiting. Dat gebeurde met financiële steun van het Vlaamse Gewest in het kader van de samenwerkingsovereenkomst Milieu (niveau 3-project Leievallei).

In de Leievallei werden landschapsbedrijfsplannen uitgetekend en uitgevoerd op landbouwbedrijven. In Marke werd het educatieve 'Prikkelpad' uitgestippeld en ingericht. Wervik kreeg een educatieve wandelroute in Laag-Vlaanderen. Voor het landschapspark Guldenberg-Biezenveld (Wevelgem - Lauwe) werd een inrichtingsplan opgemaakt. Ten slotte werden de voorbereidingen getroffen voor de aanleg van een fiets- en wandelpad langs de Reutelbeek - Geluwebeek en de aanleg van een vlonderpad in het bufferbekken van de Geluwebeek.

Dat een goede samenwerking met lokale partners loont, bewijst het Prikkelpad in Marke. Met Vlaamse, provinciale en Kortrijkse middelen werd dit educatieve wandelpad ontwikkeld, via een intense samenwerking tussen de gebiedswerking, Natuurpunt en een grote participatieve werkgroep. Ook de scholengemeenschap van Marke werd in het project betrokken. Het pad is zes kilometer lang en verbindt de groengebieden in Marke. Langs het pad werden een aantal leuke aandachtstrekkers geplaatst, zoals educatieve borden, een kunstwerk, landschapskijkkaders met 'litenatuurtjes' (poëtische teksten), een ecologische siertuin, seniorengraffiti, een sneukelpad, een winddraaier, een cubumobiël ... De cubumobiël is een reeks van kubussen die gedraaid kunnen worden. Op elke zijde bevinden

zich een hoofd, een romp en voeten, waarmee kinderen verschillende dierachtige figuren kunnen vormen, afhankelijk van hoe ze de kubussen draaien. Het Prikkelpad werd feestelijk geopend op 1 juni 2008 en kent sindsdien heel wat bijval. De Vlaamse overheid bekroonde het met de prijs 'Thuis in de stad' voor opmerkelijke en innovatieve stedelijke projecten.

Ook bij de opmaak van het inrichtingsplan Guldenberg-Biezenveld (Wevelgem - Lauwe) ging veel aandacht naar overleg en terugkoppeling naar alle betrokken partijen, niet alleen de verschillende bestuursniveaus, maar ook landbouwers en particuliere eigenaars in het gebied. Het inrichtingsplan is de verdere verfijning van het concept 'landschapspark'. Een landschapspark kenmerkt zich door een gevarieerd beeld van het landschap. Het gebied is een groene haven dichtbij de stad en combineert diverse functies (ecologische, economische, recreatieve en landschappelijke). Guldenberg-Biezenveld heeft tegelijk gediend als een soort proeftuin voor de opmaak van een beeldkwaliteitsplan voor de Leievallei. Dit plan formuleert een aantal principes naar inrichting van de vallei. Het doet suggesties voor het creëren van types landschappen, de inplanting van groene elementen en recreatieve infrastructuur. Aan de hand van referentiebeelden geeft het plan aan in welke situatie een bepaalde ingreep in het landschap best gebeurt: waar wordt best een halfverhard pad aangelegd, in welk materiaal, op welke breedte, ...? De bedoeling van zo'n plan is om een grotere uniformiteit te verkrijgen in het landschap, wat uiteindelijk moet leiden tot een sterkere identiteit van de Leievallei.

Langs het educatieve 'Prikkelpad' in Marke werden een aantal leuke aandachtstrekkers geplaatst.

Tussen Leie en Schelde

De samenwerkingsovereenkomst Milieu tussen de provincie en het Vlaamse Gewest bezorgde West-Vlaanderen Vlaamse cofinanciering voor geïntegreerde acties met betrekking tot natuur, landschap, educatie en recreatie in het gebied tussen Schelde en Leie (niveau 3-project Interfluvium).

Eén van de meest in het oog lopende realisaties was het demonstratie- en educatieproject rond akkervogels langs de Trimaarzate (de oude spoorweg die door de provincie ingericht werd als fiets- en ruiterspad) in Sint-Denijs. In het vroegere akkerbouwlandschap met ruigtes en perceelsranden vonden akkervogels als veldleeuwerik, geelgors, patrijs, kneu of grauwe gors voldoende oogstresten, onkruidzaden en insecten als voedsel, evenals veiligheid en nestgelegenheid. Door de intensivering van de landbouw verdwenen deze voedselbronnen en nestgelegenheden en ging het akkervogelbestand sterk achteruit. Samen met de landbouwers en het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) in Rumbeke zocht de provincie naar oplossingen aangepast aan de moderne landbouwtechnieken. Midden in het akkervogelgebied in Sint-Denijs werden langs de Trimaarzate stroken ingezaaid met vogelvoedselgewassen als quinoa, kool en zomergerst. Deze stroken worden niet geoogst en zijn tijdens de schrale wintermaanden een ideale voedselbron. Begin september 2008 werden langs de spoorwegberm nieuwe langsgrachten aangelegd. Daarlangs wordt met allerlei grasmengsels geëxperimenteerd, als alternatief voor het klassieke raai-gras in de berm. Educatieve borden aan de perceelsranden geven informatie over vogelsoorten, kruiden en landbouwgewassen. Op 16 september 2008 werd het educatieve pad officieel geopend.

Met provinciale steun werd een missing link op het fietsnetwerk Leiestreek weggewerkt. Waterwegen en Zeekanaal nv realiseerde het fietspad langs de Schelde van Helkijn tot Spiere, deels in dolomiet, deels in asfalt. In hetzelfde project werd het bestaande fietspad langs het Spierekanaal volledig vernieuwd. Het nieuwe fietspad werd voorzien van een gloednieuw rustpunt ter hoogte van de monding van het Spierekanaal in de Schelde. Het rustpunt werd in opdracht

De provincie schenkt aandacht aan de bescherming van akkervogels, zoals de leeuwerik.

van de provincie ontworpen door studenten industrieel ontwerp van HOWEST Campus PIH (Kortrijk).

In het Interfluvium werden opnieuw landschapsbedrijfsplannen uitgevoerd op landbouwbedrijven. Om bedreigde amfibiesoorten, zoals de kamsalamander, te helpen overleven, kregen een tiental poelen een opknapbeurt en werden er enkele bijkomende poelen gegraven. De educatieve werking van kinderboerderij Bokkeslot in Deerlijk en open bioboerderij Ganzenhof in Avelgem werd verder uitgebreid. Voor de zomer van 2008 kregen alle inwoners van het gebied tussen Leie en Schelde een gratis landschapskrant in de bus, met uitleg over de troeven van de streek en de gerealiseerde projecten.

Met de gemeente Zwevegem sloot de provincie een samenwerkingsovereenkomst, om de 'Stapstenenlijn' uit te bouwen. Dit traject langs trage wegen start aan de kruising Schelde - Spierekanaal (de 'waterpoort'), slingert zich verder over de bosjes op de heuvelrug en komt via het kanaal Bossuit - Kortrijk in De Gavers uit. De naam verwijst naar de vele tegelpaadjes die het traject rijk is, maar ook naar de verbindende functie tussen natuurlijke stapstenen, zoals het Mortagnebos, het kanaal, het Banhoutbos, ... Het grootste gedeelte van het traject ligt op Zwevegems grondgebied.

www.zuid-west-vlaanderen.streekhuis.be

EXTERNE RELATIES

Overleg met de provincie Henegouwen

Op 25 november 2008 ontving de West-Vlaamse deputatie die van de provincie Henegouwen voor overleg en gedachtenwisseling rond mogelijke samenwerking. Beide provincies zullen vooral in de streek tussen Leie en Schelde nauwer samenwerken rond thema's als opleiding en vorming, cultuur, toerisme en herwaardering van het landschap. Concrete actiepunten zijn de opvolging van regio-overschrijdende klachten inzake milieuhinder en gezamenlijke preventiecampagnes tegen alcoholverslaving en druggebruik, met controles op het verkeer uit Noord-Frankrijk naar megadancings in de streek van Kortrijk en Doornik tijdens de weekendnachten.

Delegatie uit China op bezoek

Sinds het vriendschapsakkoord van 2000 heeft de provincie West-Vlaanderen bevoorrechte contacten met de Chinese provincie Zhejiang. In 2008 ontving de provincie echter ook een delegatie van de Chinese provincie Qinghai. Deze delegatie kreeg enkele presentaties over HRM-hervormingen op provinciaal en Vlaams niveau en bezocht de biostoomcentrale van Electrawinds in Oostende. Dergelijke ontvangsten, die ook in 2009 plaatsvinden, versterken de banden met het oog op een hechtere economische samenwerking tussen beide regio's.

Tijdens een grensoverschrijdende vergadering met Frankrijk kwamen ook de overstromingen in de grensstreek aan bod.

Samenwerking met le Nord

Het Département du Nord en de provincie West-Vlaanderen ondertekenden in 1989 een samenwerkingsakkoord. Sindsdien werken ze nauw samen rond verschillende thema's, zowel op project- als beleidsvlak. De samenwerking kreeg een bijkomende impuls door de opmaak van een bevoegdheidsstudie, die de bevoegdheden van beide partijen per beleidsdomein vergelijkt. De zeven boekjes (algemene vergelijking tussen de bestuursniveaus, cultuur, toerisme, leefmilieu, economie, jeugd en welzijn) werden voorgesteld op de Grensoverschrijdende Vergadering van 28 november 2008. Ze vormen een interessant instrument voor grensoverschrijdende samenwerking. Bij de opmaak van de bevoegdheidsstudie wisselden politici en technici heel wat kennis en ervaring uit. De diensten Externe Relaties werkten gezamenlijke projecten uit en organiseerden thematische werkbezoeken, onder meer aan de Franse bedrijvencentra of 'ruches d'entreprises', het multimodaal platform Delta3 in Dourges en het Departementaal Park ValJoly in de Avesnois. Inzake waterbeheersing was er overleg om overstromingen in de grensstreek tegen te gaan. Op 23 januari 2008 werd in Brugge een grensoverschrijdende ontmoetingsdag 'Jeugd en Onderwijs' georganiseerd.

www.west-vlaanderen.be/noord-frankrijk

Mobiliteit is één van de aandachtspunten van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai.

Eurometropool Lille - Kortrijk - Tournai opgericht

Op 28 januari 2008 richtten veertien verschillende autoriteiten uit Frankrijk en België in Kortrijk de Eurometropool Lille - Kortrijk - Tournai op. Deze agglomeratie telt bijna twee miljoen inwoners, verspreid over Lille Métropole, het zuiden van West-Vlaanderen en het westen van Henegouwen (la Wallonie picarde). Voor de eerste voorzitter, de gewezen Franse premier Pierre Mauroy, was de oprichting van de Eurometropool de bekroning van een lange politieke carrière.

De Eurometropool Lille - Kortrijk - Tournai is de allereerste Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS). De Europese Unie riep deze Europese rechtsfiguur in 2006 in het leven, om de samenwerking tussen publieke rechtspersonen uit verschillende lidstaten mogelijk te maken. Slechts in tweede orde, wanneer de Europese verordening terzake geen oplossing biedt, is de wetgeving van toepassing van het land waar de zetel gevestigd is (Frankrijk).

Aan de EGTS nemen voor het eerst alle betrokken overheden uit het grensoverschrijdende gebied deel: niet enkel de lokale besturen (via hun intercommunales), maar ook de provinciale, departementale, regionale en centrale overheden. De veertien partners zijn de Franse staat (via

de Préfet de Région Nord / Pas-de-Calais), de Région Nord / Pas-de-Calais, het Département du Nord en Lille Métropole Communauté Urbaine aan Franse zijde, de federale staat, de Vlaamse overheid, het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap, de provincies West-Vlaanderen en Henegouwen en de intercommunales Leiedal, wvi, IEG en IDETA aan Belgische zijde.

De nieuwe structuur moet het mogelijk maken beslissingen te nemen en projecten uit te werken die vanuit gemeenschappelijk overleg groeien en die op alle niveaus gedragen worden. De samenwerking gebeurt zonder bevoegdheids-overdracht. De Eurometropool beschikt over een Algemene Vergadering (84 leden), een Bureau (32 leden) en een directiecomité met een voorzitter en drie vice-voorzitters. Het Grensoverschrijdend Agentschap werd begroot op een tiental mensen. Dit 'secretariaat' van de Eurometropool wordt in de loop van 2009 samengesteld.

Tot de prioritaire aandachtspunten behoren onder meer mobiliteit, het fiscaal statuut van de grensarbeider, samenwerking inzake hoger onderwijs en de aanpak van milieuproblemen in de grensstreek.

27 keer Europa

Sinds de oprichting van Europe Direct in 1997 organiseert de provincie activiteiten om het Europese integratieproces in al zijn facetten bij de bevolking bekend te maken. In 2008 pakte de provincie uit met de feestelijke tentoonstelling '27 keer Europa'. De expositie paste binnen de Vlaamse communicatiecampagne rond de Europese Unie en werd voor het eerst getoond in Diksmuide ter gelegenheid van het IJzerbedevaartweekend.

In West-Vlaanderen voeren heel wat lokale besturen, verenigingen en scholen een actief Europabeleid. Dit uit zich onder meer in deelname aan internationale onderwijsprojecten, verbroedering met gemeenten uit andere lidstaten van de Europese Unie, ... Om deze groepen bij hun Europese werking te ondersteunen, maakte Europe Direct in samenwerking met de dienst Communicatie de Europese tentoonstelling '27 keer Europa'.

De expositie met een begeleidende infofiche richtte zich tot het algemene publiek, de verschillende onderwijsniveaus en de lokale besturen. Ze wou de bezoekers niet alleen kennis laten maken met de 27 lidstaten van de Europese Unie, maar ook informeren over de historie van de Europese integratie en de werking, de impact en de toekomst van de Europese Unie.

www.west-vlaanderen.be/europedirect

'27 keer Europa' in Diksmuide naar aanleiding van het IJzerbedevaartweekend.

Projecten van de Scheldemondraad

De eerste projecten voor uitvoering met steun van het Scheldemondfonds werden in 2008 goedgekeurd. Dit fonds maakt grensoverschrijdende provinciale en gemeentelijke projecten mogelijk tussen West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland. Met de verbreding van de Interreg-samenwerking naar de hele Vlaams-Nederlandse grensregio, biedt het fonds de Scheldemondpartners een goede stimulans om op een kleinschaliger vlak grensoverschrijdende initiatieven te blijven realiseren. De provincie West-Vlaanderen treedt op als beheerder van het fonds, waarin de drie Scheldemondprovincies jaarlijks gezamenlijk 75.000 euro ter beschikking stellen.

Binnen het project 'Actieplan grensoverschrijdend klimaatbeleid' maken experts uit de drie provincies een actieplan op, om de uitdagingen als gevolg van de klimaatverandering grensoverschrijdend aan te gaan. Ook provincies en gemeenten kunnen hier immers een rol in spelen. In december 2008 selecteerde de Scheldemondraad vier thema's, die in 2009 verder als project uitgewerkt worden, te realiseren in het Interreg IV-programma Vlaanderen-Nederland: het flankerend beleid rond biogebaseerde energie, communicatie rond regiospecifieke effecten van klimaatverandering, waterbeheer en energieloketten.

Het project 'Grensbrandweer' beoogt een verbetering van de grensoverschrijdende hulpverlening door de brandweer in het grensgebied binnen de Euregio Scheldemond. Het bestaande Oost-Vlaams - Zeeuwse Brandweerprotocol wordt uitgebreid met West-Vlaanderen. Iedere locatie in het grensgebied wordt gedekt door het brandweerkorps dat de snelste inzet kan leveren, ook als dit korps de grens moet passeren. In november 2009 wordt het protocol officieel ondertekend.

Het project 'Communicatiecampagne Drugs in het Verkeer' speelt in op het gevaarlijke verkeersgedrag van autobestuurders die in Zeeuws-Vlaanderen drugs kopen en onder invloed van drugs (of alcohol) terugrijden. Dit levert ernstige verkeersveiligheidsproblemen op in Zeeuws-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen (routes naar Brugge

en Kortrijk) en Noord-Frankrijk. De communicatie moet automobilisten ervan bewust maken dat druggebruik hun rijvaardigheid aantast en hen motiveren om zich niet onder invloed in het verkeer te begeven. Handhavingsacties vergroten de pakkans bij het rijden onder invloed van drugs.

www.euregioscheldemond.be

Toelage voor grensoverschrijdende activiteiten

De provincie subsidieerde in 2008 achttien projecten van West-Vlaamse scholen die een grensoverschrijdende uitwisseling opzetten met een partnerschool uit de provincie Henegouwen of het buitenland. Zeven scholen werkten samen met een partnerschool uit Henegouwen. De leerlingen konden hun kennis van het Frans in de praktijk omzetten door te corresponderen of te chatten, en hun pennenvriend daarna ook daadwerkelijk ontmoeten dankzij de uitwisseling. Daarbij werden gezamenlijke, kwalitatieve activiteiten opgezet. Andere landen waarmee in 2008 een project opgezet werd, waren Nederland, Frankrijk, Duitsland, Roemenië en Hongarije.

Eind 2008 keurde de provincieraad een nieuw subsidiereglement voor grensoverschrijdende samenwerking goed. Dit reglement is van toepassing op de domeinen onderwijs, cultuur en jeugd. Nieuw is dat voortaan samenwerking met alle EU-lidstaten gesubsidieerd wordt. De procedure werd ook vereenvoudigd. Zo wil de provincie meer organisaties aanmoedigen om grensoverschrijdende uitwisselingsprojecten op te zetten en een structurele samenwerking uit te bouwen met een partner uit een andere regio.

www.west-vlaanderen.be/europedirect

Naast de uitbreiding van de infrastructuur van Kortrijk Xpo participeert de provincie ook in de nieuw opgerichte vzw XIM die zal werken rond de verdere inhoudelijke verankering van het beurzencomplex binnen de West-Vlaamse economie.

EUROPESE PROGRAMMA'S

Doelstelling 2 Vlaanderen EFRO

In 2008 ging het nieuwe Europese Doelstelling 2-programma EFRO van start. In het vorige programma kwamen enkel de Westhoek en de kustregio in aanmerking voor ondersteuning. Voortaan komt heel West-Vlaanderen in aanmerking evenals de vier centrumsteden. De focus van het programma is sterk economisch, met bijzondere aandacht voor innovatie, ondernemerschap en ruimtelijke economie.

Het eerste jaar werden niet minder dan 28 West-Vlaamse projecten goedgekeurd, met 15,3 miljoen euro Europese ondersteuning en een provinciale investering van 14,7 miljoen euro. Rekening houdend met de financiering door Vlaanderen, de gemeenten en de indieners gaat het om een totale investering van maar liefst 45,1 miljoen euro in hefboomprojecten voor de verdere ontwikkeling van West-Vlaanderen.

Zo voorziet de provincie in een bijzondere ondersteuning voor de uitbouw van Kortrijk Xpo. Naast de uitbreiding van de infrastructuur participeert de provincie ook in de nieuw

opgerichte vzw XIM die zal werken rond de verdere inhoudelijke verankering van het beurzencomplex binnen de West-Vlaamse economie. Ter verbetering van het ondernemerschap investeert de provincie via het project 'Actie voor Starters' fors in de realisatie van twaalf startersfaciliteiten verspreid over West-Vlaanderen. Daarnaast wordt een provinciaal netwerk van kmo-loketten en ambtenaren lokale economie uitgebouwd en komt er starterscoaching en -begeleiding. De ontwikkeling van innovatieve concepten wordt aangemoedigd. Concreet zullen specialisten starters en bedrijven op een doorgedreven wijze begeleiden in het ontwikkelen van nieuwe concepten, producten, ... Deze specialisten zullen zich onder meer toespitsen op communicatie, fiscaliteit, budget, innovatie, marktpositionering, ... Daarnaast zullen starters en bedrijven ook samengebracht worden, waardoor netwerken tussen ondernemers ontstaan (kruisbestuiving).

www.west-vlaanderen.be/doelstelling2

Doelstelling 3

Interreg IV A

MARITIEME SAMENWERKING

Het grensoverschrijdende Interreg IV A-programma van de 2 Zeeën werd op 24 april 2008 in Duinkerke gelanceerd. Bij de eerste oproep, die in juli 2008 eindigde, werden 23 dossiers ingediend. De stuurgroep keurde op 12 november 2008 elf Interregprojectvoorstellen goed. De elf projecten vertegenwoordigen samen een investering van bijna 41 miljoen euro in de Kanaalregio, waarvan een kleine 19 miljoen euro Europese subsidie. West-Vlaanderen participeert in vier dossiers.

Het project 'Connect to Compete' (C2C) wil de kwaliteit van het transportnetwerk verbeteren en de bestaande infrastructuur optimaliseren door een meer duurzaam goederenvervoer te stimuleren (intermodaliteit). Door havens beter met elkaar en met het hinterland te verbinden wil C2C het probleem van de gefragmenteerde grensoverschrijdende logistieke toeleveringsketens aanpakken, ter bevordering van de handel. C2C beveelt ook gecombineerde oplossingen aan via korte vaart, spoortransport en transport via binnenlandse waterwegen als alternatief voor het wegverkeer. Naast Britse en Franse partners nemen voor West-Vlaanderen de provincie en de havens van Zeebrugge en Oostende deel aan het project.

Binnen het project C-SCOPE (Combineren van zee- en kustplanning in Europa) willen de partners komen tot een geïntegreerde aanpak van land- en zeeplanning en -beheer, gezien de druk op de kustzone wat betreft ontwikkeling, klimaatverandering en de wedijver om ruimte tussen de maritieme sectoren. Het project moet de fundamenteën leggen voor een sterke, levendige en duurzame kusteconomie, in harmonie met het milieu. Alle maritieme sectoren zullen bij C-SCOPE betrokken worden. De provincie is projectleider van het project, in samenwerking met Dorset County Council.

Met actieve deelname van de POM West-Vlaanderen willen de partners in 'Transmanche Enterprise Network' (TEN) kmo's diverse projectactiviteiten aanbieden in Vlaanderen,

Het project 'Connect to Compete' wil de kwaliteit van het transportnetwerk verbeteren.

Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, zoals begeleiding van ondernemingen tijdens workshops, intensieve begeleidingssessies en vertaalservices. Het project beoogt de bevordering van grensoverschrijdende handel tussen micro-ondernemingen, de ontplooiing van een netwerk van managers van bedrijvent centra en organisaties gespecialiseerd in bedrijfsbegeleiding, de ontwikkeling van werkruimte om tegemoet te komen aan de veranderende noden van starters en de uitbouw van een relatie tussen micro-ondernemingen, organisaties voor bedrijfsbegeleiding en universiteiten.

De Vlaamse, Nederlandse en Britse partners in het project 'Urban Habitats', met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) Brugge als Vlaamse trekker, ontwikkelen methodes om de kwaliteit van elkaars Urban Habitat-gebied te verbeteren en de betrokkenheid van het publiek in stedelijke natuurgebieden te vergroten, met bewustzijnscampagnes op maat en een educatief pakket. Het project wil de lokale gemeenschappen wijzen op het belang van stedelijke natuurgebieden voor de natuur in het algemeen, hun duurzaam gebruik stimuleren en de biodiversiteit helpen beschermen. De projectoproep in december 2008 leverde een vijftal dossiers op.

www.interreg4a-2mers.eu

"120 km kustkwaliteit" beoogt de duurzame en innovatieve verbetering van het strand- en kustbeheer.

GRENSREGIO VLAANDEREN - NEDERLAND

In het Interreg IV A-programma voor de Vlaams - Nederlandse grensregio werden in 2008 drie projecten goedgekeurd waarin West-Vlaanderen betrokken is.

Het project 'Duurzaam = gewoon doen!', getrokken door de POM West-Vlaanderen, wil het grensoverschrijdende, duurzame ondernemen bij kmo's verbreden en verdiepen. Daartoe worden instrumenten voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) bij die bedrijven geïntroduceerd. Ze krijgen ook actieve begeleiding bij de uitwerking van een MVO-beleid. Op 27 maart 2008 werd in Goes een grensoverschrijdend evenement rond duurzaam ondernemen georganiseerd. Een aantal spelers uit het veld gaven toelichting rond de rol van bedrijven bij het bereiken van de millenniumdoelen, goede praktijkvoorbeelden en studentenervaringen in verband met duurzaam ondernemen in ontwikkelingslanden. Daarnaast bood het event ruimte voor discussie en grensoverschrijdende kennismaking. In april 2010 is een tweede event in Vlaanderen gepland.

Het project '120 km kustkwaliteit' beoogt de duurzame en innovatieve verbetering van het strand- en kustbeheer. Acties rond ecologisch en alternatief strandbeheer, bewaking en veiligheid, en bereikbaarheid en toegankelijkheid moeten het toeristisch-recreatieve product van

het Vlaams-Zeeuwse kustgebied toekomstgericht naar een hoger kwaliteitsniveau brengen. Het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer begeleidt de betrokken West-Vlaamse kustgemeenten.

Dankzij het project 'Solabio' (Soorten als drager van biodiversiteit) kunnen partners in de Vlaams-Nederlandse grensregio initiatieven nemen die de biodiversiteit ten goede komen. Het project biedt een kader en methodologie om verschillende manieren van aanpak te screenen en te vergelijken inzake efficiëntie en effectiviteit. Naast concrete realisaties op het terrein wisselen de partners 'best practices' uit. Permanente evaluatie van de acties moet leiden tot voorstellen om het soortenbeleid in de grensregio te optimaliseren. Voor West-Vlaanderen is het Proefcentrum voor Innovatie, Verbreiding en Advies voor Landbouw en veehouderij (Pival) de betrokken partner.

www.euregioscheldermond.be

Voor landschappelijk beheer kan de Westhoek rekenen op 1,8 miljoen EFRO-steun.

De havens van Zeebrugge en Oostende participeren in het project 'Dryport'.

FRANKRIJK - WALLONIË - VLAANDEREN

Het Interregprogramma met Frankrijk en Wallonië ging in 2008 van start. De stuurgroepen in Charleroi, Charleville-Mézières en Brugge keurden 102 projecten goed, voor een totale Europese medefinanciering van 91 miljoen euro of 66 procent van het beschikbare budget voor de projectperiode 2007 - 2013.

Het programma is opgesplitst in drie deelprogramma's: het Frans-Vlaamse, het tripartiete en het Frans-Waalse deelprogramma. Van de 102 goedgekeurde projecten zijn er 39 met een Vlaamse projectpartner, samen goed voor bijna 34 miljoen euro Europese steun.

Onder de grootste projecten binnen het tripartiete en Frans-Vlaamse deelprogramma bevinden zich de toeristische projecten 'Leiestreek, van bron tot monding' (EFRO-steun: 3,8 miljoen euro) en 'De Grootte Oorlog herdacht' (EFRO-steun: 3,4 miljoen euro), de televisieprojecten 'Transpuls', 'Transit' en 'Transactua' (EFRO-steun: 1,9 miljoen euro), het economische project 'CTE-GO KM0' (EFRO-steun: 2 miljoen euro) en het project rond landschappelijk beheer in de Westhoek 'Landschap in verandering' (EFRO-steun: 1,8 miljoen euro). De provincie is als projectpartner of cofinancier bij de meeste van de 39 goedgekeurde projecten betrokken, onder meer via Westtoer en het POVLT.

www.interreg-fwvl.org

Interreg IV B

NOORDZEEPROGRAMMA EN NWE-PROGRAMMA

Beide transnationale programma's waaraan West-Vlaamse partners konden deelnemen, het Noordzeeprogramma en het North West Europe-programma, hadden eind 2008 drie projectoproepen en stuurgroepen achter de rug.

Van de 29 goedgekeurde projecten in het Noordzeeprogramma zijn er acht met een West-Vlaamse partner: 'e-CLIC' (met HOWEST, departement PIH), 'Smart Cities' (projectleider Leiedal), 'POYO' (Syntra West), 'Dryport' (havens van Zeebrugge en Oostende), 'DC NOISE' (dienst Economie van de provincie), 'MP4' (VLM Brugge), 'ANSWER' (POM West-Vlaanderen) en 'Vital Rural Area' (dienst Communicatie van de provincie). Na de drie stuurgroepen werd al 51 procent van het totaal beschikbare budget van het Noordzeeprogramma toegekend.

In het North West Europe-programma werden vijf projecten met West-Vlaamse partners goedgekeurd: 'Cities in Balance' of 'CIB' (met de stad Brugge), 'Future Cities' (met de wvi), 'VALUE' (met VLM Brugge), 'SINTROPHER' (met de stad Veurne) en 'INTRADE' (met de haven van Oostende). Van het NWE-programmafonds 2007 - 2013 werd reeds zo'n 39 procent toegekend.

www.northsearegion.eu

Programma voor plattelandsontwikkeling

Het Provinciaal Managementcomité voor het Plattelandsprogramma is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma voor plattelandsontwikkeling PDPO II. In de periode 2007 - 2013 wordt 25 miljoen euro geïnvesteerd in het West-Vlaamse platteland. Europa, Vlaanderen en de provincie West-Vlaanderen zijn de subsidiërende overheden. Gemeenten en de private sector kunnen projecten indienen. Eind 2008 waren er al twaalf projecten goedgekeurd, waaronder een aantal dorpskernvernieuwingen. Door te investeren in het openbare domein, in overleg met de bevolking en met advies van de provinciale Kwaliteitskamer, maken gemeenten hun dorp aantrekkelijker en leefbaarder. Zo wordt de kern van Oostnieuwkerke – deelgemeente van het landelijke Staden – met steun van het plattelandsprogramma 2007 - 2013 getransformeerd tot een aantrekkelijk, sfeervol, veilig en kindvriendelijk leefdorp. Daarbij ging de aandacht ook uit naar het voortraject. Onder begeleiding van een provinciale gebiedswerker werd een heuse dorpsontwikkelingsstrategie opgezet, om tot een volwaardig project te komen.

Groene, veilige en beleefbare verbindingslijnen en betere ontmoetingskansen behoorden tot de geformuleerde doelstellingen. Het vastleggen van de correcte projectdefinitie gebeurde in overleg met bewoners en verenigingen. Buitenlandse voorbeelden, vooral Britse kernen, boden inspiratie. Uiteindelijk werd de monoliete verharding voor en rond de kerk opgebroken en grotendeels vervangen door groenaanleg. De kerk is het centrale punt in een ingericht publiek dorpspark.

Steun uit het plattelandsprogramma maakte in 2008 ook de aankoop van een bibliobus in Zwevegem mogelijk. De bus die boeken aan huis brengt, verhoogt de gemeentelijke dienstverlening.

Naast de plattelandsprojecten werden in februari 2008 ook twee Leadergebieden goedgekeurd: de Westhoek en het Tielts Plateau. Leader is een Europees initiatief voor plattelandsontwikkeling. Het wil het lokale economische en maatschappelijke weefsel op het platteland verster-

Het evenement 'Boerderij in de stad' in Brugge sloot in mei 2008 Leader+ af.

ken, door een diversificatie van de plattelandseconomie en een verbetering van de leefkwaliteit. Voor de periode 2008 - 2013 is voor beide gebieden een bedrag van zo'n 11,8 miljoen euro ter beschikking, waaraan de provincie 4,3 miljoen euro bijdraagt.

In 2008 werd ook het programma Leader+ in het Brugse Ommeland afgesloten, dat een duurzame landbouw stimuleerde via verbreding en milieuzorg. Een regionaal landbouwteam, ingebed in de provinciale gebiedsgerichte werking Brugge - Oostende, zorgde voor de uitwerking ervan. Het team zette netwerken voor landbouwers op en werkte aan de drempelverlaging tussen burger en boer. Het evenement 'Boerderij in de stad' in samenwerking met de Groene Kring in het centrum van Brugge (mei 2008) sloot Leader+ af.

www.west-vlaanderen.be/plattelandsontwikkeling

veiligheid

www.west-vlaanderen.be/veiligheid

Acties voor verkeersveiligheid

Verkeersveilige dag

Op 27 februari 2008 organiseerden de provincies West- en Oost-Vlaanderen voor de twaalfde keer een verkeersveilige dag. De negentien lokale politiezones en de provinciale wegpolitie van beide provincies voerden verkeerscontroles uit die hoofdzakelijk op snelheid gericht waren. Op diverse plaatsen werden echter ook alcoholcontroles, en controles op zwaar vervoer en op gordeldracht georganiseerd.

De verkeersveilige dag herdenkt de ramp van 27 februari 1996. Bij een kettingbotsing op de E 17 waarbij meer dan 200 wagens betrokken waren, vonden toen 10 mensen de dood en vielen 56 zwaargewonden te betreuren. Provinciegouverneur Paul Breyne nam het initiatief voor de verkeersveilige dag. Op 27 februari 2008 bezocht hij dispositieven van de politie in Torhout (politiezone Kouter) en in Anzegem (politiezone MIRA).

In het totaal werden er 28.878 voertuigen gecontroleerd. Daarvan werden er 27.079 gecontroleerd op snelheid. 3.295 of 12,17 procent daarvan reed te snel. Op de autosnelwegen E 40 en E 17 in West-Vlaanderen reed zelfs bijna een kwart (24,08 procent) van de bestuurders te snel (1.577 van de 6.550 gecontroleerde voertuigen). 302 bestuurders (of 4,61 procent) reden zelfs meer dan 10 kilometer per uur te snel.

536 automobilisten werden aan een ademtest onderworpen. Zeven van de gecontroleerde bestuurders hadden een strafbare alcoholconcentratie in het bloed.

Ten slotte werden ook 1.315 voertuigen, waarvan 99 vrachtwagens, gecontroleerd op andere inbreuken. Hierbij werden 466 verkeersovertredingen vastgesteld. Het parket trok in het totaal acht rijbewijzen in.

Verkeersveilige nacht

Als inleiding op de traditionele BOB-campagne rond de jaarwisseling werd in de nacht van 5 op 6 december 2008 voor de twaalfde keer een Verkeersveilige nacht georganiseerd in West- en Oost-Vlaanderen. Daarbij controleerden de politiediensten in het bijzonder op rijden onder invloed

Tijdens de twaalfde verkeersveilige dag werden 536 automobilisten onderworpen aan een ademtest.

van alcohol en drugs, maar ook op snelheid. Alle 19 politiezones uit beide provincies en de federale wegpolitie namen aan de actie deel.

Zoals de voorgaande jaren was het de betrachting om via persaadacht, controle, opsporing en vervolging de bevolking te sensibiliseren voor het feit dat alcoholgebruik en veilig rijgedrag niet samengaan, alsook de overtredders te laten sanctioneren.

Bij 63 van de 1.943 op alcohol gecontroleerde bestuurders werd een strafbaar alcoholgehalte vastgesteld: 6 procent van de bestuurders had teveel gedronken.

Van de 2.145 op snelheid gecontroleerde voertuigen reden er 213 te snel. Tien procent van de gecontroleerde bestuurders beging een snelheidsovertreding.

In het totaal werden er 22 rijbewijzen onmiddellijk ingetrokken, waarvan 4 voor snelheid en 18 voor alcohol.

Ten opzichte van 2007 daalde het aantal snelheidsovertredingen, maar het percentage bestuurders die teveel gedronken hadden, bleef ongeveer hetzelfde.

www.west-vlaanderen.be/federaal

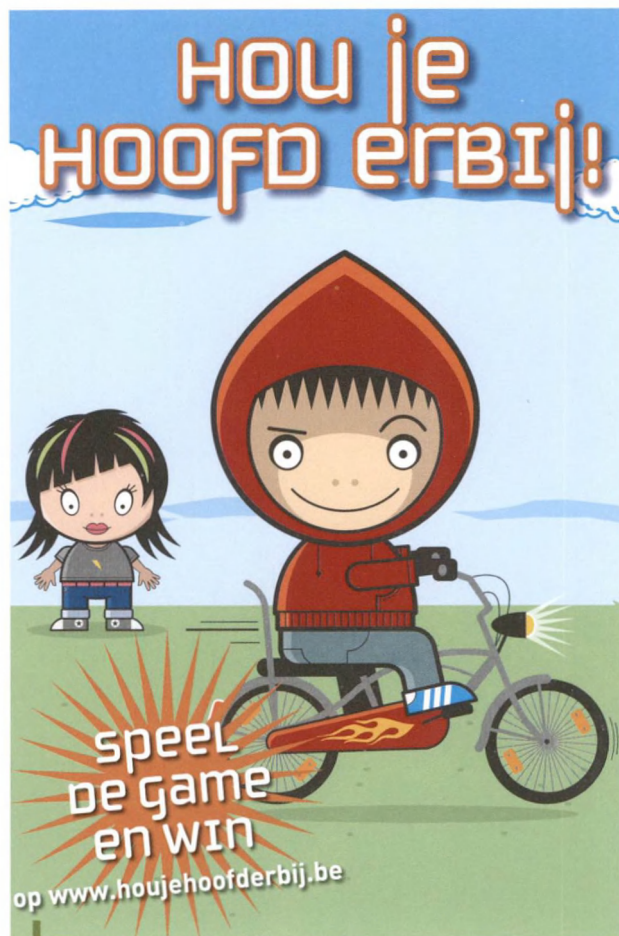
'Veilig fietsen... hou je hoofd erbij!'

Van 1 oktober 2007 tot en met 15 februari 2008 liep de actie 'Veilig fietsen... hou je hoofd erbij!'. Met deze campagne wilde het provinciebestuur jonge fietsers van 12 tot 18 jaar aanmoedigen om zich op een veilige manier in het almaar drukker verkeer te bewegen. De voorgaande jaren legde de provinciale actie 'Veilig fietsen... 't licht aan jou!' de nadruk op een veilige fietsuitrusting, met name de fietsverlichting. Deze nieuwe campagne richtte evenzeer de aandacht op het respecteren van de wegcode en oplettendheid voor het gedrag van de andere weggebruikers.

Het sensibiliserende gedeelte van de campagne liep van 1 oktober tot 16 november 2007. Centraal stond de internetgame op www.houjehoofderbij.be die de jongeren kennis liet maken met vaak voorkomende verkeerssituaties. Tijdens de campagneperiode waren 8.651 unieke bezoekers goed voor 15.945 bezoeken aan de website. 720 jongeren die in de wedstrijd best scoorden, wonnen een mooie prijs. Tijdens de sensibiliserende fase hielden politiemensen en preventiewerkers fietscontroles in de scholen. Ze controleerden 21.361 fietsen, waarvan 42,1 procent niet in orde was en 21 procent een slecht werkende fietsverlichting had.

Op 17 november 2007 startte de handhavende fase van de campagne, met als zwaartepunt fietscontroles op de weg. De politie controleerde in het totaal 18.702 fietsen. Daarvan vertoonde 11,59 procent een of meer gebreken. Bij 9,58 procent van de fietsen was de verlichting defect. Na elke preventieve controle daalt het aantal fietsers dat niet in orde is met de verlichting met de helft. Een mooi bewijs van de effectiviteit van de campagne.

www.houjehoofderbij.be

De campagne 'Hou je hoofd erbij' bracht 8.651 bezoekers naar de website.

Rampoefeningen

Drenkelingen redden op zee

Elk toeristisch seizoen staan de strandreddingsdiensten paraat om baders, surfers of andere watersporters in nood te helpen. De redders hebben een zware opleiding achter de rug en moeten een uitstekende fysieke conditie hebben. In noodsituaties moeten ze immers snel de juiste beslissingen nemen en vlot met andere hulpdiensten kunnen communiceren.

Daarom organiseerde de Federale Dienst Openbare Hulpverlening met de betrokken hulpdiensten een oefening voor het redden van drenkelingen op het strand van Blankenberge (4 juli 2008) en van Middelkerke (4 augustus 2008). Dit gebeurde op initiatief van gouverneur Paul Breyne. De oefeningen hadden tot doel de communicatie en de coördinatie te testen tussen alle actoren uit de 'Afsprakenregeling voor het redden van drenkelingen aan de Belgische kust'. In Blankenberge voorzag het scenario van de oefening de redding van vier drenkelingen uit zee, door de strandreddingsdienst van Blankenberge, met ondersteuning van en in nauwe samenwerking met onder meer de Scheepvaartpolitie Zeebrugge, de Vrijwillige Blankenbergse Zeerreddingsdienst (VBZR), de MUG-heli en de Seaking. In Middelkerke moest de strandreddingsdienst volgens het scenario van de oefening twee baders in nood uit zee redden, met de medewerking van de Scheepvaartpolitie, de Dienst Afzonderlijk Beheer (DAB) Vloot, de MUG-heli en de Seaking. Ook de lokale politie, de brandweer en de medische diensten namen aan deze oefening deel.

Een oefening voor het redden van drenkelingen op het strand van Middelkerke.

Overgangsperiode in nieuwe wapenwet

Strandreinigingsoefening Black Blubber

In samenwerking met de Federale Dienst Openbare Hulpverlening organiseerde het Provinciecommando West-Vlaanderen van het ministerie van Defensie de civiel-militaire strandreinigingsoefening 'Black Blubber' aan de Middenkust (21 - 25 april 2008) en aan de Oostkust (6 - 10 oktober 2008). In het scenario voor de oefening had een schipbreuk olievervuiling op het strand veroorzaakt. De oefening had tot doel het draaiboek 'Propere Stranden' uit te testen, de Compagnie Territoriale Protectie van het Provinciecommando in te zetten en per gemeente de stranden met hun infrastructuur, toegangswegen, kwetsbare plaatsen, ... in kaart te brengen. De noodplanningsambtenaren van de betrokken kustgemeenten woonden de oefeningen bij. De samenwerking tussen de militairen en de burgerlijke diensten verliep heel vlot. Voor de tien kustgemeenten werd een afzonderlijke fiche opgemaakt met nuttige informatie over de toegangen tot het strand, de tijdelijke opslagplaatsen voor met olie vervuild zand en de bewaking van strand en omgeving. Elke gemeentelijke fiche bevat ook een contactenlijst.

Test elektronische sirenes

Driemaandelijks test de Algemene Directie van de Civiele Veiligheid van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken de elektronische sirenes in de risicozones rond de Sevesobedrijven en nucleaire installaties. Deze FOD brengt de gouverneur systematisch op de hoogte van de data waarop deze testen plaatsvinden. Voor elke sirenetest verstuurt het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering een eigen persbericht naar de nationale media. De provincie informeert de lokale media en andere betrokkenen.

De driemaandelijkse testen van het elektronische sirenenet werden in 2008 uitgevoerd op 3 januari, 3 april, 3 juli en 2 oktober. Alle toestellen die in de nucleaire en Sevesorisicozones opgesteld staan, werden geactiveerd vanuit de operationele eenheden van de Civiele Bescherming (Grote Wacht Jabbeke). Op de dag van de test kan de bevolking voor vragen of informatie terecht op een gratis telefoonnummer.

In het kader van de nieuwe wapenwet was er tot 31 oktober 2008 een overgangsperiode van kracht. In het totaal werden er 25.276 vergunningsaanvragen ingediend: 13.694 aanvragen tot hernieuwing van een vergunning, 8.213 aanvragen voor een vergunning voor een jacht- en sportwapen, en 3.369 nieuwe vergunningsaanvragen. Daarnaast gebeurden er 13.394 registraties van jacht- en sportwapens, ofwel door de lokale politie ofwel door de diensten van de gouverneur. Aan de lokale politie werden 16.289 wapens afgestaan voor vernietiging.

Door een wetswijziging in de loop van 2008 kregen wapenbezitters onder bepaalde voorwaarden de toelating om verder wapens te houden zonder wettige reden en zonder munitie. Voor de bezitters van jacht- en sportwapens kon dit enkel, als ze hiervoor ten laatste op 31 oktober 2008 een aanvraag indienden. De gouverneur informeerde in augustus 2008 alle 4.167 bekende bezitters van een jacht- of sportwapen (niet bekend als actieve sportschutter of jager) over deze deadline. Na 31 oktober konden ze immers geen vergunning voor passief wapenbezit (zonder munitie) meer aanvragen.

Uiteindelijk werden er 4.268 vergunningsaanvragen voor passief wapenbezit ingediend. In heel België was dit slechts voor 8.765 wapens het geval. Meer dan de helft van de aanvragen voor passief wapenbezit komt dus uit West-Vlaanderen. De actie van de gouverneur zorgde ervoor dat méér wapenbezitters in de provincie geen munitie meer bezitten.

www.west-vlaanderen.be/federaal

De politiediensten, De Lijn en de West-Vlaamse politieschool voerden in augustus 2008 samen preventieve controles uit op de Kusttram, de perrons en de onmiddellijke omgeving.

West-Vlaamse politieschool

Kusttram veiliger

Het samenwerkingsakkoord tussen de politiediensten, De Lijn en de West-Vlaamse politieschool voorziet gemeenschappelijke initiatieven en opleidingen. Om de veiligheid te verhogen, voerden ze elk weekend van augustus 2008 samen preventieve controles uit op de Kusttram, de perrons en de onmiddellijke omgeving. De controles waren heel divers, zowel naar inhoud als naar tijdstip. Ze vielen vaak samen met grote evenementen zoals Radio 2-zomerhit in Westende, de Paulusfeesten in Oostende, het Vuurwerkfestival in Duinbergen, de Bloemenstoet in Blankenberge, ... op momenten dat veel mensen de tram gebruikten.

De politiestudenten kregen vooraf op school toelichting bij 'veiligheid en openbaar vervoer' en fenomenen als zakkenrollen, zwartrijden, verkeersongevallen, vernielingen, agressie en oorzaken van agressie, ... Ze kregen informatie over systemen om incidenten te voorkomen en te melden, de organisatie van De Lijn en de eigen contro-

ledienst, samenwerking met dispatching en controleurs van De Lijn, ... Ze leerden ook hoe correct op te treden, hoe reizigers te controleren en te informeren, en hoe grote groepen reizigers veilig op en af de tram te krijgen bij evenementen.

De veiligheidsactie op de Kusttram in augustus 2008 kende een vlot verloop. Alle partijen en de gebruikers van het openbaar vervoer evalueerden de actie positief op een studiedag in oktober 2008. De reizigers gaven de politiestudenten tal van positieve opmerkingen, wat hen bijzonder motiveerde.

www.wvl-politieschool.be

De West-Vlaamse politieschool werkte mee aan de Special Olympics in Kortrijk.

Politiestudenten in Torch Run

Op 30 april 2008 vonden de Special Olympics plaats in Kortrijk. Zowat 3.100 atleten uit 250 clubs en voorzieningen voor personen met een mentale beperking uit het hele land, namen eraan deel. Voorafgaand aan de openingsceremonie liepen een veertigtal atleten met een mentale beperking een traject van dertig kilometer. Niet minder dan 65 studenten van de West-Vlaamse politieschool liepen met hen mee in deze 'Torch Run'. Samen met Tia Hellebaut begeleidden de studenten hen ook op de openingsceremonie.

NUTTIGE ADRESSEN PROVINCIE

PROVINCIALE ADMINISTRATIE

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 11 – F 050 40 31 00

- Zetel van de provincieraad en de deputatie
- Kabinetten van gedeputeerden Jan Durnez, Patrick Van Gheluwe, Dirk De fauw, Marleen Titeca-Decraene, Gunter Pertry en Bart Naeyaert
- Kabinet van provinciegriffier Hilaire Ost
- Provinciale administratie
 - o Griffie
 - o Financiën
 - o Management en Organisatie
 - o Communicatie
 - o Cultuur
 - o Externe relaties
 - o Gebiedsgerichte werking
 - o Groendienst
 - o Huishoudelijke dienst
 - o Informatietechnologie
 - o Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk
 - o Internetontwikkeling
 - o Milieu, natuur en waterbeleid
 - o Mobiliteit
 - o Personeel
 - o Ruimtelijke planning
 - o Vergunningen
 - o Welzijn

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I

Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 11 – F 050 40 31 01

- Communicatie - Grafische dienst

Provinciehuis Olympia

Koning Leopold III-laan 66, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 66 – F 050 71 94 06

- Economie
- Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM)

Provinciehuis Abdijbeke

Abdijbekestraat 9, 8200 Sint-Andries
T 050 40 71 12 – F 050 40 71 00

- Contracten, overheidsopdrachten en patrimonium
- Datawarehousing
- Financiën - provinciebelastingen
- Gebouwen
- ICT-projectcoördinatie
- Waterlopen - district Noord
- Wegen - district Noord

Provinciale Sportdienst

Doornstraat 114, 8200 Sint-Andries
T 050 40 76 86 – F 050 40 76 87

Provinciaal Archief

Gistelse Steenweg 528, 8200 Sint-Andries
T 050 40 72 90 – F 050 34 90 79

Tolhuis

Jan Van Eyckplein 2, 8000 Brugge
T 0800 20 021 (gratis nummer) – F 050 40 74 75

- Provinciaal informatiecentrum
- Europe Direct
- Provinciale bibliotheek en documentatiecentrum

Provinciehuis Potyze

Zonnebeekseweg 361, 8900 Ieper
T 057 20 00 27 – F 057 21 84 28

- Wegen - district Zuid
- Waterlopen - district Zuid

Provinciaal Noord-Zuid Centrum (PNZC)

Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
T 051 26 50 50 – F 051 20 43 49

GEBIEDSGERICHTE WERKING

Streekhuis Kasteel Tillegem

Tillegemstraat 81, 8200 Sint-Michiels
T 050 40 35 44 – F 050 40 31 41

Streekhuis Esenkasteel

Woumenweg 100, 8600 Diksmuide
T 051 51 93 50 – F 051 51 93 51

Streekhuis Zuid-West-Vlaanderen

Doorniksesteenweg 218, 8500 Kortrijk
T 056 46 16 63 – F 056 24 99 90

Streekhuis Midden-West-Vlaanderen

Peter Benoitsstraat 13, 8800 Roeselare
T 051 27 55 50 – F 051 27 55 51

Provinciaal Ankerpunt Kust (PAK)

Wandelaarkaai 7, 8400 Oostende
T 059 34 21 47 – F 059 34 21 31

PROVINCIEMUSEA

Mu.ZEE - Kunstmuseum aan Zee

Collecties van de Provincie West-Vlaanderen en de Stad Oostende
Romestraat 11, 8400 Oostende
T 059 50 81 18 – F 059 80 56 26

PMCP – Museum Constant Permeke

Gistelsteenweg 341, 8490 Jabbeke
T 050 81 12 88 – F 050 81 55 40

ENSORHUIS

Vlaanderenstraat 27, 8400 Oostende
T 059 80 53 35

BE-PART

Westerlaan 17, 8790 waregem
T 056 62 94 10 – F 056 62 17 95

Museum van het Bulskampveld (wagenpark)

Provinciedomein Lippensgoed – Bulskampveld
8730 Beernem – T 050 55 91 00

PMSS – Museum Stijn Streuvels 'Het Lijsternest'

Stijn Streuvelsstraat 25, 8570 Ingoogem
T 056 77 72 14

GESLOTEN VOOR ONBEPAALEDE DUUR WEGENS RESTAURATIE

Memoriaal Prins Karel, Openluchtmuseum Atlantikwall, Waltraversijde 1465

Nieuwpoortsesteenweg 636, 8400 Oostende
T 059 70 22 85 – F 059 51 45 03

NATUUREDUCATIEVE BEZOEKERSCENTRA

Bulskampveld

Bulskampveld 9, 8730 Beernem
T 050 55 91 00 – F 050 81 69 76

De Palingbeek

Vaartstraat 7, 8902 Zillebeke
T 057 23 08 40 – F 057 23 08 51

De Gavers

Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke
T 056 22 21 19 – F 056 22 75 68

Provinciaal Natuurpark Zwin

Graaf Léon Lippensdreef 8, 8300 Knokke-Heist
T 050 60 70 86 – F 050 62 20 00

PROVINCIEDOMEINEN

Lippensgoed-Bulskampveld

Bulskampveld 9, 8730 Beernem
• Algemeen nummer – T 050 55 91 10
• Cafetaria – T 050 78 95 65

De Palingbeek

Verbrande Molenstraat 5, 8902 Zillebeke
• Domeinwachter – T 057 20 34 72 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 057 20 56 72

De Gavers

Meersstraat 5, 8530 Harelbeke
• Domeinwachter – T 056 23 40 26 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 056 72 55 22

Provinciaal Natuurpark Zwin

Graaf Léon Lippensdreef 8, 8300 Knokke-Heist
T 050 60 70 86 – F 050 62 20 00

Tillegembos

Tillegemstraat 83, 8200 Sint-Michiels
• Domeinwachter – T 050 38 24 16 of 0800 20 021
• Kasteel – T 050 40 35 44
• Bistro De Trutselaar – T 050 38 89 00

Raversijde

Nieuwpoortsesteenweg 636, 8400 Oostende
T 059 70 22 85 – F 059 51 45 03
• Cafetaria Walrave – T 059 30 62 44

D'Aertrycke

Zeeweg 42, 8820 Torhout
• Hotel – T 050 23 07 70
Conciencestraat 18a, 8820 Torhout
• Domeinwachter – T 050 22 22 76 of 0800 20 021

Sterrebos

Sterrebosdreef 66, 8800 Roeselare
• Domeinwachter – T 051 20 11 80 of 0800 20 021
• Restaurant – T 051 21 17 96

't Veld

Bloemgatstraat, 8850 Ardooie
• Domeinwachter – T 051 74 52 85 of 0800 20 021
• Cafetaria De Keunepupe – T 051 63 39 95

Wallemote-Wolvenhof

Kokelarestaat 85, 8870 Izegem
• Huisbewaarder – T 051 30 09 44

Ieperse Gasthuisbossen

Ieper-Zonnebeke-Heuvelland
• Domeinwachter – T 057 20 34 72 of 0800 20 021

De Kemmelberg

Heuvelland
• Domeinwachter – T 057 20 34 72 of 0800 20 021

Fort van Beieren

Damme-Koolkerke
• Domeinwachter – T 050 38 24 16 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 050 67 95 80

Zeebos

Koning Albert I-laan, 8370 Blankenberge
• Domeinwachter – T 050 38 24 16 of 0800 20 021

De Baliekouter

Ommegangstraat, 8720 Wakken-Dentergem

- Domeinwachter – T 050 78 91 76 of 0800 20 021

Bergelen

Hemelhofweg, 8560 Gullegem-Wevelgem

- Domeinwachter – T 056 20 11 80 of 0800 20 021
- Cafetaria – T 056 40 01 30

Kasteelpark 't Hooghe

Doorniksesteenweg 220, 8500 Kortrijk

GROENE ASSEN

- Groene 62, Oostende-Gistel-Ichtegem-Torhout
- Frontzate, Nieuwpoort-Diksmuide
- Vrijbosroute, Ieper (Boezinge)-Langemark-Staden-Hoogdele-Kortemark
- Abdijenroute, Brugge-Damme (Sijsele)
- Trimaarzate, Avelgem-Spiere; Avelgem-Heestert
- Guldenspoorpad, Kortrijk-Zwevegem
- Storrout, Zonnebeke-Moorlede
- Kezelbergroute, Roeselare-Ledegem-Moorlede-Wevelgem-Menen
- Vloethemveld, Zedelgem
- Damse Vaart, Kanaal Brugge-Sluis

PROVINCIAAL WETENSCHAPPELIJKE INSTELLINGEN

Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVL)

Ieperseweg 87, 8800 Rumebeke

T 051 27 32 00 – F 051 24 00 20

PROVINCIALE ONDERWIJS- EN VORMINGSINSTELLINGEN

Provinciaal Technisch Instituut (PTI)

- Campus Graaf Karel de Goedelaan
Graaf Karel de Goedelaan 7, 8500 Kortrijk
T 056 22 13 41 – F 056 22 53 52
- Campus Tuinbouwschool
Condédreef 10, 8500 Kortrijk
T 056 22 13 41 – F 056 20 44 71

Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs (PCVO)

Meiboomstraat 8, 8870 Izegem

T 051 30 04 28

School voor Bestuursrecht van West-Vlaanderen (SBR)

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I

Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries

T 050 40 34 51 – F 050 40 31 01

ANDERE VORMINGS- EN WETENSCHAPPELIJKE INSTELLINGEN

WIVO vzw

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I

Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries

T 050 40 31 84 – F 050 40 31 01

West-Vlaamse Politie school vzw (WPS)

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries

T 050 40 45 40 – F 050 39 38 79

West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer, Reddings- en Ambulancediensten vzw (WOBRA)

Burg 4, 8000 Brugge

T 050 40 57 83

West-Vlaams Agrarisch Vormingsinstituut vzw (WAVI)

Ieperseweg 87, 8800 Rumebeke

T 051 27 32 00 – F 051 24 00 20

Vlaams Instituut voor de Zee vzw (VLIZ)

Wandelaarkaai 7, 8400 Oostende

T 059 34 21 30 – F 059 34 21 31

PROVINCIALE SPORTACCOMMODATIE

Provinciaal Olympisch Zwembad

Doornstraat 110, 8200 Sint-Andries

T 050 39 02 00 – F 050 40 20 70

Watersport- en avontuursportcentrum De Gavers

Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke

T 056 22 21 19 – F 056 22 75 68

DIENSTVERLENING

Provinciale Dienstverleningscentra vzw

- Centrum Ons Erf
Chartreuseweg 53, 8200 Sint-Michiels
T 050 40 69 60 – F 050 40 69 61
- Centrum De Waaiberg
Koolskampstraat 22d, 8830 Gits
T 051 26 30 80 – F 051 24 45 45
- Centrum 't Venster
Willem Elsschotstraat 19/1, 8870 Emelgem
T 051 31 84 72 – F 051 31 90 34

Westkans vzw

Technisch adviesbureau en meldpunt omtrent toegankelijkheid

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal II

Kerkhofstraat 1, 8200 Sint-Andries

T 050 40 73 73 – F 050 40 71 00

DIENTEN VAN DE GOUVERNEUR

Monumentenwacht West-Vlaanderen vzw

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I
Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 36 – F 050 40 31 01

Provinciale Uitleendienstn voor Audiovisueel Materiaal

- Brugge
Doornstraat 112, 8200 Sint-Andries
T 050 40 76 76 – F 050 40 76 75
- Ieper
Provinciehuis Potyze
Zonnebeekseweg 361, 8900 Ieper
T 057 21 56 06 – F 057 21 84 28
- Kortrijk
Emiel Clauslaan 3, 8500 Kortrijk
T 056 22 56 22 – F 056 22 28 89
- Oostende
Wandelaarkaai 7, 8400 Oostende
T 059 80 22 96 – F 059 51 18 08

AUTONOOM PROVINCEBEDRIJF

Westtoer apb

Koning Albert I-laan 120, 8200 Sint-Michiels
T 050 30 55 00 – F 050 30 55 90

KABINET VAN DE GOUVERNEUR

Burg 3, 8000 Brugge
T 050 40 58 11 – F 050 40 58 00

ARRONDISSEMENTS-COMMISSARISSEN

Johan Debyser
Mieke Teerlynck
Anne Martens

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN

Federale dienst openbare hulpverlening – civiele veiligheid

Burg 4, 8000 Brugge
T 050 40 56 11 – F 050 40 56 00

Openbare politionele veiligheid, wapens en jacht

Riddersstraat 13, 8000 Brugge
T 050 44 06 30 – F 050 44 06 34

Bijzondere situaties (o.a. opeisingen, verkiezingen)

Riddersstraat 13, 8000 Brugge
T 050 44 06 30 – F 050 44 06 34

Federale administratie – Bijzondere en specifieke bevoegdheden van de gouverneur

Proosdij, Burg 2b, 8000 Brugge
T 050 40 56 11 – F 050 40 57 00

VLAAMS MINISTERIE VAN BESTUURSZAKEN – AGENTSCHAP VOOR BINNENLANDS BESTUUR – AFDELING WEST-VLAANDEREN

Burg 4, 8000 Brugge
T 050 40 56 11 – F 050 40 56 00

- Algemene werking lokale besturen
- Personeel lokale besturen
- Financiën
- Patrimonium en overheidsopdrachten
- Financiën erediensten

GEMEENTEBESTUREN IN WEST-VLAANDEREN

(toestand op 14 mei 2009)

ALVERINGEM

St.-Rijkersstraat 19, 8690 Alveringem
Tel. 058 28 88 81 – Fax 058 28 88 83
E-mail: info@alveringem.be
Burgemeester: Liefoghe Gerard
Secretaris: Verschave Hendrik
Gewestelijke ontvanger: Vanhoutte Stefanie

ANZEGEM

De Vierschaar 1, 8570 Anzegem
Tel. 056 69 44 40 – Fax 056 68 09 09
E-mail: info@anzegem.be
Burgemeester: Gerniers Victor
Secretaris: Vandepitte Patrick
Financieel beheerder: Meurisse Virginie

ARDOOIE

Polenplein 15, 8850 Ardooie
Tel. 051 74 40 40 – Fax 051 74 03 69
E-mail: info@ardooie.be
Burgemeester: Callens Karlos
Secretaris: Pillaert Dominiek
Financieel beheerder: Pattyn Izabel

AVELGEM

Kortrijkstraat 8, 8580 Avelgem
Tel. 056 65 30 30 – Fax 056 65 30 39
E-mail: info@avelgem.be
Burgemeester: Vantieghem Lieven
Secretaris: Claus David
Financieel beheerder: Boudrez Geert

BEERNEM

Bloemdalestraat 112, 8730 Beernem
Tel. 050 28 91 20 – Fax 050 79 04 63
E-mail: gemeente@beernem.be
Burgemeester: De Rycke Johan
Secretaris: Focquaert Robert
Financieel beheerder: Gevaert Tom

BLANKENBERGE

J.F. Kennedyplein 1, 8370 Blankenberge
Tel. 050 42 99 42 – Fax 050 42 90 29
E-mail: stadhuis@blankenberge.be
Burgemeester: Monset Ludo
Secretaris: Verheyden Peter
Financieel beheerder: Plompen Dirk

BREDENE

Centrumplein 1, 8450 Bredene
Tel. 059 33 91 91 – Fax 059 33 00 36
E-mail: gemeentebestuur@bredene.be
Burgemeester: Vanhooren Willy
Secretaris: Wittervrongel Yannick
Financieel beheerder: Vandenbergh Willy

BRUGGE

Burg 12, 8000 Brugge
Tel. 050 44 81 11 – Fax 050 44 80 80
E-mail: secretarie@brugge.be
Burgemeester: Moenaert Patrick
Secretaris: Coens Johan
Financieel beheerder: Brouckaert Cathy

DAMME

Vissersstraat 2A, 8340 Damme
Tel. 050 28 87 30 – Fax 050 50 11 51
E-mail: stadsbestuur@damme.be
Burgemeester: Bisschop Dirk
Wvd. secretaris: Hendrik Decorte
Financieel beheerder: De Bruyckere Rachel

DEERLIJK

Harelbekestraat 27, 8540 Deerlijk
Tel. 056 69 47 20 – Fax 056 69 47 21
E-mail: info@deerlijk.be
Burgemeester: Croes Claude
Secretaris: Longueville Trees
Financieel beheerder: Desmet Arne

DE HAAN

Leopoldlaan 24, 8420 Klemskerke
Tel. 059 24 21 24 – Fax 059 24 21 23
E-mail: gemeentebestuur@dehaan.be
Burgemeester: Beirens Christine
Secretaris: Museeuw Franky
Financieel beheerder: Dewulf Bart

DENTERGEM

Kerkstraat 1, 8720 Dentergem
Tel. 051 63 61 03 – Fax 051 63 59 00
E-mail: secretaris@dentergemonline.com
Burgemeester: Degroote Koenraad
Secretaris: Naessens Kathelijn
Gewestelijke ontvanger: Van den Abele Anne

DE PANNE

Zeelaan 21, 8660 De Panne
Tel. 058 42 16 16 – Fax 058 42 16 17
E-mail: gemeente@depanne.be
Burgemeester: Butsraen Robert
Secretaris: Van Ackere Veerle
Financieel beheerder: Broucke Evelien

DIKSMUIDE

Grote Markt 6, 8600 Diksmuide
Tel. 051 51 91 51 – Fax 051 51 00 20
E-mail: info@stad.diksmuide.be
Burgemeester: Laridon Lies
Secretaris: Herman Marie
Financieel beheerder: Himpens Stefan

GISTEL

Heyvaertlaan 18, 8470 Gistel
Tel. 059 27 02 00 – Fax 059 27 02 46
E-mail: gemeentebestuur@gistel.be
Burgemeester: Halwuyck Bart
Secretaris: Wydooghe Lieve
Financieel beheerder: De Groote Paul

HARELBEKE

Marktstraat 29, 8530 Harelbeke
Tel. 056 73 33 11 – Fax 056 73 33 19
E-mail: info@harelbeke.be
Burgemeester: Beyaert Rita
Secretaris: Daelman Carlo
Financieel beheerder: Desmet Nathalie

HEUVELLAND

Bergstraat 24, 8950 Heuveland
Tel. 057 45 04 50 – Fax 057 44 56 04
E-mail: info@heuveland.be
Burgemeester: Heens Bernard
Secretaris: Verstraete Sigurd
Financieel beheerder: Vermeersch Johan

HOOGLEDE

Marktplaats 1, 8830 Hoogdele
Tel. 051 20 30 30 – Fax 051 20 38 26
E-mail: info@hoogdele.be
Burgemeester: Lokere Jozef
Secretaris: Dekens Rik
Financieel beheerder: Terryn Hans

HOUTHULST

Markt 1, 8650 Houthulst
Tel. 051 46 07 31 – Fax 051 46 07 36
E-mail: info@houthulst.be
Burgemeester: Hindryckx Joris
Secretaris: Schacht Jocelyne
Gewestelijke ontvanger: Paesbrughe Alain

ICHTEGEM

Stationstraat 1, 8480 Ichtegem (Eernegem)
Tel. 059 34 11 20 – Fax 059 29 80 65
E-mail: gemeentebestuur@ichtegem.be
Burgemeester: Bonny Karl
Secretaris: Delarue Luc
Financieel beheerder: Berckmans Peter

IEPER

Grote Markt 34, 8900 Ieper
Tel. 057 23 92 00 – Fax 057 23 92 95
E-mail: communicatie@ieper.be
Burgemeester: Dehaene Luc
Secretaris: Breyne Jan
Financieel beheerder: Carbonez Guy

INGELMUNSTER

Oostrozebekestraat 4, 8770 Ingelmunster
Tel. 051 33 74 00 – Fax 051 31 82 83
E-mail: gemeente@ingelmunster.be
Burgemeester: De Clercq Jean-Pierre
Secretaris: Ronse Dominik
Wvd. financieel beheerder: Dhont Tine

IZEGEM

Korenmarkt 10, 8870 Izegem
Tel. 051 33 73 00 – Fax 051 31 48 67
E-mail: stad.izegem@izegem.be
Burgemeester: Mylle Gerda
Secretaris: Jacobus Anton
Financieel beheerder: Cardoen Dieter

JABBEKE

Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke
Tel. 050 81 01 11 – Fax 050 81 01 17
E-mail: gemeentehuis@jabbeke.be
Burgemeester: Bogaert Hendrik
Secretaris: Acke Gabriël
Financieel beheerder: Astaes Jan

KNOKKE-HEIST

Alfred Verweeplein 1, 8300 Knokke-Heist
Tel. 050 63 01 00 – Fax 050 63 01 59
E-mail: knokke-heist@knokke-heist.be
Burgemeester: Lippens Leopold
Wvd. secretaris: Gobert Miet
Financieel beheerder: Pauwels Eric

KOEKELARE

St. Maartensplein 19, 8680 Koekelare
Tel. 051 58 92 01 – Fax 051 58 84 96
E-mail: ccdebrouwerij@koekelare.be
Burgemeester: Lansens Patrick
Secretaris: Claeys Lode
Financieel beheerder: Deweerdt Liesbet

KOKSIJDE

Zeelaan 303, 8670 Koksijde
Tel. 058 53 30 30 – Fax 058 53 30 31
E-mail: info@koksijde.be
Burgemeester: Vanden Bussche Marcus
Secretaris: Stekelorum Joeri
Financieel beheerder: Vandepitte Jean-Philippe

KORTEMARK

Stationsstraat 68, 8610 Kortemark
Tel. 051 56 81 21 – Fax 051 57 51 20
E-mail: info@kortemark.be
Burgemeester: Dupulthys Firmin
Secretaris: Vandoorne Joseph
Financieel beheerder: Cromheecke Hans

KORTRIJK

Grote Markt 54, 8500 Kortrijk
Tel. 056 27 70 00
E-mail: info@kortrijk.be
Wvd. burgemeester: Lybeer Lieven
Secretaris: Hillaert Geert
Financieel beheerder: Vanhoutte Johan

KUURNE

Marktplaats 9, 8520 Kuurne
Tel. 056 73 71 11 – Fax 056 70 60 15
E-mail: info@kuurne.be
Burgemeester: Vereecke Carl
Secretaris: Vanhoutte Veronique
Financieel beheerder: Cattlein Betty

LANGEMARK-POELKAPELLE

Kasteelstraat 1, 8920 Langemark-Poelkapelle
Tel. 057 49 09 10 – Fax 057 48 60 50
E-mail: secretariaat@langemark-poelkapelle.be
Burgemeester: Wyffels Alain
Secretaris: De Wandel Sabine
Financieel beheerder: Cappelle Mireille

LEDEGEM

Rollegemstraat 132, 8880 Ledegem
Tel. 056 50 91 80 – Fax 056 50 51 40
E-mail: info@ledegem.be
Burgemeester: Dochy Bart
Secretaris: Demeyere Geert
Financieel beheerder: Denys Carine

LENDELEDE

Dorpsplein 1, 8860 Lendeledede
Tel. 051 33 63 00 – Fax 051 33 63 07
E-mail: info@lendeledede.be
Burgemeester: Gheysens Georges
Secretaris: Vandecasteele Christophe
Financieel beheerder: Matan Gwenny

LICHTERVELDE

Marktplaats 2, 8810 Lichtervelde
Tel. 051 72 94 30 – Fax 051 72 94 36
E-mail: ivan.vandenbussche@publink.be
Burgemeester: Beesaert-Pattyn Ria
Secretaris: Vandenbussche Ivan
Gewestelijke ontvanger: Roelens Christiane

LO-RENINGE

Oude Eiermarkt 9, 8647 Lo-Reninge
Tel. 058 28 80 20 – Fax 058 28 90 71
E-mail: stadsbestuur@lo-reninge.be
Burgemeester: Morlion Lode
Secretaris: Ackerman Dirk
Gewestelijke ontvanger: Debaecke Katrien

MENEN

Grote Markt 1, 8930 Menen
Tel. 056 52 92 00 – Fax 056 52 93 09
E-mail: info@menen.be
Burgemeester: Bossuyt Gilbert
Secretaris: Algoet Erik
Financieel beheerder: Pille Peter

MESEN

Markt 1, 8957 Mesen
Tel. 057 44 50 40 – Fax 057 48 65 63
E-mail: info@mesen.be
Burgemeester: Eyraud Sandy
Secretaris: Florissoone Patrick
Gewestelijke ontvanger: Paesbrugge Alain

MEULEBEKE

Markt 1, 8760 Meulebeke
Tel. 051 48 80 80 – Fax 051 48 54 40
E-mail: info@meulebeke.be
Burgemeester: Vanpoucke Daniël
Secretaris: Maes Willy
Financieel beheerder: Devolder Bernard

MIDDELKERKE

Spermaliestraat 1, 8430 Middelkerke
Tel. 059 31 30 16 – Fax 059 31 43 64
E-mail: info@middelkerke.be
Burgemeester: Landuyt Michel
Secretaris: Coulier Leo
Financieel beheerder: Ryckewaert Pierre

MOORSLEDE

Marktplaats 1, 8890 Moorslede
Tel. 051 77 70 06 – Fax 051 77 10 76
E-mail: kristof.vanderstichele@publink.be
Burgemeester: Ghekiere Walter
Secretaris: Vander Stichele Kristof
Financieel beheerder: Wydooghe Kris

NIEUWPOORT

Marktplaats 7, 8620 Nieuwpoort
Tel. 058 22 44 44 – Fax 058 22 44 28
E-mail: info@nieuwpoort.be
Burgemeester: Crabbe Roland
Secretaris: Willaert Benoit
Financieel beheerder: De Bille Inge

OOSTENDE

Vindictivelaan 1, 8400 Oostende
Tel. 059 80 55 00 – Fax 059 80 65 47
E-mail: stadsbestuur@oostende.be
Burgemeester: Vandecasteele Jean
Secretaris: Vandenabeele Johan
Financieel beheerder: De Prêtre Christina

OOSTKAMP

AC Beukenpark, Kapellestraat 19, 8020 Oostkamp
Tel. 050 83 31 00 – Fax 050 82 66 76
E-mail: info@oostkamp.be
Burgemeester: Vanparys Luc
Secretaris: Compennol Jan
Financieel beheerder: Van Vijnckt Hugo

OOSTROZEBEKE

Ernest Brengierstraat 6, 8780 Oostrozebeke
Tel. 056 67 11 20 – Fax 056 67 11 27
E-mail: info@oostrozebeke.be
Burgemeester: Bonte Jean-Marie
Secretaris: De Pourcq Guy
Financieel beheerder: Masschaete Siegfried

OUDENBURG

Weststraat 24, 8460 Oudenburg
Tel. 059 56 84 20 – Fax 059 26 54 06
E-mail: info@oudenbourg.be
Burgemeester: Dereeper Ignace
Secretaris: Rosseel Johan
Financieel beheerder: Krijger Carine

PITTEM

Markt 1, 8740 Pittem
Tel. 051 46 03 50 – Fax 051 46 03 70
E-mail: gemeente@pittem.be
Burgemeester: Delaere Ivan
Secretaris: Mahieu Geert
Financieel beheerder: Debaecke Martine

POPERINGE

Grote Markt 1, 8970 Poperinge
Tel. 057 33 40 81 – Fax 057 33 75 81
E-mail: info@poperinge.be
Burgemeester: Dejaegher Christof
Secretaris: Roelens Bernard
Financieel beheerder: Vandecasteele Stefaan

ROESELARE

Botermarkt 2, 8800 Roeselare
Tel. 051 26 21 11 – Fax 051 26 22 29
E-mail: secretariaat@roeselare.be
Burgemeester: Martens Luc
Secretaris: Leenknecht Johan
Financieel beheerder: Verbrugge Katrien

RUISELEDE

Markt 1, 8755 Ruiselede
Tel. 051 68 80 63 – Fax 051 68 79 33
E-mail: info@ruiselede.be
Burgemeester: Coens-De Roo Greet
Secretaris: De Leersnyder Luc
Gewestelijke ontvanger: Mattan Eric

SPIERE-HELKIJN

Oudenaardseweg 71, 8587 Spiere-Helkijn
Tel. 056 45 55 57 – Fax 056 45 69 30
E-mail: info@spiere-helkijn.be
Burgemeester: Walraet Dirk
Secretaris: Lefebvre Wout
Gewestelijke ontvanger: Tim Focquaert

STADEN

Marktplaats 2, 8840 Staden
Tel. 051 70 82 00 – Fax 051 70 42 86
E-mail: johan.debaene@publink.be
Burgemeester: Lowie Josiane
Secretaris: Debaene Johan
Financieel beheerder: Pattyn Karien

TIELT

Markt 13, 8700 Tielt
Tel. 051 42 81 11 – Fax 051 40 51 89
E-mail: info@tielt.be
Burgemeester: Van Daele Michiel
Secretaris: Verbeke Dirk
Financieel beheerder: De Wit Linda

TORHOUT

Markt 1, 8820 Torhout
Tel. 050 22 11 22 – Fax 050 22 05 80
E-mail: secretariaat@torhout.be
Burgemeester: De Cuyper Norbert
Secretaris: Vandamme Luc
Financieel beheerder: Cordie Noël

VEURNE

Sint-Denisplaats 16, 8630 Veurne
Tel. 058 33 55 00 – Fax 058 33 55 19
E-mail: stadsbestuur@veurne.be
Burgemeester: Verfaillie Jan
Secretaris: Coulier Edwin
Financieel beheerder: Degraeve Kris

VLETEREN

Kasteelstraat 39, 8640 Vleteren
Tel. 057 40 00 99 – Fax 057 40 13 66
E-mail: info@vleteren.be
Burgemeester: Mostaert Willy
Secretaris: Vanderhaeghe Nele
Financieel beheerder: Verbeke Els

WAREGEM

Gemeenteplein 2, 8790 Waregem
Tel. 056 62 12 11 – Fax 056 62 12 23
E-mail: secretariaat@waregem.be
Burgemeester: Vanryckeghem Kurt
Secretaris: De Langhe Guido
Financieel beheerder: Coussement Geert

WERVIK

St. Maartensplein 16, 8940 Wervik
Tel. 056 30 01 01 – Fax 056 30 01 48
E-mail: info@wervik.be
Burgemeester: Goos Johnny
Secretaris: Verrees Philippe
Financieel beheerder: Volckaert Stefaan

WEVELGEM

Vanackerestraat 16, 8560 Wevelgem
Tel. 056 43 34 00 – Fax 056 43 34 01
E-mail: gemeentebestuur@wevelgem.be
Burgemeester: Seynhaeve Jan
Secretaris: Parmentier Kurt
Financieel beheerder: Deleu Frank

WIELSBEKE

Rijksweg 314, 8710 Wielsbeke
Tel. 056 67 32 00 – Fax 056 67 32 49
E-mail: secretariaat@wielsbeke.be
Burgemeester: De Vos Filiep
Secretaris: Debrabandere Bruno
Financieel beheerder: Seyns Guy

WINGENE

Oude Bruggestraat 13, 8750 Wingene
Tel. 051 65 70 71 – Fax 051 65 70 78
E-mail: info@wingene.be
Burgemeester: Verkest Hendrik
Secretaris: De Meulemeester Chris
Financieel beheerder: De Ceuleners Pascal

ZEDELGEM

Snellegemestraat 1, 8210 Zedelgem
Tel. 050 28 83 30 – Fax 050 20 82 28
E-mail: info@zedelgem.be
Burgemeester: Verhegge Hilaire
Secretaris: Malengier Heidi
Financieel beheerder: De Meester Hilde

ZONNEBEKE

Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke
Tel. 051 48 00 60 – Fax 051 78 07 40
E-mail: secretaris@zonnebeke.be
Burgemeester: Cardoen Dirk
Secretaris: Claeys Francis
Financieel beheerder: Delancker Luc

ZUIENKERKE

Kerkstraat 17, 8377 Zuienkerke
Tel. 050 43 20 50 – Fax 050 43 20 59
E-mail: franky.goethals@publink.be
Burgemeester: Cuyper Henri
Secretaris: Goethals Franky
Gewestelijke ontvanger: Dufail Thomas

ZWEVEGEM

Otegemstraat 100, 8550 Zwevegem
Tel. 056 76 55 67 – Fax 056 76 55 68
E-mail: gemeentebestuur@zwevegem.be
Burgemeester: Vanwelden Claude
Secretaris: Vanlangenhove Jan
Financieel beheerder: Vandenbogaerde Rik

OCMW-BESTUREN IN WEST-VLAANDEREN

(toestand op 14 mei 2009)

ALVERINGEM

Dorp 1B, 8690 Alveringem
Tel. 058 28 08 20 – Fax 058 28 08 25
E-mail: secretaris@ocmwwalveringem.be
Voorzitter: Vanspeybrouck Joachim
Secretaris: Vienne Andries
Gewestelijke ontvanger: Vanhoutte Stefanie

ANZEGEM

Lieven Bauwensstraat 40, 8570 Vichte
Tel. 056 77 88 28 – Fax 056 77 48 82
E-mail: ocmw@anzegem.be
Voorzitter: Van den Heede Paul
Secretaris: Maes Frieda
Gewestelijke ontvanger: Cuvelier Steven

ARDOOIE

Marktplaats 1, 8850 Ardooie
Tel. 051 74 03 70 – Fax 051 74 03 79
E-mail: ocmw@ardooie.be
Voorzitter: Callens Pieter
Secretaris: Desmet Patricia
OCMW-ontvanger: Pattyn Izabel

AVELGEM

Leopoldstraat 66, 8580 Avelgem
Tel. 056 65 07 70 – Fax 056 65 07 79
E-mail: ocmw@avelgem.be
Voorzitter: Wolfvelde Frans
Secretaris: Debeurme Christine
Gewestelijke ontvanger: Boudrez Geert

BEERNEM

Lattenkleviersstraat 46, 8730 Beernem
Tel. 050 78 82 40 – Fax 050 78 10 29
E-mail: ocmw@beernem.be
Voorzitter: Goutry Luc
Secretaris: Claeys Jan
Gewestelijke ontvanger: Van Leirsberghe Peter

BLANKENBERGE

Jordaenslaan 34, 8370 Blankenberge
Tel. 050 43 24 50 – Fax 050 43 24 69
E-mail: info@ocmw-blankenberge.be
Voorzitter: De Clerck Ivan
Secretaris: Demeulemeester Luc
OCMW-ontvanger: Lagast Stefan

BREDENE

Duinenstraat 106, 8450 Bredene
Tel. 059 33 97 70 – Fax 059 33 97 77
E-mail: info@ocmwbredene.be
Voorzitter: Maes Jacky
Secretaris: Eerebout Jan
OCMW-ontvanger: Nyssen Wilfried

BRUGGE

Ruddershove 4, 8000 Brugge
Tel. 050 32 70 00 – Fax 050 32 73 33
E-mail: secretariaat@ocmw-brugge.be
Voorzitter: Vandevorde Frank
Secretaris: Parrein Hubert
OCMW-ontvanger: Sap Luc

DAMME

Burgstraat 4, 8340 Damme
Tel. 050 46 10 80 – Fax 050 46 10 81
E-mail: info@ocmw-damme.be
Voorzitter: Lasuy Nelly
Secretaris: Dalle Marc
OCMW-ontvanger: Maes Sabine

DEERLIJK

Stationsstraat 28, 8540 Deerlijk
Tel. 056 73 63 30 – Fax 056 72 76 51
E-mail: ocmwdeerlijk@ocmwdeerlijk.be
Voorzitter: Olivier Kaat
Secretaris: Van Thuyne Mireille
Gewestelijke ontvanger: Mattan Erik

DE HAAN

Markt 2, 8420 De Haan (Wenduine)
Tel. 050 42 84 80 – Fax 050 41 61 33
E-mail: info@ocmwdehaan.be
Voorzitter: Flahaut-Pouillon Andrée
Secretaris: Vansteenkiste Willy
Plaatselijk ontvanger: Descamps Dieter

DENTERGEM

Wapenplaats 23, 8720 Wakken
Tel. 056 62 10 10 – Fax 056 61 49 88
E-mail: administratie@ocmwdentergem.be
Voorzitter: De Smet Marie-Thérèse
Secretaris: Vanmeerhaeghe Bernard
Gewestelijke ontvanger: Van den Abeele Anne

DE PANNE

Koninklijke Baan 10, 8660 De Panne
Tel. 058 42 97 80 – Fax 058 41 22 82
E-mail: secretariaat@ocmwdepanne.be
Voorzitter: Vanheste Ann
Secretaris: Mouton Ann
Gewestelijke ontvanger: Vanhoutte Stefanie

DIKSUIDE

Ijzerheemplein 4, 8600 Diksmuide
Tel. 051 51 97 12 – Fax 051 51 08 25
E-mail: secretaris@ocmw.diksmuide.be
Voorzitter: Bailloul Robert
Secretaris: Merlevede Chris
OCMW-ontvanger: Declercq Johan

GISTEL

Bruidstraat 11, 8470 Gistel
Tel. 059 27 06 50 – Fax 059 27 53 42
E-mail: info@ocmwgistel.be
Voorzitter: Ghyselbrecht Luc
Secretaris: Mangleer Joost
Gewestelijke ontvanger: Bakelant Philippe

HARELBEKE

Paretteplein 19, 8530 Harelbeke
Tel. 056 73 51 90 – Fax 056 73 52 12
E-mail: onthaal@ocmw.harelbeke.be
Voorzitter: Van Damme Hendrik
Secretaris: Raes Luc
OCMW-ontvanger: Eggermont Rudy

HEUVELLAND

Sint-Medardusplein 1, 8953 Heuveland
Tel. 057 45 04 80 – Fax 057 45 04 89
E-mail: hugo.lefebvre@publink.be
Voorzitter: Dejaegher-Avet Lieve
Secretaris: Lefebvre Hugo
OCMW-ontvanger: Demeulenaere Ina

HOOGLEDE

Hogestraat 170, 8830 Hoogdele
Tel. 051 22 88 01 – Fax 051 22 90 95
E-mail: info@ocmw-hoogdele.be
Voorzitter: Vansteelant Wim
Secretaris: Van Eeckhout Filip
OCMW-ontvanger: Leleu Guy

HOUTHULST

Vijverstraat 30, 8650 Houthulst
Tel. 051 70 41 64 – Fax 051 70 43 64
E-mail: secretaris@ocmwhouthulst.be
Voorzitter: Keirsschieter Gino
Secretaris: Deweerdt Bernard
Gewestelijke ontvanger: Paesbrugge Alain

ICHTEGEM

Koekelarestraat 5, 8480 Ichtegem
Tel. 051 58 18 91 – Fax 051 58 29 15
E-mail: wilfried.declerck@ocmw.ichtegem.be
Voorzitter: Pattyn Koen
Secretaris: Declerck Wilfried
Gewestelijke ontvanger: Dufait Thomas

IEPER

Rijselsestraat 38, 8900 Ieper
Tel. 057 20 48 31 – Fax 057 21 83 89
E-mail: info@ocmwieper.be
Voorzitter: Cloet Marieke
Secretaris: Seynaeve Piet
OCMW-ontvanger: Deboutte Stephan

INGELMUNSTER

Oostrozebekestraat 6, 8770 Ingelmunster
Tel. 051 33 74 60 – Fax 051 30 45 81
E-mail: sociaalhuis@ingelmunster.be
Voorzitter: Verstraete Geert
Secretaris: Vandeweghe Joost
Gewestelijke ontvanger: Pottier Bernard

IZEGEM

Koekelarestraat 2, 8870 Izegem
Tel. 051 33 66 33 – Fax 051 33 66 30
E-mail: secretariaat@ocmwizegem.be
Voorzitter: Vanlerberghe Marc
Secretaris: Desimpel Bart
OCMW-ontvanger: Van Den Bossche Bart

JABBEKE

Caverstraat 16, 8490 Jabbeke
Tel. 050 81 01 80 – Fax 050 81 46 86
E-mail: ocmw@jabbeke.be
Voorzitter: Storme Paul
Secretaris: Vandewalle Katrien
Gewestelijke ontvanger: Descamps Dieter

KNOKKE-HEIST

Kraaiennestplein 1 bus 2, 8301 Knokke-Heist
Tel. 050 58 09 00
E-mail: ocmw@knokke-heist.be
Voorzitter: Vandenbussche Annie
Secretaris: Roets Paul
OCMW-ontvanger: Claeys Jan

KOEKELARE

Ichtegemstraat 18, 8680 Koekelare
Tel. 051 58 10 01 – Fax 051 58 33 87
E-mail: ann.vanderveken@ocmwkoekelare.be
Voorzitter: Depreitere Katrien
Secretaris: Van Der Veken Ann
Gewestelijke ontvanger: Deweerdt Liesbet

KOKSIJDE

Leopold II-laan 2, 8670 Koksijde
Tel. 058 53 31 70 – Fax 058 52 21 32
E-mail: info@sociaalhuiskoksijside.be
Voorzitter: Suber-Delie Greta
Secretaris: Feys Pascale
OCMW-ontvanger: Driesse Rita

KORTEMARK

Hospitaalstraat 31, 8610 Kortemark
Tel. 051 57 55 75 – Fax 051 57 55 76
E-mail: rita.denecker@ocmwkortemark.be
Voorzitter: Vercooren Stefaan
Secretaris: Denecker Rita
Gewestelijke ontvanger: Debaecke Katrien

KORTRIJK

Budastraat 27, 8500 Kortrijk
Tel. 056 24 48 00 – Fax 056 24 48 48
E-mail: info@ocmwkortrijk.be
Voorzitter: Verhennen Franceska
Secretaris: Awouters Phillipe
OCMW-ontvanger: Sabbe Luc

KUURNE

Kortrijksestraat 2, 8520 Kuurne
Tel. 056 73 70 11 – Fax 056 72 56 90
E-mail: ocmw@sociaalhuiskuurne.be
Voorzitter: Staelraeve Sofie
Secretaris: Vandenheede André
Gewestelijke ontvanger: Cuvelier Steven

LANGEMARK-POELKAPPELE

Zonnebekestraat 71, 8920 Langemark-Poelkapelle
Tel. 057 49 08 10 – Fax 057 48 52 89
E-mail: ocmw@ocmwlangemark-poelkapelle.be
Voorzitter: Bouden Maddy
Secretaris: Persyn Els
Gewestelijke ontvanger: Cappelle Mireille

LEDEGEM

Rollegemstraat 130, 8880 Ledegem
Tel. 056 54 04 00 – Fax 056 50 50 09
E-mail: ocmw@ledegem.be
Voorzitter: Wylin Geert
Secretaris: Dessein Nathalie
Gewestelijke ontvanger: Van Leirsberghe Peter

LENDELEDE

Dorpsplein 8, 8860 Lendeledede
Tel. 051 30 31 31 – Fax 051 31 52 72
E-mail: ocmw@lendeledede.be
Voorzitter: Rogiers Claudine
Secretaris: Lambrecht Marc
OCMW-ontvanger: Mattan Gwenny

LICHTERVELDE

Statiestraat 1, 8810 Lichtervelde
Tel. 051 72 54 91 – Fax 051 72 64 94
E-mail: info@ocmwlichtervelde.be
Voorzitter: Vanwalleghem Roos
Secretaris: Vandenbussche Kris
Gewestelijke ontvanger: Roelens Christiane

LO-RENINGE

Willem Van Loolaan 1, 8647 Lo-Reninge
Tel. 058 28 96 79 – Fax 058 28 96 79
E-mail: luc.decroos@publink.be
Voorzitter: Cornette Wout
Secretaris: Decroos Luc
Gewestelijke ontvanger: Debaecke Katrien

MENEN

Noorderlaan 1A-000, 8930 Mene (dit pas in mei)
Tel. 056 52 11 11 – Fax 056 52 11 59
E-mail: ocmw@menen.be
Voorzitter: Vancollie Claude
Secretaris: Vanneste Bart
OCMW-ontvanger: Vansteenkiste Joke

MESEN

Markt 1, 8957 Mene
Tel. 057 44 50 40 – Fax 057 48 65 63
E-mail: ocmw@mesen.be
Voorzitter: Bossaert André
Secretaris: Florissoone Patrick
Gewestelijke ontvanger: Demeulenaere Ina

MEULEBEKE

Bonestraat 24, 8760 Meulebeke
Tel. 051 48 61 93 – Fax 051 48 51 99
E-mail: ocmw.meulebeke@ocmw-meulebeke.be
Voorzitter: Vullers Luc
Secretaris: Vanpoucke Tom
Gewestelijke ontvanger: Pottier Bernard

MIDDELKERKE

Sluisvaartstraat 17, 8430 Middelkerke
Tel. 059 31 92 10 – Fax 059 31 21 52
E-mail: info@ocmwmidelkerke.be
Voorzitter: Galle Geert
Wvd. secretaris: Van Parijs Jan
OCMW-ontvanger: Desseyn Ann

MOORSLEDE

Marktplaats 18a, 8890 Moorslede
Tel. 051 57 60 70 – Fax 051 78 00 05
E-mail: geert.leenknecht@publink.be
Voorzitter: Vanoost Norbert
Secretaris: Leenknecht Geert
Gewestelijke ontvanger: Focquaert Tim

NIEUWPOORT

Astridlaan 103, 8620 Nieuwpoort
Tel. 058 22 38 10 – Fax 058 22 38 28
E-mail: secretaris.ocmw@nieuwpoort.be
Voorzitter: Lefevre Frans
Secretaris: Van Der Auwera Maria
OCMW-ontvanger: Pieters Philip

OOSTENDE

Edith Cavellstraat 15, 8400 Oostende
Tel. 059 55 56 10 – Fax 059 55 55 55
E-mail: onthaal@sho.be
Voorzitter: De Block Franky
Secretaris: Boumans Marc
OCMW-ontvanger: Libin Guy-Paul

OOSTKAMP

Dorpsplein 1, 8020 Waardamme
Tel. 050 28 82 90 – Fax 050 28 01 78
E-mail: info@ocmw-oostkamp.be
Voorzitter: Himpens Herman
Secretaris: Vandenbergh Tom
OCMW-ontvanger: Dubois Eveline

OOSTROZEBEKE

Halfweghuisstraat 47, 8780 Oostrozebeke
Tel. 056 67 14 80 – Fax 056 67 14 89
E-mail: ann.vansteenkiste@oostrozebeke.be
Voorzitter: Geldhof Carine
Secretaris: Vansteenkiste Ann
OCMW-ontvanger: Masschaele Siegfried

OUDENBURG

Ettelgemsestraat 18-20, 8460 Oudenburg
Tel. 059 34 02 20 – Fax 059 34 02 29
E-mail: contact@ocmw-oudenbourg.be
Voorzitter: Roose Romain
Secretaris: Vermeulen Bart
Gewestelijke ontvanger: Verbeke Els

PITTEM

Koolskampstraat 46, 8740 Pittem
Tel. 051 61 00 60 – Fax 051 61 00 65
E-mail: ocmw.pittem@publink.be
Voorzitter: Gelaude Peter
Secretaris: Defour Joris
OCMW-ontvanger: Debaecke Martine

POPERINGE

Veurnestraat 22, 8970 Poperinge
Tel. 057 33 33 00 – Fax 057 33 90 39
E-mail: bart.vallaes@ocmwpoperinge.be
Voorzitter: Paelinck Mark
Secretaris: Vallaes Bart
OCMW-ontvanger: Hugues Thierry

ROESELARE

Brugsesteenweg 90, 8800 Roeselare
Tel. 051 23 61 11 – Fax 051 23 66 87
E-mail: info@ocmw-roeselare.be
Voorzitter: Depont Geert
Secretaris: Sintobin Geert
OCMW-ontvanger: Bucket Geert

RUISELEDE

Kasteelstraat 1A, 8755 Ruiselede
Tel. 051 68 94 84 – Fax 051 68 63 80
E-mail: luc.deleersnyder@ruiselede.be
Voorzitter: Wyckstend Linda
Secretaris: De Leersnyder Luc
Gewestelijke ontvanger: Mattan Erik

SPIERE-HELKIJN

Oudenaardseweg 71, 8587 Spiere-Helkijn
Tel. 056 45 59 59 – Fax 056 45 69 30
E-mail: ocmw@spiere-helkijn.be
Voorzitter: Deldaele Richard
Secretaris: Lefebvre Wout
Gewestelijke ontvanger: Focquaert Tim

STADEN

Hospitaalstraat 1, 8840 Staden
Tel. 051 70 22 33 – Fax 051 70 52 80
E-mail: tine.dochy@ocmwstaden.be
Voorzitter: Mommerency Hans
Secretaris: Dochy Tine
Gewestelijke ontvanger: Bakelant Philippe

TIELT

Deken Darraslaan 17, 8700 Tielt
Tel. 051 42 79 10 – Fax 051 42 79 20
E-mail: secretaris@ocmwtielt.be
Voorzitter: Mortier Jan
Secretaris: Olivier Isabelle
OCMW-ontvanger: De Muynck Geert

TORHOUT

Vestingstraat 1, 8820 Torhout
Tel. 050 22 12 22 – Fax 050 22 08 84
E-mail: ocmw.torhout@publink.be
Voorzitter: Deroot Servais
Secretaris: Vandecasteele Eddy
OCMW-ontvanger: Callewaert Claude

VEURNE

Kaaiplaats 2, 8630 Veurne
Tel. 058 33 23 00 – Fax 058 31 12 24
E-mail: info@ocmw-veurne.be
Voorzitter: Pilet Anja
Secretaris: Dekervel Marc
OCMW-ontvanger: Thange Eveline

VLETEREN

Woestendorp 12, 8640 Vleteren
Tel. 057 46 96 01 – Fax 057 46 96 05
E-mail: secretaris@ocmwvleteren.be
Voorzitter: Demeyer Lutgarde
Secretaris: Vanderhaeghe Nele
Gewestelijke ontvanger: Verbeke Els

WAREGEM

Schakelstraat 41, 8790 Waregem
Tel. 056 62 98 11 – Fax 056 62 99 11
E-mail: info@ocmw-waregem.be
Voorzitter: Beheydt Lionel
Secretaris: De Backer Bruno
OCMW-ontvanger: Vandaele Jozef

WERVIK

Steenakker 30, 8940 Wervik
Tel. 056 30 02 00 – Fax 056 30 02 99
E-mail: callcenter@ocmw-wervik.be
Voorzitter: Verhaeghe Dany
Secretaris: Deloddere Myriam
OCMW-ontvanger: Cuvelier Tom

WEVELGEM

Deken Jonckheerestraat 9, 8560 Wevelgem
Tel. 056 43 55 00 – Fax 056 40 20 64
E-mail: secretariaat@ocmwwevelgem.be
Voorzitter: Loosvelt Chris
Secretaris: Oosthuysen Stefaan
OCMW-ontvanger: Mourant Rosemie

WIELSBEKE

Hernieuwstraat 15, 8710 Wielsbeke
Tel. 056 66 52 83 – Fax 056 66 95 05
E-mail: rik.snauwaert@ocmwwielsbeke.be
Voorzitter: Callewaert Guido
Secretaris: Snauwaert Rik
OCMW-ontvanger: Seyns Guy

WINGENE

Marktplein 5, 8750 Wingene
Tel. 051 61 07 16 – Fax 051 61 07 18
E-mail: johan.broche@ocmwwingene.be
Voorzitter: Verhoye Jackie
Secretaris: Broché Johan
Gewestelijke ontvanger: De Ceuleners Pascal

ZEDELGEM

Brugsestraat 3, 8211 Aartrijke
Tel. 050 20 07 28 – Fax 050 20 86 99
E-mail: sociaalhuis@ocmwzedelgem.be
Voorzitter: Devriendt Ann
Secretaris: Hongenaert Luc
OCMW-ontvanger: Dewinter Eva

ZONNEBEKE

Langemarkstraat 10, 8980 Zonnebeke
Tel. 051 48 01 10 – Fax 051 48 01 19
E-mail: karolin.vannieuwenhuysen@ocmwzonnebeke.be
Voorzitter: Comyn Gino
Secretaris: Vannieuwenhuysen Karolin
Gewestelijke ontvanger: Demeulenaere Ina

ZUIENKERKE

Kerkstraat 17, 8377 Zuienkerke
Tel. 050 42 79 98 – Fax 050 42 67 37
E-mail: sociale.dienst@ocmw-zuienkerke.be
Voorzitter: Dewulf Annelies
Secretaris: Rambour Gudrun
Gewestelijke ontvanger: Dufail Thomas

ZWEVEGEM

Blokkestraat 29 A, 8550 Zwevegem
Tel. 056 76 52 00 – Fax 056 75 81 55
E-mail: ocmw@zwevegem.be
Voorzitter: Tienpont Jozef
Secretaris: Planckaert Benedikt
OCMW-ontvanger: De Bo Sander

BEVOLKINGSGEGEVENS

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
BEERNEM	7649	7248	14897
BLANKENBERGE	8959	9688	18647
BRUGGE	56541	60145	116686
DAMME	5423	5409	10832
JABBEKE	6908	6846	13754
OOSTKAMP	11069	11269	22338
TORHOUT	9859	9882	19741
ZEDELGEM	10986	11055	22041
ZUIENKERKE	1440	1356	2796
KNOKKE-HEIST	16195	17690	33885
arr. Brugge	135029	140588	275617

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
DIKSMUIDE	8032	8085	16117
HOUTHULST	4679	4797	9476
KOEKELARE	4230	4125	8355
KORTEMARK	5986	6049	12035
LO-RENINGE	1664	1658	3322
arr. Diksmuide	24591	24714	49305

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
IEPER	17071	17745	34816
MESEN	475	476	951
POPERINGE	9881	10040	19921
WERVIK	8900	9097	17997
ZONNEBEKE	6080	6090	12170
HEUVELLAND	4156	3959	8115
LANGEMARK-POELKAPELLE	3907	3903	7810
VLETEREN	1857	1815	3672
arr. Ieper	52327	53125	105452

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
ANZEGEM	7098	7093	14191
AVELGEM	4682	4892	9574
DEERLIJK	5574	5732	11306
HARELBEKE	13191	13251	26442
KORTRIJK	36028	37951	73979
KUURNE	6322	6456	12778
LENDELEDE	2753	2776	5529
MENEN	15907	16601	32508
WAREGEM	17812	18353	36165
WEVELGEM	15297	15623	30920
ZWEVEGEM	11895	12138	24033
SPIERE-HELKIJN	1021	1085	2106
arr. Kortrijk	137580	141951	279531

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
BREDENE	7903	7965	15868
GISTEL	5829	5865	11694
ICHTEGEM	6899	6788	13687
MIDDELKERKE	9127	9492	18619
OOSTENDE	33231	35814	69045
OUDENBURG	4439	4545	8984
DE HAAN	5990	6350	12340
arr. Oostende	73418	76819	150237

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
HOOGLEDE	5072	4936	10008
INGELMUNSTER	5315	5315	10630
IZEGEM	13155	13654	26809
LEDEGEM	4692	4765	9457
LICHTERVELDE	4258	4224	8482
MOORSLEDE	5374	5366	10740
ROESELARE	27907	28769	56676
STADEN	5520	5526	11046
arr. Roeselare	71293	72555	143848

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
DENTERGEM	4115	4108	8223
MEULEBEKE	5552	5510	11062
OOSTROZEBEKE	3740	3866	7606
PITTEM	3358	3346	6704
RUISELEDE	2603	2530	5133
TIELT	9664	9858	19522
WIELSBEKE	4580	4536	9116
WINGENE	6852	6705	13557
ARDOOIE	4546	4528	9074
arr. Tielt	45010	44987	89997

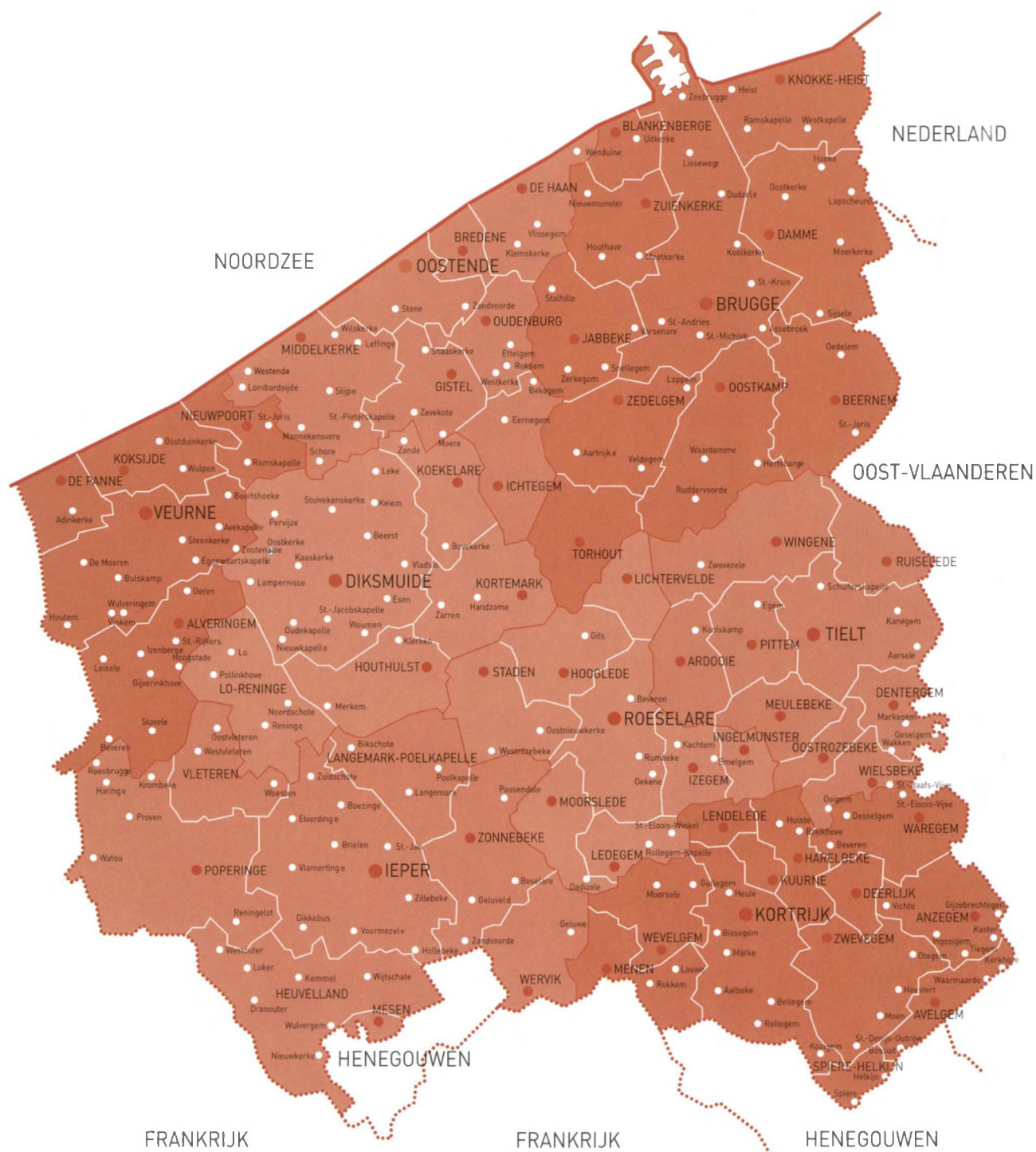
gemeente	mannen	vrouwen	totaal
ALVERINGEM	2556	2423	4979
DE PANNE	4983	5438	10421
KOKSIJDE	10587	10997	21584
NIEUWPOORT	5468	5666	11134
VEURNE	5688	6050	11738
arr. Veurne	29282	30574	59856

West-Vlaanderen	568530	585313	1153843
------------------------	---------------	---------------	----------------

Bron: Rijksregister 01.01.2009
Verwerking: provincie West-Vlaanderen

WEST-VLAANDEREN MORFOLOGISCH

West-Vlaanderen heeft een oppervlakte van 314.433 ha, 72 a en 40 ca, opgesplitst in acht bestuurlijke arrondissementen en 64 gemeenten.

COLOFON

Het jaarboek 2009 van de provincie West-Vlaanderen werd samengesteld en uitgegeven in opdracht van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Paul Breyne (provinciegouverneur)
Jan Durnez
Patrick Van Gheluwe
Dirk De fauw
Marleen Titeca-Decraene
Gunter Pertry
Bart Naeyaert (gedeputeerden)
Hilaire Ost (provinciegriffier)

Coördinatie en eindredactie

Cindy Baute en Peter Verheecke
Dienst Communicatie

Ontwerp en grafische vormgeving

Aynsley Bral
Grafische Dienst

Druk

Grafische Dienst

Rewriting

Marc Dejonckheere

Fotografen

Jean Godecharle	Daniel de Kievith	Dries Decorte
Hugo Maertens	Foto Neiryndck	Foto Eric
Patrick holderbeke	Jean-Jacques Soenen	Maria Blauwet
Jan Darthet	Michel Vanneuville	Ivo De Cock
Bart Degrande	Stephan Vanfleteren	Marc De Schuyter
Foto Jan	Anton Coene	Bram De Greve
Jelle Vermeersch	Deslee	Eddy Wellens
Mari	Steven Decroos	
Peter Stuijk	Tom Desnoeck	

Met dank aan alle ambtenaren van het provinciebestuur die een bijdrage hebben geleverd tot de realisatie van het jaarboek.

Voor meer info over de provincie West-Vlaanderen

Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis

Jan Van Eyckplein 2 • 8000 Brugge

t 0800 20 021 e provincie@west-vlaanderen.be

www.west-vlaanderen.be

D/2009/0248/20

www.west-vlaanderen.be

Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis

Jan Van Eyckplein 2 • 8000 Brugge

t 0800 20 021 e provincie@west-vlaanderen.be